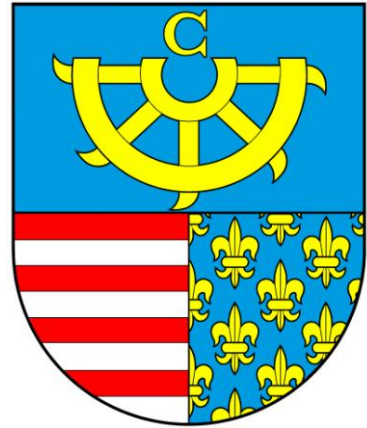

arka

SPOLOČNOSŤ s r.o.
040 01 Košice
Zvonárska ul. 23
tel./fax: 055 729 41 51
e-mail: arka@stonline.sk

územný plán mesta **KREMNICA**

október 2012

názov dokumentácie: územný plán mesta (ÚPN-O) Kremnica
koncept riešenia

obstarávateľ dokumentácie: mesto Kremnica
zastúpené
Mestským úradom Kremnica

kód obce : 51697

okres, kraj : okres Žiar nad Hronom, Banskobystrický kraj

spracovateľ dokumentácie: architektonická kancelária ARKA, spol. s r.o.
Košice, Zvonárska ul. 23

dátum vypracovania: október 2012

hlavný riešiteľ: Ing.arch. Dušan Marek
r.č. SKA 0633 AA

zodpovední riešitelia:

urbanizmus: Ing.arch. Jozef Žiaran, akad. arch.
Ing.arch. Dezider Kovács

demografia: Ing.arch. Jozef Žiaran, akad. arch.

verejné dopravné vybavenie: Ing. Miroslav Bartek
Ing.arch. Jozef Žiaran, akad.arch.

verejné technické vybavenie: Ing. Ladislav Pažák

prírodné podmienky
a krajinná ekológia: Mgr. Andrej Halabuk

poľnohospodársky pôdny fond: Ing. Filoména Hovorková

vyhodnotenie záberov PPF: Anna Varhaňovská

lesné hospodárstvo : Ing. Vojtech Pejko

digitalizácia podkladov: Ing.arch. Dušan Marek

technické práce, adjustácia: Magdaléna Maximová
Anna Varhaňovská
Marek Vološin
Helga Zadubanová
Helena Šimčáková

konzultácie, podklady: Ing. Anton Křivánek
Ing. Mariana Donovalová
(Mestský úrad Kremnica)

Súhrnný obsah dokumentácie:

Komplexný elaborát návrhu územného plánu (ÚPN-O) mesta Kremnica je vypracovaný v tomto rozsahu:

A - Textová časť

B - Výkresová časť

v zložení výkresov:

1.	širšie územné vzťahy a väzby (riešenie záujmového územia mesta)	m 1:25 000
2.	návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	1:10 000
3.	návrh ochrany prírody, tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability	1:10 000
4.	komplexný urbanistický návrh	1: 5 000
4a.	komplexný urbanistický návrh – Skalka	1: 5 000
5.	návrh verejného dopravného vybavenia	1: 5 000
5a.	návrh verejného dopravného vybavenia – Skalka	1: 5 000
6.	návrh verejného technického vybavenia vodné hospodárstvo	1: 5 000
6a.	návrh verejného technického vybavenia – Skalka vodné hospodárstvo	1: 5 000
7.	návrh verejného technického vybavenia energetika a spoje	1: 5 000
7a.	návrh verejného technického vybavenia – Skalka energetika a spoje	1: 5 000
8.	návrh verejnoprospešných stavieb	1: 5 000
8a.	návrh verejnoprospešných stavieb – Skalka	1: 5 000
9.	návrh perspektívneho použitia pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	1: 5 000
9a.	návrh perspektívneho použitia pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely – Skalka	1: 5 000

A.	Základné údaje	5
A.1.	Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	5
A.2.	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu mesta	10
A.3.	Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu	11
B.	Riešenie územného plánu mesta	13
B.1.	Vymedzenie riešeného územia a jeho základná charakteristika.....	13
B.2.	Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu - ÚPN VÚC Banskobystrický kraj	14
B.3.	Geografický opis riešeného územia - Prírodné podmienky, geomorfológia, klimatológia, hydrológia.....	24
B.4.	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie územia mesta do systému osídlenia	31
B.5.	Predpoklady a možnosti ďalšieho územného rozvoja mesta	34
B.6.	Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania mesta	49
B.7.	Kultúrne a výtvarné hodnoty mesta, ochrana pamiatok	57
B.8.	Návrh ďalšieho rozvoja a priestorového usporiadania mesta	62
B.9.	Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania	83
B.10.	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	89
B.11.	Návrh verejného dopravného vybavenia.....	107
B.12.	Koncepcia verejného technického vybavenia - energetika a telekomunikácie	134
B.13.	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	146
B.14.	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	152
B.15.	Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	160
B.16.	Záujmy obrany štátu, civilnej ochrany, protipožiarnej a protipovodňovej ochrany	160
B.17.	Navrhované zmeny funkčného využitia plôch	162
B.18.	Návrh na spracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov	163
B.19.	Poľnohospodársky pôdny fond a zábery pôdneho fondu Chyba! Záložka není definována.	
B.20.	Lesné pozemky a zábery Lesných pozemkov.....	172
B.21.	Hodnotenie navrhovaného riešenia územného plánu mesta z hľadisk environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	173
C.	Návrh záväznej časti	175
C.1.	Zásady priestorového usporiadania a koncepcia rozvoja mesta	175
C.2.	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	178
C.3.	Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch	178
C.4.	Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia	184
C.5.	Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia	185
C.6.	Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	186
C.7.	Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt.....	187
C.8.	Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene	189
C.9.	Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie	190
C.10.	Vymedzenie zastavaného územia obce	191
C.11.	Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	191
C.12.	Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a scelovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny	192
C.13.	Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územné plány zón, resp. územnoplánovacie podklady	193
C.14.	Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	193
C.15.	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	194
D.	Vymedzenie pojmov	Chyba! Záložka není definována.

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Územný plán mesta Kremnica je vypracovaný v zmysle § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení. Územný plán mesta je vypracovaný v rozsahu a podrobnostiach, stanovených v § 9 a v § 12 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Spracovaniu územného plánu mesta predchádzalo vypracovanie prieskumov a rozborov riešeného územia (v decembri 2003), ktorými sa získali ucelené poznatky o súčasnom stave a o možnostiach rozvoja, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta a určenie problémov a stretov záujmov, ktoré je v územnoplánovacej dokumentácii potrebné riešiť. V auguste roku 2004 bolo v zmysle § 20, ods. 1 stavebného zákona a v rozsahu a podrobnostiach, určených v § 8, ods.

3 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. spracované Zadanie pre vypracovanie územného plánu mesta. Zadanie pre vypracovanie územného plánu bolo riadne prerokované podľa ustanovení § 20, ods. 2-5 stavebného zákona a následne schválené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 258/0409 zo dňa 9. septembra 2004. Schválené zadanie stanovilo hlavné ciele a požiadavky, ktoré je v územnom pláne mesta potrebné riešiť, a určilo aj podrobnejšie požiadavky na obsah, rozsah a formu spracovania územnoplánovacej dokumentácie. Bolo základným podkladom pre postupné vypracovanie konceptu a návrhu územného plánu mesta. Koncept územného plánu mesta bol vypracovaný v júli roku 2005, prerokovaný bol v septembri 2005. Súborné stanovisko obstarávateľa s pokynmi pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta bolo vypracované a spracovateľovi ÚPN dodané v októbri roku 2007.

Obstarávateľom územného plánu mesta je Mesto Kremnica ako v § 16 stavebného zákona stanovený orgán územného plánovania. Spracovateľom dokumentácie územného plánu mesta Kremnica je na základe výsledkov výberového konania podľa a NR SR č. 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní tovarov a služieb, v znení novších predpisov, z júna 2003 ARKA, architektonická kancelária, spoločnosť s r.o. Košice.

A.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A.1.1. Zadanie a dôvody pre vypracovanie územného plánu mesta

Posledný a dosiaľ platný územný plán (ÚPN-SÚ) Kremnica, vypracoval v rokoch 1977 – 1979 URBION Bratislava vo svojej pobočke Banská Bystrica (hlavný riešiteľ Ing. arch. Mikuláš Rohrbóck). Okrem samotného mesta Kremnica riešil tento územný plán aj blízke, s Kremnicou vtedy administratívne spojené obce Kremnické Bane, Krahule, Lúčky a Horná Ves. Tento územný plán bol vypracovaný s návrhom rozvoja mesta do roku 2000, a po medzirezortných prerokovaniach bol schválený dňa 12. decembra 1978 uznesením rady býv. S-KNV v Banskej Bystrici č. 144/78. V období po roku 1990 boli k tomuto územnému plánu vypracované, prerokované a Mestským zastupiteľstvom Kremnica schválené dva jeho doplnky – doplnok č. 1 „Jazerný dvor“ a doplnok č. 2 „Pri sypárni“, s dielčimi zmenami pôvodne navrhovaného funkčného využívania územia na jeho využitie pre bytovú výstavbu sociálneho charakteru. Katastrálneho územia mesta sa týka aj Územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Kremnické vrchy, ktorý vypracoval Urbion Bratislava, pobočka Banská Bystrica, a bol schválený uznesením rady S-KNV Banská Bystrica č. 186/87 zo dňa 23. júna 1987. Dielčia časť tohto územného plánu, týkajúca sa katastrálnych území Kremnice a obce Krahule, bola v roku 2002 novoriešená formou zmeny ÚPN-Z strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, schválenej Mestským zastupiteľstvom Kremnica v roku 2002 a Obecným zastupiteľstvom Krahule v roku 2003.

Následkom politických a z nich vyplývajúcich spoločensko – ekonomických zmien po roku 1990 sa praktická využiteľnosť jestvujúceho územného plánu mesta objektívne značne obmedzila. Pôvodné riešenie územného plánu bolo totiž do značnej miery poplatné vtedajšiemu direktívnemu spôsobu určovania koncepcie rozvoja mesta a jeho jednotlivých aktivít, riešenie nezohľadňuje novovytvorené alebo obnovené majetkovo – právne vzťahy a nie je ani vyhovujúcim podkladom pre iniciatívne rozhodovanie orgánov mestskej samosprávy, reagujúcim na nové sociálne potreby a na nové ekonomické podmienky. Územný plán je vývojovo prekonaný formami a spôsobmi uplatňovania

vtedajšieho preferovaného systému riadenej urbanizácie, ale aj zmenou správneho územia mesta, od ktorého sa medzitým postupne odčlenili a právne osamostatnili obce Horná Ves, Kremnické Bane, Krahule a Lúčky. Prekročené bolo aj návrhové obdobie pôvodného územného plánu. Najvýraznejšie sa však zmenili legislatívne požiadavky zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku jeho novelizáciou zákonom NR SR č. 237/2000 Z.z. Svojim rozsahom, obsahom a vecnými podrobnosťami riešenia však už jestvujúci územný plán nezodpovedá nielen novelizovanému stavebnému zákonu a požiadavkám vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 o ÚPP a ÚPD, ale ani ustanoveniam zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení a zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, ale aj ďalších zákonov, ktoré územné plánovanie ovplyvňujú. Preto sa zastupiteľstvo mesta Kremnica svojím uznesením č. 228/0211 zo dňa 4. novembra 2002 rozhodlo pre obstaranie nového územného plánu mesta.

A.1.2. Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu mesta

Územný plán mesta Kremnica v zmysle ustanovení zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie v rozsahu celého katastrálneho územia mesta a jeho životné prostredie a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta. Do riešenia územného plánu sú premietnuté potreby dlhodobého rozvoja mesta, vyplývajúce z postavenia mesta a z jeho funkcií v štruktúre osídlenia, jeho sociálneho, ekonomického a kultúrno – historického významu, osobitne ako významného svedectva dlhodobého urbánneho vývoja a organickej symbiózy mesta a širšieho krajiny – priestorového celku v jeho bezprostrednom okolí.

Koncepcia územného plánu mesta je riešená v súlade so strategickým zámerom jeho rozvoja tak, aby sa mohla naplniť deklarovaná vízia mesta Kremnica - byť mestom spokojných obyvateľov a návštevníkov, mestom čistým, bezpečným, zdravým a ekologicky príťažlivým, mestom kultúrnym, komunikujúcim, prosperujúcim, dodržiujúcim pritom princípy trvalo udržateľného rozvoja tak, aby mesto slávnej histórie a významu malo predpoklady byť aj mestom rovnako slávnej budúcnosti.

Územný plán mesta je vypracovaný ako principiálne a zásadne nová územnoplánovacia dokumentácia, ktorá vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu mesta, vyhodnotenia potrieb ďalšieho územného rozvoja, prestavby a obnovy mesta, zo zhodnotenia jeho rozvojových možností a z primeraného využitia jeho územnej a priestorovej disponibilít. Územným plánom sa má založiť dlhodobá koncepcia urbanistického rozvoja mesta, zakotvená v realite možností a obmedzení a usmerňovaná žiadúcosťou a primeranosťou dlhodobějších cieľov tvorby vyváženej mestskej priestorovej štruktúry. Zároveň má územný plán formu právne záväzného dokumentu – regulačného plánu, ktorý je podľa možností liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie mestského územného a stavebného rozvoja, opierajúceho sa o autoritu zákonov a o autoritu rozhodnutí mestskej samosprávy. Takto spracovaný územný plán definuje hlavné princípy a zásady stratégie dlhodobého rozvoja mesta, jeho urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určuje osobitné podmienky, limity alebo obmedzenia rozvoja, sanácie a revalorizácie mestského územia. Zároveň záväzne stanovuje regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných (mestských a nadmestských) záujmov a k verejným priestorom a funkciám v meste, vymedzuje (alebo i obmedzuje, reguluje a limituje) možnosti využitia územia a určuje prípustný spôsob jeho funkčného využitia alebo spôsob zastavania, resp. intenzity jeho využívania. Orientačne tiež vymedzuje priestory a plochy dlhodobějších koncepčných zámerov a územných rezerv a stanovuje podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či inak obmedzovaných (chránené územia, ochranné pásma, historická urbánna štruktúra, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto koncipovaný územný plán je otvoreným systémom riešenia funkčných a priestorových vzťahov, definovania princípov a zásad rozvoja mesta a jeho zástavby. Územný plán je koncipovaný tak, aby mal prednostne charakter ponuky. Je podkladom pre praktickú iniciačnú a rozhodovaciu činnosť mesta ako stavebného úradu a zároveň tiež podnecovateľom, koordinátorom a regulátorom mestskej a občianskej (ekonomickej i mimoekonomickej) aktivity a iniciatívy.

Hlavnými úlohami riešenia územného plánu mesta sú najmä:

- stanovenie koncepcie dlhodobého rozvoja mesta, stratégie a zásad tohoto rozvoja
- určenie regulatívov priestorového usporiadania a využívania územia mesta v rozsahu jeho katastra, osobitne v zastavanom území mesta a jeho územne odlúčenej časti „Skalka“
- prehĺbenie a usmernenie koncepčných zámerov, ale aj limitov a lokálnych obmedzení, vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a jej záväzných častí, územnoplánovacích podkladov a odvetvových koncepcií
- vymedzenie chránených území, objektov a ochranných pásiem a zabezpečenie ochrany prírody, tvorby krajiny a ekosystémov
- určenie zásad a možností činností v území a racionálneho využívania prírodných zdrojov tak, aby sa neprekročilo únosné zaťaženie územia, zabezpečil sa trvale udržateľný rozvoj mesta, a aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny na jeho katastrálnom území
- zabezpečenie účinnej ochrany, primeraného využívania a vhodnej prezentácie mimoriadnych historicko – kultúrnych a technických hodnôt, reprezentovaných Pamiatkovou rezerváciou Kremnica a Pamiatkovou zónou banských diel Kremnica – Kremnické Bane, v špecifickom prírodnom prostredí
- vytváranie podmienok tvorby kvalitného životného a obytného prostredia v meste a v jeho priestorových celkoch a funkčných zónach
- tvorba koncepcie zabezpečenia územia mesta verejnou dopravnou a verejnou technickou vybavenosťou
- vytváranie predpokladov saturácie územia zariadeniami sociálnej infraštruktúry a ostatného verejného občianskeho vybavenia
- priestorové riešenie diferencovanej škály rozvoja základných funkcií a aktivít bývania, výroby a rekreácie a zotavenia
- vytváranie podmienok a opatrení na sanáciu urbánnych štruktúr, zástavby a intenzívne využívaných častí krajiny
- návrh poradia výstavby a ostatných podmienok využívania územia
- koordinácia aktivít a riešenie konfliktov a stretov záujmov

Hlavnými problémami, ktoré územný plán riešil, boli najmä:

- vytváranie územných predpokladov a možností pre etablovanie sa mesta ako historického, kultúrno – spoločenského, rekreačného a športovo – rekreačného centra pri rešpektovaní jeho svojbytného charakteru
- riešenie rozvoja mesta vo vzťahu k jeho historickým urbanistickým, architektonickým a technickým hodnotám a ku špecifickým hodnotám mestskej štruktúry a krajinného prostredia
- zachovanie charakteristického obrazu mesta v jeho urbánnej štruktúre, vrátane meradla a štruktúry zástavby, veľkosti a usporiadania funkčných plôch na území mesta
- návrh revalorizácie, sanácie a možnosti rozvoja mestských území, ktoré sa funkčne, priestorovo, urbanisticko – architektonicky a vizuálne uplatňujú vo vzťahu k historickej urbánnej štruktúre mesta a území, reprezentujúcich pre mesto charakteristické dobývacie priestory a územia úpravárenských a spracovateľských činností
- rehabilitácia tých častí mesta, ktoré boli zasiahnuté úpravami, konfliktnými s historickou urbanistickou štruktúrou
- diferencované využitie disponibilného rozvojového potenciálu územia v súlade s charakteristickou štruktúrou mesta, jeho priestorovým usporiadaním a funkčným zónovaním, a s charakteristickou prírodnou štruktúrou
- prostrediu primerane vhodné umiestnenie, štruktúra a rozsah plôch a zariadení pre bývanie, občiansku a sociálnu vybavenosť, výrobu, šport, rekreáciu a zotavenie a pre mestskú zeleň
- hierarchizované usporiadanie, doplnenie, úpravy a rozvoj základného komunikačného systému mesta
- rozšírenie peších priestorov v centrálnej zóne a primerané dopravné ukladnenie obytných a športovo – rekreačných priestorov

- kompletizovaná saturácia mestskej zástavby zariadeniami verejnej technickej vybavenosti
- zachovanie, obnova a revalorizácia krajinného prostredia v kontakte so zastavaným územím mesta, vrátane pre mesto charakteristických plôch lesnej a mimolesnej zelene a štruktúry poľnohospodárskej krajiny
- návrh optimálneho potenciálu funkčného využívania prírodných priestorov v zastavanom území mesta a na zastavané územie navrhovaných plochách, osobitne v územne odlúčenej časti mesta na Skalke.

A.1.3. Údaje o použitých podkladoch

Pri vypracovaní územného plánu mesta Kremnica boli použité tieto podklady:

- elaborát Prieskumov a rozborov k ÚPN mesta Kremnica (ARKA, spol. s r.o. Košice, december 2003)
- Zadanie pre vypracovanie návrhu územného plánu Kremnica (mesto Kremnica, ARKA, spol. s r.o. Košice, august 2004)
- variantné riešenie konceptu ÚPN mesta (ARKA, spol.s r.o., Košice, júl 2005)
- údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov k 26. 5. 2001, publikované Štatistickým úradom Slovenskej republiky
- Štatistický lexikon obcí SR, 1992, 2002
- ostatné údaje Štatistického úradu SR za medzicenzové obdobie 1991 - 2001
- Územný plán VÚC Banskobystrického kraja, a jeho aktualizácia (URKEA Banská Bystrica, september 1998, december 2004)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (MŽP SR, AUREX Bratislava, 2001)
- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenska (Ekopolis Bratislava, 1992)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom (Ekotrúst Banská Štiavnica, 1992)
- Územný plán sídelného útvaru (ÚPN-SÚ) Kremnica (URBION Bratislava, pobočka Banská Bystrica, 1978)
- Územný plán centrálnej mestskej zóny (ÚPN-CMZ) Kremnica (URBION Bratislava, pobočka Banská Bystrica, 1977)
- súborné stanovisko a pokyny pre dopracovanie ÚPN mesta (mesto Kremnica, Mestský úrad, október 2007)
- Územný plán športovo - rekreačnej zóny (ÚPN-ŠRZ) Kremnica (Stavoprojekt Banská Bystrica, 1987)
- Územný plán VÚC Kremnické vrchy, zmeny ÚPN-Z komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka (URKEA Banská Bystrica, 2002)
- Územný plán aglomerácie Banská Bystrica, zmeny a doplnky, XII. etapa, lokalita č. 147 – centrum rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica – Králiky (ÚHA mesta Banská Bystrica, 2004)
- Analýza mikroregiónu Kremnica, územnoplánovací podklad, (Obvodný úrad Kremnica, referát regionálneho rozvoja, 1993)
- Integrovaný plán ekonomicko – sociálneho rozvoja okresu Žiar nad Hronom (Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor regionálneho rozvoja, 1999)
- Strategický zámer rozvoja mesta Kremnica do roku 2010 (Mestský úrad Kremnica, manažérska skupina)
- Stratégia trvalo udržateľného rozvoja mesta Kremnica do roku 2010 (Mestský úrad Kremnica, manažérska skupina)
- Návrh na rozšírenie hraníc zastavaného územia mesta (Mestský úrad Kremnica, máj 2001)
- Konceptia rozvoja bývania do roku 2005, s výhľadom do roku 2010 (Mestský úrad Kremnica, august 2001)
- Program odpadového hospodárstva mesta Kremnica do roku 2005 (Mestský úrad Kremnica, odd. výstavby a rozvoja mesta, september 2002)
- Zásady pamiatkovej starostlivosti PR Kremnica, PZ územie banských diel v okolí Kremnice (Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, pracovisko Kremnica, november 2003, schválené v MZ Kremnica v septembri 2004)

- Konceptia rozvoja tepelného hospodárstva mesta Kremnica (Slovenská energetická agentúra Bratislava, pobočka Banská Bystrica, august 2005)
- Technicko – ekonomická porovnávacía štúdia ciest II/577 Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a I/65 Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen (Terraprojekt Bratislava, február 2000)
- Rekonštrukcia cesty I/65 Kremnica – Kremnické Bane (IPK Consulting Engineers, spol. s r.o. Praha, 2004)
- Výhliadková terasa Kremnica – Kalvária, projekt (IASON Banská Bystrica, 2001)
- Štúdia rekonštrukcie komunikácií, verejného osvetlenia a zelene vo vybraných priestoroch Pamiatkovej rezervácie Kremnica (Projekt – IČO Krátky, Žiar nad Hronom, 2005)
- Projekt cyklotrás v Kremnických vrchoch (MsÚ Kremnica, 2004)
- Zastavovacia štúdia obytného súboru Veterník (Váhostav Žilina, marec 1998)
- Súbor podkladov o súčasnom stave zariadení verejného technického vybavenia od ich správcov
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (SAV Bratislava, 1977)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 2002)
- Súpis pamiatok na Slovensku (SÚPSOP Bratislava, 1967)
- Sídelný zemepis Kremnice (Teodor Lamoš, SAV Bratislava, 1948)
- Kremnica – umelecko – historické pamiatky (Dr. Ladislav Šášky, Šport Bratislava, 1968)
- Kremnica – zborník prednášok z medzinárodného sympózia (Ján Novák, Gradus, 1993)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, Bratislava, 2001)
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA Brno, Urbion Bratislava, 1983)
- Projekt kaplniek a kostola sv. Kríža na Kalvárii (Projektová služba Bratislava)
- Projekt Náučné chodníky po stopách baníckej činnosti Kremnica – Kremnické Bane (Združenie Kalvária v Kremnici)
- Súpis pamätihodností mesta Kremnica (Komisia pamätihodností pri meste Kremnica)

A.1.4. Mapové podklady

Pre vypracovanie dokumentácie územného plánu mesta boli z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, Geodetického a kartografického ústavu, Mapová služba Bratislava, získané nasledovné mapové podklady:

- mapa ROEP, v m 1:5000, v rozsahu zastavaného územia mesta (polohopis), a jeho územne odlúčenej časti Skalka, v digitalizovanom prevedení
- základná mapa SR (ZM 10) v m 1:10 000, v rozsahu celého katastrálneho územia mesta Kremnica, v digitalizovanom i printovom vyhotovení
- základná mapa SR (ZM 25) v m 1:25 000, v rozsahu riešeného záujmového územia mesta Kremnica a širších územných vzťahov a väzieb, v digitalizovanom i printovom vyhotovení

Mapový podklad v m 1:5000 zhotoviteľ územného plánu aktualizoval, účelovo generalizoval, a doplnil ho o výškopis podľa mapového podkladu m 1:10 000.

Návrh územného plánu mesta je vypracovaný digitálne na štandardných podkladoch základnej mapy SR v m 1:25 000 (záujmové územie mesta – širšie územné vzťahy a väzby) a v m 1:10 000 (katastrálne územie mesta). Podrobné riešenie zastavaného územia mesta a územne odlúčenej časti mesta Skalka je vypracované v m 1:5 000, digitálnou formou.

A.2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA

Toho času platný Územný plán Kremnice (ÚPN-SÚ) vypracoval Urbion, štátny inštitút urbanizmu a územného plánovania Bratislava vo svojej pobočke Banská Bystrica (hlavný riešiteľ Ing.arch. Mikuláš Rohrbóck). Územný plán bol schválený radou S-KNV Banská Bystrica, uznesením č. 144/78 zo dňa 12. decembra 1978. Územný plán nebol od svojho schválenia až dosiaľ aktualizovaný.

Predmetom riešenia tohto územného plánu bolo zastavané územie mesta Kremnica, vrátane k nemu vtedy pričlenených obcí Horná Ves, Krahule, Kremnické Bane a Lúčky. Územný plán riešil výhľadový rozvoj sídelnej štruktúry pre prevažujúco obytnú a vybavenostnú zástavbu, so zvýšeným podielom rekreačného využívania územia, najmä na Krahuliach a Lúčkach, ale i v Kremnici a Kremnických Baniach. Časť viacpodlažnej obytnej zástavby navrhoval umiestniť na prestavbových a rozvojových plochách obce Horná Ves, čo bolo motivované najmä sprísnenými požiadavkami na vizuálnu ochranu špecifického urbánneho a krajinného prostredia Kremnice s jej výraznými pamiatkovými hodnotami. Do návrhu územného plánu sa premietol vtedy pripravovaný a následne realizovaný mestský prieťah štátnej cesty I/65 západným okrajom územia Pamiatkovej rezervácie v trase, súbežnej s tokom Kremnického potoka, zároveň bola navrhnutá aj výhľadová trasa preložky tejto cesty mimo zastavaného územia mesta odbočkou z Hornej Vsi do priestoru Kopernica – Kunešov – Kremnické Bane.

Pre výrobné aktivity sa navrhovalo využitie priestoru medzi južným okrajom mestskej zástavby (IV. šachta) a Hornou Vsou, ale aj plochy pri šachte Ludovika, najmä však na Jazernom dvore, vrátane plôch súčasnej psychiatrickej nemocnice. Nová obytná zástavba sa ťažiskovo predpokladala rozvíjať pri Veterníku a vo väčšom rozsahu vo forme viacpodlažného obytného satelitu v Hornej Vsi. Pre výhľadové rekreačné využitie bol proponovaný súvislý priestor Maškovo – Galandov majer.

Zo zámerov tohto územného plánu sa realizoval najmä prieťah cesty I/65, nie však v trase s územným plánom úplne identickej, čiastočne súbor hromadného bývania (KBV) v Hornej Vsi, a príprava územia pre obytnú zástavbu medzi Veterníkom a areálom ELBA. V súčasnosti však možno tento pomerne starostlivo spracovaný a koncepcne vyvážený územný plán hodnotiť ako vývojovo prekonaný, avšak s tým, že niektoré jeho nerealizované zámery bolo možné posúdiť a využiť aj pri spracovaní nového územného plánu mesta.

V období po roku 1990 boli k tomuto územnému plánu vypracované, prejednané a schválené dva doplnky. Doplnok č. 1 - Jazerný dvor (spracovateľom je Ing.arch. Marián Hanzalík z Bratislavy) bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 29/9604 zo dňa 1. 4. 1996. Týmto doplnkom sa zmenila časť navrhovanej výrobnéj zóny na zónu obytnú, s nízkopodlažnou obytnou výstavbou sociálneho charakteru. Následne sa tu na voľnom území časť zástavby realizovala, ďalšia časť je projekčne pripravená. Doplnkom č. 2 (riešiteľom je URKEA Banská Bystrica) sa v lokalite „Pri sypárni“ na severnom okraji mesta, mimo jeho súvisle zastavaného územia, navrhlo umiestnenie bývania pre sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta. Táto funkcia je však kolízna s pôvodným zámerom ÚPN – SÚ, ktorý v tomto priestore uvažuje s prepojením mesta s rekreačnou zónou na Krahuliach. Podľa doterajšej prípravy územného využitia lokality tu však mesto uvažuje iba so zriadením mobilných, a teda podľa zmeny výhľadových potrieb ľahšie odstrániteľných ubytovacích zariadení.

Riešenie a funkčné využitie území podľa týchto doplnkov ÚPN-SÚ Kremnica sa prevzalo do návrhu územného plánu mesta, avšak v redukovanom rozsahu, s čiastkovou zmenou vo funkčnom využití a priestorovom usporiadaní lokality „Jazerný dvor“ v prospech novej lokalizácie rekreačných zariadení.

V roku 2002 bol vypracovaný a následne Mestským zastupiteľstvom schválený návrh Zmeny ÚPN zóny komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka. Princípy riešenia tejto územnoplánujúcej dokumentácie boli v plnom rozsahu prevzaté do tohto riešenia tohto územného plánu mesta Kremnica.

A.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU

A.3.1. Postup spracovania a prerokovania územného plánu mesta

Územný plán mesta Kremnica je spracovaný spôsobom a postupom podľa ustanovení §§ 21 – 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), podrobnosťami a obsahovo v súlade s ustanoveniami vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a Metodického usmernenia MŽP SR o obstaraní a spracovaní územného plánu obce.

Vypracovanie územného plánu mesta Kremnica sa podľa výsledkov výberového konania na vyhľadanie jeho zhotoviteľa začalo 15. augusta 2003, kedy bola podpísaná Zmluva o dielo na jeho vypracovanie. Prieskumy a rozborov ako I. fáza vypracovania ÚPN mesta boli ukončené a obstarávateľovi odovzdané v decembri 2003. V marci 2004 bolo s výsledkami prieskumov a rozborov a ďalším postupom riešenia ÚPN mesta oboznámené Mestské zastupiteľstvo a verejnosť. Návrh Zadania pre vypracovanie územného plánu mesta bol v 1. návrhu vypracovaný v máji 2004, po prejednaní a prerokovaní podľa § 20 stavebného zákona bol čistopis návrhu Zadania vypracovaný v auguste 2004. Mestským zastupiteľstvom bolo Zadanie schválené uznesením č. 258/0409 zo dňa 9. septembra 2004.

Koncept územného plánu mesta bol vypracovaný a obstarávateľovi dodaný 29. júla 2005. Koncept bol vypracovaný vo dvoch principiálne odlišných (variantných) riešeniach a jednom alternatívnom riešení. V dňoch 15. augusta – 30. septembra 2005 sa v súlade s ustanoveniami § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) uskutočnilo prerokovanie konceptu územného plánu mesta Kremnica. Verejné prerokovanie konceptu územného plánu sa konalo dňa 21. septembra 2005, osobitne pre dotknuté orgány a organizácie a osobitne pre verejnosť. Koncept územného plánu bol k nahliadnutiu na Mestskom úrade v Kremnici, bol doručený na Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici a bol zverejnený aj na internetovej stránke mesta. Dotknuté obce, samosprávny kraj, dotknuté orgány štátnej správy a správcovia inžinierskych sietí boli o prerokovaní konceptu upovedomené jednotlivo. Verejnosti bolo prerokovanie oznámené na úradných tabuliach mesta a spôsobom v meste obvyklým – o.i. boli na verejne dostupných plochách zverejnené hlavné výkresy konceptu územného plánu mesta. Koncept ÚPN mesta Kremnica bol doručený Ministerstvu životného prostredia SR na posúdenie podľa § 35 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Nakoľko MŽP SR k návrhu územnoplánovacej dokumentácie svoje stanovisko nevydalo, predpokladá sa jeho súhlas s návrhom.

Podľa § 21, ods. 7 stavebného zákona mesto Kremnica ako orgán územného plánovania, ktorý obstaráva Územný plán mesta po posúdení návrhu variantných riešení konceptu územného plánu a po vyhodnotení stanovísk a pripomienok dotknutých orgánov, organizácií a verejnosti k jeho riešeniu a navrhovanému urbanistickému rozvoju mesta vypracovalo, a dňa 12. októbra 2007 vydalo Súborné stanovisko obstarávateľa, k prerokovaniu konceptu ÚPN mesta, vrátane stanoviska k pripomienkam k jeho riešeniu. Toto súborné stanovisko bolo základným podkladom pre vypracovanie návrhu územného plánu mesta Kremnica.

A.3.2. Zhodnotenie súladu riešenia územného plánu mesta s jeho zadaním

Návrh územného plánu mesta Kremnica a spôsob a podrobnosti jeho riešenia v plnom rozsahu vychádzajú z požiadaviek formulovaných v Mestskom zastupiteľstvom schválenom Zadaní pre vypracovanie územného plánu mesta. Zadanie stanovilo hlavné ciele a požiadavky, ktoré je v územnom pláne mesta potrebné riešiť, určilo spôsob ich riešenia a stanovilo aj podrobnejšie požiadavky na spôsob spracovania a obsah, rozsah a formu vypracovania dokumentácie územného plánu mesta.

Súlady riešenia konceptu územného plánu so zadaním bol potvrdený v súbornom stanovisku mesta k prerokovaniu konceptu ÚPN mesta, ktoré mesto Kremnica ako orgán územného plánovania a obstarávateľ ÚPN mesta vydalo dňa 12. októbra 2007.

Zároveň sa (vo vyjadrení nadradeného orgánu územného plánovania – Krajského stavebného úradu, i súbornom stanovisku obstarávateľa) konštatovalo, že riešenie územného plánu mesta Kremnica je v súlade so záväznou časťou schválenej územno-plánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, ktorou je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1988 Z.z. a jeho Zmenami a doplnkami, schválenými na zasadnutí Banskobystrického samosprávneho kraja uznesením č. 611/2004 zo dňa 17.12.2004 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č. 4/2004.

A.3.3. Výsledky vyhodnotenia variantných riešení konceptu územného plánu mesta

V súlade s ustanovením § 21, ods. 1 stavebného zákona, v zmysle § 9 vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a podľa Zadania územného plánu bol koncept územného plánu mesta Kremnica vypracovaný tak, že koncepciu ďalšieho rozvoja mesta, jeho priestorové usporiadanie a funkčné využívanie riešil variantne. Koncept územného plánu mesta bol vypracovaný vo dvoch variantných riešeniach urbanistickej koncepcie rozvoja mesta, ktoré boli doplnené o alternatívne riešenie v tých častiach, ktoré si to vyžadovali, alebo to spracovateľ územného plánu považoval za hľadiská úplného prezentovania problematiky a možností výhľadového rozvoja mesta za potrebné.

Urbanistická koncepcia riešenia územného plánu mesta sa formovala cez čo najširšie posúdenie a zhodnotenie reálnych možností ďalšieho rozvoja mesta. Variantné riešenia konceptu územného plánu boli vypracované tak, aby zahrnuli celú škálu rozvojových možností, vrátane reštrukturalizácie súčasnej zástavby tam, kde je žiaduca a potrebná, a tak umožnili ich zhodnotenie, vzájomné porovnanie a následný výber najvhodnejšieho riešenia pre návrh územného plánu mesta. Základné varianty (a,b) boli orientované buď prevažne na južný rozvoj mesta, alebo na polycentrický (viacsmerový) rozvoj, ktorým sa výraznejšie overovali aj územné možnosti ďalšieho využitia disponibilných priestorov na severnom okraji mesta. Snahou oboch riešených variantov bolo zabezpečiť mestu rozvojové možnosti vo viacerých diverzifikovaných polohách, s primeraným využitím priestorových možností každej z nich, s vhodnými väzbami na jestvujúcu štruktúru mesta. Alternatívne riešenie bolo kombináciou oboch variantov, s niektorými čiastkovými zmenami v územnom usporiadaní alebo dopravnom sprístupnení navrhovaných rozvojových funkčných plôch. Tie časti urbánnej štruktúry mesta, ktoré sa pokladali za funkčne a v zásade aj stavebne stabilizované, boli v koncepte územného plánu riešené invariantne – t.j. v oboch variantoch, i v alternatívnom riešení zhodne. (Podrobnejší popis a hodnotenie variantov je uvedené v dokumentácii konceptu územného plánu mesta).

Pre vypracovanie návrhu územného plánu si mesto Kremnica vybralo principiálne spracovanie koncepcie ďalšieho urbanistického rozvoja podľa varianty „a“, s niektorými čiastkovými úpravami najmä v lokalite nad Veterníkom, doplnením navrhovanej obytnej zástavby v smere na Kremnické Bane podľa varianty „b“, a niektorými riešeniami dopravnej obsluhy podľa varianty „c“. Zároveň sa v súbornom stanovisku požadovalo posilnenie kultúrnej a rekreačno – oddychovej funkcie doliny pod Revoltou, vrátane prepadliska Šturec, a riešenie potenciálnych športovo – rekreačných a oddychových plôch v polohe nad Kalváriou.

A.3.4. Zhodnotenie súladu riešenia územného plánu so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu

Návrh územného plánu mesta je v zásadnom súlade s požiadavkami na jeho riešenie tak, ako sú uvedené v súbornom stanovisku obstarávateľa a obstarávateľom územného plánu vyhodnotenými pripomienkami, ktoré boli k riešeniu územného plánu vznesené orgánmi štátnej správy, organizáciami a verejnosťou.

Návrh územného plánu je v zmysle stavebného zákona spracovaný ako invariantný.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA

B.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

B.1.1. Vymedzenie riešeného územia, podrobnosť riešenia a návrhové obdobie územného plánu mesta

Ako územie, riešené územným plánom mesta, je stanovený sídelný útvar (mesto) Kremnica, vrátane jeho územne odlúčenej časti – rekreačnej zóny Skalka, v hraniciach jeho katastrálneho územia. Katastrálne územie mesta má rozlohu 4.313,55 ha (43,14 km²), zastavané územie mesta v jeho súčasnom vymedzení má rozlohu 210,24 ha (2,10 km²). Celé katastrálne územie mesta je v územnom pláne riešené v meradle 1:10 000, v podrobnostiach priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Intenzívne urbanizované plochy mesta (zastavané územie s rozvojovými plochami a najbližším okolím), vrátane územne odlúčenej časti mesta Skalka, sú zároveň riešené v meradle 1:5000, v podrobnostiach regulačného plánu.

K 21. 5. 2001 mala Kremnica podľa výsledkov sčítania obyvateľstva, domov a bytov celkom 5.822 trvale bývajúcich obyvateľov. Do konca roku 2004 sa tento počet znížil na 5.580 trvale bývajúcich obyvateľov.

Katastrálne územie mesta hraničí s katastrami obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane, Krahule, Ihráč a Nevoľné z okresu Žiar nad Hronom, Železná Breznica a Sielnica z okresu Zvolen, Badín, Banská Bystrica (k.ú. Radvaň) a Tajov z Banskobystrického okresu a s katastrom obce Turček (k.ú. Horný Turček) z okresu Turčianske Teplice.

Záujmové územie Kremnice zahŕňa okrem Kremnice ďalších 11 obcí: Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. V týchto obciach pri sčítaní v roku 2001 bývalo celkom 4.264 trvalo bývajúcich obyvateľov. Spolu s Kremnicou bývalo v roku 2001 v záujmovom území mesta 10.086 trvale bývajúcich obyvateľov. Záujmové územie mesta má celkovú rozlohu 16.039 ha (160,39 km²), bez katastra Kremnice 11.725 ha (117,25 km²). V územnoplánovacej dokumentácii je záujmové územie mesta, vrátane širších územných vzťahov a väzieb, riešené v meradle 1:25 000, v podrobnostiach sídelnej a krajinej štruktúry a jeho verejného dopravného a technického vybavenia.

Návrhovým obdobím územného plánu mesta je rok 2020, dlhodobejší koncepčný výhľad rozvoja mesta je urbanisticky riešený k roku 2030 (2035). Za východiskový (bilančný) sa považuje rok 2001, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Podľa súčasnej legislatívy a metodiky spracovávania ÚPD sa však návrhové obdobie nepokladá pri riešení územnoplánovacej dokumentácie za rozhodujúce.

B.1.2. Základná charakteristika mesta a jeho katastrálneho územia

Kremnica je historickým sídelným útvarom mestského typu, pôvodne banským mestom, dnes mestom s výrazne obytným charakterom, s menším zoskupením výrobných aktivít, ktorými sa v minulom storočí postupne nahrádzala pôvodná dominujúca banská ťažobná a spracovateľská činnosť. Mesto sa rozprestiera v Kremnických vrchoch, na sútoku Kremnického, Piargskeho a Zvolenodolinského potoka. Prechádza ním dôležitá dopravná trasa – štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina, ktorá má medzinárodný význam ako diaľková severojužná tranzitná trasa. Na východnom okraji mesta je železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s regionálnym významom. Historické danosti, okolité zvlášť kvalitné prírodné prostredie, osobitný svojráz a množstvo architektonických a technických pamiatok, koncentrovaných najmä v pamiatkovej rezervácii a pamiatkovej zóne banských diel, dávajú mestu predpoklady stať sa atraktívnym rekreačným a turistickým centrom.

Podľa Konceptie urbanizácie Slovenska je Kremnica klasifikovaná ako regionálne urbanizačné centrum, zabezpečujúce i niektoré špecifické funkcie, vyplývajúce z jeho osobitných urbánnych

daností. Svojou vybavenosťou saturuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších jedenástich obcí, tvoriacich jeho záujmové územie. Katastrálne územie mesta má rozlohu 4.313,55 ha a pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 na ňom bývalo 5.822 obyvateľov. Počet obyvateľov mesta je dlhodobo stagnačný. Prevažnú časť katastrálneho územia zaberajú lesy, menšinovo zastúpené lúky a pasienky sa nachádzajú najmä v údolných polohách a na svahoch, privrátенých k mestu. Zastúpenie orných pôd je len marginálne.

Kremnica je vybavená základnou technickou infraštruktúrou. Je centrálné zásobovaná pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, má vybudovanú verejnú kanalizáciu, dosiaľ však bez vyhovujúceho čistenia splaškových vôd. Centrálné vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je zabezpečená v nových obytných súboroch.

Najvýznamnejšia občianska vybavenosť je koncentrovaná v centrálnej mestskej zóne, ktorá je ťažiskom mesta, prakticky identickým s pamiatkovou rezerváciou. Po obvode centra sú podľa terénnych daností rozmiestnené prevažujúco obytné plochy a plochy so zmiešanou zástavbou. Novšia a najnovšia obytná zástavba sa nachádza najmä južne a juhozápadne od historického jadra mesta. Výraznejšie plochy výrobných zariadení (nová mincovňa, ELBA), sú umiestnené na vyvýšenom priestranstve nad mestom. Športovo – rekreačná zóna sa vytvorila postupným prirodzeným rastom v údolí Kremnického potoka na juhozápade mesta, staršie rekreačné zariadenia sú však sústredené i v uzávere zástavby vo Zvolenskej doline. Vysunuté športovo – rekreačné centrum sa nachádza v Kremnických vrchoch, v lokalite Skalka.

Životné prostredie v meste a na jeho katastrálnom území možno hodnotiť ako vyhovujúce až mierne narušené (v 1. – 2. stupni klasifikácie), s lokálnym výskytom závad v oblasti zaťaženia exhalátmi z kúrenia, prašným spádom a hlučnosťou z dopravy, všetko v intenzívnej mestskej zástavbe.

B.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU - ÚPN VÚC BANSKOBYSŤRICKÝ KRAJ

Základným východiskovým dokumentom pre Územný plán mesta Kremnica je ÚPN VÚC Banskobystrický kraj schválený vládou SR uznesením č. 394 z 9. júna 1998, v znení Zmien a doplnkov 2004 schválených Zastupiteľstvom Banskobystrického samosprávneho kraja uznesením č. 611/2004 o dňa 16. a 17. decembra 2004. Nariadenie vlády SR č. 263, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bolo uvedené v Zbierke zákonov SR 18. 8.1998, Všeobecne záväzné nariadenie Banskobystrického samosprávneho kraja č.4/2004 zo dňa 17. decembra 2004, ktorým sa vyhlasujú zmeny a doplnky záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja nadobudlo účinnosť 21. januára 2005. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky c. 1/2007 boli schválené uznesením č. 222/2007 dňa 23. augusta 2007, záväzná časť zmien a doplnkov č.1/2007 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č.6/2007, účinnosť nadobudla 30. dňom od vyvesenia na Úradnej tabuli Banskobystrického samosprávneho kraja, 27. septembra 2007. Uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 94/2010 zo dňa 18.06.2010 bol schválený ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky č. 1/2009; dňom 10.07.2010 nadobudlo účinnosť Všeobecne záväzné nariadenie č. 14 zo dňa 18.6.2010, ktorým bola vyhlásená záväzná časť „ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky č. 1/2009.

Tento dokument vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu mesta Kremnica s ktorými je návrh územnoplánovacej dokumentácie v súlade.

Závazné regulatívy a verejnoprospešné stavby viažúce sa k riešenému územiu:

I. Závazné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1. podporovať v strednej časti Slovenskej republiky, v záujme vytvorenia celoštátne homogénneho a medzinárodne konkurenčného sídelného prostredia, rovnomerne rozložený systém osídlenia miest a vytvorenie vzájomného prepojenia žilinsko-martinského a banskobystricko-zvolenského ťažiska osídlenia s tým aby sa v južnej časti Slovenska podporilo vytvorenie lučenecko-rimavskosobotského ťažiska osídlenia.
- 1.2. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemia, tak pre príslušný regionálny celok hierarchickým systémom pozostávajúcim z nasledovných skupín centier
 - 1.2.5. podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Banská Štiavnica, Kremnica, Detva, Revúca, Veľký Krtíš,
- 1.4. podporovať rozvoj ťažísk osídlenia
 - 1.4.3. podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne, prvej skupiny:
 - veľkokrtíšske ťažisko osídlenia,
 - žiarske ťažisko osídlenia
- 1.5. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
- 1.6. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry
 - 1.6.2. podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
 - 1.6.3. podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:
 - kremnicko-turčiansku rozvojovú os: Žiar nad Hronom – Kremnica – Turčianske Teplice,
 - horehronskú rozvojovú os: Heľpa – Vernár – Poprad,

2. V oblasti hospodárstva

- 2.2. poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
 - 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitnú sústavu hospodárenia (chránené územia podľa §17 ods. 1 písm. c), d), e), f) a §27 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov podľa vyhlášky MŽP SR č.29/2005 Z.z., ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov podľa zákona č.538/2005 Z.z.),,
- 2.3. priemysel, ťažba a stavebníctvo
 - 2.3.1. pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov,
 - 2.3.2. podporovať rozvoj súčasnej odvetvovej štruktúry priemyselnej výroby s orientáciou najmä na sústavnú modernizáciu technologických procesov a zariadení šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhadnocovať, znižovanie výrobných nákladov a energetickej náročnosti výroby, zvyšovanie miery finalizácie, kvality a úžitkových parametrov výrobkov,
 - 2.3.3. utvárať územnotechnické predpoklady na:
 - f, rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia v územiach ovplyvnených povrchovou aj podpovrchovou ťažbou,
 - g, rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia v územiach ovplyvnených exhalátmi priemyselnej výroby (staré ekologické záťaž),
 - 2.3.4. ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu a takým spôsobom, aby nedochádzalo k nadmerným negatívnym vplyvom na životné prostredie a režim podzemných vôd,
 - 2.3.5. rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a

určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja.

- 2.4. regionálny rozvoj
 - 2.4.3. revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov,
 - 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
 - 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,
 - 2.4.7. diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1. usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky.
 - 3.1.2. podporovať vypracovanie a schválenie legislatívnych noriem zameraných na manažment cestovného ruchu v SR na všetkých úrovniach – od celoštátnej až po jednotlivé obce,
 - 3.1.3. rešpektovať navrhnuté územné členenie na regióny a subregióny cestovného ruchu,
 - 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
 - horské turistické aglomerácie a strediská:
 - Donovaly – Liptovská Osada/Korytnica – Liptovské Revúce,
 - Špania Dolina/Šachtička – Selce/Čachovo,
 - Staré Hory – Turecká – Križná,
 - Banská Bystrica/Králiky – Kremnica/Skalka – Krahule,
 - Mýto pod Ďumbierom – Tále – Chopok Juh – Demänovská Dolina,
 - Šumiac – Telgárt – Kráľova Hoľa
 - Lom nad Rimavicou – Sihla - Drábsko
 - strediská a aglomerácie pri termálnych kúpaliskách (TK): Kováčová TK, Kremnica TK, Vyhne TK, Dudince TK, Rimavská Sobota – Kurinec, Tornaľa – Králik,
 - vedomostno-poznávacie štruktúry:
 - GEOPARKY – Banskoštiavnický, Banskobystrický, Novohradský,
 - AGROPARKY – Horehronský, Podpoliansky, Hontianský, Poiplianský, Hornorimavský, Revúcky, Novobanský,
 - UNESCO – Banská Štiavnica a okolie, Stredoslovenský montánny park
 - 3.1.7. v horskom turizme plne využiť potenciál pre rozvoj zimných lyžiarskych športov v jestvujúcich turistických strediskách, podmienený dosiahnutím konsenzu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, umožňujúceho ich funkčné rozšírenie a prípadnú integráciu do aglomerácií. Rozvoj zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít,
 - 3.1.8. rozvoj horských stredísk s vhodnými klimatickými a priestorovými podmienkami usmerňovať na dosiahnutie štandardu rekondičných, prípadne klimatických kúpeľov, podporovať na to zamerané aktivity, špecifickú vybavenosť a zvyšovanie podielu trvalých obyvateľov,
- 3.2. udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:
 - 3.2.1. zabezpečiť ochranu plošného rozsahu existujúcej verejnej zelene a parkov v sídlach a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia,
 - 3.2.2. regulovať zmeny funkčného využívania záhradkárskeho a chatových osád,
 - 3.2.3. podporovať vytváranie pohybových, relaxačných a vedomostno-poznávacích aktivít v záujmových územiach miest,

- 3.3. utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií,
- 3.4. rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
 - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,
 - 3.4.2. nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít,
 - 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity.
- 3.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.9. vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu medzinárodného a národného významu:
 - 3.9.5. mesta Kremnica ako centra turizmu národného významu v priestore Kremnických vrchov,
- 3.15. vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov .
- 3.16. využiť bohatý kultúrno-poznávaci potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.18. podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1. rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované územie európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov.
- 4.3. podporovať prípravu na začlenenie územia Krupinskej planiny, Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť a maloplošné chránené územia v kategóriách národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok.
- 4.4. uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,
- 4.5. rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability.
- 4.8. zosúlaďovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, resp. budovaním funkčných ekoduktov.
- 4.9. eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).

- 4.11. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.
- 4.14. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.
- 4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1. rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.3. eliminovať negatívne dôsledky ťažby pod povrchom historických banských miest, ktoré najmä vo svojich vyšších ťažobných horizontoch ohrozujú stabilitu stavieb aj celých historických stavebných komplexov.
- 5.4. utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne vytvárať podmienky pre ochranu pamätihodností miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí.
- 5.5. zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.6. zabezpečiť a kontrolovať dodržiavanie zásad pamiatkovej starostlivosti na území historických jadier miest a obcí nepodliehajúcich ochrane pamiatkového fondu zo zákona, ako aj v častiach územia so zachovanou historickou urbanistickou štruktúrou a historickým stavebným fondom.
- 5.7. podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt : banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy – pôvodné stanice, charakteristické a unikátne úseky tratí, ako sú Telgárt – Červená Skala, Brezno – Tisovec, Čiernohronská železnica, železničná trať Banská Bystrica – Diviaky.
- 5.10. podporovať obnovu a zachovanie urbanisticky a architektonicky hodnotných areálov kalvárií, ako výrazného krajinnno-urbanistického prvku územia a významných krajinných prvkov tvoriacich krajinný obraz priestoru.
- 5.11. vytvárať podmienky pre ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie charakteristického vzhľadu krajiny, jej kvality a historických panorám v krajine.
- 5.12. rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, so snahou o zachovanie charakteristických čŕt krajiny, v súlade s typológiou krajiny v jednotlivých regiónoch a ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13. uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14. rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

- 5.15. podporovať spracovanie pasportizácie historických krajinných štruktúr na území Banskobystrického samosprávneho kraja a vypracovať menežment ich ochrany a využívania s cieľom ich ochrany a prezentácie.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1. v oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
- 6.1.17. rekonštruovať a vybudovať cestu I/65 v úseku Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom, s obchvatom obce Kremnické Bane,
 - 6.1.20.7 rekonštruovať a vybudovať cestu II/578 v úseku Skalka – Kremnica,
 - 6.1.22. Vybudovať novú rýchlostnú cestu R3 v úseku Žiar nad Hronom - Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica – hranica Žilinského kraja s obchvatom mesta Kremnica s tunelovým úsekom Horná Ves – Kremnické Bane,
 - 6.1.23. preferovať vedenie cestných trás zaťažených intenzívnou dopravou mimo zastavaného územia obcí, územia evidovaných vodných zdrojov a ich ochranných pásiem, pripravovaných vodných diel a chránených území, vytvárať podmienky pre postupnú realizáciu tunelových úsekov navrhovaných dopravných trás v horských úsekoch,
 - 6.1.29. výstavbu rýchlostných ciest a preložiek cestných úsekov (obchvatov ciest I.-II. triedy) realizovať podľa naliehavosti najmä v závislosti od intenzity dopravy a požiadaviek ochrany prírody a životného prostredia v intravilánoch miest a obcí v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obcí,
 - 6.1.30. zlepšovať nevyhovujúcu dopravnú dostupnosť územia VÚC dôsledným uplatňovaním územných a stavebno-technických parametrov (najmä normovej návrhovej kategórie); na plánovaných cestných ťahoch medzinárodných ciest E 58, E 77, E 571 – zásadne nepoužívať výnimočné kategórie a neznižovať návrhové rýchlosti,
 - 6.1.34. pri riešení trasovania a realizácii súbežných trás rýchlostných ciest (R1, R2, R3, R7), využívať predovšetkým formu rekonštrukcií a smerových úprav existujúcich trás ciest I., II. a III. triedy,
 - 6.1.37. rešpektovať ochranné pásma diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy v zmysle platnej legislatívy,
 - 6.1.38. pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás.
- 6.2. v oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry
- 6.2.10. pri stavebnej činnosti v ochrannom pásme dráhy dodržiavať ustanovenia zákona č. 164/1996 v znení neskorších predpisov,
 - 6.2.11. pri rozvoji územia rešpektovať všetky súčasné zariadenia v správe Železníc Slovenskej republiky (ŽSR),
 - 6.2.12. navrhované križovania dráhy s cestnými komunikáciami nadradenej cestnej siete (D,R, cesty I. triedy) riešiť mimoúrovňovo.
- 6.3. v oblasti rozvoja leteckej infraštruktúry
- 6.3.4. v strediskách rekreácie a cestovného ruchu riešiť sieť heliportov pre pohotovostné lety leteckej záchrannej služby, ostatných rýchlych zásahov a taxislužby.
- 6.5. utvárať podmienky na ochranu územia v okolí dopravných trás s veľkou intenzitou dopravného zaťaženia pred negatívnymi dôsledkami dopravy, monitorovať dodržiavanie prípustných hladín hluku a určovať zásady ochrany dotknutého územia pred jeho účinkami s návrhom a následnou realizáciou opatrení na ochranu proti hluku.
- 6.6. prednostne pripravovať a realizovať nevyhnutné úpravy dopravných trás v najzaťaženejších a najnebezpečnejších úsekoch a v priestoroch s najvyšším zaťažením životného prostredia negatívnymi dôsledkami dopravy.
- 6.7. pri investičných zámeroch v okolí diaľnic a rýchlostných ciest rešpektovať v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov ich stanovené ochranné pásma.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. vodné hospodárstvo
- 7.1.1. rezervovať priestor pre výhľadový hlavný prívod pitnej vody a súvisiace stavby pre jednotlivé oblastné a skupinové vodovody Stredoslovenskej a

- Východoslovenskej vodárenskej sústavy,
- 7.1.5. rekonštruovať a rozšíriť čistiarne odpadových vôd Zvolen, Fiľakovo, Detva, Banská Bystrica, Kremnica, Revúca, Tisovec, Veľký Krtíš, Podbrezová, Žiar nad Hronom, Brezno, Hriňová, Poltár, Dudince, Hliník nad Hronom, Valaská, Donovaly, Klenovec, Banská Belá,
- 7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade so zákonom č.230/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č.503/2005 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7.1.15. rešpektovať Plány manažmentu povodia, základných nástrojov na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v správnych územiach povodí (čiastkových povodí Hron, Ipeľ, Slaná), ktoré určujú úlohy :
- v oblasti nakladania s povrchovými a podzemnými vodami s cieľom ich udržateľného využívania,
 - na zlepšovanie stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody vrátane vodných ekosystémov,
 - na zabránenie ďalšieho zhoršovania stavu vôd a zabezpečenie ich dobrého stavu,
 - pri ochrane pred povodňami a na zabránenie škodlivých účinkov vôd.
- 7.1.16. koordinácia Plánov manažmentu povodia čiastkového povodia Ipeľa s Maďarskou republikou v rámci medzinárodného povodia, vyplývajúca zo Smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RSV), ktorá nevníma vodu len ako zdroj vody na uspokojovanie potrieb spoločnosti, ale i ako biotop pre živočíchy a rastliny závislé na vode, a predstavuje ochranu všetkých druhov vôd a ochranu vodných ekosystémov, suchozemských ekosystémov a mokradí závislých na vode realizáciou opatrení na dosiahnutie cieľov do roku 2015.
- 7.2. zásobovanie elektrickou energiou
- 7.2.10. regulovať výstavbu veterných elektrární, pokiaľ nebude zabezpečený dostatok regulačných výkonov pre potreby ES SR a na základe výsledkov štúdie navrhnete v opatreniach pre obdobie do roku 2013,
- 7.2.11. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov (podľa § 4 ods. 4 a 5 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
- 7.2.12. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle zákona 656/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.
- 7.3. zásobovanie plynom a teplom
- 7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
- 7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie,
- 7.3.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,
- 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.3.7. presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencií miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,
- 7.3.8. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb,

- 7.4. pošta a telekomunikácie
- 7.4.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných telekomunikačných vedení v zmysle zákona 656/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov

8. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.1. Školstvo
 - 8.1.1. vytvárať územno-technické predpoklady na dostupnosť stredných škôl a ich zariadení, vysokých škôl so zreteľom na sociálne, hospodárske geografické špecifiká kraja,
 - 8.1.3. pri lokalizácii zariadení stredného školstva zohľadniť charakter demografickej, sociálnej a ekonomickej štruktúry územia a vytvárať optimálnu štruktúru stredných škôl a študijných a učebných odborov korešpondujúcu s trhom práce s prihliadnutím aj na občanov zo sociálne slabých alebo znevýhodnených skupín,
 - 8.1.5. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území regiónu, zabezpečiť efektívne prepojenie celoživotného vzdelávania obyvateľov kraja s potrebami miestneho a regionálneho trhu práce aktívnym zapojením škôl, vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, profesijných združení a komôr, samosprávy do implementácie a vytvorenia centier učenia sa,
- 8.2. zdravotníctvo
 - 8.2.1. vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti, jej zameranie postupne preorientovať na prevenciu a na včasnú diagnostiku závažných ochorení,
 - 8.2.4. rozširovať kapacity odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva regiónu.
- 8.3. sociálna pomoc
 - 8.3.1. rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 8.3.4. podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých.
- 8.4. kultúra
 - 8.4.1. vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami kultúrnych služieb a tým zvýšiť ich dostupnosť vo všetkých lokalitách kraja,
 - 8.4.2. rozširovať sieť a štruktúru kultúrnych zariadení podľa potrieb okresov, ako neoddeliteľnej súčasť infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu,
 - 8.4.3. podporovať inštitucionálny rozvoj a aktivity mimovládnych organizácií a záujmových združení v oblasti kultúry,
 - 8.4.4. podporovať tvorivé a vzdelávacie aktivity obyvateľstva, prepojiť ponuky kultúrnych inštitúcií na výchovno– vzdelávací program škôl.

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3. ochranu vôd realizovať ako
 - 9.3.2. ochranu vodárenských tokov a ich povodí podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov,
 - 9.3.3. ochranu vodárenských zdrojov podľa § 32 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách
 - 9.3.4. ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd podľa zákona NR SR podľa zákona č.538/2005 Z.z.
 - 9.3.5. ochranu v citlivých oblastiach podľa § 33 zákona č. 364/2004 Z.z. vodného zákona,
 - 9.3.6. ochranu v zraniteľných oblastiach podľa § 34 zákona č. 364/2004 Z.z. a vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z.z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
 - 9.3.7. ochranu pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov podľa

- § 35 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, zabezpečením prijateľnej úrovne ochrany podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe (príloha č.5 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách),
- 9.3.8. zabezpečiť minimálne dvojstupňové čistenie komunálnych odpadových organicky znečistených priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do povrchových tokov v súlade s kvalitatívnymi cieľmi povrchových vôd a limitnými hodnotami ukazovateľov znečistenia v zmysle NV SR č.296/2005,
 - 9.3.9 rešpektovať NV SR č.354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a vyhlášky MZ SR č.72/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na kvalitu vody kúpalísk, vody na kúpanie a jej kontrolu a na kúpaliská.
- 9.4. Budovať integrovaný systém nakladania s odpadmi v zmysle návrhov smernej časti územného plánu, vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj a budovanie potrebnej kapacity zariadení na zhodnocovanie, zneškodňovanie, zber a iné nakladanie s odpadmi
 - 9.5. Zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.
 - 9.6. Vytvárať vhodné stimulačné nástroje na podporu separovania, recyklácie a celkového znižovania produkcie odpadu na území kraja, podporovať zavádzanie „BAT“ technológií v procese riadenie odpadového hospodárstva na úrovni kraja.
 - 9.7. Zabezpečiť postupnú, k životnému prostrediu šetrnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadu a sanáciu resp. minimalizáciu dopadov starých environmentálnych záťaží, s uprednostnením lokalít s významom z hľadiska udržania kvality a ekologickej stability územia.

11. V oblasti záujmov obrany štátu

- 11.1. rešpektovať existujúce podzemné zariadenia vojenskej správy na území kraja
- 11.2. rešpektovať existujúce objekty a zariadenia vojenskej správy na území kraja

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. Cestná infraštruktúra

- 1.2.3. rýchlostná cesta R3 v úseku križovatka s R1 Šášovské Podhradie – obchvat mesta Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom s tunelom Horná Ves-Kremnické Bane v kategórii R 22,5/100/80,
- 1.21.8. cesta II/578 v úseku Kremnica – Skalka, rekonštrukcia a vybudovanie nových úsekov,
- 1.23. cesta I/65 v úseku Žiar nad Hornom, Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica – s obchvatom obce Kremnické Bane – hranica Žilinského kraja; rekonštrukcia cesty,

5. Zásobovanie pitnou vodou

- 5.24. Kremnica rekonštrukcia vodovodu

6. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

- 6.3. Kremnica kanalizácia a ČOV

Koncepciou ÚPN VÚC je Kremnica navrhovaná ako regionálne sídelné centrum v druhej podskupine tretej skupiny centier hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít, nachádzajúce sa v priestore Kremnicko – turčianskej rozvojovej osi tretieho stupňa Žiar nad Hronom – Kremnica – Turčianske Teplice. Vzhľadom k jej výraznému špecifickému potenciálu umelecko – historických a historicko – technických pamätihodností a prírodnému a krajinnému potenciálu je mesto Kremnica v ÚPN VÚC navrhované ako centrum turizmu v priestore Kremnických vrchov, s požiadavkami na vytváranie podmienok špecifickej vybavenosti aj pre medzinárodný cestovný ruch.

Zo záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrického kraja boli pri spracovaní ÚPN mesta Kremnica rešpektované, zohľadnené a v riešení funkčne, priestorovo a územno – technicky prehĺbené najmä tieto záväzné regulatívy:

V oblasti usporiadania územia sa v ÚPN mesta Kremnica zohľadňujú historické vzťahy mesta k okolitým vidieckym sídlam, s posilňovaním ich väzieb na mesto a vytváraním podmienok primeraného funkčného využitia týchto sídiel najmä ako obytno – rekreačných a turistických stredísk, vo väzbe na ich kultúrno – historické a technické hodnoty (najmä Kremnické Bane a Kunešov) a na prírodné a krajinné podmienky (Krahule, Lúčky), s ich viacfunkčným využitím najmä pre rekreáciu, cestovný ruch a pre športovo – rekreačné a športové aktivity. Predpokladá sa zachovanie pôvodného špecifického rázu vidieckych priestorov, historického charakteru zástavby a zohľadňovanie regionálnej národopisej špecifiky týchto obcí.

V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a využívania pôdneho fondu sa územným plánom mesta navrhujú podmienky a opatrenia pre zachovanie a obnovu charakteristického rázu krajiny v okolí mesta, pre vytváranie podmienok pre obnovu trvalých trávnych porastov v priestoroch, ktoré boli vplyvom nedostatočných hospodárskych činností zasiahnuté sukcesiou lesa a pre uplatňovanie ekologických princípov hospodárenia na poľnohospodárskej pôde a v lesoch. V ÚPN mesta sa rešpektuje chránené ložiskové územie, s návrhom rekultivačných a ekostabilizačných opatrení tak, aby zodpovedali skutočnosti, že tieto priestory sú súčasťou Pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice. Pre umiestňovanie väčších aktivít výroby a výrobných služieb však mesto nemá na svojom území vhodné priestorové predpoklady.

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky je Kremnica koncipovaná ako cieľové mesto cestovného ruchu osobitného významu, hlavne pre svoju históriu, množstvo národných kultúrnych, stavebných a technických pamiatok a pre veľmi atraktívne prírodné prostredie. Územným plánom sa navrhuje vytváranie širokospektrálnych podmienok pre rôzne formy cestovného ruchu, poznávacieho turizmu, kultúrno – spoločenských aktivít a pre rekreačné, športovo – rekreačné a športové aktivity. Prevažná časť takýchto aktivít sa navrhuje na území mesta a jeho blízkom okolí, a v priestoroch Krahule – Skalka.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov sa územným plánom rešpektuje príprava na začlenenie územia Kremnických vrchov do kategórie chránená krajinná oblasť. Rešpektované sú prvky nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability, doplneného o návrh prvkov miestneho systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva sa v riešení územného plánu mesta rešpektuje a zohľadňuje Pamiatková rezervácia Kremnica a Pamiatková zóna banských diel v okolí Kremnice tam, kde zasahuje do katastrálneho územia mesta, ich ochrana a využívanie v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení. Rešpektujú sa miestne pamätihodnosti, historické krajinné a krajinné – urbanistické prvky (mestské parky, areál Kalvárie, ale napr. aj Zvolenodolinské letohrádky či železničná trať Hronská Dúbrava – Horná Štubňa).

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry je v ÚPN mesta rešpektovaný zámer rekonštruovať cestu I/65 v úseku Žiar nad Hronom – Šášovské Podhradie – Kremnica – hranica Žilinského kraja s obchvatom obce Kremnické Bane ako i zámer vybudovania rýchlostnej cesty R3 v polohe západne od mesta Kremnica (trasa TINA).

V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry sa v ÚPN mesta rešpektuje zámer rekonštrukcie a rozšírenia ČOV Kremnica v k.ú. obce Horná Ves, s prioritnou dostavbou kanalizačného prepojenia mesta a ČOV. V zásobovaní teplom sa navrhuje dokončovanie plynofikácie na území mesta, s podporou rozvoja využívania biomasy ako obnoviteľného zdroja energie.

V oblasti sociálnej infraštruktúry sa v meste zachováva súčasná sieť jej zariadení, s možnosťami jej rozvoja najmä v sociálnej starostlivosti a v kultúre.

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia sa v ÚPN mesta v súlade s ÚPN VÚC rieši ochrana vodných zdrojov a vodárenských tokov a čistenie komunálnych odpadových vôd. V oblasti odpadového hospodárstva sa určujú podmienky nakladania s odpadmi a sanácií skládok odpadov.

B.3. GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA - PRÍRODNÉ PODMIENKY, GEOMORFOLÓGIA, KLIMATOLÓGIA, HYDROLÓGIA

Mesto Kremnica sa nachádza v Kremnických vrchoch, rozprestierajúcich sa medzi pohorím Veľkej Fatry na severe a dolinou Hrona, ktorá ich ohraničuje z južnej strany. Okrajové svahy tohto pohoria sa na juhovýchode zvažujú do Žiarskej kotliny, na juhu do prielomovej časti doliny Hrona, ktorá ich oddeľuje od Štiavnických vrchov, a na juhovýchode do Zvolenskej kotliny. Severne od obce Kordíky hraničia Kremnické vrchy so Starohorskými vrchmi. Ich vzájomná hranica vedie po západnom svahu Harmaneckej doliny.

Kremnické vrchy pôsobia navonok ako masívne a kompaktné pohorie. Vnútorne sú však diferencované do pomerne odlišných jednotiek. Dôležitým znakom pohoria je jeho nápadná výšková asymetria. Najvyššie vrchy sa nachádzajú na jeho severovýchodnom okraji, v časti Flochovský chrbát. Tu leží aj najvyšší bod Kremnických vrchov – masívna a rozložitá Flochová (1.317 m.n.m.). Z nej smerom na juh vybieha ostrý hrebeň, v ktorom sa nachádzajú ďalšie vysoké vrchy (napr. Vyhnatová, Skalka, Zlatá Studňa a Velestúr). Na východnú stranu ich hrebeň strmo klesá do Kordíckej brázd. Strmý svah je porušený množstvom horninových zosuvov. Južne od Velestúra sa horský chrbát stupňovito znižuje. Smerom do Zvolenskej kotliny z neho vybieha niekoľko rázsoch, medzi ktoré sú vklinené dlhé doliny. Táto časť Kremnických vrchov sa nazýva Turovské predhorie.

Západne od Flochovského chrbta leží nižšia a menej členitá Kunešovská hornatina. V jej jadre sa v širšom okolí obce Kunešov nachádza nekrasová planina s hladko modelovaným reliéfom. Na západe túto planinu ostro ohraničuje strmý svah, zvažujúci sa do Handlovskej kotliny. Výškovú úroveň planiny v okolí Kunešova možno sledovať aj na druhej strane Kremnickej doliny, v oblasti Krahúľ a Kremnického vrchu (1.008 m.n.m.), kde má reliéf podobne plochý charakter. Smerom na juh Kunešovská hornatina stupňovito klesá do nízkej, avšak členitej Jastrabskej vrchoviny. Tú tvorí sústava horských chrbtov a hlbšie vrezaných dolín. Najväčšia z nich, tiahnuca sa pozdĺž Kremnického potoka, má veľký dopravný význam pre mesto Kremnica, pretože ňou vedie cesta a železnica. Nad dolinou sa vypína ostrý bralnatý vrch Jastrabská skala, ktorý je významnou krajinnou dominantou južnej časti Kremnických vrchov.

B.3.1. Geomorfologické a geologické pomery

Po geomorfologickej stránke patrí záujmové územie Kremnice do subprovincie Vnútroňných Západných Karpát, oblasti Slovenské stredohorie, celku Kremnické vrchy a časti Jastrabská vrchovina. Záujmové územie je súčasťou silne až veľmi silne členitých vrchovín a silne členitých nižších hornín, upadajúcich v smere na juh do údolnej nivy Hrona. Celá oblasť okolia Kremnice sa vyznačuje prevládajúcimi pozitívnymi morfoštruktúrami hrastov a diferencovaných blokov, ktoré sú súčasťou vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria (Atlas krajiny SR, 2002). Nadmorská výška terénu v katastrálnom území Kremnice sa pohybuje od 470 m.n.m. (Kremnický potok v južnej časti územia mesta) až po 1.265,4 m.n.m. (vrch Zlatá studňa).

Geologická stavba územia určila jeho výzor i ďalší vývoj. Kremnické vrchy sú typickým pohorím stredoslovenských neovulkanitov. Areál skládky je situovaný v území budovanom horninami formácie Zlatej studne, konkrétne jej propilitizovaným komplexom amfibolicko - pyroxénických andezitových intruzív a efuzív. Hrúbka formácie dosahuje až 1000 m. V tomto komplexe bola vrtmi overená aj prítomnosť porfýrov, dioritov a gabrodioritov. Komplex je tektonicky ohraničený voči amfibolicko - pyroxénickým andezitom formácie Kremnického štítu a bazaltickým andezitom turčeckej formácie. Povrchová zóna andezitových komplexov je silne zvetraná až do podoby piesčito - ílovitých materiálov. Kvartérny pokryv je predstavovaný evluviálno - deluviálnymi sedimentmi charakteru ílovito - piesčitých hĺn s úlomkami andezitov a silne hlinitých drobnoulomkovitých sutí.

B.3.2. Hydrogeologické pomery

Kremnica so svojim údolím patrí do hydrogeologického rajónu V 082 Neovulkanity Kremnických vrchov. Z regionálneho hľadiska má najväčší význam oblasť poruchových zón, na ktoré sú viazané významné akumulácie podzemných vôd. Komplex propilitizovaných andezitov, je v Hydrogeologickej mape južnej časti neovulkanitov Kremnických vrchov charakterizovaný ako regionálny izolátor, v ktorom ako kolektor pôsobí iba povrchová i zóna.

Kvantitatívne je komplex charakterizovaný veľmi nízkou priepustnosťou s koeficientom prietočnosti $5 \cdot 10^{-5} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$ a špecifickou výdatnosťou vrstev $0,05 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{m}^{-1}$. Obeh a režim podzemných vôd v celej záujmovej oblasti je ovplyvnený dlhodobou banskou činnosťou. Na odvodňovanie Kremnického rudného revíru slúžia šachty a štôlne. Prítoky do štôlni sú vo forme rozptýlených a sústredených výverov.

B.3.3. Klimatické pomery

Teploty vzduchu

Kremnica sa nachádza v mierne teplej klimatickej oblasti (M) – okrsku M7 (Atlas krajiny SR, 2002). Mierne teplá oblasť je charakterizovaná ako oblasť s priemerne menej ako 50 letných dní za rok, s denným maximom teploty vzduchu – 25°C . Samotný okrsek M7 je charakterizovaný ako mierne vrchovinový, teplý a veľmi vlhký. Priemerná ročná teplota v záujmovom území je $4 - 6^{\circ}\text{C}$, priemerná teplota v januári je -4 až -5°C , priemerná teplota v júli je 16°C .

Minimálne zrážky sa v území riešenom územným plánom vyskytujú spravidla v januári až marci, maximá bývajú v júni, pričom aj mesiace júl a august bývajú na zrážky bohaté. Všeobecne platí, že letný polrok je spravidla na zrážky bohatší ako zimný. Na tvorbe zásob podzemných vôd sa však v dôsledku vysokej evapotranspirácie v lete podieľajú hlavne jesenné a zimné zrážky (Atlas krajiny SR, 2002).

Prúdenie vzduchu je modifikované predovšetkým členitosťou reliéfu. V otvorených oblastiach prevláda prúdenie od severozápadu a severovýchodu, v nižších polohách pozdĺž údolia potokov, t.j. hlavne zo severného smeru. Veternosť je slabá, 70-80 % vetrov nepresahuje rýchlosť 2 m/s.

Na riešenom území, resp. v dotyku s ním je umiestnená klimatická stanica Kremnické Bane a zrážkomerná stanica Kremnica. Na klimatickej stanici v Kremnických Baniach sa vykonávajú denné prístrojové merania teploty vzduchu, relatívnej vlhkosti vzduchu, smerov a rýchlostí vetra, slnečného svitu, úhrnov zrážok, celkových výšok snehovej pokrývky, výšok novonapadnutého snehu a vodnej hodnoty snehovej pokrývky. Vizuálne sa pozoruje a podľa stanovenej metodiky sa určuje oblačnosť, výskyt a trvanie atmosférických javov, najmä hmly, dažďa, sneženia, búrky a krupobitia. Na zrážkomernej stanici Kremnica sa denne vykonávajú prístrojové merania úhrnov zrážok, výšok novonapadnutého snehu, celkových výšok snehovej pokrývky a jej vodnej hodnoty. Určuje sa tiež druh zrážok a pozoruje sa ich časové trvanie. V ďalšom uvádzame základné dlhodobé merané klimatické údaje.

Priemerné teploty vzduchu v $^{\circ}\text{C}$

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
1931-1960	-3,3	-2,1	2,4	7,6	12,7	15,8	17,9	17,1	13,3	7,8	2,8	-0,8	7,6
1987-2004	-3,4	-1,8	0,9	6,2	11,6	14,5	16,3	15,9	11,0	6,7	1,4	-3,0	6,4

Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004), Kremnica (1931-1960)

Absolútne maximá a minimá teploty vzduchu v $^{\circ}\text{C}$

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Minim.	-26,0	-20,5	-20,2	-11,3	-4,0	0,8	2,6	1,2	-2,0	-11,5	-15,8	-21,3	-26,0
Maxim.	11,2	14,7	19,2	23,8	27,8	31,2	31,1	32,4	26,0	27,2	16,8	12,5	32,4

Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004),

V posledných dvoch desaťročiach sa v tejto oblasti vyskytovali častejšie teplé obdobia ako chladné najmä v priebehu leta a zimy. Dlhodobé teplé obdobie bolo počas celej zimy 1989/1990 a 1997/1998 i celého leta 2002 a 2003. Dlhodobá zima bola v sezóne 1995/1996 a 2002/2003 i v letnej sezóne 1989 a 1997.

Priemerný počet letných dní (s teplotou max 25°C), ľadových dní (s teplotou max 0°C) a mrazových dní (s teplotou min. 0°C)

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Letné					0,4	3,6	8,3	8,4	0,1	0,1			20,9
Ľadové	14,3	9,7	3,7	0,4						0,1	5,1	15,2	48,5
Mrazové	28,6	23,7	22,2	9,8	0,8				0,6	7,9	17,9	27,6	139,1

Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004)

V lete roku 1997 bolo na meteorologickej stanici v Kremnických Baniach zaznamenaných len 6 letných dní s maximálnou teplotou vzduchu – 25°C. V horúcom lete roku 2003 sa takýchto dní tu vyskytlo až 45. Tropické dni s maximálnou teplotou vzduchu – 30°C sa v predmetnej oblasti nevyskytujú každoročne, ale v mimoriadne teplom auguste roku 1992 ich tu bolo zaznamenaných až 10.

V mimoriadne teplých mesiacoch najmä v auguste 1992 a v novembri 2000 bola priemerná mesačná teplota vzduchu o 4 až 5°C väčšia ako normál. O tieto hodnoty boli nižšie priemerné mesačné teploty vzduchu v mimoriadne chladných mesiacoch, najmä v januári 1987, v marci 1987, v novembri 1988 a v decembri 2001. Za monitorované obdobie posledných 18 rokov najnižšia minimálna teplota vzduchu poklesla na –26 °C a najvyššia maximálna teplota vzduchu vystúpila na 32,4 °C. V priemere sa tu vyskytuje 21 letných, 139 mrazových a 49 ľadových dní za rok.

Nižšie sa nachádzajúce predhoria v okolí Kremnice sú celkovo teplejšie, ale v zime sú náchylné na tvorbu teplotných inverzií, t.j. sú často chladnejšie ako okolité pohoria.

Zrážky

Posudzovaná oblasť patrí do mierne vlhkej klimatickej oblasti. Humidita klímy rastie od predhorí k pohoriam a tým sú v oblasti Kremnické Bane zrážky častejšie a zrážkové úhrny väčšie ako v oblasti Kremnice.

Priemerné úhrny zrážok v mm (obdobie 1987 – 2004)

Stanica/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Kremnica	53	57	60	72	87	81	92	75	77	67	78	62	861
Kremnické Bane	57	64	68	74	94	88	100	80	83	74	86	66	934

Zdroj údajov: stanica Kremnica, Kremnické Bane

Priemerné, maximálne a minimálne úhrny zrážok v mm a rok ich výskytu

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Minim.	6	3	6	7	6	18	8	8	5	1	5	5	504
Rok	1904	1975	1950	1946	1947	1930	1952	1992	1959	1995	1902	1972	1942
Priem.	59	54	57	64	83	93	88	77	67	67	74	68	851
Maxim.	225	148	174	160	208	230	208	207	208	228	183	154	1163
rok	1976	1904	2000	1972	1984	1986	1960	1913	1937	1974	1947	1974	1945

Zdroj údajov: stanica Kremnica (1901-2004)

Ročný priemerný úhrn zrážok za 104 ročné obdobie 1901-2004 bol v Kremnici len o 10 mm nižší ako za posledné 18 ročné obdobie rokov 1987-2004. Rozdiely v mesačných priemerných úhrnoch zrážok sa pohybovali zväčša od – 4 do 6 mm. V dlhodobom rade zrážok oproti krátkodobému radu bol suchší priebeh počasia najmä v apríli a v septembri a vlhší v júni. V júni 1986 napadlo v Kremnici až 230 mm zrážok.

Priemerný počet dní so zrážkami nad 1 mm (obdobie 1987-2004)

Stanica/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Kremnica	9,2	9,6	9,8	9,7	10,5	11,0	10,3	8,6	8,4	8,9	10,8	10,2	117,0
Kremnické Bane	9,4	10,3	10,6	10,4	11,0	11,1	10,8	9,1	9,1	9,8	11,5	10,5	123,6

Zdroj údajov: stanica Kremnica, Kremnické Bane

Zrážky sú veľmi premenlivým meteorologickým prvkom, často sa striedajú vlhké a suché obdobia. Za posledných 18 rokov sa napríklad v máji vyskytlo 7 veľmi podnormálnych a 6 výrazne nadnormálnych mesačných zrážkových úhrnov. Mimoriadne sucho sa vyskytlo najmä v októbri 1995. kedy napadlo len 3 % množstvo vlhky v porovnaní so zrážkovým mesačným normálom a mimoriadne vlhko v marci 2000. kedy mesačný zrážkový úhrn predstavoval v tejto oblasti 275 % mesačného normálu.

Dlhodobé trojmesačné vlhké obdobie bolo zaznamenané v auguste, septembri a októbri 1994 aj v júni. júli a v auguste 2002. Dlhodobé trojmesačné sucho sa vyskytlo v marci, apríli a máji 1993, aj vo februári, marci a apríli 2003. Počas najvlhších mesiacov napadne 170-200 mm vlhky, podľa dlhodobějších údajov z Kremnice ojedinele až 230 mm zrážok.

V mimoriadne suchých mesiacoch napadne len 1 až 15 mm zrážok. V najsuchších rokoch tu za posledných 18 rokov napadlo 670-750 mm zrážok. Podľa dlhodobějších údajov z Kremnice minimálne ročné úhrny zrážok tu dosiahli len 500 mm. Maximálne ročné úhrny zrážok tu dosahujú 1150-1230 mm. Najvyšší denný úhrn zrážok 83,4 mm sa v Kremnických Baniach za obdobie 1987-2004 vyskytol 29.7.2003. Za dlhodobé 104 ročné pozorovacie obdobie sa v Kremnici vyskytol najvyšší denný úhrn zrážok 98,5 mm dňa 16.7.1901. K výskytu zrážok o úhrne 1 mm a viac v záujmovom území Kremnice dochádza v priemere počas 117-124 dní.

Snehová pokrývka

Snehová pokrývka sa v posudzovanej oblasti vyskytuje v priemere od polovice novembra do konca marca. Jej trvanie je v priebehu zimy občas prerušované a preto v predhoriach v priemere trvá 80 dní. vo vyšších polohách v priemere 105 dní. Pri tuhých a dlhých zimách trvá snehová pokrývka až 150 dní, pri suchých a teplých zimách len okolo 40 dní. Veľmi dlhá zima bola v sezóne 1995/1996 a veľmi krátka v sezóne 1989/1990.

Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou – 1 cm (obdobie 1987-2004)

Stanica/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Kremnica	23,2	21,9	11,1	1,1						0,2	5,3	17,1	79,9
Kremnické Bane	26,3	24,7	18,9	2,8						0,7	8,7	22,4	104,5

Zdroj údajov: stanica Kremnica, Kremnické Bane

Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrcholení zimy dosahujú v predhoriach 23 cm, vo vyšších polohách až 30 cm s 80 až 90 % zabezpečenosťou výskytu. Maximálna výška snehovej pokrývky 90 cm v Kremnici a 110 cm v Kremnických Baniach sa vyskytla v polovici marca 2005.

Slniečny svit

V ročnom chode je v riešenom území najviac priameho slnečného svitu o mesačnom priemere 225-242 hodín v období máj až august. V lete občas priamy slnečný svit tu trvá aj viac ako 300 hodín.

Priemerné, maximálne a minimálne trvanie slnečného svitu v hodinách

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Minim.	34	30	60	118	172	167	180	172	67	58	19	13	1537
Priem.	63	87	128	160	225	228	242	232	151	112	53	48	1729
Maxim.	95	141	180	191	291	325	317	304	216	171	76	74	2008

Zdroj údajov: stanica Kremnické Bane (1987-2004)

Maximálne 325 hodinové trvanie slnečného svitu bolo v Kremnici a jej okolí v júni 2000, čo bolo o 158 hodín viac ako v júni 1988. Vo veľmi slnečnom roku 2003 trval slnečný svit v riešenom území až 2088 hodín. V zimnom období najmä v januári a vo februári je slnečný svit občas veľmi vysoký, nakoľko územie Kremnice je v tomto období menej zasahované nízkou inverznou oblačnosťou, ktorá sa udržuje v údoliach.

Oblačnosť, hmla, vlhkosť vzduchu, búrky

Priemerná oblačnosť a priemerná relatívna vlhkosť v %, priemerný počet dní s hmlou a priemerný počet dní s búrkou

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Oblačnosť	70	66	63	58	56	58	55	53	56	60	72	76	62
Vlhkosť	87	83	78	72	71	74	73	73	80	83	87	88	79
Hmla	8,6	6,3	4,5	2,8	2,2	3,0	1,8	1,7	4,3	6,7	8,9	8,7	59,5
búrka	0,2	0,4	0,7	2,2	4,3	4,8	5,5	4,6	2,4	0,8	0,2	0,2	26,3

Zdroj údajov: stanica Kremnické Bane (1987-2004)

V riešenom území sa najviac oblačnosti, vodnej pary o vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu a najviac hmlových ályl vyskytuje v zimnom období a najviac búrok v letnom období. Medzi týmito meteorologickými prvkami je vzájomná súvislosť. V ročnom chode je najväčšia relatívna vlhkosť vzduchu koncom jesene a v priebehu zimy. Súvisí to s prevládajúcim oblačným a hmlistým charakterom počasia, kedy je nasýtenosť vzduchu vodnou parou veľká a tým sú aj hodnoty relatívnej vlhkosti vzduchu najväčšie. Vysoká relatívna vlhkosť vzduchu v súvislosti s oblačným počasím sú sprievodným prejavom aj búrok, ktoré trvajú krátkodobo a ojedinelo sa vyskytujú aj v zime.

Prúdenie vzduchu

Okrem údajov zo stanice Kremnické Bane sú v tejto časti použité aj údaje z expedičného nepretržitého ročného merania smerov a rýchlosti vetra pre energetické účely (projekt výstavby veterných elektrární), ktoré sa vykonávalo registračným prístrojom Thies v období november 1992 až október 1993 v areáli Štátneho poľnohospodárskeho majetku Kunešov.

Priemerná častosť smerov vetra v %

Obd./smer	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
1992-1993	4,5	2,0	2,4	24,2	8,4	3,2	9,5	27,4	18,4
1987-2004	17,7	1,8	3,0	13,7	14,8	2,0	7,2	19,8	20,0

Zdroj údajov: Kunešov (1992-1993). stanica Kremnické Bane (1987-2004)

Priemerná rýchlosť vetra v m.s⁻¹

Rok/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Kunešov	3,6	3,3	3,8	3,1	2,9	3,2	3,4	2,8	3,0	3,4	3,5	3,2	3,3
Kremnické Bane	2,7	2,9	3,0	3,1	2,8	2,4	2,2	2,1	2,4	2,5	2,8	2,6	2,6

Zdroj údajov: Kunešov (1992-1993). stanica Kremnické Bane (1987-2004)

V riešenom území prevláda prúdenie vzduchu od severozápadu až severu. V teplom polroku sa výraznejšie uplatňuje prevládajúce podružné prúdenie vzduchu od juhovýchodu až juhu. Na juhovýchodne až juhozápadne orientovaných svahoch predhoria sa uplatňuje najmä v dennej dobe počas jarného a letného obdobia za slnečného a teplého počasia i termická zložka prúdenia a tým je tu cez deň prevládajúci južný až juhovýchodný vietor. V nočnej dobe dochádza ku stekaniu chladnejšieho vzduchu z pohorí do dolín a tým vzduch prevažne prúdi od severu až severozápadu.

Veternosť je v tejto oblasti mierna, v otvorených vyšších polohách priemerné mesačné rýchlosti vetra sa pohybujú zväčša 3 – 4 m.s.⁻¹, v nižších polohách v rozmedzí 2 – 3 m.s.⁻¹

B.3.4. Hydrologické pomery, vodstvo

Riešené územie patrí do povodia Hrona, do jeho podrobného povodia odvodzovaného Kremnickým potokom (Rudnica). Hydrografická sieť posudzovaného územia je zrejmá z výkresovej časti dokumentácie (výkresy č. 1,2,3).

Hydrologické pomery súvisia s geomorfológiou územia. Územie je súčasťou povodia Hrona, do ktorého sú vody odvádzané Kremnickým potokom. Tento potok patrí do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov). Hustota riečnej siete je malá, menej ako 100 m/km². Celé okolie Kremnice patrí do vrchovinnonížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku, ktorý sa vyznačuje akumuláciou v decembri až februári, maximálnymi prietokmi v marci, minimálnymi v septembri. Vodné toky zamrzajú obvykle koncom decembra a odmŕzajú koncom februára.

Poloha posudzovaného územia na hranici povodí Hrona a Váhu (Turca) viedla v minulosti k prevedeniu vody z povodia Váhu (potok Turček) do povodia Hrona, pre potreby mlynov a stúp (historický Turčekovský banský vodovod). K prevádzaniu vody cez hranicu povodia dochádza aj dnes, hoci dnes je to predovšetkým pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou (vodné dielo Turček a skupinový vodovod). Na druhej strane hĺbenie dedičných štôlní viedlo k odvodneniu kremnického banského poľa po úroveň Hlavnej dedičnej štôlne, čo je 256 - 269 m n.m.. Priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou – podľa dostupných informácií je priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou do Hrona 500 l/s (zdrojom banských vôd je pohonná voda vodnej elektrárne od 100 l/s – 1 300 l/s, prítok vody od šácht Ferdinand, Ludovika, Anna šachta – 50 l/s a prítok vody z termálneho vrtu KŠ – 1 – 25 l/s). Oba tieto fenomény ovplyvňujú hydrologické pomery posudzovaného územia.

Kremnický potok (Rudnica) je dlhý 19.2 km. V zastavenej časti mesta Kremnica je potok regulovaný.

Tabuľka M-denných prietokov – priemerné prekročenie prietoku počas stanoveného počtu dní v roku – Kremnický potok pred sútokom s potokom Skalka

30	90	180	270	355	364	(dní)
150	95	48	32	17	15	(l.s. ⁻¹)

Tabuľka N-ročných maximálnych prietokov – opakovanie veľkých vôd za stanovený počet rokov . Kremnický potok pred sútokom s potokom Skalka

1	5	10	20	50	100	(rokov)
5	13	17	22	29	35	(m ³ .s ⁻¹)

Uvádzame tiež údaje z meraní vodnosti, ktoré sa vykonávali v rokoch 1986 - 1988 v rámci hydrogeologického prieskumu „Neovulkanity Kremnických vrchov, južná časť“ (AUXT ET AL.. 1989) a to o.i. na profiloch:

- Kremnický potok - Stará Kremnička (pred vyústením do Hrona) - hčp. (- hydrologické číslo povodia) 4-23-04-035
- potok Kopernica - Lutila (pred vyústením do Lutilského potoka) - hčp. 4-23-04-056
- Hlavná dedičná štôľňa - pred vyústením do Hrona pod Starou Kremničkou - hčp. 4-23-04-095
- Hlavná dedičná štôľňa nemá povodie, preto sú hodnoty odvodené analógiou.

M – denné minimálne prietoky

Potok (profil)	Minimálne prietoky ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) vyskytujúce sa počas M-dní v roku							
	Qa	30	90	180	270	330	355	364
Kremnický potok (Stará Kremnička)	1,14	2,85	1,237	0,598	1,359	0,242	1,173	0,144
Kopernica (Litila)	0,31	0,775	0,336	0,163	0,098	0,066	0,045	0,031
Hlavná dedičná štôľňa	1,85	4,625	2,035	0,962	0,583	0,393	0,277	0,185

- dlhodobý priemerný ročný prietok

N-nočné maximálne prietoky

Potok (profil)	Veľké vody ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) opakujúce sa raz za N rokov					
	1	5	10	20	50	100
Kremnický potok (Stará Kremnička)	15	35	44	54	69	82
Kopernica (Litila)	3,5	8	11	16,5	25	35
Hlavná dedičná štôľňa	23	53	67	82	105	125

B.3.5. Seizmicita, radónové riziko

Seizmické pomery

Údaje o seizmicite preberáme z "Regionálnej Agendy 21 pre Stredné Pohronie" (Tremboš in Marko, Izakovičová (eds.) et al., 2000). Autori tu v regióne Stredného Pohronia vyčlenili dva stupne potenciálnej ohrozenosti územia zemetraseniami. Pozdĺž Hrona vyčlenili pásmo s maximálnou očakávanou intenzitou 7° MSK-64. Na ostatnom území, do ktorého spadá aj nami posudzované územie sa očakáva zemetrasenie s maximálnou intenzitou 6° MSK-64.

Radónové riziko

Radón (Rn) je prírodný, rádioaktívny, inertný plyn. Vo voľnom priestore sa rozptyľuje a je prakticky neškodný. Jeho škodlivý účinok sa prejavuje v uzavretých objektoch, do ktorých sa radón dostáva cez netesnosti, diery a praskliny v základovej doske a v stenách objektu.

Pri vyhodnotení radónového rizika vychádzame z odvodenej mapy radónového rizika Slovenska v mierke 1 : 200 000, spracovanej v roku 1992 (Čížek ET AL., 1992), kde sa radónové riziko člení do troch kategórií - nízke, stredné a vysoké radónové riziko.

Zjednodušene možno povedať, že v širšom okolí riešeného územia sa vysoké radónové riziko viaže buď na územia s prirodzene zvýšenými obsahmi rádioaktívnych prvkov v horninách - čo sú napríklad ryolity so zvýšeným obsahom draselných živcov (Jastrabská formácia) - alebo na hlboko založené drvené tektonické zóny.

V prvom prípade sa radón tvorí rozkladom rádioaktívneho izotopu ^{40}K , aj keď treba povedať, že radónové riziko z tohto zdroja zvyčajne nepresiahne stredný stupeň.

Závažnejším a empiricky potvrdeným zdrojom Rn sú hlboko založené tektonické poruchy s pásmami drvenia, na ktorých sú vyvinuté aj rudné žily. Tieto predstavujú kanály emanácií Rn z hlbších častí zemskej kôry. V priestore rudných žíl boli namerané hodnoty koncentrácií Rn v pôdnom vzduchu také, že táto oblasť sa radí do zóny vysokého rizika.

Vyhláška MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia stanovuje smernú hodnotu na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podlažia stavby, opatrenia na obmedzenie ožiarovania z radónu pri projektovaní nových stavieb s pobytovými priestormi a smernú hodnotu na vykonanie opatrení na obmedzenie vonkajšieho ožiarovania osôb žiarením zo stavebných výrobkov. Pri navrhovaní nových stavieb, posudzovaní ich vnútorného ovzdušia a vonkajšieho žiarenia je potrebné postupovať podľa uvedenej vyhlášky.

B.3.6. Fauna a flóra

Územie Kremnických vrchov patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticuu). Kremnické vrchy sú súčasťou okresu Slovenské stredohorie.

Z faunistického hľadiska nie je územie Kremnických vrchov dostatočne preskúmané. Relatívne najviac údajov pochádza z Turčianskej strany pohoria, ktoré boli získané počas výskumu zátopovej oblasti vodárenskej nádrže Turček a priľahlých území. Prehľad výsledkov týkajúcich sa niektorých skupín terestrických {*Mollusca*, *Opiliones*, *Odonata*, *Ensifera*, *Catelitera*, *Lipidoptera*, *Diptera* – *Orthorrhapha*, *Hymenoptera*, *Coleoptera*} a vodných bezstavovcov (*Diptera-Chironomidae*), ako aj stavovcov (*Amphibia*, *Reptilia*, *Aves*, *Mammalia*) možno nájsť v KADLEČÍK ETAL. (1994).

Podrobnejšie vid' časť Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny.

B.4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE ÚZEMIA MESTA DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

B.4.1. Vymedzenie záujmového územia mesta

Vymedzenie záujmového územia mesta vychádza z prirodzenej spádovosti a väzieb v sídelnej a krajinnej štruktúre. Záujmové územie Kremnice (i vo vymedzení podľa Koncepcie urbanizácie Slovenska) tvoria obce Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. Kremnica je so svojim záujmovým územím súčasťou intenzívne urbanizovaných priestorov, nachádzajúcich sa v širšie vymedzenom záujmovom území okresného (a obvodného) centra Žiar nad Hronom.

B.4.2. Bilancie obývanosti záujmového územia mesta

Pre záujmové územie mesta nie sú spracovávané podrobnejšie demografické rozbor. Následne uvedené údaje o počte obyvateľov obcí v záujmovom území mesta podľa výsledkov posledných dvoch cenzov a o tendenciách ich rastu, resp. poklesu, však postačujú pre posúdenie a stanovenie výhľadových kapacít rozhodujúcich zariadení občianskej vybavenosti, ktoré by prípadne bolo potrebné lokalizovať v meste Kremnica.

a) užšie záujmové územie mesta

obec/mesto	výmera katastra	počet obyvateľov	
		31.3.1991	26.5.2001
Kremnica	4.314 ha	6.299 obyv.	5.822 obyv.
Bartošova Lehôtka	863	409	421
Dolná Ves	236	275	241
Horná Ves	366	239+	737
Ihráč	2.075	588	585
Jastrabá	1.082	592	581
Kopernica	1.756	416	429
Krahule	1.077	151	144
Kremnické Bane	774	247	250
Kunešov	2.363	261	244
Lúčky	823	194	207
Nevoľné	310	438	425
spolu :	16.039 ha	10.009 obyv.	10.086 obyv.
spolu bez Kremnice:	11.725 ha	3.710 obyv.	4.264 obyv.

+ poznámka: pri sčítaní v roku 1991 bola obec Horná Ves administratívnou súčasťou mesta Kremnica

Z tohto prehľadu je zrejmé, že počet obyvateľov v záujmovom území mesta Kremnica mal v poslednom medzicenzovom desaťročí približne zotrvalý stav, s veľmi miernym rastom. Úbytok obyvateľov Kremnice bol spôsobený najmä tým, že po roku 1991 boli zobytnené nové bytovky v Hornej Vsi, vtedy územnej časti Kremnice, a Horná Ves sa v roku 1997 stala samostatnou obcou, v ktorej sa ako v jedinej prejavil v medzicenzovom období nadštandardne výrazný rast počtu jej obyvateľov.

Podobná tendencia zotrúvajúceho počtu obyvateľov obcí v záujmovom území Kremnice, alebo jeho len veľmi mierneho poklesu sa predpokladá i pre návrhové (a výhľadové) obdobie návrhu územného plánu mesta.

B.4.3. Sídlná a krajinná štruktúra záujmového územia mesta

Sídlná štruktúra v záujmovom území mesta je pomerne rovnomerou usporiadaná. Prvorado vychádza z topografických daností a priestorového usporiadania členitého a dynamického krajinného prostredia. Väčšina sídiel sa nachádza na a pri ceste I/65, ktorá je dominujúcou urbanizačnou osou záujmového územia, ostatné obce sú veľa rovite rozložené v urbanizovanom okolí mesta a ich priestorové väzby na Kremnicu zodpovedajú najmä historickým podmienkam ich vzniku a rozvoja, súvisiaceho predovšetkým s pôvodnou banskou činnosťou, pre ktorú boli najmä obytným a čiastočne aj poľnohospodárskym zázemím.

Osídľovanie Kremnice a jej okolia prebiehalo postupne, s ťažiskom v 14. a 15. storočí. Ťažiskovým územím rozvoja sídelnej štruktúry bol chotár Kremnice, Kremnických Baní, Krahúľ a Horného a Dolného Turčeka. Postupne pribudol chotár Kunešova, Lúčok, Veterníka, Švábu, Hornej a Dolnej Vsi. Tieto osady vznikli najmä ako produkt vnútornej kolonizácie, organizovanej samotnou Kremnicou ako baníckym centrom, v rámci kremnického dvojmiľového pásma. V prevažnej miere to bolo vyvolané potrebami činnosti baní a k nim pridružených výrobných odvetví.

V súčasnosti má prevažná väčšina obcí v záujmovom území mesta obytno – poľnohospodársky charakter vidieckeho osídlenia, s doplňujúcou (miestami však už i dnes dominantnou) rekreačnou funkciou. Väčšími výrobnými kapacitami sa vyznačujú iba K r e m n i c k é B a n e.

Z hľadiska jeho rozvojových perspektív predstavuje záujmové územie mesta priestor rozvojovo stabilizovaný, demograficky dlhodobo ustálený, v posledných desaťročiach však deficitný, bez zrejmých výraznejších rozvojových impulzov. Lokálny rozvojový potenciál záujmového územia mesta je najmä rekreačný.

Najbližšou obcou, ležiacou severne od Kremnice, sú Kremnické Bane. S pôvodným názvom Piargy sa spomínajú už v roku 1361, ako osada mesta Kremnica. Súčasťou mesta boli až do roku 1954, kedy sa osamostatnili. Pôvodná banská osada bola zastavaná drevenými baníckymi domami, v obci sa dodnes zachovalo niekoľko regionálne charakteristických dvojpodlažných zrubových domov s arkádovou pavlačou a valbovou šindľovou strechou. Obyvatelia sa zaoberali baníctvom a pracovali v lesoch. V sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch minulého storočia bola v Kremnických Baniach v priaznivých terénnych podmienkach umiestnená nová priemyselná výroba, ktorou sa nahradzovala zanikajúca činnosť kremnických baní.

Ďalšou pôvodne baníckou osadou je Kunešov. Obec sa prvýkrát spomína v roku 1342 a patrila mestu Kremnica. Väčšina jej obyvateľstva bola nemeckej národnosti, v roku 1940 mala takmer 2.000 obyvateľov. Obec charakterizuje reťazovito usporiadaná, pôvodne kolonizačná zástavba. Z 19. storočia sa zachovali regionálne špecifické dvojpodlažné zrubové i murované domy, s charakteristickým spájaním domov do dvojdomových a štvordomových zoskupení, voľne situovaných po horských úbočiach. Po roku 1945 sa následkom vysídlenia pôvodného nemeckého obyvateľstva počet obyvateľov obce dramaticky zmenšil.

Obec Krahule (pôvodný názov Blaufuss) leží v odlesnenom prostredí, severovýchodne od Kremnice. Nepriamo sa historicky spomína v r. 1331, priamo je doložená v r. 1442. Patrila mestu Kremnica, ako jeho kolonizačná banícka osada, s pôvodným názvom Blaufuss. Charakterizuje ju priestorovo zovretá reťazovito usporiadaná kolonizačná zástavba, s ojedinele zachovanými regionálne špecifickými

zrubovými domami tzv. kremnického typu. Po roku 1945 sa následkom vysídlenia pôvodného nemeckého obyvateľstva počet obyvateľov obce zmenšil. V posledných desaťročiach minulého storočia výrazne vzrástol rekreačný potenciál obce, najmä v rekreačných ubytovacích kapacitách a v zimných rekreačných aktivitách.

Západne od Kremnice sa nachádzajúca obec Lúčky (pôv. Honneshau, Honešov), je historicky prvýkrát spomínaná v r. 1429, kedy sa stala osadou Kremnice. Má povodnú reťazovito usporiadanú obytnú zástavbu, s regionálne charakteristickými objektmi z 19. storočia. Po roku 1945 bola väčšina pôvodného obyvateľstva vysídlená a počet obyvateľov obce výrazne poklesol.

Približne 3 km južne o Kremnice sa nachádza obec Horná Ves. Historicky je doložená v roku 1429 (Windischendorf), ako osada, ktorá bola až do roku 1997 organickou súčasťou mesta. Je typickou ulicovou radovou dedinou. Jej urbanistickú štruktúru však necitlivo narušila panelová obytná zástavba, realizovaná na začiatku 90-tych rokov minulého storočia, ktorou sa mala nahradiť obytná výstavba v pamiatkovo chránenej Kremnici.

Vonkajší okruh záujmového územia Kremnice tvoria samostatné obce Dolná Ves, Bartošova Lehôtka (južne od mesta, pri ceste I/65), Kopernica (západne od mesta, na ukončení cesty III/06529) a Nevoľné, Ihráč a Jastrabá (juhovýchodne od mesta, na ceste III/05079).

B.4.4. Rozhodujúce zariadenia dopravy a verejného technického vybavenia v záujmovom území mesta

Zázemie mesta obsluhuje a jeho nadregionálne prepojenie zabezpečuje predovšetkým štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina. Regionálne dôležitou je tiež železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, ktorá pokračuje do železničnej stanice Vrútky. Pre prepojenie mesta s intenzívne urbanizovaným pohorím, okresným sídlom Žiar nad Hronom a Slovenskom je mimoriadne dôležitý cestný ťah I/50 – výhľadovo rýchlostná komunikácia R1 v trase (Banská Bystrica) - Zvolen - Žiar nad Hronom - Nitra - Trnava - (Bratislava), ktorá záujmové územie mesta tanguje v južnej polohe, kde v údolí Hrona vedie súbežne so železničnou traťou č. 150 (Zvolen) – Hronská Dúbrava – Šurany – (Bratislava).

Podľa aktualizovaného Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR, schváleného vládou SR v novembri 2004, sa výhľadovo uvažuje s trasou rýchlostnej cesty R3 Kremnickou dolinou (v úseku Šášovské Podhradie – Turčianske Teplice, okrem toho je v tomto projekte uvažovaná aj alternatívna trasa Banská Bystrica – Turčianske Teplice, cez Harmaneckú dolinu), ako súčasť nadnárodného cestného ťahu E77 MR – Šahy – Zvolen – Martin – Trstená – PR.

Zásobovanie záujmového územia mesta elektrickou energiou je viazané na VVN/VN transformovňu a elektrorozvodňu v Žiari nad Hronom. Záujmovým územím prechádza tiež trasa nadradeného 400 kV elektrovedenia č. 493 Horná Ždaňa – Sučany.

Záujmovým územím mesta prechádza a zásobovanie mesta plynom zabezpečuje VTL plynovod 200-25 Žiar nad Hronom – Kremnica, ktorý odbočuje z nadradeného VTL plynovodu Mýtne Ludany – Žiar nad Hronom – Banská Bystrica.

Zásobovanie mesta a obcí pitnou vodou zabezpečujú lokálne vodné zdroje a vodovody a skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom, ktorého kapacitu možno v prípade potrieb využiť aj pre zásobovanie Kremnice, zatiaľ to však nie je potrebné.

B.4.5. Funkcie mesta, saturované v jeho záujmovom území

V súčasnosti je v záujmovom území mesta, v katastrálnom území obce Horná Ves umiestnená čistiareň odpadových vôd (ČOV), ktorá je určená aj pre čistenie odpadových vôd mesta. V riešení územného plánu mesta sa v jeho záujmovom území navrhuje saturácia týchto jeho funkcií:

- rekreačné a športovo – rekreačné aktivity nadregionálneho, regionálneho a mestského významu v rekreačnej zóne Skalka – Krahule v rozsahu väčšom, než je ich súčasný stav (v katastrálnom území obce Krahule)
- rekreačné a športovo – rekreačné aktivity nadregionálneho a regionálneho významu v priestore Králiky – Skalka (v katastrálnom území obce Králiky, okres Banská Bystrica)
- rekreačné a športovo – rekreačné aktivity nadmestského a mestského významu vo väzbe na územným plánom navrhovaný športovo – rekreačný priestor v lokalite Jarabica (v katastroch obcí Lúčky a Kremnické Bane)
- výhľadovo navrhovaný golfový areál, prechádzajúci z kremnického katastra do katastrálneho územia susediacej obce Lúčky

Záujmovým územím mesta je navrhovaná výhľadová trasa rýchlostnej cesty R3, alternatívne preložka cesty I/65 za západnou hranicou katastrálneho územia mesta (v katastroch obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane).

Okrem toho sú obce v záujmovom území mesta priestorom pre uplatnenie možností tzv. druhého bývania a extenzívnych rekreačných aktivít (pobyt v prírodnom prostredí) aj pre obyvateľov mesta. Špecifické postavenie má obec Horná Ves, ktorá je najmä z dôvodu tu umiestnenej hromadnej bytovej výstavby z konca uplynulého storočia prakticky obytným satelitom Kremnice.

V súvislostiach s výhľadovo reálnymi tendenciami dekoncentrovanej koncentrácie, najmä v dôsledku zlepšujúcej sa komunikácie (individuálna doprava, telekomunikácie a informačné technológie), ale aj kvalitnejšieho obytného a životného prostredia a lepšej dostupnosti stavebných pozemkov možno zároveň očakávať nárast trendov v záujme o výstavbu nových obytných objektov a obslužných zariadení v záujmovom území mesta, vždy v závislosti od územného potenciálu a konkrétnej ponuky.

B.5. PREDPOKLADY A MOŽNOSTI ĎALŠIEHO ÚZEMNÉHO ROZVOJA MESTA

B.5.1. Demografické a sociálno – ekonomické východiská

Údaje o obyvateľstve a o jeho sociálno – ekonomickej aktivite sú analyzované na základe výsledkov, získaných celoštátnym sčítaním obyvateľstva, domov a bytov ku dňu 26. mája 2001 za okres Žiar nad Hronom a za mesto Kremnica tak, ako ich v roku 2002 vydal a poskytol Štatistický úrad SR, resp. jeho Krajská správa v Banskej Bystrici. Údaje o obyvateľstve podľa jednotlivých sčítacích obvodov boli prevzaté z podkladov Mestského úradu v Kremnici, a doplnené o údaje, publikované Štatistickým úradom SR v Štatistickom lexikóne Slovenskej republiky 2002.

5.1.1. Retrospektívny demografický vývoj mesta

Podľa výsledkov jednotlivých cenzov bol dlhodobý vývoj počtu obyvateľov mesta nasledovný:

rok	počet obyvateľov	medzicenzový nárast/pokles	
		absolútne	relatívne
1804	4391 obyv.	-	-
1850	4565 obyv.	+ 174 obyv.	103,96 %
1869	4523 obyv.	- 32 obyv.	99,08 %
1880	4978 obyv.	+ 455 obyv.	110,06 %
1890	5344 obyv.	+ 366 obyv.	107,35 %

1900	5386 obyv.	+ 42 obyv.	100,79 %
1910	5642 obyv.	+ 256 obyv.	104,75 %
1921	5866 obyv.	+ 224 obyv.	103,98 %
1930	6571 obyv.	+ 705 obyv.	112,02 %
1940	7388 obyv.	+ 817 obyv.	112,43 %
1948	5646 obyv.	-1742 obyv.	76,42 %
1961	5328 obyv.	- 318 obyv.	94,37 %
1970	6121 obyv.	+ 793 obyv.	114,88 %
1980	6462 obyv.	+ 341 obyv.	105,57 %
1991	6538 obyv.	+ 76 obyv.	101,18 %
2001	5822 obyv.	- 716 obyv.	89,05 %

Vývoj počtu obyvateľov mesta v druhej polovici 19. storočia a v prvej štvrtine 20. storočia bol pomerne vyrovnaný a relatívne dynamický. Prudký rozvoj zaznamenalo mesto medzi rokmi 1921 – 1940, kedy počtom svojich obyvateľov vzrástlo o takmer 26 %. Odsun nemeckého obyvateľstva po roku 1945 však spôsobil takmer 25 %-ný úbytok obyvateľstva. Decénium najväčšieho zaznamenaného rastu počtu obyvateľov Kremnice po roku 1961 súviselo s pričlenením okolitých obcí k mestu. Naopak – úbytok obyvateľstva po roku 1991 spôsobilo opätovné osamostatnenie obcí Kremnické Bane, Krahule a Lúčky od 1.2.1992. Po cenzu 2001 sa samostatnou obcou stala i Horná Ves. Na konci roku 2003 mala Kremnica 5.629 trvale bývajúcich obyvateľov, na konci roku 2004 ich bolo 5.580. K aktuálnemu termínu 31. mája 2005 mala Kremnica 5.563 trvale bývajúcich obyvateľov. Úbytok trvalo bývajúceho obyvateľstva mesta po cenzu z roku 2001 je tak zapríčinený osamostatnením Hornej Vsi, ale aj nepriaznivou vekovou štruktúrou obyvateľstva, s vysokým podielom obyvateľov v poproduktívnom veku, s následnou nadštandardnou mortalitou a naopak, nízkymi populačnými prírastkami.

5.1.2. Obyvateľstvo

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov mesta bol podľa výsledkov cenzu v roku 2001 nasledovný :

- obyvateľov celkom	5.822	100,00
z toho: muži	2.819	48,42
ženy	3.003	51,58

Zároveň bolo v čase vykonania cenzu v meste sčítaných 805 dočasne prítomných (t.j. z väčšej časti prechodne bývajúcich) obyvateľov.

K 31.12.2003 a k 31.12.2004 sa počet trvalo bývajúcich obyvateľov zmenil takto:

	31.12.2003		31.12.2004	
- obyvateľov celkom	5.629	100,00	5.580	100,00 %
z toho: muži	2.718	48,29	2.699	48,37 %
ženy	2.911	51,71	2.881	51,63 %

Aktuálny počet trvalo bývajúcich obyvateľov mesta k 31. máju 2005 bol 5.563, z toho bolo 2.689 (48,34 %) mužov a 2.879 (51,64 %) žien.

Veková štruktúra trvalo bývajúceho obyvateľstva bola v čase konania cenzu nasledovná:

Vek v rokoch	muži	ženy	spolu	v %
0 - 2	67	69	136	2,3
3 - 4	52	44	96	1,6
5	26	32	58	1,0
6 - 9	124	129	258	4,3
10 -14	180	209	389	6,7
15	45	34	79	1,4
16 -17	124	85	209	3,6
18 -19	110	93	203	3,5
20 - 24	277	245	522	9,0
25 - 29	229	202	431	7,4
30 - 34	193	158	351	6,0

35 - 39	189	174	363	6,2
40 - 44	176	238	414	7,1
45 - 49	244	227	471	8,1
50 - 54	206	255	461	7,9
55 - 59	179	174	353	6,1
60 - 64	102	152	254	4,4
65 - 69	117	141	258	4,4
70 - 74	91	123	214	3,7
75 - 79	37	111	148	2,5
80 - 84	20	39	59	1,0
85 a viac	10	48	58	1,0
nezistený vek	21	21	42	0,7
celkom:	2.819	3.003	5.822	100,00 %

Základná veková štruktúra obyvateľstva bola podľa jednotlivých vekových skupín bola nasledovná :

vek	muži	ženy	spolu	v %
0 - 5 rokov	145	145	290	5,0
6 - 14 rokov	304	338	642	11,0
produktívny vek	1.972	1.711	3.683	63,3
poproduktívny vek	377	788	1.165	20,0
nezistený vek	21	21	42	0,7

Priemerný vek obyvateľov Kremnice pri sčítaní bol 38 rokov. Pritom bol priemerný vek mužov 36,1 rokov a priemerný vek žien 39,9 rokov.

Index vitality, vyjadrujúci podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku k obyvateľstvu vo veku poproduktívnom, dosahoval hodnotu 80,0. V roku 1991 index vitality ešte dosahoval hodnotu 130,0.

V porovnaní s celoštátnymi údajmi má Kremnica relatívne málo priaznivú vekovú štruktúru. Detská zložka populácie je pod úrovňou štatistického priemeru, počet obyvateľov v produktívnom veku je nad štatistickým priemerom, ale i zastúpenie obyvateľstva v poproduktívnom veku je nad celoštátnym štatistickým priemerom. Takejto vekovej štruktúre zodpovedá aj súčasný trvalý pokles počtu obyvateľov. Tieto údaje však zároveň indikujú ešte priaznivé podmienky pre možný výhľadový demografický rast počtu obyvateľov mesta, alebo aspoň pre udržanie súčasného stavu v počte obyvateľov, za predpokladu zlepšenia jeho sociálno – ekonomickej situácie.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva podľa jednotlivých sčítacích obvodov bol pri cenzu v roku 2001 takýto :

sčítací obvod	muži	ženy	spolu
001 Kremnica – stred	376	388	764
002 Grobňa – pod traťou	351	361	712
003 štvrť kpt. Nálepku	1.388	1.478	2.866
004 železničná stanica	60	62	122
005 Rudné bane/kameňolom	54	84	138
006 Nová dolina	116	105	221
007 Nemocnica-mincovňa	57	71	128
008 športový areál	5	4	9
009 Kalvária	2	1	3
010 Revolta	10	7	17
011 Krahulecký štós, za Grobňou	1	1	2
012 štós	obvod nie je obývaný		
013 Jazerný dvor	6	5	11
014 Skalka-Slobodné-Starý salaš	obvod nie je obývaný		
015 Huty	333	371	704

Rozdelenie mesta na sčítacie obvody vid' časť 6.1.3.).

Oficiálny návrh Projekcie vývoja obyvateľstva SR do roku 2020 tak, ako ho spracoval Štatistický úrad SR v roku 1994, predpokladal nasledovný výhľadový rast počtu obyvateľov mesta Kremnica :

rok	1995	7.880 obyvateľov
	2000	8.000 obyvateľov
	2010	8.400 obyvateľov
	2020	8.900 obyvateľov.

Tento návrh však neuvažoval s odčlenením obce Horná Ves od mesta Kremnica.

Vývoj obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1991 – 2001 potvrdil očakávané tendencie spomaľovania reprodukcie obyvateľstva. Tento trend je spôsobený najmä postupným znižovaním pôrodnosti, pričom úmrtnosť sa udržiava na zhruba stabilnej úrovni, s tendenciou jej mierneho znižovania, čím sa predlžuje stredný vek populácie. Štatistický úrad SR vypracoval v roku 1996 aktualizovanú demografickú projekciu očakávaného vývoja obyvateľstva Slovenska. Bola vypracovaná vo dvoch variantoch – vysokom a nízkom, so zahrnutím očakávaných migračných pohybov. Rast obyvateľstva v posledných rokoch a výsledky cenzu v r. 2001 potvrdili vývoj v súlade s nízkym variantom prognózy. Pre výhľad sa predpokladá s postupným posunom najproduktívnejšieho veku fertility na 23 – 24 rokov a s pokračovaním poklesu úhrnnej plodnosti žien na 1,25 v roku 2005 a jej následného mierneho zvyšovania na úroveň 1,33 po roku 2015. Počíta sa zároveň so zachovaním úmrtnostných pomerov na úrovni približne rokov 1994/95, a so zníženými podielmi migrácie vidieckeho obyvateľstva do mestských sídiel. Podľa nízkeho variantu prognózy by mesto v roku 2015 mohlo mať cca 5.910 obyvateľov. ÚPN VÚC Banskobystrického kraja v r. 1998 v súlade s touto prognózou a po zohľadnení plošných, ekonomických a sociálnych predpokladov uvažoval pre rok 2015 počet trvalo bývajúceho obyvateľstva Kremnice na úrovni cca 6.000 obyvateľov. Ani tento výhľad však neuvažoval s odčlenením obce Horná Ves od mesta.

Za reálny variant, aplikovateľný na riešenie výhľadového rozvoja Kremnice v jej územnom pláne, možno pracovne predpokladať počiatočné udržiavanie súčasného stavu a následné mierne zvyšovanie počtu obyvateľov mesta na úrovni približne 2,0 %-ného decéniového prírastku, s 10 %-nou urbanistickou rezervou z prírastku. Podľa toho by predpokladaný a možný vývoj počtu obyvateľov mesta v návrhovom období územného plánu a jeho ďalšieho výhľadu mohol mať približne nasledovnú tendenciu:

rok	2001 (sčítanie)	5.822 obyv.	
	2004 (stav)	5.580 obyv	
	2005	5.500 obyv.	
	2010	5.600 obyv.,	s rezervou cca 5.700 obyv.
	2015	5.700 obyv.	5.800 obyv.
	<u>2020 (návrh ÚPN)</u>	<u>5.800 obyv.</u>	<u>5.950 obyv.</u>
	2025	5.900 obyv.	
	2030 (2035)	6.000 obyv.	6.200 obyv.

Veková štruktúra trvalo bývajúceho obyvateľstva sa v návrhovom roku 2020 odhaduje nasledovne:

<u>základné vekové skupiny</u>	<u>absolútne</u>	<u>relatívne</u>
predproduktívny vek	900 obyv.	15,5 %
produktívny vek	3.520 obyv.	60,5 %
poproduktívny vek	1.380 obyv.	24,0 %

Takýto očakávaný vývoj počtu obyvateľov mesta a ich orientačná štruktúrna skladba sú smernými východzími údajmi pre všetky ostatné kapacitné prepočty ďalšieho urbanistického rozvoja mesta, t.j. pre stanovenie rozsahu jednotlivých funkčných plôch, pre určenie kapacít a tempa bytovej výstavby, návrhu zariadení sociálnej a technickej infraštruktúry, ostatných zariadení občianskej vybavenosti, ponuky pracovných príležitostí, potrieb športových a rekreačných zariadení a pod.

V záujmovom území mesta sa predpokladá udržanie alebo mierny pokles súčasného stavu obyvateľstva, len v prípade priaznivejšieho demografického vývoja jeho mierny rast. Všeobecne však

možno skôr očakávať, že populačnú aktivitu obcí záujmového územia z väčšej časti absorbuje migrácia do väčších miest, regionálne najmä do Kremnice a do Žiaru nad Hronom, príp. do Zvolena.

V roku 2001 bolo v meste celkom 1.976 bytových domácností, 2.282 hospodáriacich domácností a 2.380 cenzových domácností. Štruktúra cenzových domácností bola pri sčítaní evidovaná takto :

	počet cenzových domácností	
	absolútne	v %
- úplné rodiny	1.273	53,49 %
z toho:		
- bez závislých detí	642	
- so závislými deťmi	631	-
- neúplné rodiny	317	13,32 %
z toho:		
- bez závislých detí	128	
- so závislými deťmi	189	-
- viacčlenné nerodinné domácnosti	35	1,47 %
- domácnosti jednotlivcov	755	31,72 %
z toho :		
- vo vlastnom byte	507	-
- v inom byte	236	-
- v podnájme	12	-
úhrnom :	2.380	100,00 %

Štruktúra bytových domácností bola v roku 2001 nasledovná :

	absolútne	v %
- domácnosti s 1 CD	1.684	85,22 %
- domácnosti s 2 a viac CD	292	14,78 %
spolu :	1.976	100,00 %

Štruktúra hospodáriacich domácností bola nasledovná :

	absolútne	v %
- domácnosti s 1 CD	2.188	95,88 %
- domácnosti s 2 a viac CD	94	4,12 %
spolu :	2.282	100,00 %

Na jeden štatistický byt v Kremnici (v r. 2001 bolo v meste celkom 2.019 trvalo obývaných bytov) pripadalo pri sčítaní 1,179 cenzovej domácnosti, resp. jednej cenzovej domácnosti prislúchal podiel 0,848 štatistického bytu. Maximálny deficit bytového fondu vo vzťahu k počtu cenzových domácností bol 361 bytov. Odhadovaný reálny deficit na cca 70 %-nej úrovni nechceného spolužitia cenzových domácností je 253 bytov. Vo vzťahu k samostatne hospodáriacim domácnostiam je súčasný deficit bytového fondu 263 bytov, čo vyjadruje reálnu potrebu novej bytovej výstavby, resp. nových bytov v čase konania cenzu, vždy však v závislosti od skutočných ekonomických a sociálnych možností jednotlivých rodín.

5.1.3. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa sčítania ľudu, domov a bytov k 26.5.2001 bol v Kremnici nasledovný počet ekonomicky aktívnych osôb :

ekonomicky aktívnych celkom:	3.021 obyv.	100,00 %
z toho: - mužov	1.596 obyv.	52,83 %
- žien	1.425 obyv.	47,17 %

Podiel ekonomicky aktívnych zo všetkého trvale bývajúceho obyvateľstva bol 51,89 %. Pri cenzu v roku 1991 podiel ekonomicky aktívnych presahoval hodnotu 57,5 %.

Štruktúra ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta bola nasledovná :

	absolútne	v %
- osoby ekonomicky aktívne	3.021	51,89 %
z toho:- muži	1.596	27,41 %
- ženy	1.425	24,48 %
- na materskej dovolenke	129	-
- pracujúci dôchodcovia	46	-
- pomáhajúci v rodinnom hospodárstve	0	-
- nezamestnaní	527	-
- osoby ekonomicky neaktívne	2.705	46,46 %
z toho:- nepracujúci dôchodcovia	245	-
- ostatní nezávislí	63	-
- deti a žiaci základných škôl	1.015	-
- žiaci a študenti	382	-
- ostatní závislí a nezistení	96	1,65 %
úhrn bývajúceho obyvateľstva:	5.822	100,00 %

Index ekonomického zaťaženia obyvateľstva Kremnice v roku 2001 bol 56,937. Pritom v roku 1991 dosahoval tento index hodnotu 70,381.

Miera ekonomickej aktivity bola v roku 2001 51,89 %, v roku 1991 dosahovala hodnotu 58,69 %. Dôvodom zníženia miery ekonomickej aktivity a indexu ekonomického zaťaženia je pokles počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, a zároveň pokles predprodukčnej zložky obyvateľstva a nárast jeho poprodukčnej zložky v poslednom desaťročí.

Zloženie trvalo bývajúceho obyvateľstva podľa zdroja obživy v príslušnosti k jednotlivým základným hospodárskym odvetviam bolo v cenzovom roku 1991 nasledovné:

	osoby ekonomicky aktívne			v %
	muži	ženy	spolu	
1. poľnohospodárstvo, poľovníctvo	13	13	26	0,86
2. lesníctvo, ťažba dreva	17	12	29	0,96
3. rybolov, chov rýb	1	0	1	0,03
4. ťažba nerastných surovín	77	17	94	3,11
5. priemyselná výroba	474	213	687	22,74
6. výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	19	5	24	0,79
7. stavebníctvo	57	5	62	2,05
8. veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a spotr.tovaru	72	127	199	6,59
9. hotely a reštaurácie	17	59	76	2,51
10. doprava, skladovanie a spoje	118	33	151	5,00
11. peňažníctvo a poisťovníctvo	8	27	35	1,16
12. nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	45	26	71	2,35
13. verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	76	61	137	4,53
14. školstvo	78	282	360	11,92
15. zdravotníctvo a sociálna starostl.	70	217	287	9,50
16. ostatné verejné, sociálne a osobné služby	59	56	115	3,80
17. súkromné domácnosti s domácim personálom	0	1	1	0,03
18. ekonomická aktivita <u>bez udania odvetví</u>	395	271	666	22,04
spolu :	1.596	1.425	3.021	100 %

Ekonomickú aktivitu pri sčítaní neudala takmer štvrtina zo všetkých respondentov (22,04 %). Z udaných odvetví boli najpočetnejšie zastúpená priemyselná výroba (22,74 %), školstvo (11,92 %) zdravotníctvo a sociálna starostlivosť (9,50 %). Dôležitým odvetvím bol tiež veľkoobchod a maloobchod a opravárenské služby (6,59 %).

Sektorová skladba zamestnanosti bola nasledovná :

	osoby ekonomicky aktívne			v %
	muži	ženy	spolu	
I. sektor	108	42	150	4,96
II. sektor	550	223	773	25,59
III. sektor	543	889	1.432	47,41
ostatné a nezistené	395	271	666	22,04
celkom :	1.596	1.425	3.021	100 %

Za prácou mimo bydliska odchádzalo z Kremnice celkom 614 osôb, čo bolo 20,32 % zo všetkých ekonomicky aktívnych, resp. 10,55 % zo všetkého obyvateľstva mesta. Najviac, až 141 osôb, odchádzalo za prácou v priemyselnej výrobe. 59 osôb odchádzalo za prácou v odvetví dopravy, skladovania a spojov a 57 osôb za prácou v zdravotníctve a sociálnej starostlivosti.

Vývoj nezamestnanosti má od roku 1997 jednoznačne stúpajúce tendencie a podľa hodnotenia úradu práce nie sú v najbližšom období predpoklady vytvorenia zásadne väčšieho počtu pracovných príležitostí v meste.

Na základe doterajšieho vývoja ekonomickej aktivity, súčasnej vekovej štruktúry obyvateľstva a tendencií predpokladaného rozvoja mesta možno pre riešenie územného plánu mesta pracovne predpokladať nasledovný vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva :

rok	počet ekonomicky aktívnych	
	absolútne	v %
1991 (skutočnosť)	3.697	58,69 %
2001 (sčítanie)	3.021	51,89 %
2010	2.750	47,70 %
2020 (návrh ÚPN)	2.800	48,30 %

B.5.2. Aktuálne a výhľadové potreby rozvoja mesta

Kremnica má vypracovaný a mestským zastupiteľstvom schválený Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Tento program je základným dokumentom, ktorým sa samospráva mesta pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je strednodobým programovým dokumentom, vypracovaným pre obdobie rokov 2001 – 2010. Jeho cieľom je najmä prispieť k vyváženému rozvoju mesta. Uskutočňuje sa ním podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s cieľovými opatreniami, navrhnutými pre oživenie sociálneho, kultúrneho a ekonomického rozvoja mesta. Program bol spracovaný na základe zákona NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri jeho spracovaní mesto rešpektovalo zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky, Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorého súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS II Banskobystrického kraja a zásady a princípy regionálnej politiky Európskej únie, zakotvené najmä v jej nariadení č. 1266/1999 o štrukturálnych fondoch.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je, vrátane SWOT-analýz, vypracovaný v štyroch základných oblastiach: v oblasti životného prostredia a bezpečnosti v meste, v oblasti rozvoja cestovného ruchu a uspokojovania potrieb obyvateľov mesta, oblasti vzdelávania, kultúry a športu a v oblasti komunikácie. V tomto programe sú okrem iného zahrnuté aj tieto úlohy a ciele:

a) oblasť životného prostredia v meste

- zvyšovať množstvo separovaného domového odpadu a dobudovať stredisko separácie odpadu
- zvyšovať účinnosť odvádzania povrchových a privalových vôd
- v lokalite Rembíz, časť ŠOKA, vybudovať kompletnú kanalizačnú sieť

b) oblasť bezpečnosti v meste

- vybudovať nové chodníky pri štátnej ceste I/65 (Ulica Jurka Langsfelda) a na Ulici Československej armády (od Zechenterovej ulice)
- vybudovať nové parkovacie plochy v okolí sídlisk „Londýn“ a „Huty“

c) oblasť ekonomického potenciálu mesta

- vykonať výber majetku mesta, vhodného na podnikanie, a posúdiť ho z hľadiska územnoplánovacej dokumentácie a infraštruktúry

d) oblasť uspokojovania potrieb obyvateľov a návštevníkov mesta

- vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v meste (strategický zámer rozvoja CR, dodávka termálnej vody, rekonštrukcia pamiatok)
- vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt
- vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov
- realizovať odkanalizovanie mesta a jeho napojenie na ČOV v Hornej Vsi
- do roku 2010 ukončiť plynifikáciu mesta
- v strategických dokumentoch presadzovať vybudovanie cestného obchvatu mesta
- komplexne vyriešiť športový areál v dolnej časti mesta

e) oblasť telovýchovy, športu a kultúry

- určiť vhodné lokality a vytvoriť podmienky pre výstavbu viacúčelovej športovej haly a tenisovej haly
- zriadiť malé účelové športoviská na sídliskách
- určiť a zriadiť lokalitu tzv. kyslíkovej dráhy
- vybudovať chodníky pre cyklistov
- zlepšiť priestory ľahkoatletického štadióna
- vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť
- vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi
- koncepčne vyriešiť športový areál v dolnej časti mesta

B.5.3. Požiadavky na menovité investície, alebo na rešpektovanie skôr schválených zámerov rozvoja mesta

Mesto Kremnica už dlhodobejšie pripravuje výstavbu uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom (pod areálom ELBA) ktorý mal podľa doteraz vypracovanej projektovej, a zčasti už aj projektovej dokumentácie pozostávať z bytových (nájomných) domov a rodinných domov, vrátane objektov základnej občianskej vybavenosti, najmä sociálneho charakteru. Lokalita je vyňatá z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a je začlenená do zastavaného územia mesta. Zadaním územného plánu mesta sa zámer výstavby obytného súboru na tomto území požadovalo rešpektovať a do riešenia územného plánu ho zahrnúť.

Pre uspokojenie potrieb sociálneho bývania má mesto doplnkami súčasného územného plánu riešené dve lokality – Jazerný majer (s už čiastočne realizovanou nízkopodlažnou obytnou zástavbou pre sociálne odkázaných) a Pri sypárni (pre bývanie sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta). Obe tieto doplnky sa Zadaním požadovalo rešpektovať a zahrnúť do riešenia nového územného plánu mesta. Pred vypracovaním návrhu územného plánu mesta sa však znížil požadovaný rozsah sociálneho bývania v lokalite Jazerný majer. Na základe nesúhlasu obce Krahule bola z návrhu vylúčená výstavba sociálneho bývania v lokalite Sypařeň.

Okrem toho má mesto Kremnica v roku 2001 vypracovanú Konceptiu bývania do roku 2005, s výhľadom do roku 2010. Konceptia navrhuje novú výstavbu (vrátane jej lokalizácie) pre bytové domy s nájomnými bytmi, pre výstavbu rodinných domov a pre bývanie sociálneho charakteru ako v zastavanom území, tak aj mimo súčasne zastavaného územia mesta, a podrobne hodnotí kapacity súčasného bytového fondu v meste. Zaoberá sa aj potrebou rekonštrukcie bytového fondu vo

vlastníctve mesta a možnosťami zriadenia obytných podkroví na k tomu vhodných objektoch. Z toho istého obdobia pochádza aj Návrh na rozšírenie zastavaného územia mesta o vybrané (a podrobne analyzované) lokality novej výstavby bytov v návaznosti na súčasné zastavané územie mesta.

Vo februári 2005 bola ukončená „Štúdia rekonštrukcie komunikácií, verejného osvetlenia a zelene vo vybraných priestoroch Pamiatkovej rezervácie Kremnica“. Aj keď je táto štúdia zameraná najmä na technické riešenie úprav vybraných verejných priestorov a na mestský mobiliár, bolo s ňou pri riešení konceptu územného plánu mesta potrebné uvažovať. Okrem toho má mesto pripravenú predprojektovú a projektovú dokumentáciu na rozšírenie alebo úpravy trás niektorých zariadení verejnej technickej vybavenosti (kanalizácia, zásobovanie plynom). Projektovo sa pripravuje rekonštrukcia a úprava trasy štátnej cesty I/65 v úseku Kremnica (Ulica Jurka Langsfelda) – Kremnické Bane. Zároveň si mesto (v roku 2005) dalo vypracovať urbanisticko – dopravnú štúdiu variantného riešenia možných úprav niektorých križovatiek na štátnych a regionálnych cestách v zastavanom území mesta.

B.5.4. Požiadavky, vyplývajúce z nadradených územnoplánovacích zámerov a koncepcií

Pre okres Žiar nad Hronom bol v rokoch 1995 – 1996 vypracovaný Územný plán VÚC okresu a to v prvej etape formou urbanistickej štúdie. Po návrhu ÚHZ boli poznatky z nej v zodpovedajúcom rozsahu prenesené do návrhu ÚPN VÚC Banskobystrický kraj. Urbanistická štúdia riešila územný rozvoj okresu najmä z hľadísk saturácie nadradenými zariadeniami verejnej dopravnej a technickej infraštruktúry, rozvoja sídelnej štruktúry a jej zosúladenia so záujmami ochrany prírody a tvorby krajiny. Štúdia sa rozsiahle zaoberala aj koncepciou sociálneho a ekonomického rozvoja Žiarskeho okresu, v súčasnosti však už nie je aktuálna.

Podobnú problematiku, parciálne sa dotýkajúcu aj riešenia územného plánu mesta, spracováva aj Integrovaný plán ekonomicko – sociálneho rozvoja okresu Žiar nad Hronom (z roku 1999) a Analýza mikroregiónu Kremnica, ktorá bola vypracovaná v roku 1993.

V rámci celoštátne koordinovaného vypracovania ÚPD vyšších regionálnych zoskupení bol v roku 1998 vypracovaný a následne uznesením vlády SR č. 394 zo dňa 9. júna 1998 schválený Územný plán VÚC Banskobystrický kraj. Tento územný plán je vo svojich záväzných častiach (regulatívoch funkčného a priestorového usporiadania územia) záväznou dokumentáciou pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie nižších stupňov – obcí a zón. Koncepciou tohto územného plánu sa Kremnica navrhuje s funkciou centra osídlenia regionálneho významu, s aglomerovanými obcami Kremnické Bane a Krahule a je situovaná do severojužného rozvojového a dopravného koridoru nadregionálneho a celoštátneho významu Žiar nad Hronom – Kremnica – Martin – Žilina. Je koncipovaná ako cieľové miesto cestovného ruchu osobitného významu, hlavne pre svoju históriu, množstvo kultúrnych, stavebných a technických pamiatok a pre veľmi atraktívne prírodné prostredie. V záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrický kraj sa požaduje rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja, systémovými opatreniami eliminovať stresové faktory, podporovať prípravu na začlenenie Kremnických vrchov do kategórie chránená krajinná oblasť a v rámci ekologickej siete Slovenska rešpektovať začlenenie tohto územia medzi ťažiskové územia národného významu. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva sa v ÚPN VÚC požaduje rešpektovať kultúrne dedičstvo, zaradené do vyhlásených pamiatkových rezervácií a zón, chrániť ich, a ich ďalšie využívanie riešiť v súlade s návrhmi opatrení na ich zachovanie; zároveň zabezpečovať ochranu technických pamiatok a historických krajinných prvkov a komplexov. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry sa požaduje vybudovať výhľadovú rýchlostnú komunikáciu v úseku Žiar nad Hronom (Šášovské Podhradie) – hranica Žilinského kraja, s obchvatom mesta, a dokončiť rozostavanú ČOV v Hornej Vsi, s jej využitím pre čistenie odpadových vôd mesta.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorej záväzné výstupy sú však premietnuté do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj je tiež Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001), ktorý vypracoval AUREX Bratislava a prejednala a schválila ho vláda Slovenskej republiky, ktorá zároveň svojim uznesením schválila na základe tejto koncepcie vypracované Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenskej republiky z hľadísk racionálneho využívania územia a trvalo udržateľného rozvoja vo väzbe na predpokladaný sociálno – ekonomický a kultúrny rozvoj.

Predikuje rozvoj sídelného systému, urbánnej a krajinnej štruktúry a životného prostredia, zosúladujúc ich s odvetvovými rozvojovými koncepciami (výroba, sociálna, dopravná a technická infraštruktúra, rozvoj rekreácie a turizmu).

Určuje i verejnoprospešné stavby celorepublikového charakteru, najmä v oblasti verejnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Rozvojová koncepcia územného rozvoja Slovenska je zároveň zosúladená s podmienkami a zámermi európskeho kontextu v zmysle „Zásad politiky rozvoja európskeho priestoru“, prijatými v roku 1994 zasadáním Rady Európskej únie.

KURS 2001 bol rozpracovaný vo dvoch variantoch – polycentrickom a trojpólovom. V zmysle jeho koncepcie je Kremnica zaradená do skupiny centier v úrovni 3b, ako ťažisko osídlenia 3. úrovne – 1. skupiny (Žarnovica – Žiar nad Hornom – Kremnica), ako stredisko rekreácie a turizmu a cieľové mesto medzinárodného turizmu a východisko do rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy, s jednotlivými strediskami a základňami cestovného ruchu. Zároveň je mesto Kremnica klasifikované ako urbanizačné centrum na regionálnej rozvojovej osi tretieho stupňa kremnicko – turčianskej. V zmysle koncepcie KURS 2001 je takto Kremnica považovaná za sídelné centrum regionálneho významu s tým, že zabezpečuje niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného významu, vyplývajúce z jej osobitných urbánnych daností.

Z územnoplánovacích podkladov nadradeného významu je potrebné spomenúť najmä Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (G-NÚSES) a Regionálny územný systém ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Žiar nad Hronom. Obidva sú systémovými dokumentáciami ochrany prírody a krajiny, so záväznými výstupmi pre riešenie územného plánu mesta a pre návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES), najmä vo vzťahu na nadradené koncepčné zámery (terestrické biocentrá Kremnických a Štiavnických vrchov, hydrický biokoridor Hrona a jeho prítoku - Kremnického potoka).

So všetkými týmito materiálmi sa riešenie územného plánu mesta zosúladovalo.

B.5.5. Požiadavky, vyplývajúce z prerokovania a posúdenia konceptu riešenia územného plánu mesta

V koncepte Územného plánu mesta bola koncepcia jeho urbanistického rozvoja v súlade s legislatívnymi požiadavkami a jeho Zadaním riešená vo dvoch variantných návrhoch (a,b), a v jednom alternatívnom riešení (c). Na základe prejednaného konceptu a následného posúdenia navrhovaných variantných riešení a alternatívneho riešenia, zohľadňujúc zároveň pripomienky orgánov, organizácií a jednotlivcov (najmä obyvateľov mesta), mesto Kremnica ako obstarávateľ územného plánu v návrhu jeho riešenia požadovalo:

- návrh spracovať principiálne v zmysle varianty a,
- návrh riešenia autobusovej stanice rešpektovať v zmysle varianty b,
- v lokalite Veterník overiť možnosť dopravného riešenia kombináciou varianty b a c, prehodnotiť rozsah výstavby vo výškovej hladine do 4 NP
- rešpektovať lokalitu výstavby v smere na Kremnické Bane vo výhľadovom období (zahnúť do záberov poľnohospodárskej pôdy s uvedením výstavby v II. etape),
- zdefinovať v záväznej časti funkčné regulatívy s prípustnými, obmedzujúcimi a vylučujúcimi funkciami,
- prevziať v primeranom rozsahu do záväznej časti regulatívy ÚPD VÚC Kremnické Vrchy, ÚPN Z KSCR Skalka,
- vylúčiť z návrhu činnosti, ktoré majú zásadný negatívny vplyv na krajinné a kultúrne prostredie mesta, životné prostredie a nie sú v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja
- lokalitu Kórea (koniec Banskej cesty) – plochy pre bývanie považovať za stabilizované, rozvojovo umožniť funkciu rekreácie,
- v lokalite „Jeleň“ akceptovať rozvojovú plochu školstva s tým, že v smere od komunikácie je potrebné zdefinovať plochy zmiešanej a polyfunkčnej zástavby,

- v území nad Kalváriou riešiť možnosti výhľadového využitia priestoru pre golfové ihrisko, s doplnkovými rekreačnými, resp. športovo – rekreačnými aktivitami,
- prehodnotiť lokalitu „Starej úpravne“ pre možnosť rozvoja rekreácie (v prípade potreby navrhnuť asanáciu),
- rešpektovať koncepciu tepelného hospodárstva mesta Kremnica a zakotviť jej výstupy do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie
- rešpektovať koncepciu cyklotrás na území mesta,
- riešiť pešie a cyklistické prepojenie smerom na Hornú Ves,
- rešpektovať stanoviská obstarávateľa k vyjadreniam dotknutých orgánov štátnej správy, správcov inžinierskych sietí, právnických i fyzických osôb v zmysle vyhodnotenia pripomienok ku konceptu ÚPN.

B.5.6. Potenciálne možnosti ďalšieho rozvoja mesta

Pre urbanistickú štruktúru Kremnice je charakteristickou kompaktná, mestsky intenzívna, prevažujúco funkčne rôznorodá a lokálne diferencovaná zástavba. Jej priestorové usporiadanie a intenzita je úzko závislá od prirodzených predpokladov, ktoré sú dané najmä dynamickou terénnou konfiguráciou, rozmanitými prírodnými a urbanizačnými prvkami a dlhodobým historickým vývojom urbanistickej štruktúry mesta. Kompaktná mestská zástavba je priestorovo rozložená v lokálne sa rozširujúcom údolí Kremnického potoka pri jeho sútoku s Bystrickým potokom a v užšom údolí Bystrického potoka. Rozsah, mieru, intenzitu a spôsob súčasnej zástavby určujú najmä podmienky terénnej konfigurácie.

Disponibilné rozvojové možnosti ďalšej obytnej a vybavenostnej zástavby vo väzbách na súčasnú urbánnu štruktúru sú najmä na južnom okraji mesta – v lokalite nad Veterníkom a výhľadovo i na Špitálskej. Priestorovo obmedzené a aj inak limitované sú rozvojové možnosti v súčasnom zastavanom území mesta, kde však exploatáciu územia a spôsob a možnosti jeho využitia obmedzujú a limitujú najmä požiadavky ochrany cenného historického prostredia mesta – pamiatkovej rezervácie, a jej začlenenia do širšieho urbánneho a krajinného kontextu. V Novej doline ale aj na južnom okraji kompaktného mestského zastavania je súčasná urbánnu štruktúra mesta a tým aj charakter jestvujúcej zástavby a súčasného využívania územia výrazne poznamenaný pôvodnou banskou ťažobnou a úpravárenskou činnosťou. Tieto územia sú však podmienenečne vhodné pre rozptýlenú obytnú zástavbu a pre menšie výrobné aktivity (v Novej doline), alebo pre širšie diferencovanú škálu rekreačných a športovo – rekreačných aktivít (Maškovo – Galandov Majer). V zmysle schválenej zmeny ÚPN VÚC Kremnické vrchy je možné primerane rozvíjať rekreačné a športovo – rekreačné aktivity v územne odlúčenej lokalite strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka jeho kompletáciou, lokálnym rozšírením a navrhovaným prepojením na centrum rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica – Králiky.

Výraznou transformačnou zónou v zastavanom území mesta, ktorú je potrebné funkčne a urbanisticko – architektonicky revalorizovať, je priestor medzi historickým jadrom mesta a Kalváriou, kde je súčasná zástavba poznamenaná chaotičnosťou, vyplývajúcou najmä z umiestnenia preložky cesty I/65, bez primeraných urbanistických väzieb na mestské prostredie.

Možnosti stavebného využitia disponibilných rozvojových plôch sú však sťažené jednak komplikovanými terénnymi podmienkami s náročnejšou dopravnou prístupnosťou a zložitejším zakladaním, ale aj oprávnenými požiadavkami na zachovanie historického urbanistického charakteru mesta a jeho okolitého prírodného prostredia. Aj napriek tomu však možno konštatovať, že Kremnica má pre primeraný rozvoj svojich výhľadových potrieb dostatok rôznorodých disponibilných plôch, s výnimkou rozsiahlejších výrobných a distribučných zariadení. Nie všetky disponibilné plochy však bezozbytku vyhovujú rozvojovým potrebám, a tak niektoré pre mesto dôležité funkčné zariadenia sú v územnom pláne riešené kompromisne, alebo v nie úplne najvyhovujúcejších polohách.

B.5.7. Limity a obmedzenia rozvoja mesta

Mesto Kremnica má na svojom zastavanom území Pamiatkovú rezerváciu s osobitnými podmienkami a obmedzeniami, s určením pamiatkovo chránených objektov (národné kultúrne pamiatky, objekty a areály, doporučené na miestnu ochranu). Zároveň je prevažujúca časť zastavaného územia mesta (a západná časť mestského katastra) súčasťou Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice.

Na katastrálnom území mesta sa nachádzajú chránené segmenty prírody Kremnický štós a Bujačia lúka. Ako NKP je v zastavanom území mesta predmetom ochrany tzv. Zechenterova záhrada. Východná a juhovýchodná časť katastrálneho územia mesta, vrátane lokality Skalka, sa výhľadovo navrhuje na vyhlásenie za chránenú krajinnú oblasť (CHKO).

Severozápadná časť katastrálneho územia mesta vo väzbe na kataster obce Kremnické Bane, so zahrnutím rozsiahlej časti zastavaného územia mesta, sa nachádza v zóne vyhradených ložísk nerastných surovín (chránené ložiskové územie – dobývací priestor Au, Ag) určeným rozhodnutím býv. MHD ČSSR z roku 1961.

Okrem toho rozvoj mesta obmedzujú a limitujú aj nasledovné ochranné pásma, vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov, resp. miestnych požiadaviek :

- železničná trať č. 171 – 60 metrov od osi krajnej koľaje obojstranne, najmenej však 30 metrov od hraníc obvodu dráhy
- cesta I. triedy č. 50 metrov od osi vozovky, resp. osi krajného jazdného pruhu
- cesta II. triedy č. 578 – 25 metrov od osi vozovky
- cesty III. triedy č. 05079, č. 05783 a č. 06529 – 20 metrov od osi vozovky (ochranné pásma ciest vyplývajú z vyhlášky č. 136/1961 Zb.)
- vzdušné elektrické vedenia 22 kV – 10 metrov od krajného vodiča
- vzdušné elektrické vedenia 110 kV – 20 metrov od krajného vodiča (ochranné pásma vyplývajú zo zákona NR SR č. 70/98 Z.z.)
- plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm a pre technologické objekty – 8 metrov od potrubia obojstranne, resp. od hranice technologických objektov ako ochranné pásma
- strednotlakové plynovody a prípojky na voľnom priestranstve a v nezastavanom území – 10 metrov od osi plynovodu ako bezpečnostné pásma
- vysokotlakové plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 metrov od osi plynovodu ako bezpečnostné pásma
- skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom – v intraviláne 3 metre od vonkajších okrajov potrubia, v extraviláne 5 metrov od vonkajších okrajov potrubia, obojstranne
- ochranné pásma privádzačov vody do elektrární KB5 – 2,5 metra od ich vonkajšieho pôdorysného okraja obojstranne
- ochranné pásma vodných zdrojov sú určené podľa lokálnych podmienok, a sú do dokumentácie územného plánu individuálne zakreslené
- ochranné pásma jestvujúcich zariadení na odvádzanie odpadových vôd v zmysle platnej legislatívy
- ochranné pásma cintorínov – 50 metrov od oplotenia
- ochranné pásma chránených území prírody a krajiny – 100 metrov od chráneného priestoru

Na katastrálnom území mesta Kremnica sú určené priestory, ktoré sú chránené z hľadiska záujmov vojenskej správy. V dokumentácii je vyznačené ich ochranné pásma vo vzdialenosti 100 metrov od vonkajšieho oplotenia vojenského priestoru.

Limitujúcim obmedzením územného rozvoja mesta však nie je poľnohospodársky pôdny fond, pretože v bezprostrednom okolí zastavaného územia mesta sa nevyskytujú osobitne chránené pôdy tak, ako sú vymedzené ustanovením § 12, ods. 2 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využití

poľnohospodárskej pôdy. Prevažujúcu časť PP v okolí mesta tvoria lúky a pasienky, s často sa vyskytujúcou prirodzenou sukcesiou nelesných drevín.

Vážnym obmedzením, výrazne limitujúcim možnosti ďalšieho územného rozvoja mesta, je však terénna konfigurácia, spádové pomery, a s nimi súvisiace obmedzené možnosti technicky vyhovujúceho alebo ekonomicky primeraného dopravného sprístupnenia polôh, podmienčne vhodných pre novú zástavbu. Lokálne sa pritom aj v polohách pre novú zástavbu vhodných vyskytujú aj také územia, ktoré sú náchylné na zosuvy, alebo ich využitie môže byť obmedzené vplyvmi predchádzajúcej ťažobnej činnosti. Toto obmedzenie je navyše sťažené aj faktom, že začlenenie mesta v okolitej krajine a rešpektovanie jeho historickej veduty je jednou z podmienok ochrany Pamiatkovej rezervácie Kremnica a Pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice, a vylučuje novú výstavbu v lokalitách, ktoré sú z hľadísk technických možností pre výstavbu vhodné alebo možné.

Kapacity zariadení verejného technického vybavenia nie sú v súčasnosti a zrejme ani v ďalšom výhľade nebudú obmedzujúcim či limitujúcim faktorom rozvoja mesta, lokálne však majú vplyv na rozvoj jednotlivých častí mesta, resp. na výber potenciálne vhodných a potrebných a možnostiam mesta primeraných rozvojových lokalít. Najmä viaceré dosť utilitárne a náhodilo trasované vzdušné 22 kV elektrovedenia (a banské elektrovedenia) na mnohých miestach zásadne obmedzujú možnosti územného využitia a ich trasy si vyžadujú miestami aj náročnejšie úpravy.

B.5.8. Možnosti využitia jestvujúcej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov

Zastavaného a katastrálneho územia mesta Kremnica sa týka táto územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a územno – technická dokumentácia :

- územný plán sídelného útvaru (ÚPN-SÚ) Kremnica
- doplnok č. 1 ÚPN – SÚ Kremnica – Jazerný dvor
- doplnok č. 2 ÚPN – SÚ Kremnica – Pri sypárni
- územný plán (ÚPN-Z) športovo – rekreačnej zóny
- územný plán (ÚPN-CMZ) centrálnej mestskej zóny
- územný plán (ÚPN-Z) komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka – zmena časti ÚPN – VÚC Kremnické Vrchy
- doplnok územného plánu aglomerácie Banská Bystrica, XII. etapa, lokalita č. 147 – centrum rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica - Králiky
- zastavovacia štúdia obytného súboru Veterník
- zásady pamiatkovej starostlivosti pre Pamiatkovú rezerváciu Kremnica a Pamiatkovú zónu územia banských diel v okolí Kremnice (aktualizované)
- štúdia rekonštrukcie komunikácií, verejného osvetlenia a zelene vo vybraných priestoroch pamiatkovej rezervácie Kremnica
- projekt výhľadkovej terasy na Kalvárii
- návrh cyklotrás v Kremnických vrchoch
- generel zelene mesta Kremnica

Ako už bolo v úvode spomenuté, toho času platný Územný plán Kremnice (ÚPN-SÚ) vypracoval Urbion, štátny inštitút urbanizmu a územného plánovania Bratislava vo svojej pobočke Banská Bystrica (hlavný riešiteľ Ing.arch. Mikuláš Rohrbóck). Územný plán bol schválený radou S-KNV Banská Bystrica, uznesením č. 144/78 zo dňa 12. decembra 1978. Územný plán nebol od svojho schválenia až dosiaľ aktualizovaný.

Predmetom riešenia tohto územného plánu je zastavané územie mesta Kremnica, vrátane k nemu vtedy pričlenených obcí Horná Ves, Krahule, Kremnické Bane a Lúčky. Územný plán riešil výhľadový rozvoj sídelnej štruktúry pre prevažujúco obytnú a vybavenostnú zástavbu, so zvýšeným podielom rekreačného využívania územia, najmä na Krahuliach a Lúčkach, ale i v Kremnici a Kremnických Baniach. Časť viacpodlažnej obytnej zástavby navrhoval umiestniť na prestavbových a rozvojových plochách obce Horná Ves, čo bolo motivované najmä sprísnenými požiadavkami na vizuálnu ochranu špecifického urbánneho a krajinného prostredia Kremnice s jej výraznými pamiatkovými hodnotami.

Do návrhu územného plánu sa premietol vtedy pripravovaný a následne realizovaný mestský priesťah štátnej cesty I/65 okrajom územia pamiatkovej rezervácie v trase, súbežnej s tokom Kremnického potoka, zároveň bola navrhnutá aj výhľadová trasa preložky tejto cesty mimo zastavaného územia mesta odbočkou z Hornej Vsi do priestoru Kopernica – Kunešov – Kremnické Bane.

Pre výrobné aktivity sa navrhovalo využitie priestoru medzi južným okrajom mestskej zástavby (IV. šachta) a Hornou Vsou, ale aj plochy pri šachte Ludovika, najmä však na Jazernom dvore, vrátane plôch súčasnej psychiatrickej nemocnice. Nová obytná zástavba sa ťažiskovo predpokladala rozvíjať pri Veterníku a vo väčšom rozsahu vo forme viacpodlažného obytného satelitu v Hornej Vsi. Pre výhľadové rekreačné využívanie bol navrhovaný súvislý priestor Maškovo – Galandov majer.

Zo zámerov tohto územného plánu sa realizoval najmä priesťah cesty I/65, nie však v trase s územným plánom úplne identickej, čiastočne súbor hromadného bývania (KBV) v Hornej Vsi, a príprava územia pre obytnú zástavbu medzi Veterníkom a areálom ELBA. V súčasnosti však možno tento pomerne starostlivo spracovaný a koncepčne vyvážený územný plán hodnotiť ako vývojovo prekonaný, avšak s tým, že niektoré jeho nerealizované zámery bolo možné posúdiť a využiť aj pri spracovaní nového územného plánu mesta.

V období po roku 1990 boli k tomuto územnému plánu vypracované, prejednané a schválené dva doplnky. D o p l n o k č í s . 1 - Jazerný dvor (spracovateľom je Ing.arch. Marián Hanzalík z Bratislavy) bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 29/9604 zo dňa 1. 4. 1996. Týmto doplnkom sa zmenila časť navrhovanej výrobnéj zóny na zónu obytnú, s nízkopodlažnou obytnou výstavbou sociálneho charakteru. Následne sa tu na voľnom území časť zástavby realizovala, ďalšia časť je projekčne pripravená. Doplnkom č. 2 (riešiteľom je URKEA Banská Bystrica) sa v lokalite „Pri sypárni“ na severnom okraji mesta, mimo jeho súvisle zastavaného územia, navrhlo umiestnenie bývania pre sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta. Táto funkcia je však kolízna s pôvodným zámerom ÚPN – SÚ, ktorý v tomto priestore uvažuje s prepojením mesta s rekreačnou zónou na Krahuliach. Podľa doterajšej prípravy územného využitia lokality tu však mesto uvažuje iba so zriadením mobilných, a teda podľa zmeny výhľadových potrieb ľahšie odstrániteľných ubytovacích zariadení.

Riešenie a funkčné využitie území podľa týchto doplnkov ÚPN-SÚ Kremnica sa prevzalo do návrhu územného plánu mesta, avšak v redukovanom rozsahu, s čiastkovou zmenou vo funkčnom využití a priestorovom usporiadaní lokality „Jazerný dvor“ v prospech novej lokalizácie rekreačnej vybavenosti.

Podľa koncepcie ÚPN – SÚ bola vypracovaná a radou ONV v Žiari nad Hronom (uznesenie č. 160/87) v júni roku 1987 schválená dokumentácia Územného plánu (ÚPN-Z) športovo – rekreačnej zóny v lokalite medzi areálom termálneho kúpaliska a Maškovom, ktorej súčasťou je i komplex jestvujúcich športovísk pod Ulicou Jula Horvátha. Spracovateľom ÚPN-Z je Stavoprojekt Banská Bystrica. Územný plán na vymedzenom území veľmi podrobne rieši sústavu priestorov so širokou škálou rekreačných a športovo – rekreačných aktivít s mestským a nadmestským významom, s dôrazom najmä na letné aktivity. Hoci je dokumentácia ÚPN-Z relatívne zastaraná, obsahuje celý rad podnetov, ktoré bolo možné využiť i v novospracovávanom územnom pláne mesta.

V rokoch 1970 – 1972 vypracoval Zdravoprojekt Bratislava (Ing.arch. Alexander Hollý) urbanisticko – architektonickú štúdiu kompletácie areálu termálneho kúpaliska pre účely jeho skapacitnenia a celoročného využívania.

Ako súčasť súboru ÚPD slovenských miest s pamiatkovými rezerváciami bol v rokoch 1974 – 1977 z iniciatívy Ministerstva kultúry SSR vypracovaný Územný plán centrálnej mestskej zóny (ÚPN – CMZ) K r e m n i c a. Schválený bol radou S-KNV v Banskej Bystrici uznesením č. 119/77 – II zo dňa 26. októbra 1977. Riešiteľom dokumentácie tohto územného plánu bol Urbion Bratislava, pracovisko Banská Bystrica (Ing. arch. Václav Chochol). Územný plán je spracovaný v m 1:1000 a podrobne rieši ťažiskové priestory mestského centra Kremnice v rozsahu približne identickom so súčasným vymedzením územia mestskej pamiatkovej rezervácie. Vzhľadom k obdobiu spracovania tejto dokumentácie, zmene spôsobu spracovávanía zonálnej ÚPD, najmä však medzitým dvakrát zmeneným Zásadám pamiatkovej starostlivosti treba v súčasnosti túto dokumentáciu

pokladať za prežitú a dnes už neaktuálnu. Napriek tomu však obsahuje niektoré podnety, ktoré bolo možné v riešení nového územného plánu mesta preveriť a využiť.

Pre úplnosť tu treba spomenúť, že okrem v súčasnosti platného územného plánu bol v rokoch 1950 – 1955 Stavoprojekt Bratislava vypracovaný návrh prestavby centrálnych priestorov mesta s obnovou tých častí pôvodnej zástavby Kremnice, ktoré boli zničené pri požiari v roku 1945. V roku 1967 vypracoval Stavoprojekt Bratislava (Dr. Ing. Karol Chudomelka a kol.) n á ě r t s m e r n é h o ú z e m n é h o p l á n u mesta Kremnica a v roku 1972 ten istý autor vypracoval tzv. r e g e n e r a ě n ý p l á n historického jadra Kremnice, s podrobnými umelecko - historickými a architektonickými rozbormi a scennými podnetmi nielen pre pamiatkovú obnovu objektov a architektonických súborov, ale aj jednotlivých urbanistických priestorových celkov v historickom jadre mesta.

Najstarším územným plánom mesta Kremnica je tzv. z á k l a d n ý u p r a v o v a c í p l á n, ktorý v roku 1946 vypracoval bratislavský architekt Juraj Tvarožek a v roku 1947 ho schválilo zastupiteľstvo mesta. Dokumentácia tohto územného plánu sa na MsÚ Kremnica zachovala.

Všetka tu spomínaná staršia územnoplánovacia dokumentácia a územnoplánovacie podklady majú v súčasnosti už len historicko - poznávaciu hodnotu.

Katastrálneho územia mesta sa týka dokumentácia Ú z e m n é h o p l á n u v e ľ k é h o ú z e m n é h o c e l k u (Ú P N – V Ú C) K r e m n i c k é v r c h y, ktorá bola vypracovaná Urbionom Bratislava, pobočka Banská Bystrica a schválená uznesením rady S-KNV Banská Bystrica č. 186/87 zo dňa 23. júna 1987. Dokumentácia už v súčasnosti nie je vyhovujúca, pretože nezodpovedá súčasným trendom formovania rekreačno – krajinných celkov, požiadavkám ochrany a primeranej exploatácie prírody a krajiny a nevyhovuje ani súčasným legislatívnym požiadavkám na tento druh ÚPD, je však platná. Jej dielčia časť – územnoplánovacie riešenie komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu v lokalite Skalka, ktoré sa nachádza v katastrálnych územiach mesta Kremnica a obce Krahule, bola v roku 2002 novo riešená formou z m e n y Ú P N - Z K S R a C R S k a l k a (riešiteľom ÚPD bola URKEA Banská Bystrica, Ing.arch. Jozef Jankovič). Dokumentácia bola schválená Mestským zastupiteľstvom Kremnica 20. novembra 2002 a Obecným zastupiteľstvom Krahule dňa 6. októbra 2003. Návrhom zmeny územného plánu sa upravuje a mení štruktúra ubytovacích, stravovacích a ostatných servisných zariadení, rozširuje a kompletuje sa vybavenie pre zjazdové a bežecké lyžovanie a rozširujú sa priestorové a technické možnosti celoročného využívania strediska. Táto územnoplánovacia dokumentácia je aktuálna, vyjadruje súčasné potreby a možnosti ich riešenia a je v úplnosti prevzatá do dokumentácie novospracovávaného územného plánu mesta Kremnica.

Pre rozšírenie rekreačných a športovo – rekreačných možností na susediacom území aglomerácie Banská Bystrica bol v júni roku 2004 vypracovaný a následne schválený D o p l n o k Ú P N a g l o m e r á c i e B a n s k á B y s t r i c a, ktorý rieši územný a technický rozvoj Centra rekreácie a cestovného ruchu v priestore Banská Bystrica – Králiky. Pretože sa týmto riešením funkčne a prevádzkovo prepája KSR a CR Skalka v katastrálnom území Kremnice a Krahul s priestormi na Králikoch, sú do územného plánu mesta Kremnica (v meradle 1:10 000, ale aj 1:25 000) prevzaté princípy tohto prepojenia a vzájomných územno – priestorových funkčných fázieb, vrátane princípov obsluhy územia navrhovanou sústavou horských dopravných zariadení a návrhu nových zjazdových tratí na Králikoch.

Jednou z aktuálnych rozvojových plôch novej obytnej zástavby v meste v intenciách riešenia platného územného plánu je pripravovaný o b y t n ý s ú b o r V e t e r n í k; na jeho podrobnejšie urbanistické riešenie bolo dosiaľ vypracovaných viacero návrhov na úrovni dokumentácie ÚPN-Z alebo urbanisticko – architektonických a zastavovacích štúdií. V súčasnosti má mesto Kremnica vypracovanú zastavovaciu štúdiu (Váhostav, a.s. Žilina, 1998), ktorá je v niektorých jej častiach dopracovaná až do dielčích podkladov pre územné konanie a pre vydanie stavebného povolenia. Vzhľadom na riešenie nového územného plánu mesta navrhované zmeny najmä v komunikačnom napojení južnej časti mesta nebolo urbanistické riešenie tejto štúdie do konceptu územného plánu prevzaté.

Cieľom novonavrhovaného usporiadania územia je umožniť urbanistické usporiadanie novej obytnej zástavby tak, aby lepšie zodpovedalo historickým Kremnickým princípom, umožnilo ekonomickejšie využitie územia vo vzťahu k súčasnej zástavbe na Veterníku a jej organické prepojenie s jestvujúcou obytňou zástavbou južných okrajov Rembízu. Toto územie je v súčasnosti riešené urbanistickou štúdiou, ktorej cieľom je podrobnejšie riešenie všetkých vzťahových súvislostí v území.

Najvýznamnejším územnoplánovacím podkladom sú Zásady pamiatkovej starostlivosti v ošti pre Pamiatkovú rezerváciu Kremnica a Pamiatkovú zónu banských diel v okolí Kremnice a Kremnických Baní. Spracovávanie týchto zásad v novembri 2003 ukončil Pamiatkový ústav v Banskej Bystrici so svojim pracoviskom v Kremnici (Ing.arch. Jarmila Maršáľková a kol.). Nahradili nimi aktualizované Zásady pamiatkovej starostlivosti mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica z roku 1989.

Ostatné územnoplánovacie podklady a projekty sa pri spracovávaní konceptu využili primerane podrobnostiam riešenia územného plánu mesta vždy tak, aby ich bolo možné podľa schválenej dokumentácie bez podstatných zmien realizovať.

Pre riešenie širších územných vzťahov a väzieb v záujmovom území mesta bola primerane využitá dokumentácia Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS 2001) a územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, vrátane jeho doplnkov a zmien, schválených koncom roku 2004.

B.6. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA

B.6.1. Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry mesta

6.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj mesta

Prvá písomná zmienka o Kremnici je vo výsadnej listine z roku 1328, ktorú kráľ Karol Róbert udelil obyvateľom vtedy už jestvujúcej Kremnicbane. Starší pôvod Kremnice predpokladajú historici na základe správy a dedičnej štôlni z roku 1385, podľa ktorej sa tu muselo dolovať už celé tri predchádzajúce storočia. Karol Róbert svojou výsadnou listinou povolil obyvateľom Kremnice základné mestské slobody a prideliť mestu chotár na dve míle dookola. Banské a minciarske slobody udelil mestu podľa práva Kutnej Hory, keďže do Kremnice pozval minciarov hlavne z tohto mesta. Kremnica sa stala sídlom Banskej a mincovnej komory, do ktorej patrilo územie dvanástich stolíc. Na čele Komory (a spočiatku aj mesta) stál komorský gróf. Riadil banské podnikanie, razenie mincí a ich zámenu, vyberal dane a mýta. Od roku 1335 sa v Kremnickej mincovni razili zlaté dukáty, groše a denáre. Keďže banské podniky a mincovňa silne exploatovali lesy, v okolí mesta vznikli osady drevorubačov a míliarov, ako Veterník, Krahule, Lúčky, Kremnické Bane, Kunešov, Horná Ves a Šváb, ktoré mesto časom získalo do svojho majetku. Pritom však prekročilo povolené dve míle a preto sa dostávalo do častých sporov o hranice svojho chotára.

Koncom 15-ho a v 16-tom storočí došlo v Kremnici, podobne ako v celej stredoslovenskej banskej oblasti, ku stagnácii baníctva, hlavne pre vyčerpanie rudných žíl a s tým spojenú nutnosť prenikať hlbšie do zeme. Začiatkom 16-ho storočia sa zhoršili životné podmienky baníkov, čo v rokoch 1525 – 1526 viedlo až do ich ozbrojeného povstania. Kremnické baníctvo nezaniklo ani za tureckých vpádov, ani za stavovských povstaní, hoci bolo značne poškodené. Život mesta bol s ním zviazaný až do 19-ho storočia. Krátke oživenie baníctva nastalo v 18. storočí.

Základné vrstvy mestského obyvateľstva tvorili baníci, minciari, banskí podnikatelia a obchodníci. Z remesiel sa v meste nachádzali len obvyklé potravinárske, textilné a kovospracujúce remeslá a počtu obyvateľov primeraný počet obchodníkov. Nemecké obyvateľstvo si svoju prevahu v meste udržalo až do 20. storočia. V roku 1542 bolo v Kremnici asi 18 % Slovákov, do roku 1880 vzrástol ich počet na 31 %. Odolnosť nemeckých obyvateľov zaručoval súvislý, už v stredoveku založený pás nemeckých dedín okolo mesta, odkiaľ sústavne prenikal populačný prúd Nemcov do Kremnice.

Koncom 18. storočia došlo k novému úpadku baníctva, a tento bol už nezadržateľný. Rápidny pokles pracovných príležitostí bol dôvodom pre vysťahovanie značnej časti obyvateľov mesta do zahraničia. Hospodárska situácia sa zlepšila až po vybudovaní železničnej trate Hronská Dúbrava – Vrútky v rokoch 1869 – 1872, keď v meste postupne vzniklo viacero menších výrobných závodov: v r. 1879 továreň na obaly, v r. 1893 továreň na keramické výrobky Keramia, v r. 1895 továreň na gombíky. V meste bola aj papiereň, kameňolomy, tehelňa a pivovar. Mestský majetok sa značne rozšíril v roku 1880, keď erár po dlhotrvajúcom spore vrátil mestu 17500 jutár lesov, ktoré užíval od konca 16-ho storočia. Po prvej svetovej vojne síce niektoré továrne zrušili, zároveň však poskytli pracovné možnosti pri rôznych stavebných akciách a v mincovni, ktorá úspešne prekonala vojny i hospodárske krízy.

Najstaršie banícke osídlenie Kremnice – pôvodná Cremnychbana – bolo pravdepodobne v doline pod kopcom Revolta, zvanej Colner. Domy baníkov, ako to vtedy bývalo zvykom aj v iných banských mestách, stáli pri banských zariadeniach, najmä pri mašiach a mlynoch na brehoch potokov. Rozloženie objektov nebolo viazané uličnými čiarami. Domy a výrobné objekty boli voľne roztrúsené po svahoch, netvorili ucelené ulice. Neskôr, keď sa počet obyvateľov mesta zväčšil, rozšírilo sa banské podnikanie kvôli vodným zdrojom aj do doliny Soler – dnešnej Bystrickej doliny. Pri potokoch v oboch dolinách stáli mlyny na mletie rudy a banské stupy. Banskí robotníci si v blízkosti týchto banských zariadení stavali obytné domy. Tak postupne vznikli dve sídelné oblasti – Colner a Soler, ktoré sa navzájom dotýkali pravdepodobne pri pozdejšej Dolnej bráne, kde sa stretávali potoky z oboch dolín. Na kopci medzi týmito dvomi sídelnými oblasťami postavili snáď už v 13. storočí kostol s cintorínom a karnerom. Po udelení mestských privilégií sa centrom nového mesta spočiatku stala staršia sídelná oblasť v doline pod Revoltou. Keďže rozptýlené osídlenie tejto časti mestskému životu nevyhovovalo, vytvoril si patriciát nové centrum na priestore medzi kostolom a oboma potokmi. Tu okolo pravidelného obdĺžnikového námestia vyrástli nové, charakterovo už mestské domy sčasti priechodového, sčasti mazhauzového typu. Asi súčasne s výstavbou na námestí vznikala južne od neho štvrť chudobných, kde v rokoch 1382 – 1393 postavili špitál s kostolom. Koncom 14-teho storočia prvý farský kostol na kopci nad námestím opevnili dvojítmí hradbami a v takto vzniknutom hrade zriadili sídlo komorského grófa, a v druhej polovici 15. storočia aj radnicu. V 14. storočí zároveň začali stavať nový farský kostol na námestí, ktorý sa však dostaval až v 18-tom storočí. V 1.štvrtine 15. storočia dal mestský senát na základne generálneho nariadenia cisára Žigmunda svoju výsadnú štvrť, teda námestie s patricijskými domami opevniť hradbami, ktoré mali tri brány a viaceré bašty. Vonkajšie štvrte mesta, v ktorých bývali baníci a minciari, neboli nikdy opevnené. Pretože parcely domov na námestí siahali až po hradby, nemohli sa tu vytvoriť hradobné uličky.

Do mesta sa vstupovalo tromi diaľkovými cestami. Hornou bránou prechádzala cesta od Turca, Dolnou bránou viedla cesta od Šášova a Malou bránou cesta od Banskej Bystrice. Všetky tri cesty prechádzali vonkajšími štvrťami. Do polovice 15. storočia sa mestský pôdorys vyvinul do takej podoby, akú mal počas celého feudálneho obdobia. Na základe daňových zoznamov z roku 1441 je zrejme, že sa pôvodné osídlenie pod Revoltou, na styku dolín Altgrund a Neugrund, rozrástlo na tzv. Starý komorský dvor, Piargsku ulicu a Huntsmark. V Bystrickej doline sa vtedy uvádzali Solerská ulica a Solergrund. Spojnicu medzi oboma údoliami tvorila Dlhá ulica (Langgasse). Pred hradom sa vytvorila menšia štvrť Neustift a na obvode špitálskej štvrte vyrástol bitúnok, Plessmark. V tomto období malo mesto 250 domov so 650 domácnosťami, čo predstavovalo asi 3500 obyvateľov. V 16. a 17. storočí, za tureckých vojen a protihabsburských povstaní, sa Kremnica územne nerozrastala. Menili sa len fasády a interiéry meštianskych domov, prestavovaných najmä po požiaroch v renesančnom slohu. Len občas v už založenej urbanistickej štruktúre mesta vznikali aj nové murované objekty. V 18. storočí po krátkom oživení baníctva ožil aj stavebný ruch. Vznikli dve nové mestské štvrte – pod Kalváriou a pod Rembízom. Mnoho starších domov prestavali v barokovom slohu a na viacerých miestach postavili cirkevné objekty: na námestí v roku 1660 na mieste starších obytných domov kláštor a kostol františkánov a mesto dalo prestavať a v interiéri vyzdobiť farský kostol. Na uliciach postavili pomníky svätcov a na námestí mohutný morový stĺp. Po veľkom požiari v roku 1770, ktorý zničil 114 obytných domov, počet obyvateľstva rápídne klesal a koncom 18. storočia malo mesto len okolo 2000 obyvateľov. Z mála objektov, ktoré vtedy vznikli, je významnejší iba evanjelický kostol, postavený na mieste staršieho dreveného (artikulárneho) chrámu.

Nový stavebný rozvoj Kremnice nastal po výstavbe železničnej trate v roku 1869 a za budovania náhradného priemyslu. Pri železničnej stanici a južne od mesta postupne rástli nové obytné štvrte. V historickom jadre mesta však došlo k deštrukcii niektorých starších objektov. Pre statické poruchy

zbúrali v roku 1880 farský kostol na námestí a v roku 1898 starú radnicu na hrade. Najmä z dopravných dôvodov začali búrať mestské opevnenie, zbúrali však len Hornú bránu a Bystrickú bránu, Dolná brána a ostatné časti opevnenia (múry, bašty) sa zachovali. Rozsiahlo sa prestavala a rozšírila mincovňa, v roku 1885 dalo mesto postaviť ľudovú a meštiansku školu a do konca 19. storočia bola postavená i budova reálneho gymnázia. Na konci storočia zbúrali na námestí prízemné obchodné priestory – krámičky. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa postupne začalo s takými úpravami, ktoré umožnili využívať vody z turčekovského vodovodu okrem banských aj na energetické účely. Do roku 1922 tak vznikla úplná banská elektrárnska sústava, pričom bolo elektrifikované aj mesto. Podzemná hydroelektrárň na šachte č. IV bola však úplne dokončená až v roku 1937.

Na začiatku 20. storočia mesto vybuďovalo Zvolenodolinské letohrádky a v roku 1903 vybuďovali na Rembíze ústav pre hluchonemých, neskôr aj internát. Po prvej svetovej vojne pokračoval rozvoj zástavby mesta po svahu Rembízu (Renwiese) smerom k železničnej stanici, kde sa v 30-tych rokoch vybuďoval súbor domov a víl pod názvom Masarykova štvrť. V tom istom čase sa ukončila aj výstavba ciest na Lúčky a Kopernicu. V roku 1922 mesto postavilo vo Zvolenskej doline parnú pílu. Od roku 1924 sa súčasťou Kremnice stala osada na Veterníku. V roku 1937 bola otvorená plaváreň so 100 m bazénom, čím sa postupne dokompletovávala ucelená sústava športovísk na južnom okraji mesta. Nad železničnou stanicou boli postavené kasárne.

V druhej svetovej vojne veľmi utrpelo historické jadro mesta, mnohé významné objekty na námestí, ale aj časť zástavby na Neustifte, bola úplne zničená. S obnovou zničených častí sa začalo po roku 1947, nová zástavba Neustiftu nízkopodlažnými obytnými domami sa ukončila po roku 1960. V roku 1950 bolo historické jadro mesta, v zásade ako súbor objektov mestského hradu a zástavby námestia v rozsahu, ohraničenom hradbami, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Od začiatku 70-tych rokov minulého storočia sa nová rozsiahla viacpodlažná bytová výstavba koncentrovala najmä v južnej časti zastavaného územia mesta. Na prestavbových plochách pod Dolnou ulicou a Na Hutách sa vybuďovali obytné súbory tzv. komplexnej bytovej výstavby. Ojedinele sa bytové domy stavali i pod Rembízom a vo Zvolenskej doline, rodinné domy sa vstavovali do prevažujúco staršej zástavby (na ul. Rumunskej armády, v Novej doline), najrozsiahlejšie však pri Veterníckej ulici a na priliehajúcich novších uliciach. Za železničnou traťou sa vybuďoval nový areál mincovne a nad Veterníkom rozsiahly výrobný komplex ELBA. Pamiatkovo sa zároveň obnovoval mestský hrad, hradobný systém, a väčšina zároveň historickej, pamiatkovo chránenej zástavby na východnej a južnej strane námestia. V roku 1990 sa nariadením vlády Slovenskej republiky rozšírili hraniceestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica na ďalšie plochy historickej zástavby (Dolná ulica, Kutnohorská ulica, Zechenterova ulica a Ulica Pavla Križku).

Najdramatickejším zásahom do historickej urbanistickej štruktúry mesta v poslednom období uplynulého storočia bolo vybudovanie novej trasy štátnej cesty I/65 v prieťahu mestom, ktoré sa ukončilo v roku 1985. Prieťah tejto cesty v jej novej trase síce umožnil vylúčiť intenzívnu automobilovú dopravu z najcennejších priestorov historického jadra mesta a pamiatkovej rezervácie, zároveň však výrazne zmenil historické urbanistické súvislosti a priestorové usporiadanie v celom priebehu trasy cesty, najvýraznejšie však v dotyku s historickým jadrom mesta. Jej výstavbou bola vážne narušená, miestami až devastovaná a funkčne obmedzená historická urbanistická štruktúra medzi ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády, vrátane funkčno – priestorových väzieb a urbanistického usporiadania zástavby medzi jadrom mesta a Kalváriou, resp. medzi jadrom mesta a Novou dolinou. Následne bola z časti Dolnej ulice vylúčená automobilová doprava a v jej priestoroch sa zriadila pešia zóna, s jej uvažovaným neskorším ďalším rozšírením.

6.1.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a funkčné členenie mesta

Pre súčasnú urbanistickú štruktúru Kremnice je charakteristickou kompaktná a zároveň mestsky intenzívna, prevažujúco funkčne rôznorodá a lokálne diferencovaná zástavba. Jej priestorové usporiadanie a intenzita je úzko závislá najmä od prirodzených predpokladov, ktoré sú dané dynamickou terénnou konfiguráciou, prírodnými a urbanizačnými prvkami a dlhodobým historickým vývojom mesta.

Kompaktná mestská zástavba je rozložená v lokálne sa rozširujúcom údolí Kremnického potoka, pri jeho sútoku s Bystrickým potokom, a v užšom údolí Bystrického potoka. Rozsah, mieru a intenzitu zastavania určili disponibilné možnosti terénnej konfigurácie. Základom súčasnej urbanistickej

štruktúry je dominujúca komunikačná trasa cesty I/65, s odbočkou Zvolenodolinskej cesty (na Skalku), ktoré organizmom mesta prechádzajú v zásade paralelne s trasami hlavných vodných tokov. V severnom uzávere, pod Revoltou, sa mestská zástavba uvoľňuje a rozčleňuje do Starej a Novej doliny.

Nad sútokom Kremnického a Bystrického potoka sa nachádza výrazne formované a pre obraz Kremnice špecifické historické jadro mesta, ktoré je ťažiskovým priestorom zovretej mestskej zástavby. Dominuje mu na terénom ostrohu situovaný mestský hrad a rozsiahly, kompaktné obostavaný priestor hlavného (Štefánikovo) námestia. Na zovretú zástavbu historického jadra z jeho južnej a severnej strany v pôvodnej trase cesty z Pohronia do Turca nadväzujú priestory s podobne kompaktné usporiadanou zovretou zástavbou Dolnej a Kutnohorskej (Hornej) ulice, ktoré vedú k sekundárnym ťažiskovým priestorom pred bývalým mestským špitálom, resp. pred starým (dnes už nejestvujúcim) komorským dvorom. Ostatná, či už staršia, alebo novšia zástavba v údolných polohách a na svahoch údolí je rozvoľnenejšia, s jej lokálnym zahusťovaním v urbanisticky priaznivých polohách. Z juhovýchodnej strany na historické jadro mesta nadväzuje zástavba s koncentráciou pre mesto dôležitých objektov, pochádzajúcich z dynamickej stavebnej činnosti v druhej polovici 19. storočia (evanjelický kostol, školy). Rozptýlenejšia zástavba na svahoch údolí má stredoveký priestorový rozsah, postupne sa však intenzifikovala a stávala sa funkčne rôznorodou.

Východný okraj zastavaného územia mesta vymedzila v polovici 19. storočia železničná trať Vrútky – Hronská Dúbrava. Medzi železničnou stanicou a historickým jadrom mesta následne vznikla postupným zastavaním plôch severozápadne orientovaného svahu nad mestom do polovice 20. storočia kompaktná nová mestská štvrť pod Rembízom s rôznorodejšou intenzívnou, prevažujúco však obytnou zástavbou, ktorá sa vďaka svojej polohe stala pre obraz mesta vizuálne charakteristickou. Na ňu z južnej strany nadviazala novšia až najnovšia, prevažne obytná zástavba. Kasárne za železničnou traťou boli základom rozsiahlejšej stavebnej činnosti v tomto území – v súčasnosti je táto lokalita i miestom pre psychiatrickú nemocnicu, pre areál novej mincovne a ďalšie viac – menej koncentrované funkčné celky. Na túto enklávu priestorovo nadväzuje väčší výrobný areál závodu ELBA z 80-tych rokov uplynulého storočia.

Zástavba západného okraja mesta, od Novej doliny po pôvodné nám. Hutníkov - Na Hutách (pod Kalváriou) mala vždy, najmä kvôli obmedzeným terénnym možnostiam, viac – menej periférny charakter. Jej urbanistická štruktúra je výraznejšie poznamenaná ťažobnou činnosťou a z nej vyplývajúcimi antropogénnymi zmenami pôvodného charakteru krajiny. Rušivo do jej urbanistickej štruktúry však zasiahla preložka cesty I/65. Od 80-tych rokov minulého storočia sa jej južná časť, vrátane staršej zástavby pri Dolnej ulici až po cintorín asanovala a nahradila sa strednopodlažnou až vysokopodlažnou obytnou zástavbou, ktorá do štruktúry mesta vniesla nový urbanistický prvok, vysoko kontrastný s urbanistickou štruktúrou zovretej zástavby historického jadra mesta, s charakterom mesta a s jeho prírodným prostredím.

Južný okraj kompaktnej mestskej zástavby tvorí ucelená zóna postupne budovaných športových a športovo – rekreačných zariadení, ktorých účelom nebolo len športové využitie miestneho obyvateľstva, ale aj viacgeneračná snaha dať Kremnici aj nový urbanistický fenomén – vytvoriť z nej atraktívne centrum cestovného ruchu a rekreácie, s využitím historických pamätihodností mesta a špecifických hodnôt krajinného prostredia. Z podobných dôvodov mesto na prelome 19. a 20. storočia vybudovalo aj turisticko – rekreačnú enklávu tzv. Zvolenodolinských letohrádkov v mestskom uzávere Zvolenskej doliny.

V Novej doline, ale aj na južnom cípe kompaktného mestského zastavania je urbánna štruktúra mesta výrazne poznamenaná ťažobnou a úpravárenskou banskou činnosťou. Súčasný stav zástavby a funkčného využitia územia v týchto polohách je málo príťažlivý, s chaotickým priestorovým usporiadaním a s vysokým podielom nevyužívaných a údržbovo zanedbaných plôch, najmä na bývalých haldách a banských odvaloch.

Osobitnou mestskou enklávou je lokalita Veterník. Má obytné využitie s nízkopodlažnou, prevažujúco staršou zástavbou. V lokalitách na Grobni, pod Šibeničným vrchom, za Veterníkom a nad IV. Šachtou postupne vznikli záhradkárске osady, ktoré sú intenzívne využívané. Pri Včelíne a pod Grobňou, ale zčasti aj pod Veterníkom, sú lokality so sústredenou výstavbou rekreačných domčekov.

Špecifickú funkčnú náplň majú priestory strediska rekreácie a cestovného ruchu na Skalke. Sú najmä koncentrovaným umiestnením športových, športovo – rekreačných a servisných zariadení, určených

najmä pre lyžiarske aktivity, pre ktoré sa využíva aj širšie krajinné prostredie plání Kremnických vrchov. Priestor koncentrovaných lyžiarskych aktivít plynulo prechádza do susediacich katastrov obcí Krahule, Tajov a Banská Bystrica (Radvaň).

6.1.3. Priestorové usporiadanie a organizácia územia

Katastrálne územie (základná sídelná jednotka) mesta Kremnica je pre účely územného plánu rozčlenené na 15 základných územných jednotiek (ZÚJ) v nasledovnom usporiadaní :

<u>poradové číslo</u>	<u>kód ZÚJ</u>	<u>názov ZÚJ</u>
001	22888	Kremnica – stred
002	22889	Grobňa – pod traťou
003	22890	štvrť kpt. Nálepku
004	22891	železničná stanica
005	22892	Rudné bane, kameňolom
006	22893	Nová Dolina
007	22894	Nemocnica - mincovňa
008	22895	športový areál
009	22896	Kalvária
010	22897	Revolta
011	22898	Krahulecký štós – Za Grobňou
012	22899	Štós
013	22900	Jazerný dvor
014	22901	Skalka – Slobodné – Starý salaš
015	22101	Huty

Podľa týchto základných urbanistických jednotiek (sčítacích obvodov) sú spracovávané štatistické údaje jednotlivých 10-ročných cenov obyvateľstva, domov a bytov.

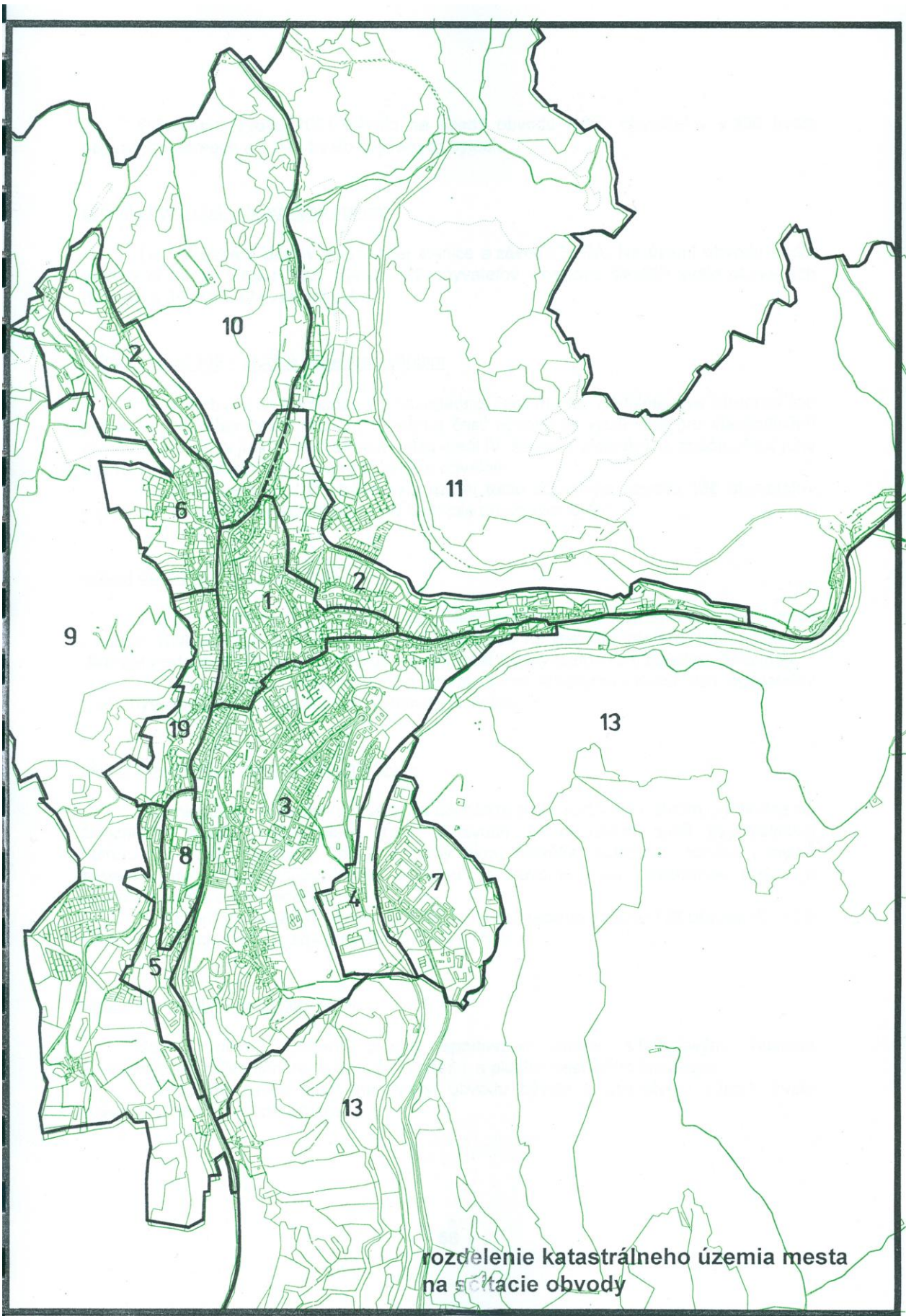
Priestorové usporiadanie sčítacích obvodov tak, ako preň podklady poskytol Mestský úrad Kremnica, je uvedené na priloženej grafickej schéme. Pretože však rozčlenenie územia mesta na sčítacie obvody dostatočne nerešpektuje urbanistickú štruktúru mesta, bol pre územný plán vypracovaný návrh na rozdelenie zastavaného územia mesta na urbanistické obvody, ktorý je využitý v návrhovej časti dokumentácie územného plánu mesta. V ďalšom texte preto uvádzame len stručný opis a základné hodnotenie súčasného priestorového usporiadania a funkčného využívania mesta v rozdelení podľa jeho sčítacích obvodov.

sčítací obvod 001 – Kremnica – stred

Tento obvod zahŕňa zhruba zástavbu historického jadra mesta. Jeho západná hranica vedie po Ulici Jula Horvátha (novom prieťahu cesty I/65), s pokračovaním po Ulici Jurka Langsfelda. Na severnej strane sa jeho hranica lomí a vedie Továrenskou ulicou, s pokračovaním po Zlatej ulici k pešiemu priechodu medzi bytovkami, ktorým prechádza na Ulicu Jána Kollára. Po Ulici Jána Kollára vedie k Angyalovej ulici, odkiaľ pokračuje západným smerom k bytovke. Priechodom k základnej škole vedie hranica obvodu k Bystrickému potoku, a po jeho toku až k východnému cípu Námestia SNP a na Ulicu Pavla Križku, kde sa pred obchodným domom vracia k Bystrickému potoku a po jeho toku opäť na ulicu Jula Horvátha.

Obvod je charakteristický zmiešanou mestskou zástavbou, ktorá je najmä historická. Prevažujúco vybavenostná zástavba sa strieda so zástavbou polyfunkčnou a obytnou. Prakticky celý obvod, s výnimkou jeho severnej a východnej časti, je súčasťou pamiatkovej rezervácie.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území tohto obvodu 764 obyvateľov v 300 trvale obývaných bytoch a vo 138 trvale obývaných domoch. Okrem toho bolo v obvode 32 objektov individuálnej rekreácie.

sčítací obvod 002 – Grobňa pod traťou

Sčítací obvod, na rozdiel od svojho názvu, zahŕňa nielen prevažujúco nízkopodlažnú obytnú zástavbu Grobne, ale aj zástavbu severnej časti Zvolenskej doliny nad Angyalovou ulicou, Bystrickou ulicou a Partizánskou dolinou až po Zvolenodolinské letohrádky, časti obytnej zástavby Ulice Jurka Langsfelda a ulice Nová dolina pod Revoltou. V urbanistickej štruktúre obvodu sa len sporadicky nachádzajú i viacpodlažné obytné objekty, alebo objekty s občianskou vybavenosťou. Nie z praktických hľadísk polohy a urbanistickej štruktúry je vhodné obvod rozčleniť na západnú časť, zahŕňajúcu Novú a Starú dolinu, a na východnú časť, ktorá zahŕňa zástavbu pod Grobňou a vo Zvolenskej doline.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území tohto obvodu 712 obyvateľov v 237 trvalo obývaných bytoch a v 150 trvalo obývaných domoch.

sčítací obvod 003 – štvrť kpt. Nálepku

Názov tohoto obvodu nezodpovedá žiadnemu z používaných miestnych názvov, je však uvedený v Štatistickom lexikóne obcí SR a preto ho rešpektujeme. Tento mimoriadne rozsiahly urbanistický obvod zaberá juhovýchodnú časť mesta, s prevažujúco obytnou zástavbou Rembízu a Veterníka. Jeho severnú časť tvoria priestory pamiatkovej rezervácie s prevažujúco vybavenostnou zástavbou na Dolnej ulici, Ulici Pavla Križku a Zechenterovej ulici. Súčasťou obvodu je i sídlisková zástavba pri Dolnej ulici a areál mestského cintorína.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území obvodu 2.866 obyvateľov v 306 trvalo obývaných domoch a 1.045 trvalo obývaných bytoch.

sčítací obvod 004 – železničná stanica

Obvod zaberá plochy železničnej stanice a závodu ELBA. Na území obvodu podľa výsledkov cenzu v roku 2001 bývalo 122 obyvateľov v celkovo šiestich trvale obývaných domoch s 39 trvalo obývanými bytmi.

sčítací obvod 005 – Rudné bane, kameňolom

Sčítací obvod sa nachádza v juhozápadnej časti mesta, v údolnej nive Kremnického potoka a pod Šibeničným vrchom. Severná časť obvodu je využívaná pre viacpodlažnú obytnú zástavbu, v južnej časti sa nachádza areál IV. šachty s elektrárnou, značnú časť jeho územia tvoria devastované plochy banských odvalov a zrušenej skládky odpadu.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území tohto sčítacieho obvodu 138 obyvateľov v siedmich trvale obývaných domoch so 69 trvale obývanými bytmi.

sčítací obvod 006 – Nová dolina

Obvod zaberá západnú časť Novej doliny, spadajúcu k údoliu Kremnického potoka na úpätí Šturca a Kalvárie, so zmiešanou zástavbou na Banskej ceste a nízkopodlažnou obytnou zástavbou. Súčasťou tohto obvodu je areál šachty Ludovika s banskou úpravňou.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území tohto sčítacieho obvodu 221 obyvateľov v 56 obývaných domoch so 69 trvalo obývanými bytmi.

sčítací obvod 007 – nemocnica, mincovňa

Územie tohoto sčítacieho obvodu sa nachádza pod Kremnickým štítom, východne od železničnej stanice a železničnej trate. V obvode sa nachádza areál psychiatrickej nemocnice, nová mincovňa, majer Jazerný dvor, funkčne rôznorodá, sčasti i obytná zástavba medzi železničnou traťou a cestou na Nevoľné. Nad železničnou traťou je elektrorozvodňa a areál vodojemu.

Pri sčítaní v roku 2001 bývalo na území tohto sčítacieho obvodu 128 obyvateľov v 25 trvalo obývaných domoch so 41 trvalo obývanými bytmi.

sčítací obvod 008 – športový areál

Sčítací obvod zaberá plochy športového areálu s futbalovým ihriskom a ľahkoatletickým štadiónom, tenisovými kurtami, a plochu mestského kúpaliska.

Pri sčítaní v roku 2001 na území obvodu bývalo 9 obyvateľov v troch trvalo obývaných domoch s tromi bytmi.

sčítací obvod 009 – Kalvária

Tento sčítací obvod zaberá západný okraj katastrálneho územia, prevažne mimo zastavaného územia mesta. Do obvodu okrem areálu Kalvárie patrí záhradkárska osada pod Šibeničným vrchom, Galandov Majer, Maškovo, areál hotela Golfer, penzión Stefanshof a rozostavané rekreačné zariadenie pri ceste na Lúčky.

Na území obvodu podľa výsledkov cenzu v roku 2001 trvalo bývali 3 obyvatelia vo dvoch trvalo obývaných domoch s dvomi bytmi.

sčítací obvod 010 – Revolta

Sčítací obvod zaberá severovýchodnú časť katastrálneho územia, prevažne mimo zastavaného územia mesta. Zo zastavaného územia doň patria časti nízkopodlažnej obytnej zástavby medzi ulicami Nová dolina a Ulica Jurka Langsfelda. Do obvodu patrí aj t.č. nevyužívaný rekreačný areál s amfiteátrom v Novej doline.

Pri sčítaní v roku 2001 na území tohto obvodu trvalo bývalo 17 obyvateľov v piatich domoch s celkom ôsmimi bytmi.

sčítací obvod 011 – Krahulecký štós, Za grobňou

Tento sčítací obvod zaberá severozápadnú časť katastrálneho územia, s plochami prevažne mimo zastavaného územia mesta. Je vymedzený od Ulica Jurka Langsfelda až po „Partizánsku dolinu“. Zo zastavaného územia do obvodu patrí časť obytnej zástavby na východnej strane Ulice Jurka Langsfelda, záhrady a sady s rekreačnými objektmi Za grobňou, záhradkárske osady Grobňa I a Grobňa II a Zvolenodolinské letohrádky vrátane areálu píly za železničnou traťou.

Pri sčítaní v roku 2001 na území obvodu trvalo bývali dvaja obyvatelia v jednom trvalo obývanom dome.

sčítací obvod 012 – Štós

Sčítací obvod sa nachádza na stavebne nevyužívaných lesných plochách východne od zastavaného územia mesta. Obvod nie je obývaný.

sčítací obvod 013 – Jazerný dvor

Sčítací obvod sa nachádza na stavebne nevyužívaných plochách juhovýchodne a južne od zastavaného územia mesta.

V roku 2001 na území tohto obvodu bývalo 11 obyvateľov v štyroch trvalo obývaných domoch.

sčítací obvod 014 – Skalka – Slobodné – Starý Salaš

Tento sčítací obvod zaberá rozsiahlu východnú časť katastrálneho územia mesta, s funkčným využitím lokality Skalka pre športové a športovo – rekreačné účely. Obvod nie je trvalo obývaný.

sčítací obvod 019 – Huty

Sčítací obvod bol novovytvorený po realizácii sídliska jeho odčlenením od sčítacieho obvodu 009. Využitý je pre viacpodlažnú obytňú zástavbu so základnou občianskou vybavenosťou.

Pri sčítaní v roku 2001 na území obvodu bývalo 704 obyvateľov v 46 domoch s celkom 219 trvalo obývanými bytmi.

Oficiálna grafická a textová dokumentácia Štatistického úradu SR s hranicami sčítacích obvodov nebola spracovateľovi ÚPD dostupná, pretože sa v meste nezachovala. Pre census 2001 si mesto vytvorilo vlastnú štruktúru sčítacích obvodov, ktorá nie je konformná so štatistickými sčítacími (urbanistickými) obvodmi.

B.7. KULTÚRNE A VÝTVARNÉ HODNOTY MESTA, OCHRANA PAMIAŤOK

Historické jadro mesta Kremnica bolo pre svoje zachované osobitné urbanistické, architektonické a umelecko – historické hodnoty v roku 1950 vyhlásené vládou ČSR za mestskú pamiatkovú rezerváciu (MPR). Pôvodné vymedzenie mestskej pamiatkovej rezervácie zahŕňalo priestory historického jadra mesta, vymedzené systémom mestských hradieb, vrátane areálu mestského hradu (s kostolom sv. Kataríny), ktorý bol chránený ako národná kultúrna pamiatka (NKP), s jeho predpolím na Neustifte. Pre ochranu územia MPR a osobitne NKP Kremnického mestského hradu bolo následne stanovené jej ochranné pásmo, ktoré zhruba zahŕňalo jej južné predpolie so zástavbou na Dolnej ulici až po kostol sv. Alžbety s areálom pôvodného špitálu, novšiu historickú mestskú zástavbu medzi Ulicou Pavla Križku a Zechenterovou ulicou, historickú urbanistickú štruktúru zástavby doliny Colner až po železničnú trať, resp. Zlatú ulicu a Továrenskú ulicu, severné predpolie historického jadra (Kutnohorská ulica) až po Revoltu, vrátane priestorov starého komorského dvora, a priestory pod Kalváriou po zástavbu ulice Rumunskej armády. Pre takto vymedzené územie MPR s jej ochranným pásmom boli v roku 1984 Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti v Bratislave vypracované Zásady pamiatkovej starostlivosti, ktoré boli v roku 1989 aktualizované, vrátane návrhu na rozšírenie hraníc MPR o južné predpolie (Dolná ulica) a severné predpolie (Kutnohorská ulica).

Vláda Slovenskej republiky svojím uznesením č. 239 z 23. mája 1990 schválila návrh na rozšírenie hraníc MPR Kremnica. Platnosť tohto uznesenia potvrdil dňa 18. novembra 1996 Úrad vlády SR. Mestské zastupiteľstvo v Kremnici schválilo rozšírenie hraníc MPR dňa 17. apríla 2000. Aktualizácia návrhu na vyhlásenie rozšírených hraníc MPR Kremnica bola v roku 2002 predložená vláde SR Ministerstvom kultúry SR.

Nariadením vlády SR č. 108/2004 Z.z. o pamiatkových rezerváciách Banská Bystrica a Kremnica sa na účely zabezpečenia ochrany a využívania historických, urbanistických, architektonických, výtvarných, krajinárskych a kultúrno-spoločenských hodnôt pamiatkových rezervácií Banská Bystrica a Kremnica v súvislosti s ich ohrozením vyvolaným zmenami životného štýlu a transformáciou spoločenských a ekonomických podmienok vymedzujú územia týchto pamiatkových rezervácií. Predmetom ochrany je kultúrno-historické a prírodné prostredie pamiatkových rezervácií s ich historickou, urbanisticko-architektonickou skladbou zástavby.

Predmetom ochrany územia Pamiatkovej rezervácie Kremnica je historické jadro mesta – areál mestského hradu, stredoveká urbanistická štruktúra zástavby s gotickými základmi domov na Štefánikovom námestí a stredoveké hradby. Na pôvodné vstupné brány mestského opevnenia nadväzuje kompaktná zástavba na Dolnej ulici, Kutnohorskej ulici a Ulici Jána Kollára. V juhovýchodnej časti – pôvodnej rozptýlenej urbanistickej štruktúre zástavby – zahŕňa chránené územie pamiatkovej rezervácie Ulicu Pavla Križku a Zechenterovu záhradu. Hranice takto vymedzenej pamiatkovej rezervácie sú zakreslené do dokumentácie územného plánu mesta.

Na pamiatkovo chránenom území je väčšia koncentrácia národných kultúrnych pamiatok. V pôvodnom vymedzení MPR z roku 1950 to bolo 53 objektov. Pre súčasné vymedzenie pamiatkovej rezervácie nie je stanovené ochranné pásmo, pretože je nahradené Pamiatkovou zónou územia banských diel v okolí Kremnice, ktorej je PR Kremnica súčasťou.

Najvýraznejšie hodnoty chránené v rámci Pamiatkovej rezervácie Kremnica, spočívajú v zachovanej pôvodnej (stredovekej) urbanistickej štruktúre mestského organizmu, charakterizujúcej banický mestský sídelný útvar v špecifickom montánnom krajinnom prostredí, spolu s architektonickými a umelecko – historickými hodnotami mestskej zástavby a jej jednotlivých priestorov a objektov. Úplný zoznam pamiatkovo chránených objektov (NKP) je uvedený v registri pamiatkového fondu SR. Podmienky ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území upravuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení.

V nasledujúcom tabuľkovom prehľade sú uvedené pamiatkovo chránené objekty (NKP) v zastavanom území mesta Kremnica a v jej katastrálnom území. Podklady pre spracovanie tohto prehľadu poskytol spracovateľovi územného plánu Mestský úrad Kremnica. Pamiatkovo chránené objekty (pokiaľ to meradlo riešenia 1:5000 umožnilo), sú zakreslené do dokumentácie územného plánu mesta – výkresu č. 4 (komplexný urbanistický návrh).

Unifikovaný názov NKP	č.ÚZPF	Ulica / námestie	Orientačné číslo	Súpisné číslo
	1147			
POMNÍK	6 / 0			
BOŽIA MUKA	1239 / 0		0	
POMNÍK	1294 / 0		0	
POMNÍK	1295 / 0		0	
STĹP PRÍCESTNÝ	2319 / 0			
PAMÄTNÍK	2598 / 0			
PAMÄTNÍK	2599 / 0			
ŠTÔLŇA	2720 / 0		0	
ŠTÔLŇA	2721 / 0		0	
ŠACHTA	2722 / 0		0	
ŠACHTA	2723 / 0		0	
ŠTÔLŇA	2724 / 0		0	
ŠTÔLŇA	2725 / 0		0	
ŠACHTA	2726 / 0		0	
ŠACHTA	2727 / 0		0	
POMNÍK	2911 / 0		0	
MIESTO PAMÄTNÉ A PAM.TAB.	3024 / 1		0	
MIESTO PAMÄTNÉ A PAM.TAB.	3024 / 2		0	
DOM BANÍCKY	2311 / 0	Angyalova ul.	40	494
ÚPRAVNÁ RÚD S				
AREÁLOM	2718 / 1	Banská cesta		1402
ÚPRAVNÁ RÚD S				
AREÁLOM	2718 / 2	Banská cesta		1404
MOST CESTNÝ	2729 / 0	Banská cesta	0	
ŠACHTA S AREÁLOM	2716 / 1	Banská cesta	27	803
ŠACHTA S AREÁLOM	2716 / 4	Banská cesta	27	803
BUDOVA				
ADMINISTRATÍVNA	3388 / 0	Banská cesta	39	807
KLOPAČKA	2719 / 0	Banská cesta	45-47	810
	1137			
KAPLNKA A POKLADNIČKA	0 / 1	Banská cesta	0	1180
	1137			
KAPLNKA A POKLADNIČKA	0 / 2	Banská cesta	0	
VILA A ALTÁNOK	2758 / 1	Bystrická ul.	24	486
VILA A ALTÁNOK	2758 / 2	Bystrická ul.		
DOM BANÍCKY	2308 / 0	Bystrická ul.	30	489
DOM BANÍCKY	2310 / 0	Bystrická ul.	80	514
		Bystrická		
BOŽIA MUKA	2928 / 0	ul.,Part.dol.	0	
SOCHA	2318 / 0	Dolná ul.		
DOM MEŠTIANSKY	3179 / 0	Dolná ul.	1	39
DOM MEŠTIANSKY	3155 / 0	Dolná ul.	2	67
DOM MEŠTIANSKY	3156 / 0	Dolná ul.	4	68
DOM MEŠTIANSKY	3178 / 0	Dolná ul.	5	41
DOM MEŠTIANSKY	3157 / 0	Dolná ul.	6	69
DOM MEŠTIANSKY	3177 / 0	Dolná ul.	7	42

Unifikovaný názov NKP	č.ÚZPF	Ulica / námestie	Orientačné číslo	Súpisné číslo
DOM MEŠTIANSKY	3158 / 0	Dolná ul.	8	70
DOM MEŠTIANSKY	3176 / 0	Dolná ul.	9	43
DOM MEŠTIANSKY	3182 / 0	Dolná ul.	10	71
DOM MEŠTIANSKY	3175 / 0	Dolná ul.	11	44
DOM MEŠTIANSKY	3159 / 0	Dolná ul.	12	72
DOM MEŠTIANSKY	3174 / 0	Dolná ul.	13	45
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2914 / 1	Dolná ul.	14	73
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2914 / 2	Dolná ul.	14	73
DOM MEŠTIANSKY	3173 / 0	Dolná ul.	15	46
DOM MEŠTIANSKY	3161 / 0	Dolná ul.	16	74
DOM MEŠTIANSKY	3162 / 0	Dolná ul.	18	75
DOM MEŠTIANSKY	3172 / 0	Dolná ul.	19	48
DOM MEŠTIANSKY	3163 / 0	Dolná ul.	20	76
ŠPITÁL A KOSTOL	2314 / 1	Dolná ul.	21	49
ŠPITÁL A KOSTOL	2314 / 2	Dolná ul.	21	1347
DOM MEŠTIANSKY	3164 / 0	Dolná ul.	24	78
DOM MEŠTIANSKY	3166 / 0	Dolná ul.	28	
DOM MEŠTIANSKY	3167 / 0	Dolná ul.	30	81
DOM MEŠTIANSKY	3168 / 0	Dolná ul.	32	82
DOM MEŠTIANSKY	3169 / 0	Dolná ul.	34	83
DOM MEŠTIANSKY	3170 / 0	Dolná ul.	40	86
DOM MEŠTIANSKY	3171 / 0	Dolná ul.	48	95
ELEKTRÁREŇ	2761 / 1	Dolná ul.	82	
ŠTÔĽŇA	3387 / 0	Horváthova ul.	4	
DOM MEŠTIANSKY	3385 / 0	Horváthova ul.	6	888
DOM MEŠTIANSKY	2306 / 0	Horváthova ul.	9	862
ŠACHTA S AREÁLOM	3094 / 1	Horváthova ul.	10	890
ŠACHTA S AREÁLOM	3094 / 2	Horváthova ul.	10	891
DOM MEŠTIANSKY	3192 / 0	Horváthova ul.	13	864
	1149			
DOM MEŠTIANSKY	1 / 0	Horváthova ul.	33	874
MOST CESTNÝ	2730 / 0	Jiráskova ul.	0	
SOCHA	2317 / 0	Kollárova ul.		
DOMY MEŠTIANSKE	2297 / 1	Kollárova ul.	1	541
DOMY MEŠTIANSKE	2297 / 2	Kollárova ul.	3	542
ŠKOLA A PAM.TAB.	3025 / 1	Kollárova ul.	7	544
ŠKOLA A PAM.TAB.	3025 / 2	Kollárova ul.	7	544
DOM MEŠTIANSKY	3185 / 0	Kollárova ul.	11	546
DOM MEŠTIANSKY	3184 / 0	Kollárova ul.	13	547
DOM BANÍCKY	2312 / 0	Kollárova ul.	25	553
GYMNÁZIUM	2316 / 0	Križkova ul.	4	390
DOM MEŠTIANSKY	2759 / 0	Križkova ul.	6	391
DOM MEŠTIANSKY	3189 / 0	Križkova ul.	7	384
ŠKOLA	3190 / 0	Križkova ul.	8	392
KOSTOL S AREÁLOM	2313 / 1	Križkova ul.	12	394
KOSTOL S AREÁLOM	2313 / 2	Križkova ul.	12	394
KOSTOL S AREÁLOM	2313 / 3	Križkova ul.	12	394
DOM MEŠTIANSKY S AREÁLOM	2303 / 1	Križkova ul.	14	395
DOM MEŠTIANSKY S AREÁLOM	2303 / 2	Križkova ul.	14	395
DOM MEŠTIANSKY S AREÁLOM	2303 / 3	Križkova ul.	0	
DOM MEŠTIANSKY	2304 / 0	Križkova ul.	16	396
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2305 / 1	Križkova ul.	18	397

Unifikovaný názov NKP	č.ÚZPF	Ulica / námestie	Orientačné číslo	Súpisné číslo
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2305 / 2	Križkova ul.	18	397
DOM MEŠTIANSKY	2307 / 0	Kutnohorská ul.	1	656
DOM MEŠTIANSKY	2300 / 0	Kutnohorská ul.	2	666
DOM BYTOVÝ	3201 / 0	Kutnohorská ul.	3	657
DOM MEŠTIANSKY	2299 / 0	Kutnohorská ul.	4	667
DOM MEŠTIANSKY	3200 / 0	Kutnohorská ul.	5	658
ZBROJNICA	3193 / 0	Kutnohorská ul.	6	668
DOM MEŠTIANSKY	3194 / 0	Kutnohorská ul.	8	669
DOM MEŠTIANSKY	3199 / 0	Kutnohorská ul.	9	
DOM MEŠTIANSKY	3198 / 0	Kutnohorská ul.	11	661
DOM MEŠTIANSKY	3195 / 0	Kutnohorská ul.	12	671
DOM MEŠTIANSKY	2301 / 0	Kutnohorská ul.	13	662
DOM MEŠTIANSKY	3196 / 0	Kutnohorská ul.	14	672
DOM MEŠTIANSKY	3197 / 0	Kutnohorská ul.	15	663
HROB S NÁHROBNÍKOM	1297 / 0	Langsfeldova ul.		
DOM REMESELNÍCKY	3382 / 0	Langsfeldova ul.	19	
SÝPKA	3383 / 0	Langsfeldova ul.	47	715
STĽP LAMPOVÝ	1240 / 0	Nová dolina ul.		
BANSKÝ ÚRAD	3384 / 0	Nová dolina ul.	8	
KAPLNKA	1238 / 0	Partizánska dolina ul.	0	
POMNÍK	1296 / 0	Partizánska dolina ul.	0	
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 1	SNP nám.		
POMNÍK	2912 / 0	SNP nám.	0	
DOM MEŠTIANSKY	3181 / 0	SNP nám.	3	37
DOM MEŠTIANSKY	3180 / 0	SNP nám.	5	38
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 2	Štefánikovo nám.	0	
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 3	Štefánikovo nám.	0	
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 8	Štefánikovo nám.	0	
SÚSOŠIE	2280 / 0	Štefánikovo nám.		
FONTÁNA	2926 / 0	Štefánikovo nám.	0	
RADNICA S AREÁLOM	2282 / 1	Štefánikovo nám.	1	1
RADNICA S AREÁLOM	2282 / 2	Štefánikovo nám.	1	1
RADNICA S AREÁLOM	2282 / 3	Štefánikovo nám.	1	1
RADNICA S AREÁLOM	2282 / 4	Štefánikovo nám.	3	2
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2294 / 1	Štefánikovo nám.	2	14
DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	2294 / 2	Štefánikovo nám.	2	14
DOM MEŠTIANSKY	2293 / 0	Štefánikovo nám.	4	15
FARA	2283 / 0	Štefánikovo nám.	5	3
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 6	Štefánikovo nám.		6
DOMY MEŠTIANSKE	2284 / 1	Štefánikovo nám.	7	4
DOMY MEŠTIANSKE	2284 / 2	Štefánikovo nám.	9	
DOM MEŠTIANSKY	2296 / 0	Štefánikovo nám.	10	18
DOM MEŠTIANSKY	2285 / 0	Štefánikovo nám.	15	8
DOM MEŠTIANSKY	2292 / 0	Štefánikovo nám.	16	21
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 7	Štefánikovo nám.	17	9
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 5	Štefánikovo nám.		18
DOM MEŠTIANSKY A SOCHA	2281 / 1	Štefánikovo nám.	19	10
DOM MEŠTIANSKY A SOCHA	2281 / 2	Štefánikovo nám.	19	10
DOM MEŠTIANSKY	2287 / 0	Štefánikovo nám.	21	11
DOM MEŠTIANSKY	2291 / 0	Štefánikovo nám.	22	24
MINCOVŇA	2278 / 1	Štefánikovo nám.	24	25

Unifikovaný názov NKP	č.ÚZPF	Ulica / námestie	Orientačné číslo	Súpisné číslo
MINCOVŇA	2278 / 2	Štefánikovo nám.	24	25
PIVNICA	3203 / 0	Štefánikovo nám.	34	
KLÁŠTOR FRANTIŠKÁNOV	2276 / 1	Štefánikovo nám.	36	31
KLÁŠTOR FRANTIŠKÁNOV	2276 / 2	Štefánikovo nám.	36	30
KLÁŠTOR FRANTIŠKÁNOV	2276 / 3	Štefánikovo nám.	36	30
KLÁŠTOR FRANTIŠKÁNOV	2276 / 4	Štefánikovo nám.	36	31
OPEVNENIE MESTSKÉ	2271 / 4	Štefánikovo nám.	36	31
DOM MEŠTIANSKY	2290 / 0	Štefánikovo nám.	38	32
DOM MEŠTIANSKY	2289 / 0	Štefánikovo nám.	40	33
DOM MEŠTIANSKY	2288 / 0	Štefánikovo nám.	42	34
DOM BANÍCKY	3381 / 0	Štúrova ul.	3	677
DOM MEŠTIANSKY	3380 / 0	Štúrova ul.	7	679
DOM MEŠTIANSKY	3379 / 0	Štúrova ul.	9	680
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 1	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 2	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 3	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 4	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 5	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 6	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 7	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 8	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 9	Zámocké nám.	1	568
HRAD MESTSKÝ S AREÁLOM	2272 / 10	Zámocké nám.	1	568
DOM MEŠTIANSKY	3191 / 0	Zámocké nám.	7	571
DOM BYTOVÝ A PAM.TAB.	2915 / 1	Zechenterova ul.	5	328
DOM PAMÄTNÝ A PAM.TAB.	2915 / 2	Zechenterova ul.	5	328

Aj objekty navrhovaných NKP sú zakreslené vo výkresovej časti dokumentácie územného plánu mesta – výkres č. 4.

Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 13/1999 zo dňa 26. marca 1999 bola vyhlásená Pamiatková zóna (PZ) – územie banských diel v okolí Kremnice. Táto Pamiatková zóna sa nachádza na katastrálnom území mesta Kremnica a na katastrálnom území obce Kremnické bane. Podrobný popis hraníc je uvedený vo vyhláške, hranice sú zakreslené do dokumentácie územného plánu mesta.

Predmetom ochrany vymedzeného územia pamiatkovej zóny je ochrana územia s historickými banskými a ostatnými historickými stavbami v okolí Kremnice, spolu s kultúrnymi pamiatkami v katastrálnom území mesta Kremnica a v katastrálnom území obce Kremnické Bane, historická urbanistická a architektonická kompozícia a stavebná štruktúra pamiatkovej zóny, umelecko – historické, urbanistické, architektonické a technické hodnoty jednotlivých objektov a zariadení a prírodná a krajinárska konfigurácia terénu s charakteristickými prejavmi montánnej činnosti v území. Na vymedzenom území pamiatkovej zóny je väčšia koncentrácia národných kultúrnych pamiatok – technických. Pamiatková zóna nemá ochranné pásmo.

V zozname pamätihodností mesta sú zapísané:

- označenie miesta bývalého barokového kostola Panny Márie na námestí
- označenie miesta pôvodnej synagógy na Ulici Pavla Križku
- Križová cesta, kostol sv. Kríža, kríže a zeleň na Kalvárii
- drevené prístenné kríže pri trasách historických ciest (12 kusov)
- pôvodný židovský cintorín na Dolnej ulici
- bývalá Horná brána s barbakanom – označenie miesta
- bývalá Malá (Bystrická) brána – označenie miesta
- meteorologický stĺp na Štefánikovom námestí

- pomník I. svetovej vojny na Bystrickej ulici
- historické banské elektrárne a energetický systém
- trasa železnice, staničná budova, most a tunely
- aleja pozdĺž staničného chodníka
- aleja pozdĺž Ulice Československej armády

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica so svojim pracoviskom v Kremnici vypracoval v novembri 2003 Zásady ochrany Pamiatkovej rezervácie Kremnica a Pamiatkovej zóny „Územie banských diel v okolí Kremnice“. Zásady ochrany týchto pamiatkových území boli spracovávané v nadväznosti na pamiatkový výskum územia PR a PZ. K spracovaniu Zásad ochrany pamiatkových území bol realizovaný urbanisticko – architektonický, architektonicko – historický a umelecko – historický výskum pamiatkových území a vývoj stavebno – historických štruktúr, so zapracovaním jestvujúcich archeologických výskumov. Zásady ochrany sú zamerané najmä na ochranu prírodných a kultúrnych hodnôt územia, ochranu krajiny a sídla v ich vzájomnom vzťahu, ochranu urbanistickej štruktúry sídla vrátane komunikačného systému a technickej infraštruktúry, ochranu architektúry objektov, urbanistického interiéru, zásad funkčného využitia územia a objektov, ochrany archeologických nálezísk a ochrany zelene, vrátane menežment ochrany, využívania a regenerácie pamiatkových území.

Zásady pamiatkovej starostlivosti, ktoré boli jedným zo základných podkladov pri vypracovaní územného plánu mesta a opatrenia, navrhované podľa § 29, ods. 3 o základnej ochrane pamiatkového územia zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení sú primerane premietnuté do dokumentácie územného plánu mesta a do jeho záväznej časti.

Kremnica predstavuje významnú stredovekú sídliskovú jednotku, kde preto možno pod povrchom očakávať množstvo príslušne dátovaných archeologických objektov a vrstiev. Archeologicky bol podrobne skúmaný areál mestského hradu v Kremnici. Ďalšia lokalita s predpokladaným sústredením archeologických pamiatok je v areáli starého komorského dvora, kde však archeologickému výskumu prekáža relatívne hustá zástavba. Archeologické výskumné práce sa realizovali aj v ďalších lokalitách historického jadra mesta a jeho zastavaného územia (horná brána, pôvodné cintoríny a pod.). Archeologické náleziská na území PR Kremnica a PZ „Územie banských diel v okolí Kremnice“ sú podrobne uvedené v Zásadách ochrany PR a PZ, časť III. – 6 Archeologické hodnoty. Na celé územie, riešené týmto územným plánom mesta, sa primerane vzťahujú ustanovenia pamiatkového zákona o ochrane archeologických nálezísk a pamiatok.

B.8. NÁVRH ĎALŠIEHO ROZVOJA A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA

Základná vízia územného plánu mesta je v súlade s víziou jeho strategického plánu (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta) stanovená tak, aby Kremnica bola mestom spokojných obyvateľov, mestom čistým, bezpečným, zdravým, ekologicky príťažlivým, vzdelaným, kultúrnym, komunikujúcim, prosperujúcim a dodržiujúcim princípy trvalo udržateľného rozvoja. Územný plán chce túto víziu naplniť najmä využitím prirodzených daností mesta, jeho komparatívnych výhod a disponibilných (potenciálnych) rozvojových predpokladov.

Kremnica nemá predpoklady, ale ani ambície byť mestom "veľkým". Má však predpoklady byť mestom špecifickým, a tak aj mestom významným. Základom prirodzeného rozvojového potenciálu, identity a rozvoja Kremnice je jej história, zhmotnená ideovo, ale aj v jej urbanistickej štruktúre a v jej stavebných pamiatkach, a v pamiatkach a pozoruhodnostiach historickej banskej (ťažobnej a spracovateľskej) činnosti. Ďalším prirodzeným rozvojovým potenciálom mesta je jeho svojrázne, príťažlivé a osobitne kvalitné prírodné prostredie. Obidva tieto faktory predurčujú Kremnicu za významné stredisko cestovného ruchu, turizmu, športovo - rekreačných a rekreačných aktivít, ktoré sa vo vzájomnej symbióze prelínajú a navzájom dopĺňajú.

Možnosti rozvoja mesta v jeho základných funkciách, ale aj nadstavbových aktivitách do veľkej miery obmedzujú a limitujú jeho územné možnosti a priestorové predpoklady. Poloha mesta je stiesnená, možnosti jeho ďalšieho územného rozvoja sú obmedzované jeho topografickými danosťami a prírodnými faktormi. Požiadavky ochrany, zachovania a účinnej prezentácie kultúrno - historických

hodnôt Kremnice jej rozvojové možnosti taktiež výrazne obmedzujú a špecificky ich limitujú. Ďalším dôležitým faktorom je súčasná sociálna charakteristika a demografická štruktúra obyvateľstva, ale aj jeho žité predstavy o meste a živote v ňom, a dlhodobé tradície, ktoré vytvárajú identitu mesta ako domova a hodnôt, s ktorými sa obyvatelia mesta stotožňujú. V neposlednom rade majú na možnosti rozvoja mesta vplyv aj ekonomické podmienky ako mesta samotného, tak aj jeho obyvateľov.

Na základe spracovaných prieskumov a rozborov a postupného vytvárania koncepcie rozvoja mesta prostredníctvom jeho územného plánu možno však konštatovať, že Kremnica má dostatočné predpoklady svojho ďalšieho rozvoja tak, ako je deklarovanej strategickou víziou mesta, ale aj nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou (KÚRS 2001, ÚPN VÚC Banskobystrického kraja). Nemá síce predpoklady pre intenzívny rozvoj, ten však ani nie je žiaduci. Nemá územné a územno - technické možnosti pre realizáciu významných výrobných zariadení, a (s výnimkou mincovne) ani žiadnych špecifických výrobných aktivít. Cestovný ruch, rekreácia, športovo - rekreačné a športové aktivity, kultúra a poznávacia turistika vedú však kremnické obyvateľstvo zamestnať, dať mestu osobitný charakter a vytvoriť tak predpoklady aj pre prosperitu mesta. Historické hodnoty a tradície robia Kremnicu príťažlivým mestom, kvalitné prírodné prostredie s predpokladmi jeho nadštandardného využívania všetky tieto hodnoty znásobuje v ich vzájomnej (a nekaždodennej) symbióze.

Možnosti výhľadového územného rozvoja mesta v jeho územnom pláne v zásade predurčujú tri (pravdepodobné a možné) rozvojové scenáre :

– scenár optimistický

Tento scenár predpokladá ďalší rozvoj mesta v priaznivých ekonomických podmienkach, pri stabilizovanej sociálnej situácii, spojenej s postupným zlepšovaním demografickej štruktúry mestského obyvateľstva. Ekonomické podmienky a sociálne predpoklady zabezpečujú postupný a sústavný rast mesta, spojený s kontinuálnym rozvojom jeho aktivít a tým aj jeho relatívne dynamický územný rozvoj, s primeraným (často i nadštandardným) využívaním jeho disponibilného rozvojového potenciálu, trvalým zlepšovaním kvalít obytného prostredia a podmienok a možností života obyvateľov mesta.

– scenár realistický

Scenár vychádza zo súčasného stavu mesta, prejavujúceho sa útlmom až retardáciou ekonomických podmienok, postupujúcimi negatívnymi tendenciami v demografickej štruktúre obyvateľstva, ktoré spôsobujú stárnutie populácie a postupný úbytok obyvateľov mesta. Scenár však predpokladá, že po relatívne krátkom útlmovom období (cca do 5 rokov) sa začnú vytvárať predpoklady pre stabilizáciu a postupné zlepšovanie sociálno - ekonomických podmienok mimo mesta (SR, regionálne štruktúry) i v meste samotnom, čím sa postupne vytvoria možnosti intenzívnejšieho využitia rozvojového potenciálu mesta, a tak sa následne zvýšia aj požiadavky na jeho územný rozvoj vo všetkých urbánnych zložkách, primerane podmienkam a možnostiam mesta.

– scenár pesimistický

Možno ho nazvať tiež reálno - skeptickým. Tento scenár, na rozdiel od predchádzajúceho, predpokladá dlhodobejšie útlmové obdobie, s náznakmi postupného zlepšovania sociálno - ekonomických podmienok a tým aj zlepšovania demografickej štruktúry až v závere návrhového obdobia územného plánu mesta, t.j. v rokoch 2015 - 2020. Rozvoj mesta bude následkom toho spomalený, krátkodobo aj výraznejšie retardačný (čo sa už i v súčasnosti prejavuje), zrýchli sa však po zlepšení sociálno - ekonomických podmienok, kedy sa postupne začne približovať k rozvoju podľa realistického scenára.

Zo strategickej vízie mesta Kremnica a z Programu jeho sociálneho a ekonomického rozvoja možno odvodzovať tendenciu ďalšieho územného rozvoja mesta podľa reálno - skeptického až realistického scenára. Pre spracovanie jednotlivých variánt konceptu územného plánu a návrhu územného plánu mesta bol využitý skôr scenár realistický, s miernym príklonom k optimistickému scenáru. Jednotlivé

scenáre majú v zásade rovnorodý charakter - smerujú k postupnému úplnému naplneniu strategickej vízie mesta. Rozdielny je najmä časový faktor, ktorý realizáciu strategickej vízie posúva na skoršie či neskoršie obdobie, resp. uvažuje s rýchlejšími, či pomalšími tempami tohoto rozvoja a diferencovaného rozvoja jej jednotlivých zložiek. Úlohou územného plánu však je zabezpečovať primeraný rozvoj mesta (resp. vytvárať preň dostačujúce a vhodné územné predpoklady) v akýchkoľvek podmienkach - teda aj v podmienkach okrajových.

B.8.1. Urbanistická koncepcia a kompozícia

Koncepcné princípy priestorového usporiadania mesta

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcom, je ďalší urbanistický rozvoj Kremnice prednostne založený na využití jej rozvojového potenciálu a na zhodnotení disponibilných priestorových možností, ktoré rozvoj mesta ohraničujú a limitujú. V rámci riešenia konceptu územného plánu mesta boli tieto možnosti variantnými riešeniami konceptu rozsiahle preverené a z nich sa, cez proces prejednávania a prerokovania konceptu vyselekovala územným plánom navrhovaná a podrobne riešená koncepcia ďalšieho urbanistického rozvoja mesta.

Urbanistickú koncepciu navrhovaného rozvoja mesta možno globálne charakterizovať ako polycentrický (viacsmerový) rozvoj, ktorý popri funkčne a prevažne aj stavebne stabilizovaných priestoroch v ťažisku mestskej štruktúry, s jej navrhovanou transformáciou v tých polohách, kde je to potrebné a možné, prednostne navrhuje ďalší rozvoj obytnej štruktúry južným smerom – do disponibilných polôh lokality „nad Veterníkom“, s ďalším výhľadom tohto rozvoja v priestoroch „na Špitálskej“. Zároveň však umožňuje menej intenzívny rozvoj obytnej funkcie i v priestoroch pod Grobňou a v Novej doline, čiastočne aj v lokalite Maškovo, resp. pri Galandovom majeri. Snahou urbanistickej koncepcie je zabezpečiť mestu rozvojové možnosti vo viacerých diverzifikovaných priestoroch, s primeraným využitím rozvojových možností každého z nich, s vhodnými väzbami na existujúcu urbanistickú štruktúru mesta, so snahou o zlepšenie súčasného stavu v dopravnom sprístupnení okrajových území mesta a o obmedzenie rušivých vplyvov dopravy na obytné prostredie.

Nová obytná zástavba sa prednostne navrhuje v území medzi Veterníkom, závodom ELBA a okrajmi súčasne zastavaného územia Rembizu, s ďalšími rezervnými (alebo výhľadovými) plochami obytnej zástavby a vybavenosti pod Veterníkom, smerom do lokálne sa rozširujúceho údolia Kremnického potoka, až ku Včelínu. Obytná zástavba v priestore nad Veterníkom je navrhovaná odlišne od predchádzajúcich zámerov, predpokladá sa tu vyššie zastúpenie nízkopodlažnej obytnej zástavby, najmä individuálnych rodinných domov, so zámerným obmedzením hromadného bývania len na menšie bytové domy, charakteru bodových domov alebo tzv. viladomov (so 4 – 8 bytmi v objekte), alebo štruktúrovanej koncentrovanej nízkopodlažnej bytovej výstavby. Jej ďalší výhľadový rozvoj (pre dlhodobjší výhľad po roku 2020) je navrhovaný do lokality „na Špitálskej“. V jej ťažisku sa popri rodinných domoch navrhuje aj strednopodlažná zástavba menších bytových domov.

Urbanistické riešenie a priestorové usporiadanie novej zástavby na tomto území je navrhované tak, aby sa uľahčilo dopravné sprístupnenie existujúcej i novonavrhovanej zástavby južných častí mesta, a zároveň sa znížilo dopravné zaťaženie historického jadra mesta a obytných plôch na Rembíze.

Menej intenzívna nízkopodlažná obytná zástavba sa navrhuje v Starej doline, vo vhodných polohách lokality pod Grobňou. Rozptýlené územné kapacity pre novú výstavbu rodinných domov sa navrhujú tiež ako doplnenie existujúcej obytnej zástavby v Novej doline, na juhozápadnom svahu Revolyty. Ďalšia koncentrovaná nízkopodlažná obytná zástavba, avšak špecifického charakteru (so zamýšľaným penziónovým rekreačným bývaním) je navrhnutá medzi Maškovom a Galandovým majerom, výhľadovo aj na plochách nad Galandovým majerom. Na transformačnú prestavbu formou funkčne zmiešanej a polyfunkčnej mestskej zástavby je navrhované územie, ležiace pod Kalváriou – medzi ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády. Bytová výstavba sociálneho charakteru sa navrhuje v obmedzenom rozsahu na Jazernom majeri - ako ukončenie areálu bytov pre sociálne odkázaných. Súčasná štruktúra zástavby vo Zvolenskej doline a na Rembíze (s výnimkou lokality Skok) sa pokladá za ukončenú a stavebne stabilizovanú.

Ťažiskovým priestorom mesta je a zostáva jeho historické jadro, ktoré je zároveň pamiatkovou rezerváciou a svojim priestorovým usporiadaním a stavebnou substanciou sa pokladá za v zásade koncepcne a kompozične stabilizované, vrátane jeho vzťahov k okolitej zástavbe a prírodnému prostrediu v najbližšom okolí mesta, s výraznými prejavmi historickej banskej činnosti na sídelnú štruktúru a na vonkajšiu podobu banskou činnosťou premenenej krajiny. Z krajinárskych hľadísk sa navrhujú postupné úpravy v priestoroch medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom tak, aby sa sukcesiou lesa poznamenané priestory po ich úpravách stali súčasťou charakteristického obrazu mesta v krajine. Z hľadísk vzťahu dopravy k mestu a jeho historickému jadrú sa v intenciách nadradených zámerov do územného plánu premieťa výhľadový zámer výstavby rýchlostnej cesty R3 za západný okraj mesta, vedúcim mimo jeho katastrálne územie. Tým sa okrem obmedzenia až vylúčenia tranzitnej dopravy z mesta vytvárajú aj predpoklady pre jeho dopravné ukladnenie a pre výhľadovú možnosť úprav jestvujúcej trasy štátnej cesty v jej prieťahu mestom. Medzi Ulicou Jula Horvátha a Ulicou Rumunskej armády sa navrhuje tzv. transformačná zóna, s predpokladmi pre novú, funkčne a architektonicky od súčasnej odlišnú zástavbu, ktorá bude funkčne, kompozične a hmotovo primeranejšou najcennejším priestorom historického jadra mesta - na Štefánikovom námestí, na námestí SNP a na Dolnej a Kutnohorskej ulici.

Pre umiestnenie zariadení vyššej občianskej vybavenosti alebo polyfunkčnej zástavby s vyššou vybavenosťou sa využívajú najmä jestvujúce voľné plochy v centre mesta (pôvodná lokalita Pizetárovoho domu na Štefánikovom námestí a lokalita terajšieho parkoviska, ktorá vznikla asanáciou hotela Jeleň). Okrem toho sú pre umiestnenie vyššieho občianskeho vybavenia (bez presnejšieho stanovenia ich funkcie) určené lokality na ul. Československej armády a pri južnom vstupe do mesta, kde sa predpokladá možné umiestnenie rozsiahlejšieho obchodného zariadenia a atraktívneho stravovacieho zariadenia, s väzbou na navrhované záchytné a odstavné parkovisko osobných áut a autobusov.

V priestoroch mestského centra (v pamiatkovej rezervácii) sa navrhuje rozšírenie pešej zóny na námestie SNP a na Kutnohorskú ulicu, s úpravou režimu dopravnej obsluhy Štefánikovo námestia. Cesta II/578 na Skalku, v peáži s cestou III/05079 do Nevoľného sa navrhuje z námestia SNP presunúť na Matunákovu ulicu. V tejto súvislosti sa na štátnej ceste I/65 v priestore Ulice Jula Horvátha aj pre spomalenie dopravy (ako retardér) a pre jej systémové zjednodušenie navrhuje okružná križovatka. Pre sekundárne dopravné sprístupnenie južnej časti zástavby (lokality pri Veterníku) a tým aj pre dopravné odľahčenie mestského centra a ulice Československej armády na Rembíze je navrhnuté južné dopravné prepojenie mestskou zbernou komunikáciou od cintorína k novej zástavbe nad Veterníkom, výhľadovo až do lokality "na Špitálskej", a mimoúrovňovým križovaním železničnej trate až k ceste na Nevoľné. Touto zbernou komunikáciou sa odstráni jednostranné dopravné napojenie južných častí mesta a diverzifikuje sa dopravný prístup tak, aby nebol viazaný len na ulicu Československej armády. Sekundárne vnútromestské cestné prepojenie sa navrhuje aj medzi lokalitou Na skoku a Bystrickou ulicou, navrhuje sa tiež nové (trasovo upravené) prepojenie medzi Angyalovou ulicou a Zlatou ulicou.

V zmysle požiadavky orgánu pamiatkovej starostlivosti je v návrhu územného plánu mesta riešené výhľadové premiestnenie autobusovej stanice z jej dnešnej polohy na okraji pamiatkovej rezervácie do dopravne a z hľadísk pešej dochádzky vhodnej lokality na pôvodné Námestie hutníkov, do priestoru pri súčasnom ľahkoatletickom areáli, čím sa v tejto polohe, v náväznosti na križovatku najvýznamnejších cestných trás vytvára dopravné ťažisko a dopravno - distribučný uzol mesta. Pre takéto premiestnenie autobusovej stanice je však potrebné predstihovo vytvoriť podmienky najmä rozšírením školských športovísk (ZŠ, gymnázium a ŠÚV), ale aj náhradnou výstavbou športovísk.

Pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné aktivity sú vyhradené priestory údolia Kremnického potoka v juhozápadnej časti mesta - od jestvujúceho futbalového štadiónu a tenisových kurtov až po navrhované plochy extenzívnych a sezónnych športovísk pod Galandovým Majerom. Ostatná časť tohoto územia je určená pre zariadenia rekreačného ubytovania a na rekreačné ubytovanie viazanej infraštruktúry cestovného ruchu. Športovo - rekreačné a rekreačné využitie týchto priestorov je založené predovšetkým na využití termálnej vody a potenciálu jestvujúceho termálneho kúpaliska. Pre poznávací a zážitkový turizmus a cestovný ruch sa okrem pamiatkovej rezervácie navrhuje aj využitie Novej doliny, s jej predpokladmi pre zriadenie tematického náučného a rekreačno - oddychového parku v prostredí antropogénne premenenej montánnej krajiny, s historickými pamiatkami ťažobnej

a úpravárenskej banskej činnosti. Náučnými trasami sa uvažuje s presahom tohto parku až do Kremnických Baní. Zároveň sa navrhuje aj nové športovo – rekreačné a rekreačno – oddychové využitie nadväzujúcich priestorov (výhľadový golfový areál nad Kalváriou, areál rekreačného bežeckého a zjazdového lyžovania s navrhovanou sedačkovou lanovkou na Jarabicu (v trase zrušeného lyžiarskeho vleku).

Do riešenia územného plánu mesta Kremnica je zahrnuté aj celoročné rekreačné a športovo - rekreačné využívanie priestorov na Skalke v takom rozsahu, ako ho riešil schválený doplnok ÚPN VÚC Kremnické vrchy, a navrhované prepojenie športovo - rekreačných aktivít na Skalke s priestormi Centra rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica - Králiky, čím sa vytvárajú územné a technické predpoklady pre vytvorenie štruktúrovaného centra zjazdového a bežeckého lyžovania (ale aj letných turisticko - rekreačných aktivít) na úrovni veľkostne podobných a komerčne porovnateľných stredísk v zahraničí, s veľkoryso koncipovanou infraštruktúrou v priaznivých prírodných a krajinných podmienkach. Územný plán mesta prirodzene uvažuje zahrnúť do tohto systému aj pamätihodnosti mesta a jeho okolia a jestvujúcu či navrhovanú rekreačnú infraštruktúru v meste, vrátane ubytovania, stravovania a kultúrno - spoločenských aktivít, okrem iného aj preto, že pre rozvoj výroby a výrobných služieb nemá Kremnica vhodné priestorové podmienky, a tak je rekreácia a cestovný ruch prirodzeným základom jej ekonomickej prosperity.

Návrhom územného plánu sa v zastavanom území mesta zachováva prevažujúca väčšina súčasných plôch, určených pre výrobu, výrobné služby, skladovanie a distribúciu, s výnimkou výrobného zariadenia v pamiatkovej rezervácii (podľa požiadavky Zásad pamiatkovej starostlivosti) a výrobného zariadenia na hornej otočke ulice Čsl. armády (pod Skokom), kde sa za vhodnejšie pokladá umiestnenie významnejšej verejnej vybavenosti komerčného charakteru. Na území Kremnice je najmä kvôli zložitým terénnym a dopravným podmienkam zvlášť obtiažne lokalizovať nové výrobné zariadenia, a to i v menšom rozsahu - ich rozvoj sa preto navrhuje iba v marginálnych priestoroch nad železničnou traťou. Menšie, hygienicky nezávadné zariadenia výrobných služieb alebo skladov je však možné umiestňovať ako doplnkovú funkciu aj do funkčne odlišnej zástavby.

Problematiku odstavovania motorových vozidiel sa navrhuje riešiť najmä sústavou kapacitnejších verejných alebo poloverejných parkovísk, viazaných na aktivity s väčšou sústavou alebo nárazovou návštevnosťou (termálne kúpalisko, futbalový štadión, rozšírenie športovo - rekreačnej zóny, tematický park v Novej doline, verejný cintorín). Po výhľadovom premiestnení autobusovej stanice sa úpravou jej súčasných priestorov navrhuje riešiť parkovanie osobných áut návštevníkov CMZ alebo turistických návštev pamiatkovej rezervácie - najmä ako náhrady za terajšie parkovisko na území pôvodného hotela Jeleň. Ostatné parkovacie kapacity v CMZ a PR, ale aj v iných častiach mesta sa predpokladajú len v menšom rozsahu, s využitím lokálnych podmienok. Okrem toho sa, najmä pre akcie masového charakteru, navrhuje zriadiť kapacitné odstavné a záchytné parkovisko osobných áut a autobusov pri južnom vstupe do mesta (v lokalite Včelín), aj s možnosťou jeho výhľadového rozšírenia podľa prípadných zvyšujúcich sa potrieb. Toto záchytné parkovisko by bolo zároveň východiskovým bodom kyvadlovej sezónnej verejnej dopravy na Skalku. V náprotivnej polohe je navrhnutá lokalita pre umiestnenie hromadných garáží osobných áut, určených najmä pre obyvateľov sídlisk Huty a Londýn, ktoré na týchto sídliskách pre nedostatok vhodných priestorov nie je možné umiestniť. Čerpacia stanica pohonných hmôt na južnom okraji mesta, vrátane autoservisu, sa zachováva.

Návrh územného plánu neuvažuje s výraznejším zvyšovaním počtu obyvateľov mesta. V zásade predpokladá udržiavanie súčasného stavu, resp. len jeho veľmi mierny rast. Uvažuje však so zvýšením kapacít rekreačného ubytovania, a to ako v cestovnom ruchu (výstavbou nových ubytovacích a stravovacích zariadení), tak aj vo zvyšujúcom sa rekreačnom využívaní jestvujúcich, najmä historických, pre trvalé bývanie svojim štandardom už menej vyhovujúcich alebo nevyhovujúcich objektov. Tomuto zámeru zodpovedá aj rozsah plôch, ktoré sa navrhujú pre novú obytnú zástavbu, ktorá sa navrhuje ako prevažujúco nízkopodlažná, alebo v štruktúrálnej zoskupeniach viacbytových objektov, meradlovo korešpondujúcich s historickou stavebnou štruktúrou a s miestne špecifickým spôsobom urbanisticky voľnejšie koncipovanej zástavby v dramatickom prírodnom prostredí, blízkym historickému kontextu. Očakávanému spôsobu rozvoja mesta zodpovedá aj návrh základnej, vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti, ktorý uprednostňuje umiestňovanie jej zariadení v ťažiskovom území mesta a na plochách s navrhovanou funkčne

zmiešanou zástavbou v kontaktnom území, avšak s primeraným podielom vybavenosti sociálneho charakteru v priestoroch koncentrácie novej bytovej výstavby.

V prospech možnosti čo najskoršieho zriadenia nových športových a rekreačných aktivít sa uvažuje so zrušením záhradkárskej osady na Maškove. Zároveň sa však navrhuje lokálne rozšírenie (doplnenie) záhradkárskeho osád na Grobni a na Šibennom vrchu. Súčasnú lokalitu so zástavbou rekreačných chat (Včelín, Stará dolina) sa ponechávajú, navrhuje sa rozšírenie takejto zástavby pod Grobňou. Nad Revoltou sa, v súlade s požiadavkou obstarávateľa ÚPN, vytvárajú podmienky pre lokálny rozvoj zariadení agroturistiky, s väzbou na ekologicky orientované poľnohospodárske činnosti, ktoré by mali napomôcť obnove a udržaniu kultúrnej krajiny vo vizuálne exponovaných polohách najbližšieho okolia mesta ako súčasťou územným plánom navrhovaných ekostabilizačných opatrení.

Kvôli priestorovým obmedzeniam, a v zásade aj požiadavkám pamiatkovej starostlivosti o zachovanie charakteru historickej urbánnej štruktúry sa v ťažiskových priestoroch mesta nenavrhuje žiadne výraznejšie rozšírenie plôch verejnej zelene, jej súčasné plochy sa však zachovávajú. Rozsiahlejšiu novú verejnú zeleň sa však navrhuje zriadiť pod areálom závodu ELBA zo strany od mesta vo väzbách najmä na staničný chodník na takých plochách, ktoré nie sú kvôli svojej sklonitosti a vizuálnej exponovanosti pre novú výstavbu vhodné, a na časti územia nad Skokom, ktoré prilieha k železničnej trati. Z oboch týchto lokalít sú zaujímavé a charakteristické výhľady na štruktúru zástavby historického jadra mesta s okolitou krajinou. Krajinársky upravované priestory s predpokladanými bodovými aktivitami pre oddychový pobyt a pre extenzívne rekreačné využitie najmä kultúrno - poznávacieho charakteru sa navrhujú v území medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom a v mulde pri jazere pod Veterníkom - v oboch prípadoch sa uvažuje s využitím prirodzenej sukcesie vzniknutej vyššej zelene pri formovaní krajinárskych úprav tak, aby sa zachoval a esteticky upravil už zvlášť charakter prírodného prostredia oboch lokalít a bol charakteristickou súčasťou obrazu mesta v krajine. Rozsah vyhradenej zelene sa na území mesta oproti jej súčasnému stavu v zásade nemení. Navrhuje sa však postupné rozširovanie verejného cintorína v rozsahu podľa odhadovaných potrieb ďalšieho rozvoja mesta (návrh a výhľad – rezerva).

Zásady priestorového usporiadania mesta z hľadísk urbanistickej kompozície

Urbanistická kompozícia ďalšieho rozvoja mesta vychádza z jeho súčasnej urbánnej štruktúry a charakteru jeho zástavby vrátane mestu obklopujúceho krajinného a prírodného prostredia, z požiadaviek na ochranu, regeneráciu, prezentáciu a primerané využívanie historicky cenných a pamiatkovo chránených území a priestorových celkov a z disponibilných rozvojových možností, ktorých riešenie bolo podrobnejšie popísané v predchádzajúcej časti. Ťažiskovým priestorom mesta je jeho historické jadro a k nemu priliehajúce priestory s intenzívnou mestskou zástavbou, najmä na jeho južnom predpolí a na Rembíze. Smerom do údolných polôh je zástavba postupne menej intenzívna a v prerušovanej polyfunkčnej štruktúre je v zásade lineárne usporiadaná, s bodovými uzlovými priestormi, z ktorých sú celomestsky významnými najmä Námestie SNP a pôvodné Námestie hutníkov. Takýto líniový charakter má jestvujúca a navrhovaná urbánna štruktúra Zvolenskej (Bystrickej) doliny, Novej a Starej doliny, ale aj zástavba v južnej a juhozápadnej časti mesta, v zužujúcom sa údolí Kremnického potoka od Námestia hutníkov až po Galandov Majer a plochy pri Včelíne. Výnimočnou je koncentrovaná intenzívna zástavba Rembizu, s jej navrhovaným pokračovaním do priestorov pri Veterníku až na Špitálsku, ktorá postupne plynulo prechádza do vyšších polôh terénnych terás. Smerom k bočným okrajom a k uzáverom údolí sa zástavba vždy rozvoľňuje a je voľnejšie usporiadaná, čím reaguje na charakter okolitého dramatického prírodného prostredia s jeho bližšími i vzdialenejšími krajinnými dominantami (Kalvária a Šibeničný vrch, Jarabica, Kremnický a Krahulecký štít, Revolta, ale aj Jánsky vršok). Snahou urbanistickej koncepcie v riešení územného plánu mesta je zachovať štruktúrovanosť a historickú dominantnosť jednotlivých mestských celkov a priestorov vo vzťahu k celkovému priestorovému pôsobeniu mesta v krajine a k jej prirodzeným dominantám, ktoré mesto obklopujú.

Základnú urbanisticko - kompozičnú, priestorovo - organizačnú a funkčno - prevádzkovú os mesta v severojužnom smere tvorí historická trasa pohronsko - turčianskeho prepojenia v údolí Kremnického a Piargskeho potoka, so zovretou mestskou zástavbou historického jadra s dominujúcim mestským hradom (návršie s kostolom Svätej Kataríny), a intenzívnou mestskou zástavbou Dolnej a Kutnohorskej (Hornej) ulice, postupne prechádzajúcej do priestorov s menej intenzívnou zástavbou

Starej a Novej doliny, resp. južných okrajov mesta pod pôvodným Námestím hutníkov, s výraznými znakmi antropicky premenenej montánnej krajiny. Zástavba priečnej, v štruktúre mesta menej výraznej urbanistickej osi - Zvolenskej doliny má odlišný charakter najmä v tej jej časti, ktorou z juhovýchodnej strany nadväzuje na historické jadro a prechádza z údolnej polohy do intenzívnej zástavby Rembízu až po krajinný horizont, daný trasou železničnej trate. V urbanistickej kompozícii sa rešpektuje historická urbanistická štruktúra, radenie a priestorové súvislosti jednotlivých mestských priestorov, ich vzájomné väzby a výškové usporiadanie zástavby a jej stavebných dominánt ako charakteristických prvkov obrazu mesta. Novonavrhovaná zástavba vo vzťahu k historickému jadru, ale aj okolitej voľnejšie usporiadanej zástavbe zásadne nepresahuje už dosiahnuté výškové úrovne a necháva mesto naďalej voľne prechádzať do krajiny. Nová rozsiahlejšia zástavba je prednostne a zámerne navrhovaná do tých polôh, ktoré nie sú s historickým jadrom mesta v bezprostrednom vizuálnom kontakte a nezmenia tak charakteristický obraz mesta a jeho prírodného okolia v pohľadoch z interiéru mesta. Vnútromestské priestory, ktoré boli narušené síce funkčným, avšak urbanisticky málo citlivým prietahom štátnej cesty I/65 západným okrajom historického jadra mesta sa navrhujú na ich funkčnú, najmä však tvarovú transformáciu s cieľom zvýšiť ich mestotvorný charakter a odstrániť náhodilosti, ktoré vyplynuli z odkrytia pohľadov na tie časti zástavby, ktoré mali pôvodne periférny charakter a neboli vizuálne vnímateľné tak, ako je to v súčasnosti.

Za v zásade koncepcne a kompozične ukončené sa v riešení územného plánu mesta považuje historické jadro mesta s jeho južným predpolím pod Rembízom, štruktúra zástavby Zvolenskej doliny, vrátane priestorov Neustiffu a príľahlej urbánnej štruktúry až po Zlatú ulicu, ale aj zástavba Rembízu a priestorov pri pôvodnom komorskom dvore. Negatívne pôsobenie novšej sídliskovej zástavby (Londýn, Huty) nie je v návrhovom, ale ani výhľadovom období tohoto územného plánu reálne podstatnejšie zmeniť - prostredie týchto obytných súborov možno iba humanizovať. Navrhované funkčné využitie a doplnenie zástavby v priestoroch Novej doliny, Starej doliny ale aj Maškova je urbanisticky riešené tak, aby charakter krajiny bol dominujúcim a priestorové pôsobenie zástavby v jej intenzite i územnom rozložení mu bolo nenásilne podriadené. Osobitne dôležité je to v Novej doline, so špecificky intenzívnymi prejavmi (a pamiatkami) montánnych činností na jej území. Aj preto sú najrozsiahlejšie rozvojové plochy navrhované nad Veterníkom, s úzkym previazaním na južné a juhovýchodné okraje zástavby Rembízu, s jej ďalším pokračovaním do priestorov na Špitálskej, vždy mimo historicky charakteristický obraz mesta a mimo jeho historicky cenných pamiatkovo chránených priestorov. Dostavba južného okraja mesta spolu s navrhovaným južným dopravným sprístupnením Veterníka a Špitálskej v disponibilných priestoroch na Včelíne je taktiež zámerne rozsahovo redukovaná a koncepcne a kompozične riešená tak, aby sa zachoval súčasný prírodný charakter vstupu do mesta, s intenzívne vnímanou "mestskou krajinou" až v polohe nad verejným cintorínom. Aj preto sa v riešení návrhu územného plánu mesta nenavrholo prerastenie výhľadovej obytnej zástavby na Špitálskej až ku Včelínu a z tých istých kompozičných dôvodov je rozsahovo redukovaná a do vyšších polôh navrhovaná aj extenzívna nízkopodlažná zástavba v lokalite pri Galandovom majeri.

6.2.2. Urbanistická štruktúra mesta

Ako už bolo v časti 6.1.3. spomenuté, je katastrálne územie Kremnice štatisticky rozčlenené na 15 základných územných jednotiek (ZÚJ), ktoré sú zároveň sčítacími obvodmi. Vymedzenie týchto sčítacích obvodov tak, ako bolo pre census 2001 vytvorené Mestským úradom v Kremnici, však dostatočne nerešpektuje skutočnú urbanistickú štruktúru mesta na jeho zastavanom území. Preto bolo zastavané územie a na zástavbu navrhované územie mesta, vrátane územne odlúčenej časti Skalka, týmto návrhom územného plánu mesta rozdelené na urbanistické obvody, ktoré súčasnú urbanistickú štruktúru mesta vrátane jeho navrhovaného územného rozvoja rešpektujú, resp. vychádzajú z nej, členiac mesto na organické, priestorovo diferencované a s jeho štruktúrou korešpondujúce celky.

Zastavané a na zástavbu navrhované územie mesta je rozčlenené na následných 10 urbanistických obvodov :

UO 001	-	Stred
UO 002	-	Rembíz
UO 003	-	Zvolenská (Bystrická) dolina
UO 004	-	Stará dolina / Grobňa
UO 005	-	Nová dolina
UO 006	-	Kalvária - pod Kalváriou

UO 007	-	Huty/Maškovo / Šibeničný vrch / Galandov majer
UO 008	-	Veterník / Včelín / Špitálska
UO 009	-	Za traťou
UO 010	-	Skalka

Na pomenovanie jednotlivých urbanistických obvodov sa použili prevažne historické alebo zaužívané miestne názvy, alebo chotárne názvy podľa katastrálnych máp. Rozdelenie územia mesta na navrhované urbanistické obvody je uvedené na grafickej prílohe. Do grafického riešenia územného plánu mesta v komplexnom urbanistickom návrhu však nie je rozdelenie mesta na urbanistické obvody zámerne zakreslené.

V ďalšom uvádzame stručný popis jednotlivých urbanistických obvodov, s popisom ich hraníc, charakteristikou ich súčasného stavu a s uvedením ich územným plánom navrhovaného rozvoja.

urbanistický obvod 001 - Stred

Tento urbanistický obvod zaberá ťažiskové priestory mesta - centrálnu mestskú zónu, s jeho najvýznamnejšou zástavbou. Súčasťou obvodu je celé územie pamiatkovej rezervácie (PR) Kremnica.

Západnú hranicu obvodu tvorí ulica Júliusa Horvátha, s jej pokračovaním do Langsfeldovej ulice, ktorá je zároveň prieťahom štátnej cesty I/65 mestom. Zo severnej strany je obvod vymedzený Továrenskou ulicou, s prechodom cez Grobňu, do trasy tzv. Grobňového vodovodu, resp. s ním paralelného turistického chodníka. Z východu je obvod vymedzený okrajom prepojenia Zlatej a Angyalovej ulice, odkiaľ jeho hranica prechádza okrajom zastavaného územia pod železničnou traťou nad záhrady domov na Angyalovej ulici k Zechenterovej ulici (ponad Zechenterovu záhradu), k ulici Čsl. armády, aby sa po časti Ul. Pavla Križku a po Matunákovej ulici synchronne s hranicou pamiatkovej zóny vrátila cez priestory pôvodného Námestia hutníkov k Ulici Júliusa Horvátha.

Pre urbanistický obvod je charakteristickou rôznorodá, prevažne však mestská centrálna alebo mestská zmiešaná zástavba, usporiadaná najmä v priestorovo zovretých (blokových) urbanistických formách. Vo východnej, ale aj severnej časti zástavba prechádza do priestorovo voľnejších štruktúr, viazaných na uličné trasy, s objektami najmä obytného charakteru, a s nízkopodlažnou zástavbou. Ťažiskovým priestorom je ohradbovaná časť historického jadra mesta so Štefánikovým námestím, na ktoré nadväzuje Námestie SNP a Dolná ulica, resp. Kutnohorská (Horná) ulica, z východnej strany Ulica Jána Kollára. Na Dolnej ulici a pod Rembízom (na Križkovej a Zechenterovej ulici) je sústredená väčšina zariadení občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu a najvýznamnejšia mestská vybavenosť sociálneho charakteru (školské, zdravotnícke, kultúrne, ale aj komerčné vybavenosť). Špecifickým urbánnym prvkom územia tohoto obvodu je chránená Zechenterova záhrada, upravená na verejný park.

V koncepcii územného plánu mesta sa územie tohoto obvodu pokladá za koncepcne, funkčne, kompozične a v zásade aj stavebne stabilizované. Navrhuje sa rozšírenie pešej zóny z priestorov Dolnej ulice na námestie SNP, Štefánikovo námestie a na Kutnohorskú ulicu, s nadväznými opatreniami v dopravnom usporiadaní, variantne v jej regulácii. Novonavrhovaná výstavba je obmedzená len na lokálne úpravy (objekty, uličný parter) a na prísne regulovanú výstavbu v stavebne voľnom priestore býv. Pizetárskeho domu na Štefánikovom námestí a v bloku po asanovanom hoteli Jeleň na nároží Križkovej a Zechenterovej ulice, s určením pre polyfunkčnú (funkčne zmiešanú) mestskú zástavbu. Časť voľných plôch na Zechenterovej ulici sa navrhuje na využitie pre občiansku vybavenosť - ako rozšírenie areálu Gymnázia a Školy úžitkového výtvarníctva o absentujúce zariadenia športových aktivít. Zároveň sa navrhuje transformácia funkčného využitia a nahradenie dnešnej subštandardnej obytnej zástavby medzi Štúrovou a Langsfeldovou ulicou a priliehajúca časť zástavby na Langsfeldovej ulici na zmiešanú alebo polyfunkčnú mestskú zástavbu.

V návrhu územného plánu mesta je navrhnuté vymiestnenie autobusovej stanice z jej súčasnej polohy, čo je motivované požiadavkami orgánov pamiatkovej starostlivosti. Jej súčasné priestory sa navrhuje upraviť a využívať pre krátkodobé parkovanie osobných áut návštevníkov CMZ a PR ako náhrada za zrušené parkovisko za gymnáziom.

urbanistický obvod 002 - Rembíz

Urbanistický obvod zaberá územie výrazného severozápadne orientovaného svahu nad historickým jadrom mesta, s jeho pozvoľným prechodom do západných svahov údolí Kremnického potoka. Jeho súčasná zástavba je prevažujúco nízkopodlažná, lokálne je však premiešaná so strednopodlažnou obytnou zástavbou, rozsiahlejšími zariadeniami verejnej sociálnej vybavenosti (špeciálne školstvo, sociálna starostlivosť) ale aj vybavenosti komerčného charakteru. Západnú časť územia obvodu tvorí priestorovo súvislá viacpodlažná zástavba obytného súboru "Londýn", v juhovýchodnom cípe je na umelo vytvorenej plošine umiestnený závod ELBA. Po východnej hranici obvodu vedie železničná trať Hronská Dúbrava - Horná Štubňa, so železničnou stanicou. Dominujúcim funkčným prvkom je serpentínovito upravená trasa cesty III/05079 na Nevoľné, podľa ktorej je zástavba prevažujúco usporiadaná. Špecifikom územia je výrazné pešie prepojenie mesta so železničnou stanicou - tzv. staničný chodník.

Západnú hranicu obvodu tvorí Dolná ulica od priestorov pôvodného Námestia hutníkov až po verejný cintorín. Z južnej strany je obvod ohraničený súčasným ukončením súvislej zástavby Rembízu a závozom ELBA. Východnou hranicou je teleso železničnej trate. Zo severu tento urbanistický obvod hraničí s obvodom 001 - Stred, hranica vedie južným okrajom záhrad domov na Angyalovej ulici, časťami Zechenterovej ulice, ulice Čsl. armády, Pavla Križku, a po Matunákovej ulici.

Prevažujúca časť zástavby tohoto obvodu je funkčne a stavebne stabilizovaná. Územným plánom mesta sa navrhuje lokálna nízkopodlažná obytná zástavba na Skoku, výmena (transformácia) menejhodnotnej a z hľadísk mestskej štruktúry málo vhodne umiestnenej zástavby výrobného charakteru pod Skokom a veľkoobchodných skladov pri odbočke na železničnú stanicu za vyššiu občiansku vybavenosť. Vedľa objektu Štátneho archívu sa, podľa požiadaviek obyvateľov navrhuje v ochrannom pásme železničnej trate priestor pre zriadenie hromadných garáží. Stavebne ťažko využiteľné svažité územie zo severnej strany ELBY je navrhnuté na zriadenie rozsiahlejšej verejnej parkovej zelene. Severným okrajom záhrady internátu pre sluchovo postihnutú mládež sa navrhuje výhľadové dopravné prepojenie južnej časti mesta s ulicou Čsl. armády.

urbanistický obvod 003 - Zvolenská dolina

Obvod zaberá východný cíp zastavaného územia mesta v jeho prechode do úzkej Zvolenskej doliny, od novonavrhovaného cestného prepojenia so Zlatou ulicou až po areál píly za železničnou traťou pri ceste na Skalku. Zo severnej a južnej strany ho vymedzujú hranice zastavaného územia mesta. Funkčne a v zásade aj stavebne je obvod stabilizovaný. Jeho západnú časť tvorí prevažujúco nízkopodlažná obytná zástavba, s lokálnym výskytom bytových domov alebo zariadení sociálnej vybavenosti, vo východnej časti sa nachádzajú staršie zariadenia rekreačnej vybavenosti (Zvolenodolinské letohrádky, kúpalisko, kemping).

Územným plánom mesta sa na území tohoto urbanistického obvodu okrem zlepšenia komunikačného prepojenia (navrhované miestne prístupové komunikácie ku Skoku, resp. ku Zlatej ulici) navrhuje len lokálne doplnenie nízkopodlažnej obytnej zástavby pri športoviskách Základnej školy.

urbanistický obvod 004 - Stará dolina / Grobňa

Obvod sa nachádza na severnom okraji mesta a zahŕňa sporadicky zastavané územie pozdĺž Langsfeldovej ulice a rozsiahle, extenzívne a rôznorodo využívané plochy Starej doliny pod Grobňou, vrátane plôch Grobne pod železničnou traťou. Jeho západná, severná a východná hranica je zhodná s hranicou zastavaného územia mesta. Z juhozápadnej a južnej strany obvod hraničí s urbanistickým obvodom 001 - Stred Továrenskou ulicou a turistickým chodníkom v trase Grobňového vodovodu.

Súčasná nesúvislá, prevažujúco nízkopodlažná obytná zástavba tohoto obvodu je sústredená obojstranne pozdĺž Langsfeldovej ulice (zároveň štátna cesta I/65), so sporadickými enklávami pri Továrenskej ulici. Obytná zástavba prechádza do plôch úžitkových záhrad, s často sa vyskytujúcimi rekreačnými chatami. Zbytok územia zaberajú záhradkárske osady Grobňa I, II a plochy málo využívaných lúk a pasienkov s prevažne spontánnou nelesnou drevinnou vegetáciou.

V návrhu územného plánu mesta sa súčasne využitie plôch tohoto urbanistického obvodu v zásade nemení. V priestoroch súčasných záhrad pod Grobňou sa navrhuje celistvé územie pre v zásade extenzívnu nízkopodlažnú obytnú zástavbu. Dopravné sprístupnenie tohto obytného súboru je navrhované miestnymi komunikáciami, odbočujúcimi z Langsfeldovej a Továrenskej ulice, ako aj zo Zlatej ulice. Navrhuje sa tiež dokompletovanie záhradkárskej osady a možnosti lokálneho doplnenia a rozšírenia chatovej výstavby v úžitkových záhradách, ktoré nemožno vyhovujúco dopravne sprístupniť.

urbanistický obvod 005 - Nová dolina

Urbanistický obvod vo svojom vymedzení zahŕňa ucelené územie Novej doliny tak, ako ho určujú prírodné podmienky a stanovujú súčasné hranice zastavaného územia mesta. Jeho južnú hranicu (s obvodom 001) tvorí Ulica Jurka Langsfelda, oproti obvodu 006 je ohraničený plochami parcel rodinných domov, ktoré sú prístupné z Banskej cesty.

V súčasnom stave je územie obvodu rôznorodo funkčne využívané. Nízkopodlažná obytná zástavba je sústredená najmä na jeho južnom okraji, priliehajúcom k ťažiskovým priestorom mesta a na úpätí svahu Revoly - pozdĺž ulice Nová dolina. V uzávere Banskej cesty sa nachádza skupina bytových domov (tzv. Kórea) a rozptýlená zástavba rodinných domov v uzávere doliny. Zostávajúca časť územia obvodu tvoria čiastočne funkčné, ale už aj nefunkčné ťažobné a spracovateľské areály pôvodných Kremnických baní, plochy banských výsypiek a hald, ale aj plochy rekreačne využívaných lesov s pozostatkami schátratej vybavenosti a sporadické lúčne priestranstvá. V území sa v koncentrovanej podobe nachádzajú objekty a areály technických pamiatok banskej činnosti, často pamiatkovo chránené.

V riešení územného plánu mesta sa ponecháva súčasný rozsah nízkopodlažnej obytnej zástavby, s návrhom na jej doplnenie v prielukách a stavebných medzerách pod Revoltou. V súčasnom funkčnom využití sa ponecháva aj prevažujúca väčšina jestvujúcich výrobných plôch, ich rozšírenie sa nenavrhuje. Ťažisková časť územia Novej doliny je navrhovaná na rekreačné, turisticko - poznávacie a kultúrno - spoločenské využívanie formou tzv. tematického parku, ktorého špecifické aktivity vychádzajú najmä z prezentačného využívania historických technických pamiatok a pamätihodností v antropicky premenenej montánnej krajine, so zámerom jeho rozšírenia až po prepadisko Šturec.

Diverznou funkciou tohto obvodu je nástup k športovým a športovo – rekreačným aktivitám – výhľadovo navrhovanému golfovému areálu nad Kalváriou, s doplnkovými funkciami športovej a rekreačnej infraštruktúry, a k priestorom pod Jarabicou, navrhovaným s obnovenými aktivitami rekreačného zjazdového a bežeckého lyžovania a iných vhodných rekreačných aktivít.

Mimo súvisle zastavané územie mesta a mimo navrhovaných hraníc tohoto urbanistického obvodu je na Revolte (nad vodohospodárskou nádržou) navrhovaný zámer špecifických, ekologicky zameraných poľnohospodárskych aktivít, spojených s agroturistikou. Preň vyhradené územie je sprístupnené jestvujúcou účelovou komunikáciou z katastra susediacej obce Kremnické Bane.

urbanistický obvod 006 - Kalvária / pod Kalváriou

Tento urbanistický obvod je z jeho východnej strany vymedzený ulicou Júliusa Horvátha (štátna cesta I/65), ktorá je zároveň hranicou pamiatkovej rezervácie (PR) Kremnica. Jeho severnú hranicu tvorí južný uzáver zástavby Novej doliny, južnú hranicu údolie terénnej muldy pod Šibeničným vrchom. Západná hranica urbanistického obvodu bola stanovená ako týmto územným plánom navrhovaný optimálny rozsah plôch prírodného parku (upravenej krajiny) medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, pričom rozhodujúcim kritériom bolo jeho optické vnímanie z priestorov historického jadra mesta, najmä zo Štefánikovho námestia. Takýmto vymedzením obvod zo západnej strany zámerne presahuje hranice zastavaného územia mesta.

Zástavba obvodu v jeho súčasnom využití je v zásade monofunkčná, s absolútne prevažujúcim podielom nízko a strednopodlažnej obytnej zástavby. Nízkopodlažná zástavba je sústredená najmä pozdĺž ulice Rumunskej armády. V hornej časti Ulice Júliusa Horvátha je zástavba čiastočne funkčne zmiešaná, s častými znakmi jej subštandardnosti. Jej výzor je okrem toho negatívne poznamenaný prieťahom cesty I/65, čomu zodpovedá aj chaotický charakter zástavby, s absenciou primeraných

urbanistických, priestorovo - estetických a funkčných väzieb na historicky cennú štruktúru náprotivných priestorov historického jadra mesta. Južnú časť súčasnej obytnej zástavby, prechádzajúcej k pôvodnému Námestiu hutníkov, predstavuje novší obytný súbor "Huty", s minimálnou základnou vybavenosťou. Územiu urbanistického obvodu (a historickému jadrú mesta) dominuje nad ním strmo čnejúci svah Kalvárie, ktorý je jedným z charakteristických prírodných prvkov vedúty a urbanistického interiéru mesta.

Územným plánom mesta sa navrhuje transformácia funkčného využitia a priestorového usporiadania územia medzi ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády, so zámerom umožnenia podmienok pre postupné vytvorenie výrazovo mestskej a funkčne zmiešanej, alebo polyfunkčnej zástavby, ktorá bude dôstojným protipólom zástavby náprotivnej pamiatkovej zóny, s rešpektovaním požiadaviek pamiatkovej starostlivosti a ochrany pri jej tvarovom a priestorovom formovaní.

Priestory Kalvárie a medzipriestor od Kalvárie k Šibeničnému vrchu sa navrhuje ako zámerne koncepcne a kompozične krajinársky upravovaný, s rekreačno - oddychovými a turisticko - náučnými trasami, a s vyhradenými priestormi rozsahovo menších bodových rekreačných aktivít v prírodnej krajine. V navrhovanej urbanistickej koncepcii je pritom zdôraznená trasa historického lúčanského priechodu, s jeho väzbou na štruktúru mikropriestorov mesta a pamiatkovej rezervácie. Väzby na Kalváriu sú sekundárne, s funkciou výhliadkovej pešej trasy, s obmedzením rušivých vplyvov na pietnosť Krížovej cesty. Na vrchole nad Kalváriou sa v návrhu rešpektuje realizačne pripravovaná výhliadková terasa.

Pri navrhovaných krajinárskych úpravách sa využije prirodzenou sukcesiou vytvorená nelesná vegetácia tak, aby sa zachoval (a funkčne a esteticky upravil) ten obraz prírodného a krajinného prostredia, ktorý sa v posledných desaťročiach stal pre mesto charakteristickým.

urbanistický obvod 007 - Huty / Maškovo / Šibeničný vrch / Galandov majer

Urbanistický obvod zaberá prakticky celú juhozápadnú časť nielen zastavaného, ale aj katastrálneho územia mesta. Jeho západnú hranicu tvorí trasa štátnej cesty I/65 (Dolná ulica) od pôvodného Námestia hutníkov až po južnú hranicu katastra. Zo severu je obvod ohraničený údolím terénnej muldy pod Šibeničným vrchom, z juhu funkčnými plochami navrhovaného športovo - rekreačného rozvoja mesta až po zástavbu na Včelíne, s plynulým prechodom do zástavby Hornej Vsi. Západná hranica urbanistického obvodu je prakticky v celom jej rozsahu totožná s katastrálnou hranicou mesta.

Obvod je v súčasnosti rôznorodo funkčne využívaný. Údolie Kremnického potoka smerom k štátnej ceste zaberajú najmä výrobné aktivity a servisné a pomocné dopravné zariadenia. Priestor pod býv. Námestím hutníkov je komplexom významných mestských športových a športovo - rekreačných zariadení, prechádzajúcich do ubytovacích zariadení cestovného ruchu. Vysunutá enkláva rozptýleného rodinného bývania s prídromovým hospodárstvom je na Galandovom majeri. Z proklamovanej rozsiahlej rekreačnej výstavby bol zrealizovaný (no neukončený) iba jeden ubytovaco - stravovací komplex, a tak je územie pod Galandovým majerom smerom k Maškovu zatiaľ stavebne voľné. Nad cestou III/0629 do Kopernice sa nachádza rozsiahly komplex záhradkárskeho osád. Samotný lesný masív na západnej strane Šibeničného vrchu je prímestským rekreačným lesom.

Súčasným územným plánom mesta (ÚPN - SÚ Kremnica) z roku 1980 sa pre prakticky celé územie tohoto obvodu navrhlo športovo - rekreačné a rekreačné využívanie. Na základe toho bol v roku 1985 vypracovaný Územný plán (ÚPN-Z) športovo - rekreačnej zóny, ktorý bol aj na to obdobie veľkoryso koncipovaný. Novým územným plánom mesta sa v súlade s dlhodobými tradíciami a súčasným a pripravovaným funkčným využívaním na prevažujúcej časti územia obvodu opätovne navrhuje športové , športovo - rekreačné a rekreačné využívanie, najmä v priestoroch medzi Kremnickým potokom a cestou na Kopernicu. Územie je riešením ÚPN mesta rozdelené do viacerých funkčných zón, s odlišnými, resp. rozdielnymi formami a intenzitou jeho športového a športovo - rekreačného využitia. Bezo zbytku sa zachováva jestvujúci komplex športovísk, priliehajúcich k pôvodnému Námestiu hutníkov, spolu s areálom termálneho kúpaliska a naň nadväzujúcim autokempingom. Diferencovane sa riešia vstupné areály, vrátane parkovísk áut pre návštevníkov futbalového štadiónu a kúpaliska. Športové a rekreačné využitie sa navrhuje v celom údolí, až pod Galandov majer, s novonavrhovaným diverzifikovaným dopravným sprístupnením jednotlivých aktivít. V polohe,

priliehajúcej k ceste na Kopernicu sa navrhujú rekreačné ubytovacie kapacity, kombinované s prilahlým územím, určeným pre penziónové bývanie, tiahnuce sa až ku Galandovmu Majeru. Južný uzáver územia tvoria plochy väčších športovo - rekreačných aktivít v prírodnom prostredí, ktoré sú ukončené priestormi, určenými pre nenáročné rekreačné lyžovanie, najmä pre tu ubytovanú klientelu. Pre letné využitie sa doporučuje vybudovať tu umelú sánkársku dráhu.

V území medzi Kremnickým potokom a cestou I/65 (Dolnou ulicou) sa zachováva jeho súčasné funkčné využívanie a priestorové usporiadanie, s doplnením o lokalitu, určenú pre výstavbu hromadných garáží pre obyvateľov jestvujúcich sídlisk. Záhradkárka osada pod Šibeničným vrchom sa zachováva v jej súčasnom rozsahu, záhradkárka osada na Maškove je (aj v súlade so zámerom ÚPN-Z ŠRZ) určená na zrušenie a nahradenie novonavrhovanými športovo - rekreačnými aktivitami.

Pôvodné Námestie hutníkov má v štruktúre mesta strategicky významnú polohu a význam dôležitého komunikačného uzla pre rôzne druhy dopravy. Aj preto je umiestnenie ľahkoatletického areálu v tejto polohe z hľadísk dlhodobého výhľadu rozvoja mesta pravdepodobne neudržateľné, a je potrebné nahradiť ho inou - celomestsky významnou verejnou funkciou. Ťažko riešiteľným problémom je však vyhľadanie priestoru pre nový ľahkoatletický areál. V priestoroch Maškova ho možno zriadiť len za cenu rozsiahlejších a pomerne náročných terénnych úprav. Aj preto sa riešením územného plánu prednostne odporúča skapacitniť a dobudovať športoviská pre základné školy a vybudovať ich (na vymedzenej ploche) aj pre areál Gymnázia - ŠÚV.

Práve na územie tohto námestia, do jeho v súčasnosti nedostatočne funkčne využívaných plôch, sa územným plánom mesta navrhuje výhľadové premiestnenie autobusovej stanice z jeho súčasnej, z hľadísk záujmov pamiatkovej starostlivosti nevyhovujúcej polohy. Určenie polohy novej autobusovej stanice však z pohľadu riešiteľa ÚPN nepovažujeme za definitívne – jej umiestnenie v priestore námestia a jej priestorové formovanie bude potrebné preveriť samostatnou urbanistickou štúdiou, riešiacou celú problematiku prestavby námestia, jeho funkčného využitia a priestorového usporiadania.

Z ostatných funkčných plôch sa na území tohoto obvodu zachováva mestský park v jeho súčasnom rozsahu a usporiadaní (bez prepojenia so športoviskami, resp. kúpaliskom) a jestvujúca zeleň, oddeľujúca cestu I/65 od športovo - rekreačných a výrobných aktivít v údolí Kremnického potoka.

urbanistický obvod 008 - Veterník / Včelín / Špitálska

Urbanistický obvod zaberá južnú časť súčasného zastavaného územia mesta, vrátane územným plánom navrhovaného a výhľadovo proponovaného ťažiskového rozvoja obytnej zástavby. Zo severnej strany obvod hraničí s urbanistickým obvodom 002 - Rembíz. Jeho západnú hranicu tvorí cesta I/65 (Dolná ulica) v úseku od verejného cintorína po Včelín, resp. po hranicu katastra mesta s katastrom Hornej Vsi, z východnej strany je ohraničený telesom železničnej trate Hronská Dúbrava - Horná Štubňa. Južná hranica obvodu bola stanovená tak, aby zahrnula plochy celého predpokladaného výhľadového rozvoja mesta v lokalite na Špitálskej až po súčasnú zástavbu na Včelíne. Variantne z tohoto obvodu možno vyčleniť plochy verejného cintorína, a pričleniť ich k obvodu 002, kam patria organickejšie.

Súčasnú zástavbu urbanistického obvodu (okrem už spomenutého cintorína) predstavuje do značnej miery autonómna a svojrázna nízkopodlažná obytná zástavba pôvodne samostatnej osady Veterník, ktorá sa postupne začlenila do mestskej urbanistickej štruktúry a viac - menej sporadická a rozptýlená zástavba na Včelíne (pri ceste I/65). Jej rozhodujúcu časť tvorí zástavba rekreačných chat. Okrem toho sa na území obvodu, v odľahitej polohe pod železničnou traťou, nachádza novšia záhradkárka osada. Zostatok územia je v súčasnosti stavebne voľný. V katastri nehnuteľnosti je vedený ako trvalé trávne porasty (lúky a pasienky), v skutočnosti je však porastený náletovou zeleňou s prevažujúcou sukcesiou lesnej zelene.

Návrhom územného plánu sa južným okrajom súčasného zastavaného územia mesta, zhruba od južného okraja cintorína popod Veterník až k zástavbe na Rembíze navrhuje funkčne celomestsky dôležitá trasa južnej zbernej komunikácie, sprístupňujúcej územie navrhovaného ťažiskového rozvoja mesta, a zároveň znižujúcej dopravné zaťaženie centrálnej mestskej zóny a ulice Československej armády v jej trase na Rembíze. Zároveň má táto cesta umožniť primeranú dopravnú obsluhu

rozvojového územia nad Veterníkom a výhľadovo aj územia na Špitálskej, so sekundárnym výhľadovým komunikačným prepojením so zástavbou nad železničnou traťou, okolo cesty na Nevoľné.

V návrhu územného plánu mesta je (na základe predchádzajúcich variantov) riešené priestorové usporiadanie novonavrhovanej nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite Nad Veterníkom, s jej previazaním na súčasnú obytnú zástavbu Rembízu a na jestvujúcu zástavbu na Veterníku, vrátane jej navrhovaného výhľadového rozšírenia (alebo rezervných plôch) pod Veterníkom. V súlade s pokynmi pre dopracovanie návrhu ÚPN sa v lokalite nad Veterníkom navrhuje nízkopodlažná obytná zástavba s k nej príslušiacim základným občianskym vybavením. Urbanistická štruktúra, priestorové a výškové usporiadanie novej zástavby sú navrhované tak, aby sa optimálnym spôsobom chránili špecifické obytné kvality a lokálna svojráznosť súčasnej zástavby Veterníka, s jej nenásilným prechodom do novonavrhovanej zástavby. Nová zástavba je navrhovaná s ohľadom na rešpektovanie požiadaviek ochrany historickej siluety mesta a zachovania súčasných výhľadov z historických mestských priestorov na okolitú krajinu. Časť novej nízkopodlažnej zástavby sa (ako urbanistická rezerva) navrhuje aj na južne orientovanom svahu nad cestou I/65. Zároveň sú riešené možnosti postupného rozširovania verejného cintorína. Vo voľných priestoroch na Včelíne je pri štátnej ceste navrhnuté záchytné parkovisko osobných áut a autobusov, s vyhradenou plochou pre atraktívne zariadenie verejného stravovania a priestorové možnosti pre umiestnenie vyššej vybavenosti, s predpokladanou lokalizáciou kapacitného zariadenia maloobchodu. Územie s rekreačnými chatami sa ponecháva v súčasnom rozsahu, bez jeho plošného rozvoja.

Dôležitým prvkom urbanistickej koncepcie, ale aj priestorovej kompozície a prvkom lokálnej špecifickosti tejto časti mesta je terénny priedel medzi Veterníkom a plošinou Špitálskej, s Veternickým jazerom. Územným plánom sa v tomto priestore navrhujú krajinárske úpravy, s lokálnymi rekreačnými aktivitami, viazanými na Veternické jazero. Úpravy majú tomuto územiu zároveň zabezpečiť funkciu lokálneho hydricko - terestrického biokoridoru. Územie s navrhovanými krajinárskymi úpravami je navrhnuté v rozšírenom rozsahu, až po navrhované záchytné parkovisko a po jestvujúcu chatovú zástavbu na Včelíne.

Na území terénnej plošiny na Špitálskej sa navrhuje výhľadový rozvoj mesta v kombinácii nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby, s polyfunkčne využívateľným územím v jeho ťažiskových polohách. V uzávere terénnej muldy sa výhľadovo navrhujú plochy verejných športovísk, prináležiacich k obytnej funkcii územia. Záhradkárska osada sa v štruktúre navrhovanej zástavby zachováva, nie je však vylúčená ani možnosť jej následnej transformácie na obytnú zástavbu, ak to bude v aktuálnom čase potrebné. Komunikačná sieť lokality na Špitálskej je zámerne trasovaná do súčasných účelových komunikácií. Poloha výhľadového podjazdu železničnej trate bola stanovená tak, aby komunikačné prepojenie k Jazernému majeru umožnilo zabezpečenie normového stúpania miestnej prístupovej komunikácie a zokruhovanie základného komunikačného systému mesta.

urbanistický obvod 009 - Za traťou

Urbanistický obvod zahŕňa enklávu novej zástavby mesta, ktorá sa nachádza vo vyvýšenej polohe úpätia Kremnického štítu, za železničnou traťou Hronská Dúbrava - Horná Štubňa. Západnú hranicu obvodu tvorí železničná trať, zo severovýchodnej a východnej strany sú jeho hranice totožné so súčasným vymedzením súvisle zastavaného územia mesta. Z južnej strany je ohraničenie urbanistického obvodu rozšírené tak, aby obvod zahŕňal aj tie plochy pod cestou na Nevoľné, na ktorých sa navrhuje výhľadové južné cestné prepojenie so zástavbou na Špitálskej. Obvod je možné rozšíriť o plochy jestvujúcich extenzívnych rekreačných aktivít z jeho severnej strany.

Obvod je rôznorodo zastavaný a funkčne využívaný. Jeho najrozsiahlejšiu časť zaberajú ucelené areály novej mincovne a psychiatrickej nemocnice, za ktorou sa na zbytkovom území nachádza areál zvláštnych účelov (zostatok z pôvodne rozsiahlejších kasární). Okrem toho sa na území obvodu nachádzajú aj zariadenia celomestsky významnej verejnej technickej vybavenosti (elektrozvodňa, vodojem) a v nevelkom rozsahu aj plochy obytnej zástavby a roztrúsených menších výrobných a distribučno - skladových zariadení. Pôvodne ucelený areál poľnohospodárskej výroby (Jazerný majer) je devastovaný, a podľa schváleného Doplnku ÚPN - SÚ Kremnica sa na jeho plochách postupne pripravuje a realizuje výstavba bytov pre sociálne odkázaných.

Urbanistickou koncepciou územného plánu mesta sa na území tohoto urbanistického obvodu v zásade zachováva jeho súčasná štruktúra, funkčné využitie a priestorové usporiadanie. Podľa priestorových možností sa navrhuje rozšírenie a plošné zjednotenie plôch výrobných a distribučno - skladových zariadení. Na území býv. Jazerného majera sa pozdĺž cesty na Nevoľné navrhuje rozšírenie areálu bytov pre sociálne odkázaných, ostatné územie je vyhradené pre rekreačnú vybavenosť. V polohe pod vodojemom je vyhradené územie pre verejnoprospešné stavby (likvidácia odpadov, kompostáreň).

Z južnej strany urbanistického obvodu je výhľadovo navrhované lokálne prepojenie zástavby na Špitálskej s cestou III/05079 na Nevoľné.

urbanistický obvod 010 - Skalka

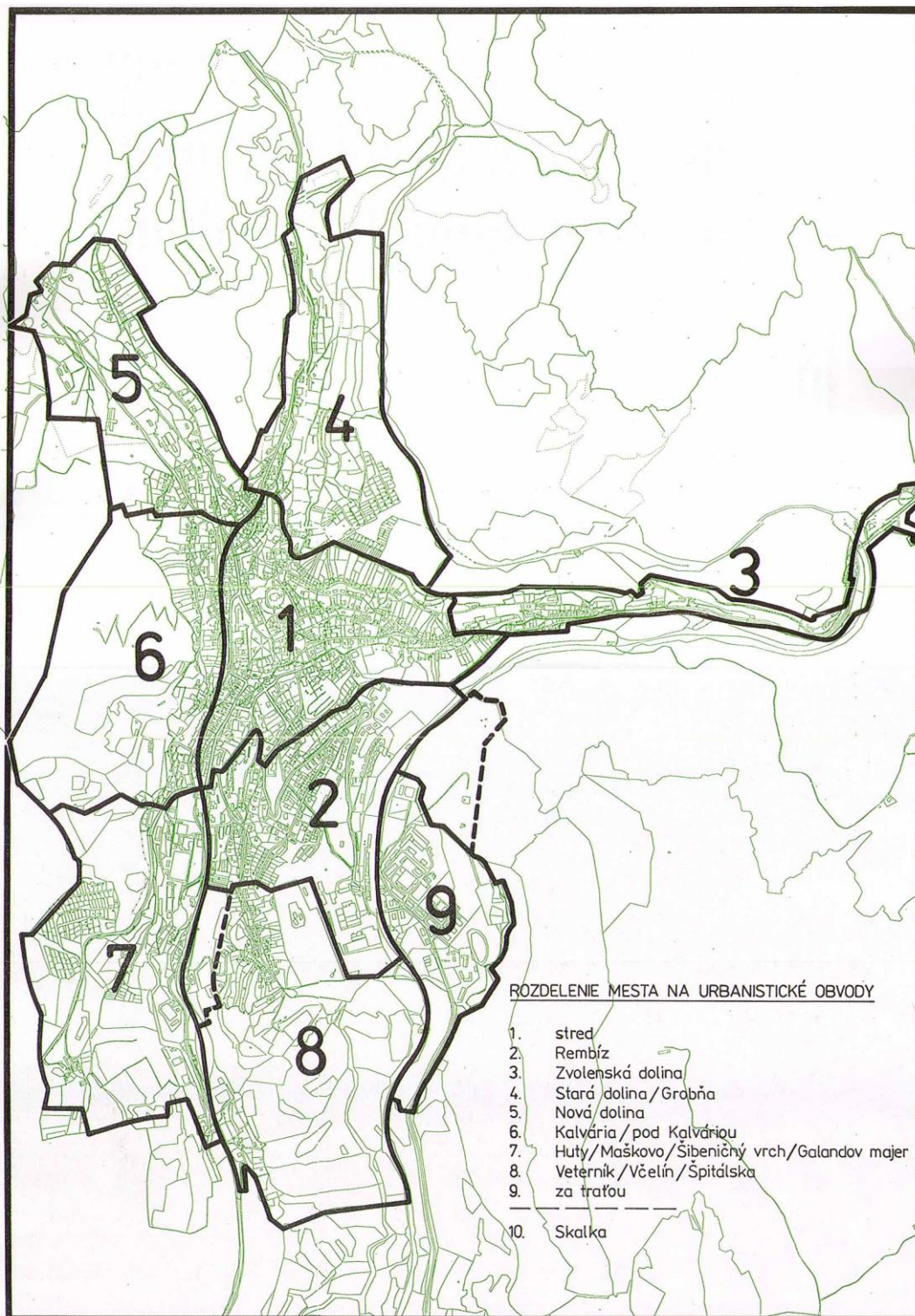
Tento urbanistický obvod sa nachádza mimo zastavaného územia mesta, v severovýchodnom cípe jeho katastrálneho územia, ako územne odlúčená urbanizovaná a špecificky funkčne využívaná časť mesta Kremnica. Obvod tvoria na katastrálnom území mesta sa nachádzajú priestory športových, športovo - rekreačných a rekreačných aktivít v lokalite Skalka, ktoré sú vymedzené hrebeňovými časťami Kremnických vrchov od Krahuľského vrchu po sedlo s Gergelyho tunelom na hraniciach s k.ú. obce Krahuľe, a k.ú. Tajov, až po Mýtny vrch na hraniciach s k.ú. Banská Bystrica - Radvaň. Od Mýtného vrchu vedie hranica vymedzenia obvodu v katastrálnom území Kremnice západným a severozápadným smerom k ceste II/578, ďalej k areálu hotela Skalka, a následne severozápadným smerom na Pláne (k chate na Skalke), až po Krahuľský vrch.

Územie urbanistického obvodu tvoria priestory Komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu (KSR a CR) Kremnica - Skalka, resp. tá ich časť, ktorá sa nachádza v katastrálnom území mesta Kremnica. Priestorovo a funkčne totiž tento obvod prechádza sústavou lyžiarskych zjazdových tratí a horských dopravných zariadení do priestorov uzáveru údolia Horného Turčeka v katastrálnom území Krahuľe, a z východnej strany nadväzuje na priestory navrhovaného rozšírenia Centra rekreácie a cestovného ruchu (CR a CR) Banská Bystrica - Králiky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Banská Bystrica - Radvaň. V súčasnosti je tento urbanistický obvod využívaný najmä pre rekreačné a turistické aktivity a pre zjazdové a bežecké lyžovanie. Na jeho území sú ubytovacie a stravovacie zariadenia voľného a viazaného cestovného ruchu, komplex areálu Bielej stopy SNP s trasami bežeckého lyžovania a zariadenia servisných rekreačných a športovo - rekreačných služieb. V lokálnej vrcholovej polohe hrebeňa Kremnických vrchov je umiestnený areál spojov - TV vysielateľ Suchá hora.

Do riešenia územného plánu mesta je v súlade s jeho Zadaním prevzaté priestorové usporiadanie a navrhované funkčné využívanie územia tohoto urbanistického obvodu tak, ako bolo schválené v ÚPN VÚC Kremnické vrchy - zmeny ÚPN zóny KSR a CR Skalka. V zmysle schváleného riešenia tejto zmeny je navrhnutý ďalší urbanistický rozvoj strediska s rozšírením zjazdových tratí, výstavbou 4-sedačkovej lanovky, vybudovaním nového svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom, kompletáciou areálu bežeckého lyžovania o ubytovacie, športové a rehabilitačné aktivity a servisné zariadenia, rozšírením a úpravami bežeckých tratí, priestormi pre nové ubytovacie kapacity voľného cestovného ruchu a kompletáciou jestvujúcich ubytovacích zariadení.

Do riešenia územného plánu mesta je z hľadísk vzájomných priestorových väzieb v kontaktnom území premietnutý aj zámer rozšírenia Centra rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica - Králiky, s navrhovanou výstavbou nových horských dopravných zariadení k výšine Skalka (1.236 m.n.m.) a k výšine (1.121 m.n.m.) za Mýtnym vrchom, vrátane navrhovaných lyžiarskych zjazdových tratí podľa schválených zmien a doplnkov ÚPN-A Banská Bystrica, XII. etapa tak, aby obidva tieto areály vytvorili celoročne využiteľné centrum rekreácie a cestovného ruchu, svojou úrovňou zodpovedajúce vybavenosti na úrovni obdobných, veľkosťou a komerčne porovnateľných stredísk v zahraničí. Prepojením dvoch dosiaľ samostatných rekreačných centier do jedného priestorovo a funkčne koordinovaného celku, s jeho priamym napojením na obce Krahuľe a Králiky a na mestá Banská Bystrica a Kremnica sa tak vytvoria územné predpoklady pre vznik špecifického urbanistického útvaru v sídelnom systéme, vytvoreného formou prerušovanej urbanistickej štruktúry, zviazanej s atraktívnym prírodným prostredím lesnej a lúčnej krajiny Kremnických vrchov.

Urbanistické riešenie, funkčné využitie územia a jeho priestorové usporiadanie je navrhované tak, aby sa rešpektovali nadradené prvky územného systému ekologickej stability (G-ÚSES SR, R-ÚSES), s doplnením o funkčnú štruktúru prvkov lokálneho ÚSES, osobitne však biologické, funkčné a estetické hodnoty krajinného prostredia v dotknutej časti Kremnických vrchov. S prihliadnutím na výhľadový zámer zriadenia CHKO Kremnické vrchy sa územie tohoto urbanistického obvodu navrhuje buď vyčleniť z plôch CHKO (podľa schválenej zmeny ÚPN-Z) Skalka), alebo (podľa zmeny ÚPN-A Banská Bystrica - Králiky) ho vyhlásiť za "účelovú zónu rekreačnú", s výnimkou z podmienok ochrany oproti ostatnej časti navrhovanej CHKO. Návrh úpravy hraníc navrhovanej CHKO je zakreslený do výkresov č. 1 - 3 riešenia územného plánu mesta.

B.8.2. Zásady rozvoja mesta z hľadísk ochrany jeho pamiatkových hodnôt

Z hľadiska cieľov, sledovaných pamiatkovým zákonom je historické jadro mesta vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu, s podmienkami jeho ochrany, vychádzajúcimi z ustanovení tohoto zákona. Okrem toho je na katastrálnom území mesta Kremnica a s ňou susediacej obce Kremnické Bane vyhlásená pamiatková zóna, chrániaca územie historických banských diel v okolí Kremnice. V roku 2003 Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica so svojim pracoviskom v Kremnici vypracoval Zásady ochrany Pamiatkovej rezervácie Kremnica a Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice". Zásady boli v zmysle Zadania boli jedným zo základných podkladov pre riešenie územného plánu mesta.

Riešenie územného plánu mesta v plnom rozsahu vychádza z požiadaviek a podmienok, stanovených v "Zásadách ochrany", akceptuje ich a v ich zmysle rieši a navrhuje urbanistickú koncepciu ďalšieho rozvoja mesta, jeho priestorového usporiadania a funkčného využívania plôch jestvujúcej a navrhovanej zástavby, vrátane jej regulácie, a to tak na území mesta, ako aj okolitého krajinného prostredia, chráneného v rámci pamiatkovej zóny banských diel.

V riešení územného plánu mesta je tak rešpektovaná ochrana základnej kostry urbanistickej štruktúry mesta, jeho pôdorysného usporiadania, vrátane zachovanej historickej cestnej a uličnej siete a historickej parcelácie. V koncepcii navrhovaného rozvoja mesta sa vychádza zo zásad ochrany krajiny a ochrany vzájomných vzťahov krajiny a sídla, požiadaviek na zachovanie významných panoramatických pohľadov, charakteristických siluet a uplatnenia prvkov historickej veduty mesta v krajine, ale aj vo vnútornom mestskom prostredí. V návrhu urbanistickej koncepcie sa ako principiálna rešpektovala požiadavka nenarušenia prirodzeného prechodu sídelnej štruktúry mesta do okolitého prírodného prostredia, s osobitným dôrazom na zachovanie typického charakteru antropicky premenenej montánnej krajiny ako súčasť okolitého prírodného prostredia mesta. Novonavrhovaná zástavba sa prispôsobuje charakteru terénu, rešpektuje jeho konfiguráciu, trasovanie potokov, vodných plôch i umelých vodných nádrží. Rovnako rozsah ďalšieho územného rozvoja mesta a lokalizácia navrhovaných rozvojových plôch vychádza z požiadaviek pamiatkovej ochrany na zachovanie charakteristických pohľadov na krajinné prostredie mesta predovšetkým z významných (ale aj ostatných dôležitých) priestorov historického mestského interiéru, a z trás hlavných cestných prístupov do mesta.

V podrobnejšom riešení urbanistickej koncepcie mesta sa v návrhu územného plánu rešpektujú požiadavky zásad ochrany historického hmotovo - priestorového usporiadania mesta, ochrany jeho historických dominánt s ich okolitou zástavbou, štruktúry a výškovej hladiny zástavby a princípov jej kompozičného usporiadania, vrátane podmienok ochrany charakteristickej strešnej krajiny. Priestorová a hmotová skladba objektov na území pamiatkovej rezervácie sa z kompozičných, umelecko - historických a architektonických hľadísk pokladá za ukončenú, v okolitých priestoroch za v zásade stabilizovanú. Len v území, výrazne zasiahnutom novou trasou štátnej cesty I/65 v jej prietahu mestom (ulica Jula Horvátha v kontakte s PR) sa navrhuje transformačná prestavba so zmenou vo funkčnom využívaní tohoto územia, smerujúcou k odstráneniu súčasných anomálií v jeho hmotovo - priestorovom, koncepcionom a kompozičnom usporiadaní.

V najvýraznejších polohách Pamiatkovej zóny banských diel na zastavanom území mesta, osobitne však v priestoroch Novej doliny, sa riešením územného plánu, predovšetkým návrhom funkčného využitia územia, navrhuje ochrana pamiatkových a kultúrno - historických hodnôt montánnej, antropicky premenenej krajiny formou jej revalorizácie a postupnej premeny na účelový tematický park, s dôrazom na prezentačné využitie pamiatok historickej banskej činnosti v rehabilitovanom krajinnom prostredí.

Primerane podrobnostiam riešenia v meradle 1:5000 sa územným plánom umožňuje ochrana jednotlivých historických verejných priestranstiev, uličných priestorov, významnejších peších priechodov a objektov na území Pamiatkovej rezervácie a s ňou vizuálne kontaktných plochách. Do návrhu územného plánu mesta sú z praktických dôvodov zakreslené pamiatkovo chránené objekty, pokiaľ to meradlo riešenia územného plánu a jeho podrobnosť umožňovali. Z požiadaviek pamiatkovej starostlivosti vychádza aj ochrana historickej zelene, resp. jej pre mesto

charakteristických plôch a prvkov. Funkčné využitie územia PR a PZ, vrátane návrhu disponibilných plôch novej zástavby vychádza taktiež najmä z požiadaviek ich pamiatkovej ochrany. Na prevažujúcej časti historického jadra Kremnice sa navrhuje jej funkčne zmiešané alebo polyfunkčné využívanie, s dôrazom na dostatočné zastúpenie obytnej funkcie v ťažiskových priestoroch mesta.

Pri predprojektovej a projektovej príprave ktorejkoľvek z aktivít, navrhovaných územným plánom mesta, je nevyhnutné ich súbežne koordinovať so Zásadami ochrany Pamiatkovej rezervácie Kremnica a Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice". Dôvodom je väčšia podrobnosť ich spracovania, než je podrobnosť riešenia územného plánu mesta. Rovnako je potrebné postupovať aj pri spracovávaní podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie (zonálneho charakteru), alebo územnoplánovacích podkladov, riešiacich územnoplánovacu problematiku ktorejkoľvek dielčej časti (ucelenej priestorovej štruktúry) mesta alebo územia, nachádzajúceho sa v kontakte s mestom, vrátane vizuálne kontaktných priestorov v jeho krajinnom zázemí.

Územný plán mesta na svojej úrovni zároveň vytvára predpoklady pre účinný menežment ochrany a využitia historického kultúrneho dedičstva v zmysle požiadaviek zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení jeho novších ustanovení a podľa zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení.

B.8.3. Zásady rozvoja mesta z hľadísk ochrany a tvorby životného prostredia

Podľa environmentálnej regionalizácie, ktorú v roku 2003 vypracovala SAŽP Banská Bystrica, CER Košice, je Kremnica zaradená do I. stupňa, pre ktorý je charakteristické životné prostredie vysokej kvalitatívnej úrovne, bez výskytu jeho závažnejších narušení.

Na kvalitu životného (a obytného) prostredia v meste má v súčasnosti najvýraznejší negatívny vplyv najmä trasa a dopravné zaťaženie štátnej cesty I/65 v jej prieťahu mestom - osobitne vplyv ťažkej nákladnej a kamiónovej tranzitnej automobilovej dopravy. Na obytnú pohodu a kvalitu ovzdušia v meste negatívne vplyva aj nedostačujúca povrchová úprava ostatných komunikácií, vrátane ich nedostačujúcej priechodnosti, častými dopravnými závadami a postupným zhoršovaním ich technického stavu. Niektoré komunikácie nie sú v zhoršených snehových podmienkach prakticky takmer zjazdné, alebo ich možno využívať len veľmi obmedzene.

Riešením územného plánu mesta sa (aj v intenciách nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a ostatných územnoplánovacích podkladov (najmä KÚRS 2001, resp. ÚPN VÚC Banskobystrického kraja v znení zmien a doplnkov) v záujmovom území mesta výhľadovo navrhuje výstavba rýchlostnej cesty R3 v trase mimo katastrálneho územia mesta. Územný plán mesta zároveň koncepciou dopravného riešenia vytvára územné predpoklady pre dobudovanie základného komunikačného systému mesta jeho čiastočnou transformáciou z radiálneho na neúplný radiálno - okružný systém všade tam, kde to priestorové pomery, topografické podmienky a požiadavky na zachovanie a ochranu historických častí mesta dovoľujú. Tým sa zabezpečuje dopravné ukladnenie mesta a vyhovujúcejšie dopravné sprístupnenie jeho okrajových častí, bez často konfliktných prejazdov motorových vozidiel historickou a pamiatkovo chránenou zástavbou, alebo staršími obytnými zónami, s nedostatočne priestorovo usporiadanými komunikáciami. Na väčšine územia mesta sa tak zároveň vylučujú dlhé, slepo ukončené dopravné sprístupnenia zástavby v okrajových polohách. Vybudovaním navrhovaných odstavňích a záchytných parkovísk pri cieľových miestach aktivít s ich väčším dopravným zaťažením sa postupne vytvoria podmienky pre odbremenenie historického jadra mesta od statickej dopravy (najmä od dlhodobejšieho parkovania), pre dobudovanie pešej zóny v pamiatkovej rezervácii a pre vytvorenie dopravne ukladnených intenzívne zastavaných obytných území bez ich zaťaženia lokálnou prejazdnou (tranzitnou) automobilovou dopravou.

Koncepciou územného plánu sa rieši kompletne dobudovanie verejnej technickej vybavenosti mesta a jej rozšírenie na úroveň saturácie jeho výhľadových potrieb - predovšetkým jeho úplné odkanalizovanie, s odvádzaním a zneškodňovaním splaškových vôd v ČOV Horná Ves, čím sa zlepši aj kvalita vôd v miestnych vodných tokoch. Dopĺňa a rozširuje sa mestská vodovodná sieť a plynofikácia vo všetkých častiach mesta. Navrhujú sa tiež úpravy trás vzdušných elektrovedení tam, kde ich súčasné trasy obmedzujú účelné využitie zastavaného územia mesta alebo jeho výhľadový rozvoj, alebo sú (najmä vo vzťahu k historickým priestorom) esteticky závadné. Územný plán vytvára

tiež územné predpoklady pre revitalizáciu trás vodných tokov, vrátane ich organickejšieho a estetického zapojenia do urbánnej štruktúry mesta, najmä v historickom prostredí, ale aj v obytných častiach mesta a v rekreačnom krajinnom prostredí.

Ekologickú stabilitu, ale aj estetický vzhľad a primeranú funkčnosť zastavaného územia mesta negatívne ovplyvňujú staré environmentálne záťaž, ktoré predstavujú hlavne pôvodné haldy a skládky z baníckej ťažobnej a úpravárenskej činnosti. Územným plánom mesta sa navrhuje ich odstránenie a primerané využitie ich plôch, prevažne pre účely extenzívnej rekreácie alebo ako plôch verejnej zelene.

Do hlukovo zasiahnutých častí mesta (pozdĺž cesty I/65, ale aj železničnej trate) sa, pokiaľ je to možné, nenavrhuje nová obytná zástavba, alebo sa predpokladajú stavebné, technicko - organizačné a priestorovo - regulačné opatrenia na zníženie vplyvu hluku z dopravy na obytnú pohodu prostredia.

Mesto má vypracovaný a schválený program odpadového hospodárstva s navrhovanou, ale už aj realizovanou separáciou rôznych druhov odpadu. Komunálny odpad sa t.č. likviduje na riadenej skládke v katastrálnom území susediacej obce Kremnické Bane, ktorej ďalšie využívanie po naplnení jej kapacity sa už nepredpokladá, a skládka sa má uzavrieť. Preto bude problematiku nakladania s odpadmi potrebné riešiť novým (časovo aktualizovaným) programom, v účinnej spolupráci s okolitými obcami, a koordinovane v rámci celého okresu Žiar nad Hronom.

B.8.4. Zásady rozvoja mesta z hľadísk nárokov a potrieb jeho ekologickej optimalizácie, ochrany prírody a tvorby krajiny

Východiskovými podkladmi pre vypracovanie konceptu územného plánu mesta boli aj podklady o stave prírody a krajiny a návrhu územného systému ekologickej stability v záujmovom a katastrálnom území Kremnice. Základnými podkladmi z hľadiska ekologickej optimalizácie a tvorby krajiny boli Návrh regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) a krajinný - ekologický plán, vypracovaný v rámci prieskumov a rozborov v roku 2003. V návrhu územného rozvoja mesta sa rešpektujú všetky nadradené prvky nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability, a chránené a na ochranu pripravované segmenty prírody a krajiny, vrátane výhľadového zámeru ochrany územia Kremnických vrchov formou ich vyhlásenia za Chránenú krajinnú oblasť (CHKO), s predpokladaným 2. stupňom ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. ochrane prírody a krajiny v platnom znení. Vybrané prvky lokálneho územného systému ekologickej stability sú formované do organickej jednoty s koncepčnými zámermi urbanistického rozvoja mesta a jeho územne odlúčenej časti - rekreačnej lokality na Skalke.

Všeobecnú charakteristiku prírodných pomerov, klasifikáciu prvkov nadradeného ekosystému, štruktúru navrhovaných prvkov miestneho územného systému ekologickej stability, navrhovaných ekostabilizačných opatrení a ochrany chránených segmentov prírody a krajiny vid' v časti 3 a 13. tejto dokumentácie.

Do návrhu ochrany prírody a tvorby krajiny ÚPN mesta sú rámcovo vymedzené a územne premietnuté základné prvky (kostra) územného systému ekologickej stability (ÚSES). Ekologická stabilita územia je významným faktorom zdravého životného prostredia. Prostriedkom jej dosiahnutia je tvorba ÚSES-u, ktorý vytvára základ pre zachovanie a rozvoj rozmanitosti podmienok pre život, umožní udržať biodiverzitu a zachovať genofond rastlinstva a živočíšstva. Je preto potrebné chrániť z ekologického hľadiska najcennejšie prvky a dopĺňať chýbajúce články tohto systému s cieľom dosiahnutia ekologickej rovnováhy, trvalo udržateľného rozvoja a súladu urbanizovaných priestorov s krajinou štruktúrou a ekosystémom.

Základ územného systému ekologickej stability tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu. Biocentrá predstavujú ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, pobyt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Výber biocentier vyplýva zo zhodnotenia reálneho stavu, zo snahy o rekonštrukciu prirodzených

a potenciálnych biocenóz, z potreby doplnenia systému, zo snahy o geoekodiverzitu a ochranu genofondu. V biocentrách je potrebné vytvárať podmienky pre dôslednú ochranu a posilnenie ekosystémov. V biocentrách a na území s dosahom na ne sa nesmú vykonávať činnosti, ktoré by viedli k znižovaniu stupňa ekologickej stability. Osobitne je dôležité dbať, aby sa neznečisťovalo ich územie, voda a ovzdušie, neničila sa vegetácia, nerušila fauna a ostatné prírodniny. Výber trás biokoridorov nadväzuje na výber a polohu biocentier. Vyplýva zo zhodnotenia reálneho stavu a z uplatnenia zásady rekonštrukcie prirodzenej a potenciálnej vegetácie a potreby dotvorenia ekosystémov. V jestvujúcich biokoridoroch sa nesmú robiť také zásahy, ktoré by znižovali ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability. V čiastočne funkčných a v novonavrhovaných (potenciálnych) biokoridoroch je potrebné vykonať zmeny s cieľom zvýšenia stupňa ekologickej stability, vytvorenia diverzifikovaného biologického prostredia a odstránenia alebo prekonania bariér.

Kostru ekologickej stability územia tvoria reálne existujúce ekologicky významné segmenty krajiny, ktoré svojou povahou a priestorovým začlenením priaznivo ovplyvňujú ekologickú rovnováhu a zvyšujú celkovú ekologickú stabilitu územia. Najkvalitnejšie územie z hľadísk ekologickej stability predstavuje východná časť katastrálneho územia mesta - plochy Kremnických vrchov s ich členitou priestorovou štruktúrou a prevažne lesnými spoločenstvami. Koeficient ekologickej stability katastrálneho územia Kremnice (KES) = 27,9, čo je veľmi vysoká hodnota, ktorá je predpokladom účinnej ekologickej stability územia a stability všetkých jeho prvkov - biokoridorov a biocentier.

Do lokálneho územného systému ekologickej stability boli vybrané také segmenty krajiny, ktoré svojou povahou spĺňajú funkcie biocentra na lokálnej úrovni a svojou lokalizáciou vhodne zapadajú do priestorového usporiadania existujúcich biocentier a zabraňujú tak ich izolovanosti. Zároveň boli do štruktúry prvkov M-ÚSES vybrané také terestrické a hydrické biokoridory, ktoré umožňujú migráciu bioty medzi biocentrami. Navrhuje sa zvýšenie podielu nelesnej drevinnej vegetácie v navrhovaných regionálnych a miestnych biokoridoroch zapojením a využitím tých prvkov, ktoré vznikli prirodzenou sukcesiou lesa do pôvodných lúčnych a pasienkových spoločenstiev. Zastavané územie mesta tvorí v systéme ekologickej stability územia významný bariérový prvok. Z tohoto hľadiska je dôležité vytvoriť v extraviláne mesta, na jeho severnom a južnom okraji, podmienky pre možné prepojenie regionálnych a lokálnych biocentier sústavou reálnych a potenciálnych biokoridorov a navrhovať revitalizáciu Kremnického potoka v úseku jeho trasy mestom ako významného regionálneho terestrického biokoridoru v zastavanom území mesta.

Z hľadísk tvorby krajiny bolo v bezprostrednom okolí mesta nevyhnutné primerane zohľadniť jej antropicky - montánnou činnosťou pozmenený charakter, ktorý je zároveň aj predmetom územnej ochrany v rámci vymedzenej Pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice. Ako súčasť riešenia územného plánu mesta sa navrhli také krajinné - ekologické a biologicko - technické opatrenia, ktoré smerujú k zamedzeniu premeny charakteru prímestskej krajiny sukcesiou introdukovaných drevín z jej pôvodnej podoby lúčno - pasienkovej štruktúry do podoby lesnej krajiny. Čiastočne pozmenená krajinná štruktúra sa navrhuje ponechať len v trasách biokoridorov a v tých krajinársky upravovaných priestoroch, ktoré sa už pre výzor mesta stali charakteristickými t.j. v priestoroch medzi Šibeničným vrchom a Kalváriou, resp. v údolných priestoroch Novej doliny a na plochách prechodu zastavaného územia mesta do krajiny v južnej a severnej časti údolí Kremnického a Piargskeho potoka, a v terénnej mulde Veterníckej vodnej nádrže.

B.8.5. Zásady rozvoja mesta z hľadísk jeho verejného dopravného a technického vybavenia

Kremnica sa nachádza na trase štátnej cesty I/65, ktorá je významným dopravným prepojením medzi Pohroním a Turcom, s väzbami na rýchlостnú cestu R1 a na diaľnicu D1. Mestom prechádza aj regionálne významná železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s prepojením na železničné uzly Zvolen a Vrútky.

V súlade s Projektom rozvoja diaľnic a rýchlостných ciest SR a ÚPN VÚC Banskobystrický kraj má Kremnickým údolím viesť trasa rýchlостnej cesty R3 mimo Kremnicu, jej západným obchvatom. Toto riešenie je do návrhu ÚPN mesta v širších územných vzťahoch a väzbách (výkres č. 1) zakreslené a bolo pri riešení rozvoja mesta zohľadnené.

Základný komunikačný systém mesta je v súčasnosti dôsledne radiálny tak, ako vyplynul z jeho historického vývoja. Tvoria ho súčasný prieťah cesty I/65 mestom a cesty II/578 Kremnica - Skalka, III/06529 Kremnica - Kopernica a III/05783 Kremnica - Trnavá Hora, s doplnením o lokálnu miestnu komunikáciu v Novej Doline. Územným plánom sa tento systém navrhuje postupne dobudovať na čiastočne radiálno - okružný jeho doplnením o mestskú zbernú komunikáciu v juhovýchodnej časti mesta, prepájajúcu cestu I/65 s cestou III/05783, resp. ulicou Čsl. armády, následne s cestou II/578 (Angyalova ulica), a cez Zlatú a Továrenskú ulicu opätovne s cestou I/65, mestskými obslužnými komunikáciami. Tým sa dopravne ukludnia ťažiskové priestory mesta a vytvorí sa vyhovujúce dopravné napojenie pre územie s koncentráciou novej obytnej zástavby a diverzné napojenie území s jestvujúcou zástavbou na Rembíze. V historickom jadre mesta sa navrhuje predĺženie pešej zóny a vytvárajú sa podmienky aj pre dopravné ukludnenie v pamiatkovej rezervácii a jej okolitej staršej zástavbe. Zároveň sa rieši problematika parkovania motorových vozidiel návrhom kapacitných parkovísk v miestach koncentrácie zariadení vybavenosti a rekreačných aktivít s návrhom záchytných a odstavných parkovísk v okrajových polohách, a podľa disponibilných možností aj garážovania osobných áut obyvateľov väčších obytých súborov.

Pitnou vodou je Kremnica zásobovaná z verejného vodovodu, využívajúceho lokálne vodné zdroje. Systém zásobovania pitnou vodou je rozdelený do viacerých tlakových pásiem. Územným plánom sa súčasný systém zásobovania mesta pitnou vodou zachováva, s jeho doplnením a rozšírením podľa jeho navrhovaného urbanistického rozvoja. Katastrálnym územím mesta vedie trasa skupinového vodovodu Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom, na ktorý v návrhovom období územného plánu nie je potrebné mesto napojiť.

V meste je postupne budovaná verejná kanalizácia jednotného typu, slúžiaca na odvádzanie splaškových i dážďových vôd do miestnych vodných tokov, bez jej vyhovujúceho čistenia. Územný plán rieši napojenie kanalizačnej siete mesta na ČOV v Hornej Vsi, lokálne úpravy jej trás, ich doplnenie a návrh na odkanalizovanie novonavrhovaných územíestskej zástavby nad Veterníkom, na Špitálskej, pod Grogňnou a v Maškove/Galandovom majeri.

Stredisko cestovného ruchu na Skalke má vlastnú vodovodnú sieť, ktorá sa navrhuje na rozšírenie podľa potrieb jeho rozvoja. Zneškodňovanie splaškových odpadových vôd bude zabezpečené novou ČOV.

Elektrickou energiou je mesto zásobované z elektrostanice a 110/22 kV transformovne vedeniami zo Žiaru nad Hronom a z Handlovej. Súčasný stav miestnej 22 kV distribučnej siete je výraznejšie poznamenaný postupnosťou jej výstavby a zložitými terénnymi a priestorovými podmienkami mesta. Územným plánom sa navrhujú nevyhnutné úpravy 22 kV elektrovedení a ich rozšírenie v miestach novonavrhovanej zástavby, vrátane návrhu nových 22/0,4 kV trafostaníc. Okrem verejných rozvodov má na území mesta elektrorozvody aj Kremnická banská spoločnosť, ktorá vyrobenú elektrickú energiu distribuuje aj do verejnej siete.

Plynom je Kremnica zásobovaná z odbočky VTL trasy pohronského plynovodu, prostredníctvom VTL/STL regulačných staníc, umiestnených v okrajových častiach mesta. Územným plánom sa navrhuje rozšírenie siete STL plynovodných trás do dosiaľ neplynofikovaných častí mesta a do území s novonavrhovanou a výhľadovou zástavbou.

Väčšina bytového fondu a vybavenosti má individuálne zabezpečovanú prípravu tepla na vykurovanie a teplej úžitkovej vody. Len sídliská Londýn a Huty sú teplom a teplou vodou zásobované z centrálnej plynovej kotolne. Súčasný systém zásobovania teplom sa v územnom pláne predpokladá zachovať s jeho doplnením podľa schválenej Koncepcie zásobovania teplom a teplou úžitkovou vodou. V novobudovaných častiach mesta sa pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody navrhujú prevažne lokálne zdroje na báze využívania zemného plynu.

B.8.6. Zásady rozvoja mesta z hľadísk jeho trvalej udržateľnosti

Územný plán mesta tak, ako je koncipovaný a postupne vypracovávaný a prejednávaný, možno považovať za jeden zo základných nástrojov pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mesta ako prepojenia rozvoja sociálnej sféry, ekonomickej sféry a sféry životného prostredia na území mesta. V špecifických podmienkach Kremnice je k týmto všeobecným základným faktorom priradená trvalá udržateľnosť, ochrana a účinná prezentácia kultúrno - historických hodnôt, technických pamiatok banskej činnosti, vrátane spôsobu ich využívania, a trvalá udržateľnosť kvalít prírodného prostredia v katastrálnom území mesta a v jeho záujmovom území, vrátane zabezpečenia jeho ekologickej stability a biodiverzity. Trvalo udržateľný rozvoj mesta je v koncepcii územného plánu chápaný ako dynamický multikriteriálny proces a spôsob fungovania mesta, pri ktorom plnenie mestských funkcií a uspokojovanie potrieb obyvateľov a návštevníkov mesta rešpektuje únosné limity využívania prírodných zdrojov a historických hodnôt na miestnej úrovni, vždy však s ohľadom na regionálnu a globálnu úroveň tohoto procesu. Koncepcia trvalo udržateľného rozvoja mesta v zmysle definície, že "trvalo udržateľným mestom je také mesto, ktoré poskytuje svojim obyvateľom zdravé životné prostredie a ekonomické a sociálne potreby jeho obyvateľov sa zabezpečujú tak, aby nároky na ich uspokojovanie zohľadňovali potenciál miestnych, regionálnych a globálnych zdrojov a ekosystémov, ako aj potreby budúcich generácií", je premietnutá do celého procesu spracovania a prejednávania územného plánu a zabezpečenie podmienok trvalo udržateľného rozvoja je tak vlastne jedným z výsledkov procesu riešenia územného plánu mesta.

Koncepcia ďalšieho územného rozvoja mesta je síce určovaná najmä súčasnými potrebami a realitou rozvojových možností do roku 2020 (návrhový rok ÚPN), v urbanistických štruktúrach a širších priestorových súvislostiach však zohľadňuje a rieši aj možnosti dlhodobejšieho výhľadu urbánneho rozvoja mesta. Systém rozvoja mesta je pritom principiálne navrhovaný tak, aby z hľadísk priestorových možností a objektivizovaných nárokov a potrieb obyvateľstva umožnil predstaviteľný dlhodobý, resp. trvalo udržateľný rozvoj mesta vo všetkých jeho podstatných zložkách nielen do reálnejšie uvažovaného výhľadu (do rokov 2030 - 2035), ale aj neskôr.

Z hľadísk potrieb ochrany prírody a krajiny a trvalého zabezpečenia ekologickej stability územia sa stratégia trvalej udržateľnosti zabezpečuje jednoznačným definovaním štruktúry a prvkov územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni, zahŕňajúcej i prvky regionálneho a nadregionálneho systému. Z hľadiska možností rozvoja mesta je stratégia trvalej udržateľnosti zabezpečovaná predikovaním strednodobých i dlhodobejších koncepcných rozvojových možností, priestorových rezerv a výhľadových disponibilných plôch pre žiadúci územný rozvoj mesta. Dlhodobjšou tendenciou územného rozvoja mesta po návrhovom období územného plánu bude najmä jeho predpokladaná južná expanzia do priestorov na Špitálskej, navrhovaná formou komplexnej (polyfunkčnej) mestskej obytnej zástavby, s jej základnou vybavenosťou, ale aj s možnou aplikáciou potrebných prvkov vyššej či špecifickej verejnej vybavenosti

Predpoklady navrhovaného rozvoja mesta sú čerpané predovšetkým z jeho vlastného potenciálu a z vlastných zdrojov - obyvateľstva, kultúrno - historického dedičstva, súčasnej urbánnej štruktúry a kvalitného prírodného prostredia. Územný rozvoj je regulovaný požiadavkami ochrany a zveľaďovania týchto hodnôt a ich primeraného využívania tak, aby sa pri rozvoji mesta uvažovalo aj s potrebami budúcich generácií, ktoré je v súčasnosti síce ťažké definovať, možno však s nimi na rôznych úrovniach a v rôznych formách uvažovať.

Územný plán mesta bude po jeho schválení jedným z koncepcných dokumentov pre vypracovanie dlhodobejšej stratégie trvalo udržateľného rozvoja mesta, pretože umožní aplikovať všeobecné princípy, zásady a požiadavky trvalej udržateľnosti na konkrétne rozvojové predpoklady mesta, určiť podmienky ich implementácie, stanoviť konkrétne indikátory trvalej udržateľnosti, monitorovať ich, a pri rozvoji mesta ich využívať aj ako impulz a korektív rozvojových zámerov.

B.8.7. Návrh poradia výstavby – etapizácia

Územným plánom mesta sa predpokladá prednostný rozvoj v území južným smerom – v prvom poradí je predikovaná najmä výstavba obytného súboru nad Veterníkom, s jeho napojením na Rembíz. Súbežne s ňou však možno sústredenú obytnú výstavbu rozvíjať aj v ďalších navrhovaných lokalitách – Pod Grobňou alebo Maškovo – Galandov majer. Výstavba v ťažiskových mestských priestoroch, navrhovaných transformačných zónach na Ulici Jula Horvátha a na Rembíze, ale aj v Novej doline je dlhodobejšou záležitosťou permanentného charakteru.

Z mestských komunikácií je popri odstraňovaní dopravných závad prvorado potrebné zabezpečiť dopravný prístup do rozvojových priestorov nad Veterníkom, pod Grobňou a na Maškove. Odľahčenie dopravy na štátnej ceste I/65 v zastavanom území mesta novou rýchlostnou komunikáciou R3 je aktuálne až v dlhodobejšom výhľade (po roku 2015), preto je dopravné ukludnenie potrebné zabezpečiť predovšetkým prestavbou križovatky na pôvodnom Námestí hutníkov a dielčiami úpravami na intravilánovom úseku tejto cesty (najmä vodorovným a zvislým dopravným značením, a lokálnymi úpravami na trase cesty). V súvislosti s predpokladanou expanziou cestovného ruchu na Skalke je potrebné upraviť cestu II/578 v trase jej prieťahu mestom a výstavbu záchytného parkoviska na Včelíne.

Z hľadísk dokompletovania technickej vybavenosti je potrebné prednostne dobudovať mestskú kanalizáciu, s jej napojením na ČOV v Hornej Vsi. Zároveň preferovať výstavbu infraštruktúry pre novonavrhovaný rozvoj mesta v lokalitách nad Veterníkom, pod Grobňou a v Maškove.

B.9. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

B.9.1. Základné rozvrhnutie funkcií a základných prevádzkových a komunikačných väzieb

Rozvrhnutie funkcií na území mesta vychádza z návrhu jeho ďalšieho územného rozvoja a návrhu jeho výhľadového priestorového usporiadania tak, ako boli popísané v časti 6.2. Ťažiskové územia mesta, najmä jeho centrálna mestská zóna s pamiatkovou rezerváciou a bezprostredne nadväzujúcimi verejnými priestormi, sú prednostne navrhované pre vyššiu mestskú a nadmestskú vybavenosť a pre špecifickú vybavenosť, súvisiacu s hlavnými funkciami mesta, predovšetkým komerčnými a kultúrne – spoločenskými aktivitami, poznávacím turizmom, rekreáciou a cestovným ruchom. Jednotlivé mestské priestory a ich rozvojové časti sú podľa svojho postavenia v urbanistickej štruktúre mesta funkčne predurčené najmä pre funkčne zmiešanú zástavbu (južná a severná kompozično – rozvojová os, resp. zvolenská dolina) a pre obytnú zástavbu (s prislúchajúcou sociálnou vybavenosťou) diferencovaného charakteru (priestory okolo Veterníka, výhľadovo na Špitálskej) v južnom rozvojovom segmente, resp. priestory pod Grobňou v severnom rozvojovom segmente. Južne, severozápadne a západne orientovaný rozvojový segment je prednostne určený pre rekreačné a športovo – rekreačné funkcie, vrátane poznávacieho turizmu, územne odlúčená časť mesta na Skalke má, vzhľadom k charakteru prostredia, jednoznačne proponovanú športovo – rekreačnú a športovú funkciu. Takéto funkčne členenie územia mesta isteže nie je dogmatické – premenlivosti kremnickej krajiny a rozmanitosti jej urbánnej štruktúry najlepšie zodpovedá rôznorodo zmiešaný až polyfunkčný charakter jestvujúcej a navrhovanej zástavby, vyjadrujúci drobnokresbu štruktúry mesta, súvisiacej aj s jeho historickým vývojom, štruktúrovanými sociálnymi vzťahmi, resp. predurčenosťou, danou historickými tradíciami a ovplyvovanej, limitovanej a formovanej špecifickou topograficko – krajinnou štruktúrou mesta.

V návrhu funkčného využitia sa okrem sociálnych potrieb a priestorových daností zohľadňuje aj ochrana a využitie kultúrnych a pamiatkových hodnôt vo väzbe na spoločenské zvyklosti, vnútromestské prevádzkové vzťahy, komunikačné väzby a požiadavky primeraného, resp. efektívneho riešenia vybavenia mesta zariadeniami sociálnej infraštruktúry a zariadeniami verejnej

technickej vybavenosti. Nemenej dôležitú úlohu v rozvrhu výhľadového funkčného usporiadania zohrávali aj majetkové vzťahy, spolu s primeranou technickou a finančnou náročnosťou navrhovaného priestorového a funkčného riešenia mestskej štruktúry.

B.9.2. Regulácia funkčného využitia plôch

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie mesta a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších väzieb, so snahou o vylúčenie alebo aspoň minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých stavieb, navrhovaných na rozvojových plochách mesta. Pre praktické dosiahnutie zámerov navrhovanej urbanistickej koncepcie sa v územnom pláne mesta stanovuje záväzná regulácia funkčného využitia plôch. ňou sa určuje prípustnosť funkčného využitia (zástavby) jednotlivých konkrétnych území, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa jednak definuje a špecifikuje funkcia každého konkrétneho územia v organizme mesta, zároveň sa ňou stanovuje lokálna prípustnosť konkrétneho druhu zástavby formou prípustných a výnimočne prípustných objektov a funkcií.

Podľa konkrétnej funkčnej špecifiky je pre mesto Kremnica spracovaný nasledovný návrh regulácie funkčného využitia plôch (podľa kódových označení vo výkrese komplexného urbanistického návrhu) takto :

I. ÚZEMIE MESTSKÉHO BÝVANIA

Bm

a/ ú z e m i e s l ú ž i:

- prevažne pre bývanie

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť:

- rodinné domy vo voľnej, skupinovej, alebo priestorovo viazanej zástavbe
- zariadenia základnej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia, individuálne samostatne stojace garáže
- rekreačne využívané rodinné domy, víkendové domy rodinné domy

c/ o b m e d z u j ú c e s ú:

- obytné objekty s doplnkovou funkciou verejnej občianskej vybavenosti
- obytné objekty s doplnkovou funkciou menších živnostenských aktivít
- obytné objekty s doplnkovou funkciou rekreačného ubytovania
- menšie, hygienicky nezávadné zariadenia drobnej výroby a výrobných služieb

d/ z a k á z a n é s ú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

II. ÚZEMIE ČISTÉHO BÝVANIA VIACPODLAŽNÉ

Bč

a/ ú z e m i e s l ú ž i:

- výlučne pre bývanie

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť:

- bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe
- zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia, umiestnené v parteri obytných objektov
- objekty hromadných a skupinových garáží, slúžiacich pre obyvateľov tohoto územia

c/ o b m e d z u j ú c e s ú:

- samostatne stojace alebo k obytným objektom pričlenené zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

d/ z a k á z a n é s ú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

III. ÚZEMIE ŠPECIFICKÉHO BÝVANIA

Bš

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie, s doplnkovými funkciami rekreačného ubytovania a rekreačných služieb

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné domy, s pridruženou funkciou rekreačného ubytovania
- zariadenia základnej, športovej a rekreačnej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohto územia

c/ obmedzujúce sú:

- jednotlivé objekty rekreačného ubytovania (apartmány, penzióny) s najmenej jedným bytom, určeným pre trvalé bývanie
- rozsahovo menšie zariadenia, slúžiace pre rekreáciu a cestovný ruch
- zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohto územia, ktoré sú súčasťou obytných objektov

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

IV. ÚZEMIE PRE SOCIÁLNE BÝVANIE

Bs

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie obytných a bývanie doplňujúcich objektov bývania sociálneho charakteru - t.j. nájomných domov s regulovaným štandardom úžitkových plôch bytov
- pre umiestnenie obytných a bývanie doplňujúcich objektov pre sociálne odkázaných alebo sociálne neprispôsobivých - t.j. domov s bytmi so zníženým štandardom úžitkových plôch bytov a ich vybavenosti

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- nízko a viacpodlažné bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe
- pomocné a technické objekty, slúžiace obytným objektom
- maloobchodné zariadenia a zariadenia osobných služieb, slúžiace pre obsluhu tohto územia

c/ obmedzujúce sú:

- zariadenia sociálne, zdravotné a športové, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

V. ZMIEŠANÉ MESTSKÉ ÚZEMIE (s polyfunkčnou zástavbou)

Zm

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie (spravidla viacúčelových) objektov a zariadení občianskej vybavenosti komerčných a kultúrnych zariadení a zariadení verejných služieb, kombinovaných s funkciou bývania
- pre umiestnenie spravidla viacúčelových objektov s hlavnou funkciou bývania a s doplňujúcou funkciou vybavenosti

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie a ubytovanie, správu a záujmovú činnosť
- obytné budovy, obvykle kombinované s verejnou komerčnou vybavenosťou v parteri
- zariadenia pre prechodné ubytovanie
- zábavné strediská a rekreačné služby
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre obyvateľov územia a pre návštevníkov jeho zariadení

c/ obmedzujúce sú:

- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a výrobných služieb, spravidla kombinované s obytnou funkciou
- menšie zdravotnícke a športové zariadenia, slúžiace najmä pre obsluhu tohoto územia

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VI. ZMIEŠANÉ ÚZEMIE CENTRÁLNE

Zc

a/ územie slúži:

- najmä pre umiestnenie obchodných, hospodárskych, správnych a kultúrnych zariadení, alebo ich kombinácií s obytnou funkciou, spravidla v polyfunkčnej zástavbe

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- obchodné, administratívne a správne budovy
- zariadenia pre maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie
- kultúrne a kultúrno - spoločenské zariadenia
- zábavné strediská
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení

c/ obmedzujúce sú:

- byty vyššej kategórie alebo špecifického charakteru (byty s ateliermi, mezonetové byty)
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace najmä pre návštevníkov územia

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VII. ÚZEMIE VYŠŠEJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Vv

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie spravidla rozsiahlejších špecializovaných zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru, s celomestským alebo až nadmestským významom, alebo prislúchajúcich k jednotlivým územným celkom
- b/ na území je prípustné umiestňovať:
 - zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
 - zariadenia kultúry a kultúrno - spoločenské zariadenia
 - zariadenia pre verejné ubytovanie a stravovanie
 - byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
 - hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre majiteľov a návštevníkov zariadení
 - športové a rekreačné zariadenia, ak súvisia s hlavnou funkciou územia

c/ obmedzujúce sú:

- obchodné a administratívne budovy
- doplnkové zariadenia maloobchodu a osobných služieb

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VIII. ÚZEMIE VÝROBY, VÝROBNÝCH SLUŽIEB, DISTRIBÚCIE A SKLADOV

Pv

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie aktivít výroby, výrobných služieb, stavebníctva, distribúcie a skladového hospodárstva

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia výroby a výrobných služieb všetkého druhu, pokiaľ to nie je obmedzené špecifickými požiadavkami na ochranu životného prostredia
- opravárenské a údržbárske základne a dielne

- zariadenia stavebníctva a distribúcie stavebných hmôt
- prenajímateľné výrobné zariadenia
- dopravné terminály a garáže mechanizmov
- zariadenia pre skladovanie a distribúciu tovarov
- garáže, parkoviská, servisy

c/ o b m e d z u j ú c e s ú :

- obchodné a administratívne zariadenia
- výučbové zariadenia a areály
- jednotlivé zariadenia technickej vybavenosti
- pohotovostné a služobné byty

d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

IX. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ ŠPORTOVEJ VYBAVENOSTI

Š

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre umiestňovania športových, telovýchovných a rekreačných zariadení organizovanej telovýchovnej a športovej činnosti profesionálneho a výkonnostného športu, školského športu a pre ľudové športové a športovo – rekreačné aktivity, prevádzkované na komerčnom základe

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t n í ť :

- otvorené (sezónne) a kryté športové objekty a zariadenia pre športové a športovo - rekreačné aktivity do výšky 7,5 m
- zariadenia, účelovo dopĺňujúce športovú a športovo – rekreačnú vybavenosť, slúžiace pre úplný výkon ich funkcie do výšky 1 NP + P
- zariadenia dopravnej a technickej vybavenosti, slúžiace športovým a športovo – rekreačným zariadeniam, vrátane horských dopravných zariadení
- menšie zariadenia komerčnej vybavenosti obchodu, služieb a verejného stravovania, slúžiace pre návštevníkov športových a športovo – rekreačných zariadení do výšky 1 NP + P
- oddychové rekreačné a turistické zariadenia bez vybavenosti (prístrešky, ohniská)

c/ o b m e d z u j ú c e s ú :

- pohotovostné a služobné byty alebo byty majiteľov zariadení
- objekty pre účelové ubytovanie športovcov, spravidla neverejného charakteru
- jednotlivé individuálne rekreačné objekty, bez funkcie verejného ubytovania, s kapacitou
- max. 6 lôžok v objekte

d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

X. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ REKREAČNEJ VYBAVENOSTI

R

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre koncentrované umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času obyvateľstva a pre rekreáciu a cestovný ruch

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t n í ť :

- verejné rekreačné objekty a zariadenia
- verejné kultúrne a športové zariadenia
- dopĺňujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- zariadenia pre verejné stravovanie a rekreačné ubytovanie
- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
- technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti

c/ obmedzujúce sú:

- pohotovostné a služobné byty
- menšie zariadenia organizovanej športovej činnosti

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

XI. ÚZEMIE Záhradkárskych osád

ZO

a/ územie slúži:

- pre rekreačné využitia formou záhradkárskych osád

b/ na území je prípustné umiestniť:

- záhradné chatky
- rekreačné chaty
- drobné stavby spĺňajúce doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe (altánky, prístrešky a pod.)

c/ obmedzujúce sú:

- prístrešky pre automobily

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

V neurbanizovanom území mesta sa stanovujú tieto zóny prípustnosti ich funkčného využitia:

- A. zóna produkčného poľnohospodárstva
- B. zóna produkčného lesného hospodárstva
- C. zóna prímestskej krajiny s extenzívnym rekreačným využívaním a prímestských rekreačných lesov
- D. ekostabilizačná zóna (zóna chránenej krajiny)

Zóny v neurbanizovanom území mesta je prípustné využívať iba v rozsahu ich deklarovanej funkcie. Povoľuje sa v nich iba umiestňovanie stavieb a zariadení verejnej dopravnej a technickej vybavenosti, vrátane stavieb a zariadení na ochranu územia pred veľkými vodami. V územnom pláne osobitne vymedzených polohách možno výnimočne umiestňovať len zariadenia, súvisiace s hlavnou funkciou zóny (pre poľnohospodársku a lesnú výrobu a pre extenzívne rekreačné aktivity), ojedinele i nevyhnutnej špecifickej vybavenosti.

V ekostabilizačnej zóne sa nesmú umiestňovať žiadne také zariadenia alebo vykonávať také úpravy a činnosti, ktoré by mali negatívny vplyv na dosiahnutú ekologickú stabilitu územia, alebo by neboli v súlade so zákonom stanovenými podmienkami ochrany prírody a krajiny, narúšali by pamiatkové hodnoty a hodnoty prírodno-krajinárskeho charakteru územia.

B.10. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.10.1. Bývanie, domový a bytový fond, obytné plochy

a) súčasný stav

Podľa výsledkov posledného cenzu bolo v Kremnici v roku 2001 celkom 893 domov. Z tohoto počtu bolo 748 domov, t.j. 83,76 % trvalo obývaných. Zvyšných 148 domov (16,24 %) bolo neobývaných, alebo sa z rôznych dôvodov na trvalé bývanie nevyužívali.

Skladba trvalo obývaných domov bola v roku 2001 nasledovná:

	absolútne	v %
- rodinné domy	539 domov	72,06 %
- bytové domy	160 domov	21,39 %
- ostatné budovy	49 domov	6,55 %
spolu :	748 domov	
	100,00 %	

Podľa vlastníctva bolo rozdelenie trvalo obývaného domového fondu nasledovné :

	absolútne	v %
- v štátnom vlastníctve	21 domov	2,81 %
- vo vlastníctve bytového družstva	25 domov	3,24 %
- vo vlastníctve obce	48 domov	6,42 %
- vo vlastníctve fyzických osôb	563 domov	75,26 %
- vo vlastníctve právnických osôb	24 domov	32,08 %
- ostatné formy vlastníctva	67 domov	8,95 %
spolu :	748 domov	100,00 %

Štruktúra pri sčítaní neobývaných domov bola takáto:

	absolútne	v %
- rodinné domy	121 domov	97,58 %
- bytové domy	-	-
- ostatné budovy	3 domy	2,42 %
spolu :	124 domov	100,00 %

Ubytovacích zariadení bez bytu bolo v meste Kremnica v čase cenzu 21, všetky boli zaradené v kategórii „ostatné budovy“.

Z celkového počtu 121 trvalo neobývaných rodinných domov bolo v roku 2001 na rekreačné účely využívaných 40 domov, čo bolo 33,06 % zo všetkých neobývaných rodinných domov, resp. 6,06 % zo všetkých rodinných domov v Kremnici.

Podľa počtu nadzemných podlaží možno domový fond Kremnice rozdeliť nasledovne:

	1-2 n.p.	3-4 n.p.	5 a viac n.p.
- rodinné domy	529	10	-
- bytové domy	52	60	48
- ostatné budovy	40	9	-
spolu :	621	79	48
v %	83,02 %	10,56 %	6,42 %

Priemerný vek jestvujúceho domového fondu bol pri sčítaní 46,0 rokov, taký istý bol aj priemerný vek rodinných domov. Priemerný vek bytových domov bol 42,0 rokov a priemerný vek ostatných budov 55,0 rokov.

Pri sčítaní v roku 2001 bolo v Kremnici v celkovom počte 893 domov celkom 2.221 bytov, z nich 2.019 (90,90 %) bolo trvalo obývaných. Oproti cenzovému roku 1991 poklesol počet trvalo obývaných bytov na území mesta o 18 bytov.

Z celkového počtu 2.019 trvalo obývaných bytov bolo :

	absolútne	v %
- bytov v rodinných domoch	591	29,27 %
- bytov v bytových domoch	1.374	68,06 %
- bytov v ostatných budovách	54	2,67 %
spolu :	2.019 bytov	100,00 %

Na území mesta bolo v r. 2001 zároveň celkom 202 neobývaných bytov. Ich štruktúra bola nasledovná:

	absolútne	v%
- bytov v rodinných domoch	144	71,29 %
- bytov v bytových domoch	53	26,23 %
- bytov v ostatných budovách	5	2,48 %
spolu :	202 bytov	100,00 %

Dôvody nevyužívania týchto bytov na bývanie sú v štatistickom výstupe zo sčítania ľudu, domov a bytov, ako ho v januári 2002 spracoval a vydal Štatistický úrad SR nasledovné :

- zmena užívateľa bytu	12 bytov
- byt určený na rekreáciu	40
- byt určený na prestavbu	29
- byt nespôsobilý na bývanie	26
- byt neobývaný po kolaudácii	3
- byt v pozostalostnom, alebo súdnom konaní	11
- byt neobývaný z iných dôvodov	66
- dôvod neobývania nezistený	14
spolu neobývaných bytov:	202 bytov

Podľa cenzu bol v roku 2001 ukazovateľ priemernej štatistickej obsadenosti bytov pri celkovom počte 5.822 trvalo bývajúcich obyvateľov 2,88 obyv/byt. Súčasný ukazovateľ priemernej štatistickej obsadenosti bytov osobami je s ohľadom na celoslovenský i okresný štatistický priemer relatívne veľmi priaznivý.

Priemerné základné ukazovatele úrovne bývania sú podľa údajov zo sčítania v r. 2001 nasledovné :

- veľkosť obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt:	50,0 m ²
- veľkosť celkovej plochy priemerného bytu:	75,0 m ²
- veľkosť obytnej plochy na 1 trvale bývajúcu osobu:	17,7 m ²
- počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt:	2,93

Podľa výsledkov cenzu bola štruktúra bytového fondu v podielu trvalo obývaných bytov podľa veľkostných kategórií a druhu bytov nasledovná :

byty	v rodinných v bytových v ostatných			spolu	v %
	domoch	domoch	budovách		
s 1 obytnou miestnosťou	11	132	3	146	7,23 %
s 2 izbami	113	395	11	519	25,70 %
s 3 izbami	234	643	31	908	44,97 %
so 4 izbami	122	180	5	307	15,20 %
s 5 a viac izbami	111	24	4	139	6,88 %
spolu :	591	1.374	54	2.019	100,00 %

Skutočná obývanosť trvalo obývaných bytov podľa ich veľkosti bola takáto:

počet osôb v byte	1 obyt.miestn.	2 izby	3 izby	4 izby	5 a viac izieb	spolu
1 osoba	92	165	173	32	9	471
2 osoby	31	140	220	66	24	481
3 osoby	12	86	189	66	26	379
4 osoby	8	84	216	87	33	428
5 osôb	2	29	82	29	23	165
6 osôb	1	10	18	18	16	63
7 a viac osôb	-	5	10	9	8	32
spolu :	146	519	908	307	39	2.019
v %	7,2 %	25,7 %	45,0 %	15,2 %	6,9 %	100,00%

Štruktúra bytového fondu podľa veku stavieb bola v roku 2001 nasledovná :

	rodinné bytové		ostatné budovy	spolu	v %
	domy	domy			
do roku 1899	88	70	23	181	8,96 %
1900 - 1919	26	7	1	34	1,68 %
1920 - 1945	91	95	9	195	9,66 %
1946 - 1970	181	610	3	794	39,32 %
1971 - 1980	91	179	3	273	13,52 %
1981 - 1990	68	369	5	442	21,89 %
1991-2001	46	44	10	100	4,96 %
spolu:	591	1.374	54	2.019	100,00 %
z toho					
1996 –2001	24	37	7	68	2,97 %

Uvedené štatistické údaje sú relatívne veľmi priaznivé, keď takmer 80 % zo všetkého bytového fondu pochádza z výstavby po roku 1946, viac ako 65 % bytov je troj a viac – izbových a viac, ako 70 % zo všetkých bytov je zatriedených do I. vybavenostnej kategórie.

Signifikantný je však najmä údaj o dramatickom poklese bytovej výstavby v meste po roku 1990.

Podľa vybavenostných kategórií bolo rozdelenie bytového fondu v meste takého:

byty	v rodinných			spolu	v %
	domoch	domoch	budovách		
I. kategórie	368	1.033	19	1.420	70,33 %
II.kategórie	180	299	26	505	25,01 %
III. kategórie	13	8	6	27	1,34 %
IV. kategórie	30	34	3	67	3,32 %
spolu:	591	1.374	54	2.019	100,00 %

Podľa druhu použitého stavebného materiálu nosných múrov vysoko prevažujú objekty z tvrdých materiálov – kameňa, tehál alebo panelov. Takto je postaveného viac, než 90 % zo všetkého počtu bytov. Ako stavby z dreva je uvedených 28 bytov, z nepálených tehál sú postavené len 4 byty.

Technické vybavenie trvalo obývaných bytov bolo nasledovné :

ukazovateľ	počet bytov	počet osôb	v
<u>bytoch</u>			
počet bytov celkom:	2.019		5.690
z toho:			
- vybavených plynom zo siete	708		2.090
- vodovodom v byte	1.981		5.608
- vodovodom mimo bytu	3		4
- s prípojkou na kanalizačnú sieť	1.829		5.122
- so septikom (žumpou)	142		447
- so splachovacím záchodom	1.979		5.582
- s kúpeľňou, alebo so sprchovacím kútom	1.958		5.547

Podľa spôsobu vykurovania možno bytový fond špecifikovať nasledovne :

spôsob vykurovania	počet bytov	počet osôb v bytoch
- ústredné kúrenie diaľkové	863	2.371
- ústredné kúrenie lokálne	454	1.418
- etážové kúrenie	119	344
- lokálne kúrenie	222	570
- iný spôsob vykurovania	361	987

Podľa jednotlivých sčítacích obvodov bola základná štruktúra domového a bytového fondu Kremnice v roku 2001 nasledovná :

sčítací obvod	domy spolu	trvalo obývané	neobývané
001 – Stred	160	138	22
002 – Grobňa-pod traťou	184	150	34
003 – štvrť kpt. Nálepku	349	306	43
004 – železničná stanica	8	6	2
005 – Rudné bane – kameňolom	9	7	2
006 – Nová dolina – Ludvik – Ferdinand	70	56	14
007 – nemocnica – mincovňa	28	25	3
008 – športový areál	3	3	-
009 – Kalvária	5	2	3
010 – Revolta	8	5	3
011 – Krahulecký štós – za Grobňou	1	1	-
012 – Štós		obvod nie je obývaný	
013 – Jazerný dvor – Štátny majetok	4	4	-
014 – Skalka – Slobodné – Starý salaš		obvod nie je obývaný	
019 – Huty	53	46	7

sčítací obvod	byty spolu	trvalo obývané	neobývané
001 – Stred	346	300	46
002 – Grobňa pod traťou	277	237	40
003 – štvrť kpt. Nálepku	1.115	1.045	70
004 – železničná stanica	43	39	4
005 – Rudné bane – kameňolom	75	69	6
006 – Nová dolina – Ludvik – Ferdinand	86	69	17
007 – nemocnica – mincovňa	43	41	2
008 – športový areál	3	3	-
009 – Kalvária	5	2	3
010 – Revolta	11	8	3
011 – Krahulecký štós – za Grobňou	1	1	-
012 – Štós		obvod nie je obývaný	
013 – Jazerný dvor – Štátny majetok	4	4	-
014 – Skalka – Slobodné – Starý salaš		obvod nie je obývaný	
019 – Huty	230	219	11

Údaje z posledných dvoch tabuliek pochádzajú z predbežných výsledkov sčítania obyvateľstva, domov a bytov tak, ako boli spracované sumarizáciou údajov za jednotlivé sčítacie obvody, ktorú poskytol Mestský úrad v Kremnici. Údaje nie sú kompatibilné s tými údajmi, ktoré sú uverejnené v Štatistickom lexikóne Slovenskej republiky, zrejme pre rozdielne vymedzenie sčítacích obvodov. Z rovnakého dôvodu nie sú porovnateľné ani s publikovanými výsledkami zo sčítania v roku 1991.

K obdobiu posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov bolo v Kremnici zistených 2.380 cenzových domácností, s priemerným počtom 2,45 obyvateľov na 1 cenzovú domácnosť. Na 100 cenzových domácností pripadalo 84,8 bytov. V tom istom čase bolo zistených 1.976 bytových domácností a 2.282 samostatne hospodáriacich domácností. Súčasný odhadnutelný deficit bytového fondu (rozdiel medzi počtom bytov a počtom cenzových, resp. samostatne hospodáriacich domácností) je po odpočítaní cca 20 % odhadu chceného spolužitia približne 250 – 260 bytov, najviac však 360 bytov. V roku 2001 pritom mesto evidovalo takmer 200 žiadostí o pridelenie bytu, a to i pri skutočnosti, že prakticky žiadnymi voľnými bytmi nedisponuje, čo potvrdzuje odhad výšky deficitu.

Pre očakávaný prírastok cca 200 - 250 trvale bývajúcich obyvateľov (s urbanistickou rezervou do 350 obyvateľov) do roku 2020 by pri priemernej obývanosti 3,5 obyv./byt bolo potrebné vybudovať približne 100 nových bytov, a pre ďalší výhľad do roku 2030 (2035) ďalších cca 75 - 100 nových bytov. Zo súčasného na bývanie z rôznych dôvodov nevyužívaného bytového fondu možno reálne očakávať zobytnenie cca 50 – 60 bytov. Z takejto úvahy následne vyplýva potreba zabezpečiť pre deklarovaný rozvoj mesta do roku 2020 územné možnosti pre výstavbu cca 350 - 400 nových bytov, pre ďalší výhľad do roku 2030 (2035) ďalších cca 100 - 150 bytov, spolu teda celkom 450 - 550 nových bytov, pre približne 1.100 – 1.250 obyvateľov. Pri priemernej intenzite zástavby 90 – 120 obyv./ha to znamená približnú potrebu 9,5 – 14,0 ha pre novú bytovú výstavbu v čistých obytných plochách.

Úbytky zo súčasného bytového fondu budú pritom skôr minimálne, pretože sa s rozsiahlejšími asanáciami neuvažuje. Neodhadnuteľný je však úbytok súčasných bytov ich premenou na rekreačné využívanie, resp. na tzv. druhé bývanie. Predpoklad využitia cca 100 bytov (zbytok zo v súčasnosti na trvalé bývanie nevyužívaných bytov) na takéto účely však môže byť akceptovateľný. Je však reálne možné dosiahnuť aj vyšší počet bytov, ktoré sa budú úplne alebo čiastočne využívať na rekreačné účely, alebo na účely tzv. "druhého" bývania - najmä v historickej zástavbe, s vyšším podielom bytového fondu nižšieho štandardu, nezodpovedajúcich už súčasným nárokom na trvalé bývanie.

b) návrh rozvoja

Možnosti lokalizácie a výber vhodných plôch pre rozvoj bývania (ako jednej z najdôležitejších mestských funkcií) boli pri riešení konceptu územného plánu mesta širokospektrálne preverované. Preverovali sa všetky mestom navrhované alebo doporučované lokality, vybrané v rámci Konceptie rozvoja bývania, resp. Návrhu na rozšírenie zastavaného územia mesta (MsÚ Kremnica, 2001), teda najmä lokality nad Veterníkom, Galandov Majer, Jazerný dvor, nad úpravňou, ale aj ďalšie možnosti umiestnenia nízko i viacpodlažnej obytnej zástavby v zastavanom území mesta (vo Zvolenskej doline, v Starej a Novej doline, pod Veterníkom, na území medzi Rembízom a Veterníkom a na Skoku). Všetky lokality sa posudzovali z hľadísk ich vhodnosti pre bývanie (sklonitosť terénu, jeho oslnenie a ostatné faktory, ovplyvňujúce kvality obytného prostredia), z hľadísk ich možného dopravného sprístupnenia, vhodného začlenenia do urbanistickej štruktúry mesta, pôsobenia na historickú siluetu mesta, začlenenia do krajinného prostredia a ostatných požiadaviek pamiatkovej ochrany mesta, ale aj z hľadísk ekonomickej náročnosti, vhodnej etapizácie a reálnosti výstavby v tom - ktorom území s ohľadom na možnosti mesta pri príprave a realizácii podmieňujúcich a vyvolaných investícií, ktoré s prípravou bytovej výstavby súvisia.

Z riešenia riešenia územného plánu boli naopak vylúčené všetky tie lokality, ktoré by ovplyvňovali historickú siluetu mesta alebo jeho prírodné prostredie, a teda neboli synchronne s požiadavkami pamiatkovej starostlivosti - najmä lokalita nad úpravňou a plochy rozsiahlych záhrad z južnej strany Grobne. Z dopravných dôvodov a z dôvodu požiadaviek na zdravé obytné prostredie sa nenavrhuje žiadna nová obytná zástavba pri ulici J. Langsfelda, ale ani v nižších polohách Dolnej ulice (lokalita pri Včelíne). Zástavba na území medzi Včelínom a Špitálskou by z hľadiska kvalít bývania a špecifičnosti obytného prostredia mohla byť vhodnou, je však náročná na dopravné sprístupnenie, a územie svojim rozsahom výraznejšie presahuje ekonomické možnosti, ale aj očakávané potreby ďalšieho rozvoja mesta.

Vo variantnom riešení konceptu územného plánu mesta boli všetky navrhované lokality novej obytnej zástavby preverené a rôznym spôsobom v riešení konceptu využité. V návrhu územného plánu je riešenie rozvoja bývania dopracované v zásade podľa variantu „a“ s niektorými čiastkovými zmenami a úpravami, a doplnením návrhu nových obytných plôch podľa požiadaviek mesta (obstarávateľa ÚPN), a so zohľadnením akceptovaných požiadaviek obyvateľov mesta pri prejednávaní konceptu ÚPN.

Nová sústredená obytná zástavba sa územným plánom mesta prednostne navrhuje v jeho južnom rozvojovom smere, v pre obytnú výstavbu dlhodobu pripravovanej lokalite nad Veterníkom. Na tomto území s rozlohou 9,55 ha sa predpokladá najmä intenzívna výstavba rodinných domov, s obmedzeným doplnením o bývanie v menších bytových domoch (viladomoch a bodových sekciových domoch) a v štruktúrálnej, priestorovo viazanej zástavbe. Navrhuje sa taký spôsob zástavby, pri ktorom nové obytné štruktúry budú previazané na jestvujúcu komunikačnú štruktúru Veterníka a na zástavbu Rembízu, a výhľadovo doplnené extenzívnou nízkopodlažnou obytnou

zástavbou na disponibilných plochách pod Veterníkom, s novým komunikačným prepojením na Dolnú ulicu pod cintorínom. Prírodným pokračovaním obytnej zástavby pri Veterníku bude výhľadovo navrhovaná sústredená obytná zástavba na Špitálskej, v ucelenom obytnom súbore s uplatnením nízkopodlažných a strednopodlažných foriem bývania.

Ďalšia sústredená nízkopodlažná obytná zástavba v extenzívnej forme je navrhovaná na plochách jestvujúcich rozsiahlejších záhrad v zastavanom území mesta v Starej doline – pod západným svahom Grobne, na území s rozlohou cca 9,41 ha, ktorá sa predpokladá realizovať v II. poradí výstavby v návrhovom období ÚPN do roku 2020. Lokalita medzi Maškovom a Galandovým majerom (cca 3,10 ha) vrátane rezervných plôch nad Galandovým majerom (1,60 ha), je navrhovaná pre extenzívne nízkopodlažné bývanie špecifického charakteru (bývanie v kombinácii s penziónovým rekreačným ubytovaním). Okrem toho sa navrhuje rozsiahlejšia sústredená bytová výstavba v lokalite na Skoku (do cca 4,0 ha), s možným uplatnením nízko ale i strednopodlažného bývania. Okrem toho sa navrhuje doplnenie prielúk a stavebných medzier v Novej doline (pod Revoltou) a nad Angyalovou ulicou.

V intenzívne zastavanom území mesta sa okrem lokality na Skoku nenavrhuje žiadna rozsiahlejšia rozptýlená obytná zástavba s tým, že mimo pamiatkovú rezerváciu možno uvažovať s využitím disponibilných prielúk, a s lokálnymi dostavbami a prestavbami (niekedy aj asanačnými) jestvujúcich obytných objektov, pokiaľ sú subštandardné a pre potreby bývania na súčasnej úrovni už nevyhovujúce. Takéto objekty sa nachádzajú najmä v jestvujúcej zástavbe pod Revoltou, ale aj na ulici Rumunskej armády alebo vo Zvolenskej doline, v podrobnostiach riešenia územného plánu mesta ich však nemožno bližšie špecifikovať, ale ani odhadovať, koľko z nich sa reálne využije pre účely tzv. "druhého" bývania alebo na rekreačné ubytovanie.

Na plochách, vymedzených územným plánom, možno v ich návrhovom období umiestniť celkom 250 – 300 bytov, s absolútnou prevahou bytov v rodinných domoch. Pre sociálne bývanie sa navrhuje cca 30 – 35 bytov, z toho 20 – 25 bytov pre sociálne neprispôsobilých. Z celkového počtu rodinných novopostavených domov možno reálne uvažovať s orientačným podielom ich jednej tretiny ako domov s dvomi bytmi alebo s tzv. trojgeneračným bývaním.

Okrem toho je potrebné uvažovať aj s bývaním v polyfunkčných objektoch a v objektoch s inými funkciami, t.j. s tzv. "služobnými" bytmi, s možným zobytnením podkrovi v jestvujúcich bytových či rodinných domoch alebo s takou ich rekonštrukčnou prestavbou, pri ktorej môže dôjsť k zvýšeniu, ale aj zníženiu súčasného počtu bytov. Celkovo však navrhované kapacity území, určených pre novú bytovú výstavbu, možno hodnotiť ako dostačujúce. Vzájomnou kombináciou jednotlivých lokalít alebo ich zaradením medzi rezervné plochy alebo plochy výhľadovo navrhovanej zástavby sa navrhuje približne taký rozsah plôch obytnej zástavby, ako to vyplýva z demografickej analýzy a očakávaných potrieb bývania, mierne prekračovaných tak, aby sa územným plánom na území mesta postupne vytvorila mierna prevaha ponuky plôch pre novú obytnú výstavbu na rozdiel od súčasného stavu, kedy ich je nedostatok, a aby tak územný plán mesta v tom - ktorom časovom období umožnil orgánom mestskej samosprávy výber vhodných lokalít pre zriadenie podmieňujúcich investícií do verejnej dopravnej a technickej vybavenosti, umožňujúcich stavebné využitie vybraných území. V každom z variantných riešení sa však vždy za ťažiskové (aj v súlade s ÚPN - SÚ z r. 1980) pokladajú najmä priestory na južnom okraji mesta - pri Veterníku, a v dlhodobejšom výhľade nasledovne na Špitálskej. Ostatné pre rozvoj bývania navrhované lokality majú buď špecifickú funkciu (sociálne bývanie, penziónové bývanie) alebo sú navrhované v územiach so zložitejšími podmienkami (napr. súčasná pozemková držba, či iné obmedzenia ich dostupnosti pre reálnu možnosť výstavby), ako je napr. navrhovaná výstavba v Starej doline, alebo v uzávere Novej doliny.

B.10.2. Občianska vybavenosť

Súčasná škála a sortiment zariadení občianskej vybavenosti približne zodpovedá veľkosti mesta, potrebám jeho obyvateľov a obyvateľov jeho záujmového územia, najmä však ekonomickým predpokladom a možnostiam obyvateľstva. Základná občianska vybavenosť je viazaná predovšetkým na obytné časti mesta, z veľkej časti však o umiestnení jej zariadení rozhodujú priestorové možnosti a historické vplyvy. Vyššia občianska vybavenosť, ale aj významnejšie zariadenia základnej občianskej vybavenosti sú lokalizované prevažne v centrálnej mestskej zóne, ktorá je zhruba totožná

s pamiatkovou rezerváciou. Vyššia koncentrácia zariadení občianskej vybavenosti je v priestoroch Dolnej ulice, ulice Pavla Križku a Zechenterovej ulice, t.j. na južnom okraji mestského centra. Vybavenosť sociálneho charakteru je reprezentovaná predovšetkým objektami materských škôl, základných, stredných a špeciálnych škôl, zariadení pre pedagogiku voľného času a zariadeniami pre zdravotníctvo a pre sociálnu starostlivosť. Ostatná občianska vybavenosť má komerčný, alebo prevažujúco komerčný charakter. Zariadeniami občianskeho vybavenia v Kremnici sa do veľkej miery saturujú i potreby obcí v záujmovom území mesta.

Pretože sa v návrhovom, ale ani výhľadovom období tohoto územného plánu neočakáva výraznejší rast počtu obyvateľov mesta a koncepcia riešenia územného plánu je zameraná skôr na zastavenie starnutia obyvateľstva, na udržaní súčasného počtu obyvateľov a len jeho miernom zvyšovaní, nie je počet obyvateľov dôvodom pre zvyšovanie rozsahu alebo sortimentu zariadení základnej občianskej vybavenosti sociálneho či komerčného charakteru a vyššej vybavenosti sociálneho charakteru. Dôvodmi pre úpravy alebo zvyšovanie počtu zariadení občianskej vybavenosti je tak najmä navrhovaný rozvoj obytnej zástavby v jej nových lokalitách, a saturácia potrieb návštevníkov mesta, ktorých počet by sa mal etablovaním Kremnice ako významného centra rekreácie a cestovného ruchu zvyšovať.

10.2.1. Základná občianska vybavenosť

Zriadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie

V meste sú t.č. dve materské školy, s celkovou kapacitou cca 250 žiackych miest. Povinnú školskú dochádzku zabezpečujú dve základné školy, s úhrnnou kapacitou cca 1100 žiackych miest. Okrem toho sú v meste lokalizované aj zariadenia špeciálneho školstva pre sluchovo postihnuté deti (s nadregionálnou pôsobnosťou) a osobitná škola pre deti mentálne postihnuté. Na štandardnej úrovni je mesto vybavené záujmovým školstvom a zariadeniami pre pedagogiku voľného času.

Skladba zariadení predškolskej výchovy (aj s ich približnými kapacitami) je nasledovná :

Materské školy

– MŠ na Dolnej ulici	cca 110 žiackych miest
– MŠ Nová dolina (Ulica Jurka Langsfelda)	cca 55 žiackych miest

Materské školy špeciálne

– MŠ pri ZŠ pre sluchovo postihnutých	cca 16 žiackych miest
– MŠ pri SZŠ-eMklub	cca 25 žiackych miest

V lokalite plánovaného obytného súboru „Veterník“ je vybudovaný objekt Materskej školy, ktorý však nebol ukončený a sprevádzkovaný. V riešení územného plánu mesta sa tento objekt rešpektuje. Okrem neho je realizovaná plocha pre výhľadové umiestnenie predškolského zariadenia aj v lokalite Dolná.

V záujmovom území mesta sú ďalšie materské školy v obciach Bartošova Lehôtka, Ihráč, Jastrabá, Kopenica, Kunešov a Nevoľné.

V súčasnosti sa v meste neprevádzkuje žiadne zariadenie s jaseľskou starostlivosťou. Vzhľadom k súčasnému znižovaniu populácie v detskom veku ich ani nenavrhujeme. V prípade skutočných potrieb alebo záujmu však nie je problémom takéto zariadenie (alebo inú formu detského útulku) zriadiť buď vyčlenením priestorov v niektorej z materských škôl, alebo vo vhodne upravenom inom objekte, alebo na plochách, vymedzených územným plánom pre sociálnu vybavenosť predškolskej výchovy.

Základné školy

V Kremnici sa v súčasnosti nachádzajú dve základné školy :

- I. ZŠ na Angyalovej ulici s kapacitou do 600 žiackych miest
- II. ZŠ na Križkovej ulici do 500 žiackych miest

V záujmovom území mesta je ďalšia základná škola v obci Jastrabá, s kapacitou cca 200 žiackych miest.

Kapacity školských zariadení sú aj pre výhľadové potreby mesta a jeho záujmového územia dostačujúce. S prihliadnutím na demografickú prognózu sa žiadne nové zariadenia základného školstva nenavrhujú. V areáli II. ZŠ sa však odporúča zväčšiť a sortimentne rozšíriť plochy školských športovísk (aj ako prípadnú kompenzáciu za predpokladané výhľadové zrušenie ľahkoatletického areálu).

Špeciálne základné školy

V Kremnici je široká paleta špeciálnych škôl, ktoré zabezpečujú základné školské vzdelanie pre deti od 3 do 15 rokov. Základné školské vzdelanie pre sluchovo postihnuté deti zabezpečujú :

- Základná škola pre sluchovo postihnuté deti cca 80 žiackych miest
- Osobitná Základná škola pre sluchovo postihnuté deti cca 80 žiackych miest
- Špeciálna škola pre sluchovo postihnuté deti cca 25 žiackych miest

Pomocná škola pre sluchovo postihnuté deti zabezpečuje adaptačný proces pre postihnuté deti so stupňom ľahkej až strednej debility. V škole sú 6 až 9 ročné deti, ktoré sa učia základným hygienickým návykom a jednoduchým činnostiam.

Pre mentálne postihnuté deti je v Kremnici zriadená Osobitná základná škola internátna, s kapacitou cca 80 žiackych miest, z toho do 64 detí je v ústavnej starostlivosti. Škola zabezpečuje výchovu detí z okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica, Zvolen, Veľký Krtíš a Rimavská Sobota. Deti do školy prichádzajú cez koordinačné centrum v Ružomberku alebo priamo zo základných škôl obvodu Kremnica. Škola zabezpečuje denný, týždenný alebo celoročný pobyt, vrátane nariadenej ústavnej výchovy.

Záujmové školstvo, mimoškolská výchova

Od roku 1950 pôsobí v Kremnici Základná umelecká škola Jána Levoslava Bellu, s pôsobnosťou v troch odboroch. Navštevuje ju do 360 detí. Zriadené sú

- hudobý odbor
- tanečný odbor
- výtvarný odbor
- literárno-dramatický odbor

Centrum využitia voľného času CVRČEK (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (navštevnosť cca 350 – 400 detí) a letné detské tábory. Poskytuje priestorové možnosti aj pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti.

O využitie voľného času detí a mládeže sa stará aj knižnica, Mestské kultúrne stredisko, e-M klub a Hnutie kresťanských spoločenstiev.

Základné školy sú vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry. I. ZŠ má školský športový areál s menším futbalovým (basketbalovým) ihriskom. Pre telovýchovu sa využíva aj areál mestského ľahkoatletického ihriska, vrátane pedagogiky voľného času (mimoškolské športové aktivity), čo v prípade jeho výhľadového zrušenia nebude možné a bude ich potrebné nahradiť rozšírením školských športovísk (II. ZŠ, Gymnázium - ŠÚV).

Kultúra a osвета

V rámci základnej vybavenosti pôsobí v meste Klub pre dôchodcov. Aktívnu činnosť vyvíja Mestské kultúrne stredisko, s aktivitami v usporadúvaní jazykových kurzov, kurzov šitia, divadielka poézie, divadelného krúžku, hudobnej skupiny, videokrúžku, detského a ženského speváckeho zboru, dychovej hudby Minciari (obsah činností sa mení podľa záujmu). MKS zabezpečuje tiež vydávanie Kremnických novín. Kultúru a osvetu šíri na území mesta aj Miestny odbor Matice Slovenskej.

Zdravotníctvo

Obvodné zdravotné strediská s lekáorskými pracoviskami I. kontaktu pre dospelých a pre deti a dorast sú umiestnené v priestoroch polikliniky. Zriadených je 5 obvodných (a závodných) ambulancií, 2 detské ambulancie, 4 stomatologické ambulancie, neurologická ambulancia a rehabilitácia. V priestoroch NsP je telocvičňa pre invalidov, predajňa očnej optiky a lekárne. Ďalšia lekárne je v mestskej zástavbe.

Zdravotné strediská (alebo ambulancie) v obciach záujmového územia mesta nie sú zriadené. Poradne pre matky s deťmi sú v Hornej Vsi, Ihráči, Jastrabej, Kopernici, v Kremnických Baniach a v Kunešove.

Sortiment a kapacita všetkých týchto zariadení postačuje aj pre výhľadový rozvoj mesta. Doporučuje sa však zriadenie (súkromnej) lekárskej ordinácie, a snáď i lekárne v území s novonavrhovanou koncentrovanou obytnou výstavbou nad Veterníkom, ako súčasť obytnej zástavby.

Sociálna starostlivosť

Služby sociálnej starostlivosti (pre seniorov) poskytuje mesto Kremnica (Mestský úrad) a jeho účelové zariadenie Dom dôchodcov, s ubytovacou kapacitou 34 lôžok. Jedáleň pre dôchodcov má kapacitu 100 stoličiek. Zriadená je i práčovňa pre dôchodcov. V azylovom dome možno ubytovať 10 mužov.

Sociálne služby poskytujú aj nasledovné dobrovoľné (neštátne) subjekty :

- Občianske združenie – e-M klub (služby pre rodiny s deťmi)
- Nadácia cez deti k rodine
- Nadácia na pomoc sluchovo postihnutým deťom
- Nadácia priaznivcov SOU a SPŠO pre sluchovo postihnutú mládež
- Nadácia „Útočisko“
- Nadácia „Pardiso“
- TENSING – kresťanské ekumenické hnutie

Všetky objekty, v ktorých sa služby sociálnej starostlivosti a sociálne služby nachádzajú, sa riešením územného plánu mesta zachovávajú. Nové zariadenia sa nenavrhujú, podľa skutočných potrieb ich však možno zriadiť v jestvujúcich objektoch ich účelovými úpravami.

Maloobchodná sieť

Je prevádzkovaná na komerčnej báze. Jej základ tvoria obchody s potravinárskym sortimentom, prípadne i s rozšíreným sortimentom drogistického tovaru, domácich potrieb a drobného tovaru. Sieť predajní je viazaná na obytné zóny mesta, najmä na sídliská, ale aj na centrum mesta (Dolná ulica), kde sú umiestnené aj špecializované predajne a obchodný dom Jednota.

V súvislosti s novonavrhovanou koncentrovanou obytnou zástavbou sa predpokladá rozšírenie siete maloobchodných predajní (najmä so základným potravinárskym alebo rozšíreným sortimentom) v lokalite Veterník - nad Veterníkom a v Novej i Starej doline. Obchody môžu byť podľa navrhovanej funkčnej regulácie súčasťou obytných zón, alebo zón s navrhovanou zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou. Širší sortiment maloobchodných zariadení možno výhľadovo predpokladať aj v navrhovaných transformačných zónach (Ulica Jula Horvátha, Ulica Ľudovíta Štúra).

Územným plánom sa v južnej časti mesta (v lokalite nad Včelínom) vymedzuje územie pre možné umiestnenie širokosortimentného zariadenia maloobchodu, pre niektorý z obchodných reťazcov, ktorý bude mať záujem etablovať sa v meste. Výstavba takéhoto zariadenia však súvisí najmä so zvýšením kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva a s rozvojom mesta ako strediska rekreácie a cestovného ruchu.

Verejné stravovanie

Verejné stravovanie je zabezpečované na komerčnej báze. Sieť zariadení pohostinstiev, bufetov, reštaurácií (príp. i s kaviarenskou prevádzkou), je viazaná najmä na centrum mesta, alebo na obytné súbory v meste, výnimočne i v jeho okrajových častiach.

V návrhu územného plánu mesta sa predpokladá rozšírenie siete a sortimentu zariadení pre verejné stravovanie najmä v súvislosti s rozvojom cestovného ruchu - najmä v centrálnej mestskej zóne a na navrhovaných plochách verejnej rekreačnej vybavenosti a v územiach, na ktorých je územným plánom navrhnutá transformačná prestavba na zmiešanú (polyfunkčnú) mestskú zástavbu. Rozsiahlejšie sa rozšíri ich kapacita v zóne komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu na Skalke - tak, ako je to podrobne navrhované v schválenej zmene ÚPN VÚC Kremnické vrchy -ÚPN-Z Skalka.

Služby pre obyvateľstvo

Základný sortiment služieb obyvateľstvu sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach, umiestnených prevažujúco v centre mesta. Žiadúce by bolo ich rozšírenie aj v starších či novonavrhovaných obytných zónach, je to však závislé od dopytu obyvateľstva. Regulácia funkčného využitia plôch podľa tohoto územného plánu to umožňuje.

Výrobné služby

Sortiment výrobných služieb pre obyvateľstvo sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach, ktoré sú umiestnené buď v centre mesta, alebo vo vhodných (príp. účelovo adaptovaných) objektoch v mestskej zástavbe, v zásade bez vzťahu k obytnej zástavbe. Územným plánom mesta sa v rámci regulácie funkčného využitia plôch umožňuje ich zriadenie v zónach so zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou, a (za predpokladu ich hygienickej nezávadnosti) aj v rámci jestvujúcej a navrhovanej obytnej zástavby mestského typu.

Správa a riadenie

Mestský úrad je umiestnený v centre mesta, v účelovej budove na Štefánikovom námestí. V centre mesta je tiež Poštový úrad, úradovňa verejnej bezpečnosti (polície). Verejný požiarny útvar je umiestnený v účelovom areáli na Langsfeldovej ulici. Tieto zariadenia sú vyhovujúce, stabilizované, a územný plán ich rozširovanie nenavrhuje.

10.2.2. Vyššia občianska vybavenosť

Školstvo a výchova

Stredoškolské vzdelávanie v Kremnici zabezpečuje Gymnázium Kremnica. Gymnázium bolo založené v roku 1527. Reálne gymnázium obnovili v roku 1856 a účelovú budovu preň postavili v roku 1874. V rokoch 1985 – 1990 bolo vyučovanie na gymnáziu prerušené, znovu ho otvorili 1. septembra 1990. Na gymnáziu študuje v 4 triedach cca 125 žiakov. Je osobitne zamerané na ekonomiku a na výpočtovú techniku. V roku 1966 bola v Kremnici založená Škola úžitkového výtvarníctva. Škola má v súčasnosti cca 200 žiakov, 8 tried a 4 výtvarné odbory :

- výtvarné spracovanie kovov a kameňa
 - odd. umeleckého kováčstva a zámočníctva
 - odd. umeleckého odlievania kovov
 - odd. zlatníctva a strieborníctva
 - odd. plošného a plastického rytia kovov

- tvarovanie priemyselných výrobkov
- tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov
- konzervátorstvo a reštaurátorstvo (dvojiročné pomaturitné štúdium).

Škola je umiestnená v objekte Gymnázia na ul. P. Križku. Žiaci sú ubytovaní na internáte, so zabezpečeným celodenným stravovaním.

V návrhu územného plánu sa aj naďalej uvažuje so spoločnou koexistenciou oboch týchto škôl v spoločnom objekte historického Gymnázia, školský areál má rezervovanú plochu pre rozšírenie jeho telovýchovného vybavenia.

Ak by, zo zatiaľ nepredvídateľných príčin, bolo žiaduce vybudovanie nového účelového zariadenia Školy úžitkového výtvarníctva, doporučuje sa jeho umiestnenie v svažitejších polohách lokality na Špitálskej. Takéto jeho umiestnenie však bude potrebné riešiť formou zmeny územného plánu mesta, alebo ho doporučiť riešiť v návrhu územného plánu formou územnej rezervy.

Pre sluchovo postihnutú mládež je v meste zriadené špeciálne školstvo na úrovni stredoškolskej odbornej výchovy. Stredná priemyselná škola odevná vzdeláva do 50 žiakov v 5 - ročnom ucelenom štúdiu. Absolventi SPŠO majú možnosť rekvalifikácie formou nadstavbového štúdia, ukončeného záverečnými účňovskými skúškami. Stredné odborné učilište pre sluchovo postihnutých má cca 135 žiakov v 4 - ročnom ucelenom štúdiu, v štyroch učebných odboroch (stolári, maliari, kuchári, krajčírky). Odborné učilište pre sluchovo postihnutých má do 10 žiakov, pripravuje žiakov z osobitnej školy a je ukončené vydaním učňovského listu. V meste je taktiež zriadené gymnázium pre nepočujúcich.

Škola je umiestnená v účelových a účelovo adaptovaných objektoch na Kutnohorskej ulici, žiaci majú zabezpečené ubytovanie na dvoch internátoch, patriacich ku škole. Územným plánom mesta sa žiadne zmeny v jej umiestnení alebo jej rozširovanie nenavrhujú.

Od 1. 9.2008 je v Kremnici zriadené súkromné osemročné gymnázium.

Kultúra a osвета

V účelovom objekte v mestskom centre (na Štefánikovom námestí) je umiestnená Knižnica Jána Kollára, ktorá poskytuje základné a špeciálne knihovnícke služby s doplnkovou komerčnou činnosťou.

V účelovom objekte na ul. P. Križku je umiestnené kino Akropola, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta. Kultúrny dom na Langsfeldovej ulici sa t.č. na kultúrno – spoločenské účely nevyužíva., amfiteáter v Novej doline je taktiež nevyužitý a chátra.

Územným plánom mesta sa v priestoroch Novej doliny navrhuje zriadenie tematického parku s historicko - poznávacími, náučnými, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami, úzko previazanými na pamiatky banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti v kremnických zlatých baniach. V jeho rámci sa navrhuje aj revalorizácia areálu amfiteátra a účelová prestavba vhodných historických objektov na náučné, muzeálne a iné kultúrno - spoločenské funkcie verejného charakteru. Úpravy by mali byť zamerané najmä na obnovu a prezentáciu technických pamiatok, evidovaných a chránených v rámci Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice, a na revalorizáciu krajinného prostredia, s cieľom zachovať v tomto území aj vybrané charakteristické prvky banskou činnosťou premenenej krajiny. Ako súčasť tematického parku sa navrhujú aj na tomto území sa nachádzajúce priestory prímestských, rekreačne využívaných lesov. Tematický park by zároveň mal byť aj východiskovým (a cieľovým) miestom väčšiny náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, s ich previazaním na priestory pamiatkovej rezervácie a na výhľadkové rekreačné trasy, navrhované nad mestom, na jeho západnom okraji, a východnom aj do navrhovaných a výhľadových priestorov so športovými a športovo – rekreačnými aktivitami (Jarabica, Golfový areál).

Pre kultúrno a kultúrno - spoločenské účely (podľa skutočných potrieb a možností mesta) možno polyfunkčne využiť aj tzv. rezervné plochy pre novú výstavbu v rámci pamiatkovej rezervácie

Kremnica - plochu po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, alebo územie terajšieho parkoviska, uvoľnené po asanácii býv. hotela Jeleň.

Telovýchova a šport

Kremnica má dlhodobú tradíciu budovania a využívania športových, telovýchovných a športovo – rekreačných zariadení v mestskom prostredí. Za všetky dávnejšie (a už zaniknuté) treba spomenúť napríklad tradíciu bežeckého lyžovania v blízkom okolí mesta, mostíky pre skoky na lyžiach, alebo prímestský lyžiarsky areál na svahoch Jarabice.

Základy terajšieho športového a športovo – rekreačného areálu v meste pochádzajú z 30-tych rokov minulého storočia.

Ucelený športový areál sa nachádza na južnom okraji mesta, v údolí Kremnického potoka, na rekultivovaných priestoroch pôvodných banských háld a na časti plôch zaniknutých hutníckych prevádzok. Mestský športový areál pozostáva z futbalového ihriska s tribúnami, športovej haly (telocvične), tenisových kurtov a areálu pre ľahkú atletiku. Okrem výkonnostného športu sa areál využíva aj pre školskú a záujmovú telovýchovu. Z južnej strany naň bezprostredne nadväzuje areál termálneho kúpaliska s neštandardným, 2x50m dlhým otvoreným bazénom (pôvodne bol budovaný ako akumulácia nádrž podzemnej hydroelektrárne). Nedostatkom areálu kúpaliska, ale aj celého športového areálu je jeho nedostatočné sprístupnenie, najmä však málo parkovísk pre pasantských automobilových návštevníkov a obmedzené (resp. limitované) možnosti ďalšieho územného rozvoja, resp. skvalitnenia športových a rekreačných zariadení. Okrem tohto komplexu sa v meste nachádza kolkáreň.

Pre rozvoj športových a športovo - rekreačných aktivít podľa riešenia pôvodného ÚPN - SÚ (z r. 1980) má mesto Kremnica vypracovaný ÚPN-Z športovo - rekreačnej zóny, s rozvojovými plochami, nadväzujúcimi na terajšie športové a športovo - rekreačné plochy. V jeho intenciách sa aj v tomto územnom pláne mesta ako pokračovanie areálu jestvujúcich zariadení pod pôvodným Námestím hutníkov navrhuje rozšírenie a kompletácia mestskej športovo - rekreačnej zóny, so široko koncipovanými priestormi pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné využívanie, vrátane rekreačného ubytovania. V ťažiskovom území, nachádzajúcom sa v údolí Kremnického potoka, sa navrhujú verejné športové a športovo - rekreačné aktivity v intenzívnych i extenzívnych formách, s určenými priestormi pre umiestnenie športových objektov a športovo - rekreačných a rekreačných plôch. Územie je ukončené navrhovaným priestorom pre nenáročné (rekreačné) zjazdové lyžovanie v lokalite pod Galandovým majerom.

Areál termálneho kúpaliska sa, synchronne s návrhom ÚPN - ŠRZ rozširuje o plochy, priliehajúce k Dolnej ulici (býv. záhradníctvo) s tým, že na tomto území sa predpokladá zriadenie nového (východného) vstupu s vybavenosťou, a odstavného parkoviska osobných áut pre jeho návštevníkov. Predpokladá sa rekonštrukcia termálneho kúpaliska s cieľom zvýšenia jeho atraktivity a umožnenia jeho čiastočného celoročného využívania. Návrhom územného plánu sa zachováva aj areál ľahkoatletického areálu s ním, že jeho ďalšiu existenciu v strategicky dôležitom uzlovom priestore mestskej urbanistickej štruktúry aj napriek tomu nemožno považovať za definitívnu a rozvojaschopnú (v intenciách riešenia ÚPN-ŠRZ). Nahradiť by ho mali rozšírené športoviská škôl (ZŠ Angyalova a Gymnázium SUV).

Zdravotníctvo

Až do roku 2003 bola v Kremnici nemocnica s poliklinikou I. stupňa. Nemocnica, ktorá mala kapacitu 140 lôžok a mala 9 lekárskeho pracovísk, bola najmä pre finančné problémy zrušená. Jej priestory by sa mali, resp. mohli využiť ako liečebňa pre dlhodobu chorých, alebo ako geriatrické centrum. Poliklinika ktorá sa zachovala a je umiestnená v novom účelovom objekte, má päť špecializovaných ambulancií – internú, neurologickú, chirurgickú, gynekologickú a ORL ambulanciu, s piatimi lekárskeho pracoviskami.

Verejné ubytovanie a stravovanie

Zariadenia pre verejné ubytovanie sú reprezentované hotelmi Veterník a Centrál. Obidva hotely sú mestského typu a sú vybavené sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb. Hotel Golfer, ktorý je umiestnený za areálom kúpaliska, má pobytový charakter. Je vybavený sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb a niektorých športovo – rekreačných služieb. Celková ubytovacia kapacita týchto hotelov je cca 160 lôžok a 190 miest v ich reštauračnom a kaviarenskom vybavení.

Nové kapacity verejných ubytovacích a stravovacích zariadení majú rozvojové možnosti najmä v centrálnej mestskej zóne, vrátane tzv. "rezervných" plôch na území pamiatkovej rezervácie, na navrhovaných transformačných územiach, predovšetkým na plochách, určených pre vyššiu vybavenosť alebo funkčne zmiešanú mestskú zástavbu (najmä na Ulici Jula Horvátha). V špecifickej forme verejného ubytovania pobytového charakteru možno zariadenia verejného ubytovania a stravovania umiestňovať aj v navrhovaných rozvojových priestoroch športovo - rekreačnej zóny, či už vo forme hotelového alebo penziónového ubytovania.

V zmysle riešenia zmeny ÚPN - Z KSCR Skalka sa nové kapacity alebo rozšírenie kapacít súčasných zariadení navrhuje aj v lokalite na Skalke, ktorej urbanistické riešenie je do návrhu územného plánu mesta prevzaté v plnom rozsahu, vrátane plôch pre nové ubytovacie zariadenia voľného a viazaného cestovného ruchu.

Nevýrobné služby

Zo zariadení nevýrobných služieb majú charakter vyššej mestskej občianskej vybavenosti mestský cintorín s pohrebnými službami (vrátane Domu smútku), cestovné kancelárie, stávkové kancelárie, rozmnožovne, fotoslužba a fotoateliér, stredisko propagačných a reklamných služieb a verejné záchody. Väčšina týchto zariadení je umiestnená v centrálnej mestskej zóne. Cintorín je umiestnený v južnej časti mesta a územným plánom sa navrhuje jeho postupné (etapovité) rozširovanie.

Bankové a finančné služby

V meste je expozitúra Všeobecnej úverovej banky a expozitúra Slovenskej sporiteľne. Okrem bánk vykonávajú zmenárenskú činnosť aj tri zmenárne valút, a špeciálna predajňa výrobkov Štátnej mincovne. Všetky tieto zariadenia sú umiestnené v centrálnej mestskej zóne.

10.2.3. Špecifická vybavenosť

Kultúra a osвета

V účelovo rekonštruovaných objektoch historickej zástavby na Štefánikovom námestí je lokalizované Múzeum mincí a medailí, ktoré plní aj funkciu regionálneho a mestského múzea. Má špecializované expozície baníctva, mincovníctva, medailérstva, lyžiarstva a galérijných priestorov so stálou expozíciou a priestormi pre príležitostnú výstavnú činnosť. Oddelenou súčasťou múzeálnej expozície je areál Mestského hradu a interiér kostola sv. Kataríny s výhliadkovou vežou kostola.

V meste má sídlo okresné pracovisko Štátneho archívu, ktoré je umiestnené v účelovej novostavbe na vrchole Rembízu, pri železničnej trati.

Telovýchova a šport

Severovýchodne od mesta, na Skalke, je umiestnené komplexné stredisko rekreácie a cestovného ruchu. V rámci špecifického vybavenia sú súčasťou tohto strediska horské dopravné zariadenia – lyžiarske vleky a štadión pre bežecké lyžovanie – areál Bielej stopy, so servisnými športovými a športovo – rekreačnými zariadeniami. Jeho ďalší rozvoj sa navrhuje zmenou ÚPN-Z KSCR z roku 2002, ktorej riešenie je prevzaté do tohto územného plánu mesta. Momentálne je zo športových objektov zrealizovaná viacúčelová športová hala.

Zdravotníctvo

V meste Kremnica má sídlo Psychiatrická liečebňa, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR. Liečebňa bola zriadená v r. 1959 v neúčelových, prispôbených objektoch bývalých kasární. V návrhu územného plánu mesta sa liečebňa považuje za stabilizované zariadenie, bez jeho ďalšieho územného rozvoja.

Liečebňa zabezpečuje psychiatrickú zdravotnú starostlivosť pre 310 pacientov. Liečia sa tu pacienti od detského veku až po vek starecký, so všetkými psychiatrickými diagnózami, vrátane liečby protialkoholickéj a protitoxickéj. Liečebno – preventívny úsek tvoria štyri lôžkové oddelenia, oddelenie pracovnej terapie a sociálnej readaptácie a úsek klinickej psychológie. Detské psychiatrické oddelenie má 50 lôžok, mužské a ženské oddelenia majú po 100 lôžok, gerontopsychiatrické oddelenie má 60 lôžok, a je koedukované. Okrem liečebnej časti má nemocnica v areáli aj hospodársko – technický úsek a administratívnu časť. Má dvanásť lekárskejších a štyri psychiatrické pracoviská a celkovo cca 215 zamestnancov.

V záujmovom území mesta sa v obci Kremnické Bane, časť Staré Piargy, nachádza detská ozdravovňa Sniečko, ktorá zabezpečuje zdravotný pobyt a klimatoterapiu, doplnenú individuálnou a skupinovú liečbou pre deti od 6 do 15 rokov. Kapacita ozdravovne je 60 lôžok, súčasťou ozdravovne je základná škola.

B.10.3. Hospodárska základňa

10.3.1. Priemyselná výroba a ťažobná činnosť

Historicky a dlhodobým vývojom sa mesto Kremnica vyprofilovalo ako stredisko ťažby a spracovania vzácnych kovov. Okrem banskej a úpravárenskej činnosti bola a dodnes je základom hospodárskej činnosti v meste Kremnická (štátna) mincovňa.

Už v súvislosti s úpadkom ťažby a spracovania zlata v kremnickom banskom revíri sa koncom 18. storočia a v 19. storočí v meste postupne profilovala a etablovala náhradná výroba charakteru spracovania dreva (mestská píla, továreň na papier), ale aj výroba fajok, škatuľkáreň, továreň na výrobu keramiky, gombičkáreň. Ďalšie pracovné možnosti poskytovali mlyny a pivovar, mestské kameňolomy, tehelňa v Dolnej Vsi, ale aj mestská píla v Hornom Turčeku. Veľkým impulzom pre rozvoj mesta bola výstavba železničnej trate z Hronskej Dúbravy na Vrútky, rozvoj priemyselnej výroby však výraznejšie neovplyvnila. Ani za 1. československej republiky, v 1. polovici 20. storočia, sa priemyselná výroba v meste podstatnejšie nerozširovala. Mesto proti nezamestnanosti bojovalo najmä organizovaním rôznych stavebných akcií verejnoprospešného charakteru (výstavba komunikácií, vodovod, elektrifikácia). Už vtedy sa začalo uvažovať o cestovnom ruchu ako o významnom prostriedku hospodárskej prosperity mesta a zdroji pracovných príležitostí pre jeho obyvateľov.

Ťažba zlatonosnej rudy a jej spracovanie boli v Kremnici zastavené v decembri roku 1970. Ložisko je údajne vyťažené iba z 30-tich percent svojej kapacity, lenže náklady na výrobu zlata pri jeho nízkej koncentrácii boli zhodnotené ako vysoké a ťažba sa stala nerentabilnou. V júli 2003 sa však kanadská spoločnosť Tournigan a.s. stala držiteľom dobývacieho priestoru AuAg Kremnica. Spoločnosť má záujem o obnovenie ťažby a spracovanie AuAg rudy v Kremnici. Podľa spracovaného a zverejneného zámeru sa povrchová ťažba mala realizovať v okolí prepadliska Šturec a južnom pokračovaní žily Schramen. Pre nesúhlas obyvateľstva mesta nebol tento zámer do riešenia územného plánu mesta zahrnutý.

V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa. š.p.. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobnéj kapacity), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Okrem hlavného výrobného programu má Štátna mincovňa aj vedľajšie výrobné aktivity – zlieváreň Al a nástrojáraň na výrobu odliatok a polotovarov. Areál mincovne je historicky etablovaný na Štefánikovom námestí a na Kutnohorskej

ulici. Nový areál mincovne je vybudovaný na ulici Česko – slovenskej armády, za železničnou traťou, jeho rozširovanie sa nenavrhuje.

Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu a spracovanie nerudných surovín (bentonit, kremence), na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárň vo IV. šachte), na výrobu zliatiek z drahých kovov a na rekreačné služby.

Nosným výrobným programom závodu ELBA Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napäťové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplnkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA je účelový. Bol vybudovaný na rovinnom území na ulici Česko – slovenskej armády, pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj.

ELKA je výrobcom elektrosпотреbičov a elektrickej vykurovacej techniky. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ ČSAD pri Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídlí v starom areáli zlivárne na Továrenskej ulici. Súčasnú škálu výrobných zariadení dopĺňa píla, patriaca Mestským lesom a výrobňa funerálnych potrieb na ulici Čsl. armády. S výnimkou tejto výroby sa riešením konceptu územného plánu mesta všetky jestvujúce výrobné zariadenia na území mesta zachovávajú v jestvujúcich areáloch a v ich súčasnom rozsahu.

10.3.2. Miestna výroba a výrobné služby, stavebníctvo, distribúcia a skladovanie

Všetky takéto zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch, alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Prevažne ich možno v súčasnej funkcii naďalej využívať, pokiaľ to neodporuje hygienickým nárokom alebo požiadavkám pamiatkovej ochrany.

Kremnica nemá územné predpoklady pre rozsiahlejší výhľadový rozvoj výrobných zariadení. Územným plánom sa preto navrhuje iba lokálne rozšírenie plôch pre výrobu a výrobné služby, alebo pre distribúciu a skladovanie na území nad železničnou traťou a (v menšom) rozsahu pri Včelíne. Menšie živnostenské aktivity charakteru výrobných služieb alebo distribúcie a opravárenských činností, pokiaľ nie sú hygienicky závadné, je v zmysle navrhovanej regulácie funkčného využitia plôch (viď časť 7.2.) možné umiestňovať aj v rámci plôch pre zmiešanú (polyfunkčnú) mestskú zástavbu, alebo pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu, vždy však len ako doplnkovú funkciu.

Na plochách pôvodnej banskej opravárenskej a ťažobnej činnosti, predovšetkým v Novej doline, kde sa zamýšľa zriadenie tématického parku, odporúčame ich využitie na kreatívne výrobné aktivity, ktoré by boli miestnou špecifikou, profitujúcou z cestovného ruchu a poznávacieho turizmu.

10.3.3. Poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo

Po zaniknutých štátnych majetkoch poľnohospodársky pôdny fond v záujmovom území mesta čiastočne využíva a poľnohospodárskou komerčnou činnosťou sa na základe nájomných zmlúv s vlastníkmi pôdy zaoberá fa Krempos, ktorá v katastrálnom území mesta obhospodaruje 245,4 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 23,5 % z celkovej evidovanej rozlohy poľnohospodárskych pôd v katastrálnom území mesta. V najbližšom zázemí mesta sa orné pôdy prakticky nevyskytujú a trvalé trávne porasty sú značne zasiahnuté prirodzenou sukcesiou nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie.

Pre ekologicky prijateľné obhospodarovanie pôdneho fondu sa územným plánom navrhujú okrem ekostabilizačných opatrení aj areály, s predpokladmi pre také využitie pôdneho fondu, ktorý by zabezpečil udržanie kultúrnej krajiny v najbližšom okolí mesta (napr. areál na Revolte, ale aj v území za železničnou traťou či medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom), a slúžili by ako základne ekologicky zameranej turistiky a agroturizmu.

Súvislé lesné porasty sa nachádzajú vo východnej časti katastrálneho územia mesta, v Kremnických vrchoch. V západnej časti katastra sa striedajú lesné porasty s plochami trvalých trávnych porastov (lúky a pasienky), čím vytvárajú mozaikovitú krajinnú štruktúru územia. Výmera lesov na celkovej rozlohe katastrálneho územia mesta má 3.112,0 ha, čo je 66,48 % z jeho celkového rozsahu. Lesný pôdny fond na katastrálnom území mesta spravujú a hospodársky využívajú Lesy SR, prostredníctvom svojho odštepného závodu v Žarnovici, pričom priame obhospodarovanie vykonáva Lesná správa Ihráč, a Mestské lesy, a.s. Kremnica, s lesnými správami v Kremnici, v Turčeku a v Hornej Štubni (územie Mestských lesov presahuje hranice katastrálneho územia mesta v okrese Žiar nad Hornom, a zasahuje aj do okresu Turčianske Teplice).

B.10.4. Vybavenosť pre rekreáciu a pre cestovný ruch

Kremnica sa v zmysle územnej rajonizácie cestovného ruchu so svojim katastrálnym a záujmovým územím nachádza v oblasti CR č. 11 (štiavnicko - kremnickej), podoblasti č. 11b (kremnickej). Z hľadiska sezónnosti je táto oblasť hodnotená ako celoročne využiteľná, najmä pre krátkodobý, ale aj dlhodobjší rekreačný pobyt. Všeobecne má predpoklady pre aktivity pešej turistiky, vodnej turistiky (rieka Hron), vodných športov, zimných športov, športového rybolovu a kúpeľnej liečby. Špecificky kremnické rekreačné predpoklady vyplývajú z fenoménu historického mesta so súborom jeho pamiatkových hodnôt (architektúra, umenie, technické pamiatky), kvalitného prírodného prostredia, turistických možností, dobrých snehových podmienok, výskytu termálnej vody, územnej polohy a vzájomných priestorových väzieb s inými rekreačnými celkami (najmä Banská Štiavnica a Štiavnické vrchy, ale aj Banská Bystrica - Zvolen a horný Turiec), a jestvujúcej rekreačnej infraštruktúry. Mesto má prirodzené predpoklady pre rozvoj rôznorodých letných a zimných rekreačných a športovo - rekreačných aktivít, pre poznávaciu turistiku a pešiu turistiku, ale aj pre rekreačný pobyt rehabilitačného a klimaticko - liečebného charakteru. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Kremnica koncipovaná ako cieľové mesto cestovného ruchu osobitného významu a ako východiskový priestor rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy.

V týchto súvislostiach sa riešenie územného plánu mesta zameriava najmä na naplnenie jednej z najdôležitejších úloh strategickje vízie rozvoja mesta - etablovanie Kremnice ako kultúrno - historického, športovo - rekreačného a rekreačno - rehabilitačného centra. Pre primerané využitie jej kultúrno - historického potenciálu je potrebné zachovanie a zveľadenie jestvujúcich hodnôt a ich účinná prezentácia pre poznávaciu turistiku. K jestvujúcim a všeobecne uznávaným hodnotám, reprezentovaným najmä historickým jadrom mesta (pamiatkovou rezerváciou) je potrebné priradiť využitie historických technických hodnôt, ktoré predstavuje pamiatková zóna banských diel v Kremnici a v Kremnických baních a na jej okolí. Územným plánom mesta sa preto navrhuje v území s najväčšou koncentráciou technických pamiatok a s historickou tradíciou banskej, ťažobnej, úpravárenskej a spracovateľskej činnosti, v Novej doline, postupné vytvorenie tzv. tématického parku ako priestorového komplexu s prezentačnými, poznávacími, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami v typickom prostredí montánnou činnosťou premenenej krajiny. Tématický park sa navrhuje previazať s historickými urbanistickými, architektonickými, umeleckými a kultúrno - spoločenskými hodnotami mesta v jeho historickom jadre (pamiatkovej rezervácie) a so sústavou náučných trás v širšom krajinnom prostredí mesta a v jeho zázemí (Kremnické Bane).

Pre športovo - rekreačné, najmä však výhľadovo možné rekreačno - rehabilitačné využívanie sa ako najvhodnejšie navrhuje využitie priestoru na juhozápade mesta v údolí a nad údolím Kremnického potoka, od areálu mestských športovísk a termálneho kúpaliska až k lokalitám Maškovo - Galandov majer. Navrhované funkčné využitie tohoto priestoru má rekreačno - ubytovací a oddychový, relaxačný a rekondičný charakter, kombinový s priestormi nenáročných športových aktivít, s rovnocenným zameraním na v meste ubytovaných klientelu a na pasantských návštevníkov. V priestoroch nad Kalváriou, s väzbami na mesto, krajinu a tématické park v Novej doline sa výhľadovo navrhuje golfový areál (9, neskôr 18 jamkový, s jeho prechodom do katastra Lúčok).

Pre rekreačno - ubytovacie a oddychovo - relaxačné využívanie v intímnom a tichom prostredí so svojráznym historickým charakterom sa navrhuje využitie priestorov Zvolenodolinských letohrádkov.

Rekreačné ubytovacie kapacity sa predpokladajú v historickom prostredí mesta, v špecializovaných rekreačných zónach (Maškovo - Galandov majer, Zvolenodolinské letohrádky), ale aj v rozptyle - v

individuálnych rekreačných zariadeniach a ubytovaním v súkromí. Všetky jestvujúce lokality a zariadenia rekreačného ubytovania sa v meste a jeho najbližšom okolí riešením územného plánu zachovávajú a navrhovanými územnými možnosťami (vrátane regulácie výstavby) sa vytvárajú podmienky pre zriaďovanie ďalších ubytovacích kapacít, prepojených na jestvujúcu a navrhovanú rekreačnú infraštruktúru, na pamätihodnosti mesta a na jeho prírodné prostredie.

Komplexné stredisko rekreácie a cestovného ruchu na Skalke sa postupne vyprofilováva na aktivity letnej pobytovej rekreácie, pešej turistiky a cykloturistiky, najmä však na zimné aktivity rekreačno – športového a športového bežeckého lyžovania a rekreačného zjazdového lyžovania. Stredisko je priestorovo prepojené s areálmi rekreačného zjazdového lyžovania na Krahuliach a bežeckého a zjazdového lyžovania Králiky, Kordíky, Tajov a Brestová. Je vybavené štyrmi lyžiarskymi vlekmí a detským lyžiarskym vlekom. Pre zjazdové lyžovanie sú k dispozícii tri zjazdové trate, ktoré sú aj umelo zasnežované. Päť jestvujúcich rekreačných ubytovacích zariadení má kapacitu cca 400 lôžok.

Schválenou územnoplánovacou dokumentáciou (ÚPN-Z KSCR Skalka) sa navrhuje vybudovanie ďalších dvoch zjazdových tratí s lyžiarskymi vlekmí a sedačkovou lanovkou, snowboardovým areálom, sánkárskou dráhou a letnou bobovou dráhou. Dokompletováva sa areál štadiónu bežeckého lyžovania (servisné zariadenia, letné športoviská, krytý plavecký bazén, informačné centrum, tribúna pre divákov, heliport, výhliadková veža). Úmerne sa rozširujú i kapacity rekreačného ubytovania (o cca 265 lôžok), verejného stravovania, a plochy pre odstavovanie a krátkodobé parkovanie osobných áut a autobusov.

Navrhovaná denná návštevnosť tohoto územia podľa ÚPD VÚC Kremnické vrchy pre letné obdobie je 1.200 osôb, v zimnom období do 2.000 osôb. Tieto kapacitné limity vychádzajú z podmienok ochrany prírodného a rekreačného prostredia a sú stanovené ako optimálne k navrhovanej rekreačnej a ubytovacej vybavenosti. Špičková návštevnosť (pri významných podujatiach celoštátneho alebo medzinárodného charakteru) je stanovená na cca 4.000 divákov + 2.000 pretekárov - športovcov a cca 850 osôb v ubytovacích zariadeniach. Z charakteru očakávaných pretekárskych činností vyplýva, že pôjde len o nárazové jedno - až dvojdňové zaťaženie strediska v zimnom období, pri ktorom bude potrebné organizačne a dopravné - technickými opatreniami usmerniť dopravu osôb - najmä divákov, ale aj časti športovcov (pri podujatiach masového charakteru). Aj z týchto dôvodov sa na južnom okraji mesta Kremnica navrhuje priestor pre záchytné parkovisko áut a autobusov, a účelové (rekreačné) cestné prepojenie Kremnica - Krahule (štart Bielej stopy SNP) z lokality "Peklo".

V zmysle doplnku ÚPN aglomerácie Banská Bystrica sa do riešenia územného plánu mesta prevzalo výhľadové vytvorenie integrovaného rekreačného komplexu Králiky - Skalka, resp. prepojenie strediska rekreácie a cestovného ruchu na Skalke s centrom rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica - Králiky. Prepojenie sa realizuje horskými dopravnými zariadeniami, navrhovanými z priestorov na Králikoch (dve sedačkové lanovky) a lyžiarskymi zjazdovými traťami na východnej strane Kremnických vrchov, navrhovanými od televízneho vysieláča na Skalke a z hrebeňového priestoru medzi Skalkou a Mútnym vrchom. Štruktúra lyžiarskych zjazdových tratí je navrhovaná tak, aby nebola kolízna s jestvujúcimi bežeckými lyžiarskymi trasami a frekventovanými trasami pešej horskej turistiky, najmä v hrebeňových častiach Kremnických vrchov.

B.10.5. Mestská a prímestská (verejná) zeleň

Kapacity a plochy mestskej (verejnej) zelene v sídle nie sú nijako výnimočné, vzhľadom k dostatočnosti a kvalitám okolitého prírodného prostredia ich však možno pokladať za dostačujúce. Najvýznamnejším uceleným priestorom verejnej zelene je tzv. Zechenterova záhrada, s rozlohou cca 1,3 ha, ktorá je parkovo upravená. Mestský park (pri športovom areáli) má rozlohu cca 0,65 ha. Jeho používateľské kvality znižuje formálna parková úprava. Pomerne rozsiahly (cca 0,8 ha) je parkovo upravený priestor na Štefánikovom námestí. Menšie plochy upravenej verejnej zelene sú na námestí SNP, na Zámockom námestí a pri ľahkoatletickom ihrisku. Lesoparkový charakter majú priestory nad úpravňou v Novej doline, s amfiteátrom, ich súčasný stav je však značne schátraný.

Urbanistickou koncepciou územného plánu mesta sa navrhuje rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA. Územie pre svoju sklonitosť nie je pre zástavbu vhodné a nachádza sa v exponovanej polohe voči pohľadom

z historického jadra mesta. Tu navrhovaný park by mal mať prírodný charakter, s lokálnymi oddychovými priestormi a s vybavenosťou, umiestnenou na južnom okraji jeho územia.

Okrem toho sa ako priestor verejnej (parkovej) zelene prírodného charakteru navrhuje využitie územia medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou, s charakteristickými výhľadmi na mesto a obklopujúcu ho krajinu. V urbanistickom riešení sa navrhujú parkové úpravy aj v priestore pôvodného Námestia hutníkov, pri novonavrhovanej autobusovej stanici. Okrem oddychovej funkcie má táto verejná zeleň za cieľ aj optickú a hlukovú izoláciu medzi obytnou zástavbou a areálom navrhovanej autobusovej stanice.

Z vyhradenej zelene sú v súčasnosti kvalitne upravené promenádne priestory pri Zvolenodolinských letohrádkoch a záhrada internátu pre sluchovo postihnutú mládež. Územným plánom mesta sa navrhuje ich ponechanie v súčasnom rozsahu. V riešení návrhu územného plánu je však východným okrajom záhrady internátu navrhovaná mestská zberná komunikácia ako alternatívna trasa prepojenia ulice Čsl. armády s navrhovanou obytnou zástavbou nad Veterníkom a s južným okrajom mesta. Areál verejného cintorína sa navrhuje na postupné (etapovité) rozšírenie, ktoré sa dočasne využije ako verejná parková zeleň. Cintorín v plochách, navrhovaných na jeho rozšírenie, je koncipovaný ako lesný cintorín, s regulovaným využitím súčasnej náletovej vysokej zelene, s jej predpokladanou úpravou a dosadbou.

Izolačná zeleň je navrhovaná na svažitom území zo západnej strany areálu ELBA. Mala by najmä vizuálne izolovať jestvujúcu zástavbu výrobných objektov, ktoré z juhozápadnej strany kontrastne vyčnievajú z okolitého prírodného prostredia.

Lesoparkovú zeleň (kategorizovanú ako prímestský rekreačný les) v priestoroch Novej doliny sa navrhuje začleniť do tematického parku, v zásade v jej súčasnej podobe, s nenáročnými úpravami peších trás a oddychových miest, rešpektujúcich charakter antropicky premenenej montánnej krajiny, banských diel a ostatných technických pamiatok a miestnych pamätihodností, ktoré sa na tomto území nachádzajú.

Ako prímestský rekreačný les sú využívané tiež časti lesa nad Grobňovým chodníkom, ktoré sa navrhujú ponechať v ich súčasnej podobe extenzívne rekreačne využívaných lesných priestorov. Nevylučuje sa však ani možnosť výhľadového rozšírenia rozsahu tohoto rekreačného lesa do priestoru Zvolenodolinských letohrádkov, čiastočne aj mimo zastavané územie mesta.

V priestoroch medzi výšinou Kalvárie a Šibeničným vrchom sú ako ekostabilizačné a krajinno - estetické opatrenia navrhované také krajinárske úpravy, ktorými sa má stabilizovať súčasný charakter týchto priestorov, ktorý je pre obraz mesta a pre jeho vnímanie z mestského interiéru charakteristickým. Krajinárske úpravy sa predpokladajú formou využitia a úprav súčasnej spontánne narastenej (sukcesnej) vysokej zelene, v jej kombinácii s udržiavanými lúčnymi priestranstvami. Toto územie by od Šibeničného vrchu až po muldu pod južným svahom Kalvárie malo mať charakter extenzívne využiteľnej rekreačnej krajiny, s citlivo vybranými rekreačnými trasami, s preferovaním historickej trasy tzv. Lúčanského priechodu. Okolie Krížovej cesty a samotnej Kalvárie má byť pietne upravené, s obmedzením rekreačného pohybu. Výhľadové miesta sa navrhujú v polohe nad Kalváriou a na spojovacej trase medzi Lúčanským priechodom a Krížovou cestou, bez verejnej vybavenosti komerčného charakteru. Lúčanský priechod je koncipovaný ako jedno z východísk náučných trás po stopách baníckej činnosti v okolí Kremnice, najmä kvôli charakteristickým výhľadom na panorámu mesta a na jeho historické jadro. Súčasťou týchto krajinársky upravovaných priestorov sú tiež plochy enkláv prímestského lesa na Šibeničnom vrchu a nad sídliskom Huty.

Krajinárske ekostabilizačné úpravy sa navrhujú aj v priestore muldy medzi Veterníkom a lokalitou "na Špitálskej", s ťažiskovým priestorom pri Veterníckom jazere. Navrhuje sa ich extenzívne rekreačné využívanie najmä pre obyvateľov novej obytnej zástavby, rekreačná vybavenosť pri jazere má mať len lokálny charakter.

Charakter špecifickej rekreačnej zelene majú záhradkárske osady. Územným plánom sa približne v súčasnom rozsahu ponecháva záhradkárska osada na južnom svahu Šibeničného vrchu a záhradkárska osada na Špitálskej. Záhradkárske osady Grobňa I, II sa zachovávajú, s navrhovaným využitím priestoru medzi nimi pre jej rozšírenie. Záhradkárska osada v priestoroch Maškova sa

navrhuje na výhľadové zrušenie kvôli využitiu jej územia pre navrhované športové a športovo - rekreačné aktivity celomestského významu.

V lokalite pod Grobňou sa riešením územného plánu mesta v limitovanom rozsahu umožňuje v súčasných záhradách dostavba rekreačných chat. Chatovisko na Včelíne sa ponecháva v súčasnom rozsahu, bez možností jeho rozširovania a dostavby.

B.11. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

B.11.1. Širšie dopravné vzťahy a väzby

11.1.1. Železničná doprava

Katastrálnym územím mesta a jeho záujmovým územím prechádza základná železničná trať č. 171 Zvolen - Hronská Dúbrava - Diviaky, s pokračovaním trate č. 170 Zvolen - Banská Bystrica - Diviaky - Vrútky. Tento úsek železničnej trate je spojnícou dvoch hlavných železničných koridorov Slovenska, severného a južného ťahu, ktoré sú zaradené do železničných koridorov medzinárodného významu. Železničná trať je v úseku Hronská Dúbrava - Kremnica - Diviaky jednokoľajná, s nezávislou trakciou, III. kategórie.

Pre výhľadové obdobie je železničná trať Hronská Dúbrava - Diviaky navrhovaná na elektrifikáciu.

11.1.2. Cestná doprava

Katastrálne územie mesta a jeho záujmové územie ležia priamo na štátnej ceste I. triedy č. I/65 Nitra - Žiar nad Hronom - Kremnica - Turčianske Teplice - Martin. Cesta je v úseku Nitra - Žiar nad Hronom súčasťou medzinárodného dopravného koridoru E 58, na území Slovenska v trase Bratislava - Nitra - Zvolen - Košice. Tento úsek je postupne budovaný ako rýchlostná cesta R1 v úseku Nitra - Zvolen a R2 v úseku Zvolen - Košice. Cesta I/65, prechádzajúca katastrálnym územím Kremnice, je v úseku Žiar nad Hronom (Šášovské Podhradie) - Turčianske Teplice - Martin spojnícou rýchlostnej cesty R1 (E58) s cestou I/18 a s pripravovaným diaľničným ťahom D1 (E 50).

Podľa Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR a v zmysle nadradenej územnoplánovacej dokumentácie má výhľadovo záujmovým územím mesta viesť trasa rýchlostnej cesty R3 Šahy - Zvolen - Šášovské Podhradie - Martin, ako súčasť medzištátneho dopravného prepojenia sever - juh (E 77). Problematikou tohto dopravného prepojenia sa zaoberá Technicko - ekonomická porovnávacia štúdia ciest II/577 Turčianske Teplice - Kremnica - Šášovské Podhradie - Zvolen (štúdia cesty II/577 ako variantné trasy A1, A2, A3 a C, resp. cesty I/65 ako variantná trasa B), ktorá má slúžiť ako technicko - ekonomický podklad pre výber trasy rýchlostnej cesty R3. (Objednávateľom štúdie bola Slovenská správa ciest, IÚ Banská Bystrica, spracovateľom bol Terraprojekt, a.s. Bratislava). Nadradená dokumentácia - ÚPN VÚC Banskobystrického kraj tak isto rieši problematiku vedenia trasy rýchlostnej cesty R3, pričom návrh trasy je vedený v úseku Šášovské Podhradie - Kremnica - Turčianske Teplice, so západným obchvatom Kremnice, mimo jej katastrálneho územia. Do riešenia územného plánu Kremnica je zakreslený vybraný variant vedenia cesty R3 v záujmovom území mesta Kremnice. V dopravnom riešení mesta (v rámci riešenia jeho katastrálneho i zastavaného územia) sa v návrhovom období územného plánu mesta (do roku 2020) uvažuje s cestou I/65 v jej súčasnom prieťahu mestom.

V spádovom obvode mesta Kremnica sú dopravné väzby zabezpečované po cestách nižších tried, ako je cesta II/578 Kremnica – Skalka – Kordíky – Tajov – Banská Bystrica, s nevybudovaným úsekom Skalka – Kordíky, cesta III/05079 Kremnica – Nevoľné – Trnavá Hora a cesta III/06529 Kremnica – Lúčky – Kopernica s možnosťou prepojenia na cestu I/50 (E-572).

Cesta II/578 má v úseku Kremnica – Skalka výlučne účelovú (lesné hospodárstvo) a športovo-rekreačnú funkciu pre prístup do športových areálov Krahule a Skalka. Cesta III/05783 Krahule – Skalka má funkciu hospodársku a prístupovú (spojovaciú).

11.1.3. Letecká doprava

Najbližšie civilné letisko Sliač je vzdialené od mesta Kremnica 40 km, čo je dostupnosť automobilovou dopravou 40 – 45 minút. Sliač je letisko medzinárodného významu triedy „A“, v súčasnosti s pravidelnou leteckou prepravou Sliač – Praha a charterovou dopravou.

Najbližšie letisko na poľnohospodárske účely je pri Dolnej Štubni (okres Turčianske Teplice), vzdialené 17 km, ktoré prevádzkuje ACHP Turčianske Teplice.

V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky nasledujúce stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

11.1.4. Dopravné vzťahy a záujmové územie

Mesto Kremnica s jeho katastrálnym územím sa nachádza v severnej časti okresu Žiar nad Hronom a na hranici Banskobystrického a Žilinského kraja. Riešené územie je súčasťou dopravného spádu okresného mesta Žiar nad Hronom a leží v jeho záujmovej oblasti. Dopravné vybavenie pre vzájomné vzťahy je na dobrej úrovni. Okrem toho je mesto Kremnica, so svojimi turisticko-športovými a rekreačnými možnosťami, vhodným zázemím pre mesto Žiar nad Hronom s funkciou prímestskej rekreácie (termálne kúpalisko, rekreačná a turistická oblasť „Skalka“, lyžiarske vleky a bežecké zimné trate v oblasti Skalky a Krahúl).

Zo vzdialenejších záujmových oblastí a vzájomných dopravných vzťahov je dôležité krajské sídlo Banská Bystrica, okresné mesto Zvolen a kúpele Turčianske Teplice.

Vzdialenosť a časová dostupnosť:

Žiar nad Hronom

18 km – doprava motorová	15 – 18 min.
19 km – doprava autobusová.....	25 – 30 min.
37 km – doprava po železnici	55 – 60 min.

Turčianske Teplice

19 km – doprava motorová	18 – 20 min.
23 km – doprava autobusová.....	30 – 60 min.
30 km – doprava po železnici	34 – 38 min.

Banská Bystrica

52 km – doprava motorová	40 – 45 min.
65 km – doprava autobusová.....	85 – 90 min.
58 km – doprava po železnici	90 – 100 min.

Zvolen

36 km – doprava motorová	30 – 35 min.
36 km – doprava autobusová.....	45 – 60 min.
37 km – doprava po železnici	50 – 60 min.

Podiel jednotlivých druhov dopravy na celkovom dopravnom zaťažení mesta je v súčasnosti nasledovný :

B.11.2. Celková doprava osobná – cez hranice mesta

Cieľová a zdrojová doprava individuálna automobilová predstavuje podľa odhadu (tranzitná doprava uvažovaná 50%):

Smer Žiar nad Hronom.....	2 300 OA/deň obojsmerne
<u>Smer Turčianske Teplice</u>	<u>800 OA/deň obojsmerne</u>
Spolu.....	3 100 OA/deň obojsmerne

Počet osôb v doprave individuálnej vonkajšej je potom $3\,100 \times 1,2 = 3\,700$ osôb/deň obojsmerne.

Celková osobná doprava vonkajšia:

IAD	3 700 osôb/deň	74%
SAD	1 030 osôb/deň	21%
ŽSR	270 osôb/deň	5%
Spolu	5 000 osôb/deň	100%

Hybnosť vonkajšej dopravy (počet obyvateľov 5 820):

IAD	0,63 cesty/obyvateľa
SAD	0,18 cesty/obyvateľa
ŽSR.....	0,05 cesty/obyvateľa
Spolu hybnosť	0,86 cesty/obyvateľa

Vnútromestskú hybnosť osobnej dopravy nie je možné určiť, keďže nie je spracovaný generel dopravy mesta.

B.11.3. Železničná doprava

Železničná dráha – jednokolejná trať Zvolen – Hronská Dúbrava – Diviaky prechádza východným územím mesta tangenciálne, prispôsobujúc sa (tak ako mesto) terénnemu reliéfu. Preto aj železničná stanica Kremnica sa nachádza nad mestom, na východnom okraji vzdialená od centrálnej zóny 1,8 km po ceste, v pešej dostupnosti 1,0 km, ale s výškovým rozdielom takmer 100 m.

Železničná stanica je spojená s jadrom mesta zbernou komunikáciou triedy B2 (cestou III/05079) a samostatnou pešou komunikáciou. Na stanici zastavuje niekoľko spojov hromadnej dopravy SAD.

Železničná stanica Kremnica je stanicou 5. kategórie (prevádzkuje tiež stanicu Kremnické Bane a zastávku Bartošová Lehôtka).

Funkcia stanice:

- zmiešaná podľa povahy práce
- medziľahlá po prevádzkovej stránke

Vybavenosť stanice:

- 2 nástupištia nekryté, štrkové
- 4 koľaje dopravné, dl = 460 – 521 m
- 2 manipulačné, dl = 280 – 434 m
- Budova železničnej stanice s čakárňou je miestnou pamätihodnosťou (vyžaduje si rekonštrukciu).

Výkony železničnej stanice:

a) Intenzita vlakovej dopravy

Počet vlakov v priemere za 24 hodín		2000	2001	2003
Vlaky osobné	východzie	0,94	1,0	1,22
	končiace	0,34	0,3	0,09
	tranzitné	12,8	12,2	11,74
Vlaky nákladné	východzie	0,3	0,2	1,19
	končiace	0,9	0,7	0,96
	tranzitné	15,0	15,6	12,54
Spolu		30,3	30,0	27,74

Počet vlakov v súčasnosti (2003):

Osobné..... 13 / 24 h.

Nákladné..... 11 / 24 h.

Spolu 24 / 24 h.

Špičková hodina: 3 vlaky..... 15 – 16 h.

Výkonnosť trate Hronská Dúbrava – Diviaky je 82 vl./24 h. Súčasná využitelnosť je 30%.

Preprava osôb v rokoch:	2000	2001	2002
Predané terminálové lístky	21 664	21 053	-
Tržby	1 136 225	1 253 244	1 250 353

Denný objem cestujúcich po železnici:

(Prieskum v čase 17.10 – 28.10. 2003)

Celkový obrat cestujúcich v priemernom dni:

	Smer Zvolen	Smer Vrútky	Spolu
Nástup	73	69	142
Výstup	64	69	133
Spolu	137	138	275

Maximálny počet cestujúcich bol v piatok 25.10. a predstavoval 214 nastúpených a 215 vystúpených osôb, spolu 429 cestujúcich. Minimálny počet cestujúcich bol v sobotu 26.10. a predstavoval 84 nastúpených a 73 vystúpených osôb. Mesiac október môžeme považovať za priemerný mesiac v roku.

Preprava nákladov:

Na stanici v Kremnici sa v súčasnosti nakladá hlavne drevo a železný šrot.

Objem nakládky a vykládky od roku 2000 prudko poklesol, presunom nákladov na cestnú dopravu :

	Nakládka	Vykládka	Spolu
Rok 2000	712 t	1289 t	1001 t
Rok 2001	198 t	336 t	534 t
Rok 2002 *			

* Údaje neboli dostupné, podľa vyjadrenia železničných pracovníkov došlo k prudkému poklesu nákladnej dopravy.

Územným plánom mesta sa v jeho katastrálnom území a v podrobnejšie riešenom zastavanom území mesta v železničnej doprave oproti súčasnému stavu nenavrhujú žiadne zmeny, dlhšie úpravy traťových úsekov alebo areálu železničnej stanice. Výhľadovo sa navrhuje, okrem ponechaného súčasného úrovňového priestestia s cestou III/05079 Kremnica - Trnavá Hora, vybudovanie podchodu pod železničnou traťou na navrhovanej miestnej obslužnej komunikácii, juhovýchodne od súčasného zastavaného územia mesta.

B.11.4. Cestná doprava

Základný komunikačný systém v katastrálnom území mesta

V katastrálnom území mesta je základný komunikačný systém tvorený štátnou cestou I. triedy a regionálnymi cestami II. a III. triedy. Sú to :

Cesta I/65 – Nitra – Žiar nad Hronom – Kremnica – Martin. Katastrálnym územím prechádza severo-južne a priamo mestom Kremnica. Má celoštátny význam. Spája okres Žiar nad Hronom s okresom Martin a tvorí spojnicu európskych ciest E 58 (R1) a E 50 (D1).

Cesta II/578 – Katastrálnym územím prechádza v smere západ – východ a spája mesto Kremnica s rekreačným územím Krahúl a Skalky.

Cesta III/06529 - Kremnica – Kopernica – Slaská, v katastrálnom území vedie z mesta na západ len s dĺžkou 1,4 km. Spája spádové obce Kopernicu a Lúčky s mestom Kremnica a západným smerom vedie dopravu s možnosťou jej zapojenia na cestu I/50 (E 572).

Cesta III/05079 – Kremnica – Nevoľné – Trnavá Hora vedie mestom Kremnica smerom juhovýchodným a spája s mestom spádové obce Nevoľné a Ihráč.

Cesta III/05783 – spája spádovú obec Krahule s cestou II/578 a vytvára okružnú cestu cez rekreačné územie Krahúl vo vzťahu Kremnica – Kremnické Bane (po ceste I/65) – Krahule – Kremnica (po ceste II/578).

Návrhom územného plánu mesta sa tento základný komunikačný systém zachováva. Územným plánom sa navrhuje predĺženie cesty III/06529 z Kopernice cez Lutilu až k ceste I/50 v trase Žiar nad Hronom - Prievidza - Trenčín, s prepojením na rýchlostnú cestu R2 Žiar nad Hronom - Trenčín. Na obchvatovej trase cesty R3 sa pri obci Kopernica v intenciách nadradenej územnoplánovacej dokumentácie navrhuje napojenie na cestu III/06529 mimoúrovňovou križovatkou. Ďalšie mimoúrovňové križovania ciest pre navrhovaný obchvat sú medzi Bartošovou Lehôtkou a Dolnou Vsou, resp. nad obcou Kremnické Bane.

Územným plánom mesta sa zároveň navrhujú lokálne rekreačné cestné prepojenia Kremnica - Kremnické Bane (z Novej Doliny) a Kremnica - Krahule (z lokality pri Sypárni cez Peklo), zaradené ako miestne komunikácie.

Cestné prepojenie, resp. dostavba cesty II/578 v úseku Skalka - Tajov sa (najmä z dôvodov ochrany prírody a krajiny) nenavrhuje.

Vnútermestská komunikačná sieť - súčasný stav

Základná komunikačná sieť mesta je v súčasnosti tvorená zbernou komunikáciou triedy B1, ktorou je cesta I/65, prechádzajúca mestom severojužne. Smerom východným zbernou komunikáciou funkčnej triedy B1, ktorou je cesta II/578. Základnú dopravnú sieť dopĺňajú cesty III/05079 a III/06529 ako zberné komunikácie triedy B2. Všetky tieto komunikácie sa zbiehajú v jadre centrálnej zóny, a preto dopravný systém mesta môžeme charakterizovať ako „radiálny“. Všetky ostatné miestne komunikácie majú funkciu obslužnú triedy C (C2, C3).

Horná časť Dolnej ulice s dĺžkou 130 m s ukončením do Námestia SNP je stavebne a organizačne upravená ako pešia zóna – komunikácia funkčnej triedy D1, s povolenou obslužnou dopravou.

- Komunikácie zberné triedy B1

Cesta I/65 v prieťahu mestom je v súčasnosti usporiadaná v kategórii a funkčnej triede MZ 12,5/60, resp. MZ 14/60, s prevažne nevyhovujúcimi napojeniami mestských komunikácií. V úseku na Langsfeldovej ulici sa v súčasnosti projekčne pripravujú jej úpravy a rozšírenie v úseku, dlhom 1,4 km

na kategóriu MZ 9/60 (odvodnené z MZ 14/60) v intraviláne, a C 9,5/60 v extraviláne mesta, s úpravou jej smerového vedenia (úpravy oblúkov) a začlenením prídavného pruhu pre pomalé vozidlá. Do návrhu územného plánu mesta je zahrnutý vybraný variant rekonštrukcie.

Kategória cesty II/578 je iba miestami MZ 8/50, ktorá ani nezodpovedá ceste II. triedy na území intravilánu ako komunikácii funkčnej triedy B1. V niektorých úsekoch šírka koruny cesty dosahuje len 5 – 6 m. Ministerstvo dopravy vo svojom stanovisku odporúča pre cesty druhej triedy z hľadiska koncepcie cestnej siete uvažovať mimo zastavaného územia s územnou rezervou pre kategóriu C 9,5/60 (cesta II/578). Toto odporúčanie je možné, vzhľadom na terénne podmienky, akceptovať až po vykonaní technických štúdií v rámci podrobnejších dokumentácií.

- Komunikácie zberné triedy B2

Sú to cesty III/06529 Kremnica – Kopernica a III/05079 Kremnica – Nevolné – Jalná.

V intraviláne mesta – podľa šírkového usporiadania im môžeme prisúdiť kategóriu MZ 8/40. Intenzita dopravy je na týchto komunikáciách pomerne nízka, zodpovedajúca veľkosti sídla so 6 000 obyvateľmi. Kategória zodpovedá STN 736110.

- Komunikácie zberné triedy C2

Komunikácie obslužné sú prevažne nekategorizované. V náročnom výškovom a stiesnenom priestore sa komunikácie obslužné museli prispôbiť terénnym danostiam (väčšie spádové pomery, nevhodné smerové pomery, nedostatočné šírkové usporiadanie).

Kategóriu MO 8/40,30 je možné prisúdiť uliciam Matunákova, Kutnohorská, S.Chalúpku a Dolnej ul. Kategóriu MO 7/30 je možné prisúdiť Kláštornej ulici, Mlynskej a Veterníckej. Ostatné miestne komunikácie majú šírkové usporiadanie 3 – 5 m a je možné im prisúdiť kategóriu MO 5/30, resp. MOK 4/30.

B.11.5. Intenzita dopravy, kapacitné a kvalitatívne posúdenie komunikácií.

Intenzita dopravy na cestnej sieti (podľa sčítania Slovenskej správy ciest v roku 1995 a 2000) s približným výpočtom intenzity dopravy v roku 2003 je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Intenzita dopravy na cestnej sieti

Číslo - úsek	Cesta. č.	Druh vozidla	Počet vozidiel za 24 h. v roku :				Podiel dopravy %	
			1995	2000	I/1995	2003	I/1995	
91340 B. Lehôtka - Kremnica	I/65	T	884	1517	1,07	1620	29,5	
		O	2834	3222	1,19	3830	69,8	
		M	26	29	1,2	35		
		S	3744	4768	1,15	5485	1,46	
91332 ul.J.Horvátha Juh	I/65	T	850	1016	1,07	1090	18,4	
		O	3149	4026	1,19	4790	80,9	
		M	51	33	1,2	40		
		S	4050	5075	1,17	5920	1,46	
91331 ul. J.Horvátha - Sever	I/65	T	736	850	1,07	910	17,2	
		O	2444	3651	1,19	4340	81,9	
		M	33	42	1,2	50		
		S	3213	4543	1,17	5300	1,65	
91338 Kremnica - K.Bane	I/65	T	675	781	1,07	840	26,4	
		O	1983	1953	1,19	2324	73,2	
		M	15	10	1,2	12		
		S	2673	2744	1,16	3176	1,19	
92822 ul. Križkova ul.	II/578	T	284	275	1,04	290	10,5	
		O	1786	2189	1,11	2430	88,2	
		M	34	29	1,2	35		
		S	2104	2493	1,11	2755	1,31	
92827 Kremnica - odbočka	II/578	T	123	87	1,04	90	10,1	
		O	407	710	1,1	780	87,6	
		M	30	18	1,2	20		
		S	560	815	1,11	890	1,59	
92829 III/5783 Skalka	II/578	T	13	13	1,04	15	11,1	
		O	101	104	1,1	115	85,2	
		M	4	4	1,2	5		
		S	118	121	1,11	135	1,14	

Z uvedeného tabuľkového prehľadu vidieť ako narástla od r. 1995 automobilová doprava na území mesta:

Cesta I/65 Ul. Jula Horvátha a Dolná ul. o 46%
 Cesta I/65 Ul. Jula Horvátha až po Banskú ul. o 65%
 Cesta II/578 Ul. Pavla Križku o 31%

Keďže smerový prieskum dopravy na území mesta nie je spracovaný, nie je známy podiel tranzitnej dopravy a cieľovej a zdrojovej dopravy. Podľa veľkosti mesta 5 800 – 6 000 obyvateľov odhadujeme, že podiel tranzitnej dopravy je 40 – 50 %, ktorá je realizovaná na ceste I/65. Podiel ťažkej dopravy predstavuje 17 – 30%. Objem veľmi ťažkých nákladných áut bol v čase sčítania dopravy (rok 2000) na ceste I/65:

Výpad Žiar nad Hronom340 voz./deň
 Ul. Jula Horvátha.....180 voz./deň
 Výpad Turčianske Teplice.....174 voz./deň

Podiel veľmi ťažkej dopravy je v smere Žiar nad Hronom 7% a na území mesta je 3,8%.

Posúdenie prípustnej intenzity:

Komunikácie zberné tr. B1

Cesta I/65 v prietahu intravilánom mesta (STN 736110)

Výpočet prípustnej intenzity dopravného prúdu pre kategóriu MZ 14/60

$$I_p = I_z \times k_k \times k_s \times k_m \times k_b$$

$$Y_n \Rightarrow 60 \text{ km/h} \quad Y_p = 40 \text{ km/h} \quad T = 18 \%$$

$$I_z = 1300 \quad k_k = 0,88 \quad k_s = 1,0 \quad k_m = 0,96 \quad k_b = 0,9$$

$$I_p = 1300 \times 0,88 \times 0,96 \times 0,9 = 990 \text{ voz./hod}$$

Intenzita dopravy = $5\,920 \times 0,14 = 830 \text{ voz./hod.}$

$990 \text{ voz./hod.} > 830/2 = 415 \text{ voz./hod.}$

Cesta I/65 v prietahu intravilánom má kapacitnú rezervu 58%.

Cesta II/578 ul. Križkova – ul. Angyalova

Výpočet pre kategóriu MZ 8/40

$$V_n = 40 \text{ km/h} \quad V_p = 40 \text{ km/h} \quad T = 10 \% \quad MZ8/40$$

$$I_z = 1400 \times 0,85 \quad k_k = 0,88 \quad k_s = 0,70 \quad k_m = 0,65 \quad k_b = 1,0$$

$$I_p = 1400 \times 0,57 \times 0,88 \times 0,70 \times 0,65 \times 0,95 = 360 \text{ voz./hod}$$

Intenzita dopravy = $2\,755 \times 0,14 = 390 \text{ voz./hod.}$

$360 \text{ voz./hod.} > 390/2 = 195 \text{ voz./hod.}$

Kapacitná rezerva = 46%

Dopravné závady na komunikačnej sieti :

Na ceste I/65 v jej prietahu mestom sú najvýraznejšími bodovými dopravnými závadami nesprávne riešené križovatky s miestnymi komunikáciami, ktoré sú málo prehľadné a neusmernené. Najmä v križovaní s cestou III/06529 je z hľadiska chodcov dopravnou závadou dlhý peší priechod, kolízne sú však aj ostatné pešie priechody na trase tejto cesty od pôvodného Námestia hutníkov až po Langsfeldovu ulicu, kde cesta pôsobí ako výrazná psychická bariéra.

Na ceste II/578 je bodovou dopravnou závadou jej veľké zalomenie pri premostení Bystrického potoka - Ulica Pavla Križku, s prechodom do Angyalovej ulice, kde v pravouhlých zákrutách sú navyše odbočenia obslužných komunikácií do priameho smeru. Výraznou bodovou závadou je tiež úzky podjazd pod železničnou traťou, so svetlou šírkou 4,0 km.

Vnútor mestská komunikačná sieť - návrh

Územným plánom mesta sa navrhuje súčasný radiálny základný komunikačný systém podľa priestorových a územných možností postupne transformovať na systém radiálno - okružný, čo je reálne v juhovýchodnej, severovýchodnej a juhozápadnej časti mesta. V severozápadnej časti sa transformácia na okružný systém vzhľadom k nižšiemu dopravnému zaťaženiu nepokladá za potrebnú.

Cesta I/65 v trase jej prieťahu mestom, najmä však v úseku Ulice Jula Horvátha, sa v návrhovom období územného plánu, resp. až do vybudovania západného obchvatu mesta, ponecháva v súčasných parametroch a úprave. Po vybudovaní rýchlostnej cesty R3 bude vo výhľadovom období možné realizovať na tomto úseku cesty I/65 také úpravy a dopravné opatrenia, ktorými sa zmierni bariérový efekt komunikácie a zlepší sa jej začlenenie do urbanistickej štruktúry mesta. V návrhovom období územného plánu sa však predpokladá systémová úprava križovatiek, zmenšenie počtu odbočení z nej, a také miestne úpravy v priečnom usporiadaní a vodorovnom dopravnom značení, ktoré zvýšia bezpečnosť chodcov na priechodoch pre peších. Navrhuje sa zároveň premiestnenie cesty III/05079 do Matunákovej ulice a vytvorenie okružnej križovatky v priestore pôvodného Námestia hutníkov, ktorá bude zároveň pôsobiť ako retardér, obmedzujúci rýchlosť dopravy. Zároveň sa navrhuje redukcia dopravy na Námestí SNP.

V súvislosti s navrhovaným juhovýchodným rozvojom obytnej zástavby v priestoroch pri Veterníku a výhľadovo na Špitálskej, sa v územnom pláne navrhuje juhozápadné prepojenie mestskou zbernou komunikáciou B2 - MZ 8,0/40 medzi cestou I/65 (v trase Dolnej ulice) pri Včelíne a cestou III/05079 (v trase ulice Čsl. armády) pri ELBE. Takýmto prepojením sa dopravne odľahčia ťažiskové priestory mesta (nám. SNP, Matunákova ulica, Ulica Pavla Križku), ale aj ulica Čsl. armády, dopravne vhodne sa prístupní jestvujúca a navrhovaná obytná zástavba pri Veterníku a na Špitálskej, a vytvorí sa aj diverzné dopravné napojenie jestvujúcej zástavby medzi Veterníkom a Rembízom a na Rembíze. Zároveň sa navrhujú nové (zokruhované) dopravné prepojenia medzi Angyalovou ulicou a ulicou Čsl. armády (pri Skoku), resp. medzi Angyalovou ulicou a Zlatou ulicou.

Ukludnenie dopravy na Námestí SNP je prípustné až po vybudovaní juhovýchodného dopravného prepojenia mestskou zbernou komunikáciou B2-MZ 8,0/40 medzi cestou I/65 (v trase Dolnej ulice) pri Včelíne a cestou III/05079 (v trase ulice ČSA/pri Elbe) a miestnou obslužnou komunikáciou C2-MO 6,0/30 medzi cestou III/05079 (v trase ulice ČSA) a cestou II/578 (v trase ulíc Angyalova a Bystrická) popod lokalitu Skok.“

V juhozápadnej časti mesta sa navrhovanou obslužnou komunikáciou navrhuje zokruhovať územie športovo - rekreačnej zóny medzi hotelom Golfer a závozom Brik (k starej trase cesty I/65), čím sa opätovne vytvára diverzné dopravné prepojenie v tejto časti mesta. Na ulici P. Križku, pred evanjelickým kostolom, sa navrhuje lokálna úprava trasy cesty III/578, ktorou sa rieši úsek s dvomi protismernými zatáčkami, ohrozujúci najmä chodcov. Navrhované juhozápadné prepojenie mestskou zbernou komunikáciou B2 – MZ 8,0/40 medzi cestou I/65 a cestou III/050 79 je potrebné riešiť v zmysle platných STN a pri návrhu a rekonštrukcii križovatiek (tvar, veľkosť) je potrebné vychádzať zo súčasnej a výhľadovej intenzity dopravy a posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovanej križovatky.

Výhľadovo je územným plánom navrhované cestné prepojenie územia pri Veterníku s cestou III/05079 v území nad železničnou traťou (Jazerný dvor) cez plochy výhľadovo navrhovanej obytnej zástavby na Špitálskej.

V pamiatkovej rezervácii, ale prakticky i na celom území historických častí mesta sa podľa priestorových možností ponechávajú jestvujúce trasy miestnych obslužných a prístupových komunikácií v ich historických (pôvodných) polohách, s úpravami iba v extrémne stiesnených priestoroch. Pre dopravu na ceste II/578 v podjazde železničnej trate v uzávere Zvolenskej doliny sa navrhuje využiť obidva otvory súčasného tunela s tým, že vodný tok bude v tomto úseku preložený do novej, s cestou paralelnej trasy popod železničný násyp.

Všetky navrhované stavby pre verejnú dopravnú vybavenosť na nadregionálnej, regionálnej i mestskej úrovni, vrátane navrhovaných úprav jestvujúcej cestnej siete sú podľa ustanovenia § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

B.11.6. Statická automobilová doprava a dopravné zariadenia

Stupeň motorizácie a individuálnej automobilizácie

V súčasnosti sa v okrese Žiar nad Hronom nachádza celkovo 13 594 motorových vozidiel (bez 1 969 pripojených vozidiel). Z toho je:

- osobných áut 10 884
- motoriek..... 533
- nákladných áut 1 110
- autobusov 160
- špeciálnych áut..... 470
- traktorov 334
- ťahačov..... 103

To predstavuje celkový stupeň motorizácie v okrese (počet obyvateľov okresu je 48 400) 280,8 vozidiel na 1000 obyvateľov (1 : 3,56). Stupeň individuálnej automobilizácie v okrese je 225 OA na 1000 obyvateľov (1:4,4) a v porovnaní s celoslovenským priemerom je stupeň nižší o 14%.

V meste Kremnica je v súčasnosti 1 550 motorových vozidiel (bez 110 prípojných vozidiel), z toho je:

- osobných áut 1 218
- motoriek..... 111
- nákladných áut 122
- autobusov 12
- špeciálnych áut..... 49
- traktorov 35
- ťahačov..... 3

To predstavuje celkový stupeň motorizácie v meste Kremnica (pri počte bývajúcich obyvateľov 5 822) 266 motorových vozidiel na 1000 obyvateľov (1: 3,8).

Stupeň individuálnej automobilizácie v meste Kremnica je 209 OA na 1000 obyvateľov (1:4,8). V porovnaní s celoslovenským priemerom (260 OA/1000 obyvateľov) je stupeň individuálnej automobilizácie v meste nižší o 20%.

Počet osobných áut obyvateľstva bývajúceho v bytových domoch hromadného bývania je pri počte obyvateľov 3760 v priemere $3760/5 = 750$ osobných áut. Počet trvale obývaných bytov HBV je 1374, to znamená na 1,83 bytu pripadne 1 osobné auto alebo tiež 1 odstavné miesto. Počet odstavňných miest musí zodpovedať počtu osobných áut. V meste Kremnica sa v súčasnosti nachádza 290 individuálnych radových garáží, čo je 38% z počtu potrebných odstavňných miest.

Krátkodobé odstavovanie osobných áut – parkovanie

Problém parkovania osobných áut, najmä krátkodobého, je v meste Kremnica najmä v centrálnej mestskej zóne. Teoretický počet potrebných parkovacích miest (prieskum statickej dopravy nebol prevedený) v centrálnej zóne mesta vypočítame dvomi spôsobmi:

Prvý spôsob výpočtu vychádza z výsledovanej potreby 5 - 6 parkovacích miest na 1000 m² užítkovej plochy základnej a vyššej vybavenosti v centrálnej oblasti a korigovaný koeficientami vplyvov podľa STN 736110.

$$P_o = \frac{O_{cmo} \times 2,2 + O_m \times 5,2}{1000} \times 6 \quad P = P_o \times k_a \times k_v \times k_p \times k_d$$

$$k_a = 0,74 \quad k_v = 0,4 \quad k_p = 1,0 \quad k_d = 1,6$$

$$P_o = \frac{1800 \times 2,2 + 5800 \times 5,2}{1000} \times 6 = 170$$

$$P = 170 \times 0,74 \times 0,4 \times 1,0 \times 1,6 = 97 \text{ miest}$$

Druhý spôsob:

O = Počet obyvateľov mesta.....5822
D = Počet OA na 1000 obyvateľov209
C = City faktor0,1 – 0,2

$$P_o = \frac{O \times D \times C}{1000}$$

$$k_a = 0,74 \quad k_v = 0,4 \quad k_p = 1,0 \quad k_d = 1,6$$

$$P_o = \frac{5822 \times 209 \times 0,1}{1000} = 121 \text{ miest}$$

Priemer z obidvoch výpočtov:

(121 + 97) : 2 = 109 parkovacích miest

Posúdenie

Vybudované a vyznačené parkoviská:

Hlavné záchytné parkovisko 40 miest + 8 A
Štefánikovo námestie.....36 miest
Námestie SNP..... 18 miest
Pri obchodnom dome Jednota 15 miest
Zechenterova ul. (pozdĺžne) 18 miest
Spolu parkovacích miest..... 127 miest

127 miest > 109 miest vypočítaných

Posúdenie platí pre priemerné obdobie. V čase turistickej sezóny alebo turistických podujatí vzniká nárazová potreba väčšieho počtu parkovacích miest.

Potrebný počet parkovacích miest je možné určiť výpočtom pokiaľ bude známa turistická návštevnosť centrálnej zóny resp. pamiatkovej rezervácie. Doporučujeme previesť prieskum parkovania v čase letnej, turistickej a špičkovej návštevnosti.

Nároky na odstavovanie osobných áut návštevníkov športovo-rekreačnej zóny na juhu mesta nie sú v súčasnosti definitívne vyriešené. Záchytné parkovisko je riešené len provízorne, čo má nepriaznivý vplyv na prostredie a organizáciu priestoru.

Návrh riešenia

Navrhovanou urbanistickou koncepciou územného plánu mesta sa v súvislosti s navrhovanými zmenami vo funkčnom využití územia, najmä v centrálnej mestskej zóne, a navrhovanými zmenami v organizácii dopravy, výhľadovo ruší jestvujúce parkovisko osobných áut a autobusov na nároží Zechenterovej a Križkovej ulice (plocha po pôvodnom hoteli Jeleň), a v súvislosti s navrhovaným predĺžením pešej zóny sa variantne rušia (alebo obmedzia) aj možnosti krátkodobého odstavenia a parkovania motorových vozidiel na námestí SNP a na Štefánikovom námestí. V dôsledku navrhovaných úprav v priestoroch pamiatkovej rezervácie možno uvažovať s čiastočným obmedzením či reguláciou statickej dopravy aj na Kutnohorskej ulici a na Zámockom námestí. Naproti tomu sa navrhuje vybudovanie verejnej parkovacej garáže v objektivej sústave na mieste bývalého hotela Jeleň, a zriadenie nového priestoru pre krátkodobé (časovo limitované) parkovanie v priestoroch súčasnej autobusovej stanice, ale až po jej výhľadovom premiestnení. Ostatné potreby statickej automobilovej dopravy pre CMZ a PR bude potrebné riešiť lokálne, v menej kapacitných zariadeniach, vo väzbe na požiadavky Zásad ochrany PR podrobnejšou zónálnou ÚPD, alebo urbanistickými štúdiami.

V územnom pláne mesta sa koncepcia krátkodobého odstavenia a parkovania motorových vozidiel rieši systémovo tak, že kapacitné odstavne parkoviská sa navrhujú najmä na miestach koncentrácie aktivít rekreácie a cestovného ruchu - najmä v športovo - rekreačnej zóne, v navrhovanom tematickom parku v Novej doline, vo vstupných priestoroch väčších výrobných areálov, a návrhom záchytných parkovísk, ktoré sú určené najmä pre špičkovú turistickú, rekreačnú a rekreačno - športovú návštevnosť. Nové plošne rozsiahlejšie parkovacie kapacity sa navrhujú vytvoriť (alebo jestvujúce parkoviská rozšíriť) najmä pri futbalovom štadióne, pri oboch vstupoch do areálu termálneho kúpaliska, pri hoteli Golfer, a v južnej časti športovo - rekreačnej zóny, vo väzbe na rozptýlené rekreačné a športovo - rekreačné aktivity, pri verejnom cintoríne, a v miestach predpokladanej koncentrácie návštevnosti v Novej doline. Na južnom okraji mesta, v lokalite Včelín, sa navrhuje záchytné parkovisko s orientačnou kapacitou cca 200 osobných áut + 20 autobusov, s možnosťou jeho výhľadového rozšírenia o ďalších cca 100 osobných áut. V rekreačnej oblasti na Skalke je navrhované záchytné parkovisko so špičkovou kapacitou 200 osobných áut + 32 autobusov. Okrem toho sú potrebné parkovacie kapacity v rámci svojich plôch a v rozsahu, primeranom svojim potrebám, povinné zabezpečovať aj jednotlivé zariadenia občianskej vybavenosti, zariadenia rekreačnej vybavenosti a zariadenia pre rekreačné ubytovanie a stravovanie.

V rámci jestvujúcich obytných súborov (Londýn, Huty) sú súčasné odstavne a parkovacie plochy rešpektované, ich rozšírenie je však možné iba lokálne, racionálnejším využitím disponibilných plôch, vo veľmi obmedzenom rozsahu. V novonavrhovaných obytných súboroch (nad Veterníkom, vo výhľade na Špitálskej) je potrebné odstavne plochy individuálnej automobilovej dopravy vytvárať vždy v rámci vymedzených plôch navrhovanej obytnej zástavby primerane k počtu navrhovaných bytov, a na plochách priliehajúcich zariadení občianskej vybavenosti, primerane k rozsahu tejto vybavenosti.

Garážovanie motorových vozidiel

Garážovanie osobných motorových vozidiel v jestvujúcich súboroch hromadnej bytovej výstavby je obmedzené ich súčasnou rozlohou, a na území obytných súborov nie je zvýšenie počtu garážovacích miest riešiteľné. Súčasná plocha boxových garáží v obytných súboroch Londýn a Huty, ale aj rozptýlenej hromadnej bytovej výstavby, sa územným plánom mesta zachováva. Územným plánom sa navrhuje lokalita pre výstavbu hromadných garáží v južnej časti mesta, v priestore nefunkčného lomu na Lúčanskej ceste a v priestore ochranného pásma železničnej trate za objektom štátneho archívu. Navrhované garáže osobných áut by, kvôli limitovaným územným kapacitám, mali byť usporiadané ako dvojpodlažné boxové, možné sú však aj halové hromadné garáže, najmä v lokalite starého lomu. Garáže sa navrhujú najmä pre zníženie deficitu ich potrieb v súčasných sídliskách. V novonavrhovaných obytných súboroch je garážovanie osobných áut pre ich obyvateľov potrebné riešiť na územnom pláne vymedzených plochách týchto súborov, pravdepodobne zostavovaním do obytných objektov alebo ako samostatné objekty halových a boxových garáží. Počet takto garážovaných motorových vozidiel by mal zodpovedať približne 2/3 počtu navrhovaných bytov. Odstavenie a garážovanie osobných motorových vozidiel v individuálnej bytovej zástavbe je potrebné vždy riešiť v rámci stavebného pozemku, alebo zostavou do obytného objektu.

Dopravné zariadenia

Z jestvujúcich dopravných zariadení sa v meste zachováva čerpacia stanica pohonných hmôt (ČSPH) na Dolnej ulici, s ňou priestorovo naviazaným autoservisom a umyvárňou osobných áut. ČSPH možno na vymedzenom území v prípade potrieb kombinovať so Stanicou technickej kontroly a emisnej kontroly motorových vozidiel.

Na južnom okraji mesta (pri Včelíne) sa ponecháva súčasné účelové zariadenie Regionálnej správy ciest (areál cestmajsterstva).

B.11.7. Hromadná autobusová doprava

Hromadnú autobusovú dopravu na území Kremnice zabezpečuje dopravný závod SAD Žiar nad Hronom, prevádzka Kremnica.

Mesto Kremnica je napojené na 3 linky diaľkové a 10 liniek regionálnych, z ktorých linka č. 612401 Kľak – Kremnica – Žiar nad Hronom – Banská Bystrica je linkou nadregionálnou.

Mesto má vybudovanú malú autobusovú stanicu SAD. Stanica je umiestnená v centrálnej zóne v blízkosti križovatky cesty I/65 s cestou II/578, 100 m od Nám. SNP a 200 m pešej dostupnosti od záchytného parkoviska a 200 m od Nám. M.R.Štefánika.

Súčasná autobusová stanica má vhodnú polohu z hľadiska organizácie autobobilovej dopravy ako aj z hľadiska pešej návaznosti na centrum mesta. Nie je však vyhovujúca z hľadísk požiadaviek pamiatkovej ochrany (PR Kremnica), preto sa v Zadaní územného plánu mesta požadovalo riešiť jej premiestnenie do inej vhodnej polohy.

Na autobusovej stanici končí 5 dopravných smerov SAD, ktoré radiálne vbiehajú do centra mesta. Autobusová stanica má vybudovanú krytú čakáreň a 6 nástupíšť. 1 nástupište pre linky diaľkové a 5 nástupíšť pre linky regionálne.

Smerovanie a počet odchodových spojov z autobusovej stanice (počet spojov v priemernom dni v týždni):

Dopravný smer	Počet spojov
Žiar nad Hronom	37
Kopernica	8
Turčianske Teplice	17
Krahule, Skalka	12
Horná nemocnica, Nevoľné	29
Spolu	103 spojov

Generel dopravy nebol spracovaný.

Ak odhadneme priemernú obsadenosť jedného autobusu - iba 10 osôb, je počet vycestovaných osôb v priemernom dni pri 103 spojoch 1000 osôb. Oproti cestujúcim po železnici je to počet 7-násobný.

Autobusové linky na území mesta plnia aj funkciu miestnej hromadnej dopravy, najmä v smere Psychiatrická nemocnica a Skalka. Na všetky dopravné smery sú po meste rozmiestnené zastávky autobusovej dopravy SAD (nie MHD).

Dopravné spojenie autobusmi s okresným mestom Žiar nad Hronom zabezpečuje 37 spojov v priemernom dni, kde je dobrá návaznosť na autobusy diaľkové a regionálne a vhodná návaznosť na hlavnú železničnú trať Nové Zámky – Zvolen.

Územným plánom mesta sa navrhuje premiestniť autobusovú stanicu do v súčasnosti nedostatočne využívaných priestorov za atletickým štadiónom na pôv. Námestí hutníkov. Polohu a usporiadanie novej autobusovej stanice bude však potrebné doriešiť v urbanistickej štúdií celého priestoru námestia.

V súvislosti s navrhovaným južným rozvojom obytnej zástavby mesta územný plán rieši aj obsluhu tohoto územia verejnou autobusovou dopravou - navrhovaným odklonením niektorej z liniek, spájajúcich centrum mesta so železničnou stanicou.

Kyvadlová sezónna autobusová doprava do rekreačnej zóny na Skalke má vychádzať zo záchytného parkoviska pri Včelíne a cestou II/578 viesť do priestorov záchytného parkoviska na Skalke. Mala by sa využívať najmä pre víkendovú návštevnosť a pre významnejšie (sezónne) športové podujatia.

B.11.8. Pešia a cyklistická doprava

Na časti územia historického jadra mesta a pamiatkovej zóny - v Dolnej ulici, je zriadená funkčná pešia zóna. Územným plánom mesta sa táto pešia zóna navrhuje predĺžiť aj na Námestie SNP, na Štefánikovo námestie, do Kutnohorskej ulice, a na časť Kollárovej ulice s tým, že doprava na Kutnohorskej ulici a vjazd na Štefánikovo námestie budú účelovo regulované, s prejazdom cez jeho priestory, Námestia SNP s prednosťou pešieho pohybu.

Okrem toho je pešia doprava v samostatných peších trasách a peších prechodoch charakteristickým fenoménom historickej zástavby Kremnice. Jej najvýznamnejším reprezentantom je tzv. staničný chodník. Okrem neho sú v organizme mesta tieto ďalšie významné pešie trasy a prepojenia :

- Kutnohorská ulica - priestor zámockého kostola Sv. Kataríny - Ulica Jána Kollára
- Kutnohorská ulica - Zámocké námestie (Neustift)
- námestie SNP - Ulica Jána Kollára (trasa, vedúca popri Bystrickom potoku)
- prepojenie Kollárovej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Zlatej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Angyalovej a Zechenterovej ulice, v jeho pokračovaní až do ulice Čsl. armády
- sústavy peších komunikácií v areáli Zvolenodolinských letohrádkov a v rekreačno - športovom areáli v južnej časti mesta
- prepojenie ulice Rumunskej armády so starou (pôvodnou) trasou Ulice Jula Horvátha
- pešia cesta na Kalváriu (Križova cesta)

Pešie trasy v ich vzájomných kríženíach a iných významných polohách vytvárajú tzv. "platzy", ktoré sa v zmysle Zásad ochrany pamiatkovej zóny Kremnica navrhuje chrániť v ich súčasnom priestorovom usporiadaní.

Pešiu dopravu v súbehu s cestou I/65 je potrebné riešiť oddelene zeleným pásom, jej križovanie v závislosti od technických možností zvážiť mimoúrovňovo. Akútne je potrebné vybudovanie chodníka vedľa cesty III. triedy č. 05079, hlavne časť v križovatke pod školou pre nepočujúcich.

Územným plánom mesta sa navrhuje obnovenie historického Lúčanského priechodu, s jeho funkčným začlenením ako východiska rekreačných a náučných trás v okolí mesta. Predpokladá sa tiež vytvorenie, alebo obnovenie sústavy peších ciest v Novej doline a v športovo - rekreačnej zóne v južnej časti mesta. Navrhujú sa účelové pešie prepojenia aj v mulde pri Veterníckom jazere.

Pre rozsiahlejšiu cyklistickú dopravu v meste vzhľadom na charakter zástavby a terénnu konfiguráciu nie sú v Kremnici priaznivé podmienky. Preto sa územným plánom účelové trasy cyklistickej dopravy na území mesta nenavrhuje.

B.11.9. Rekreačná doprava a rekreačné dopravné trasy

Záujmovým a katastrálnym územím mesta, najmä však v priestoroch Kremnických vrchov, vedú viaceré značené turistické trasy. Z nich majú niektoré aj východisko alebo cieľ priamo v meste Kremnica, väčšina však vedie vrcholovými a hrebeňovými partiami, s ťažiskovým priestorom ich sústredenia v lokalite na Skalke. Vybrané značované turistické trasy sú zakreslené do dokumentácie územného plánu mesta (výkres č. 2).

Do priestoru rekreačnej zóny na Skalke vedie a ním prechádza aj sústava bežeckých lyžiarskych tratí. Z nich je najvýznamnejšou trasa Bielej stopy SNP, vychádzajúca z priestorov pri Krahuliach cez Skalku na Králiky a Tajov až do Banskej Bystrice. Na Skalke je aj sústava pretekárskych a rekreačných lyžiarskych trás, usporiadaných do uceleného priestorového celku okolo štadióna Bielej stopy SNP, s potrebným servisným vybavením. Doplnkom ÚPN-Z Skalka sa navrhujú úpravy a rozšírenie týchto tratí, vrátane areálu štadióna. Lyžiarske turistické a pretekárske trasy sa v riešení územného plánu mesta rešpektujú a vybrané trasy sú zakreslené do grafickej časti dokumentácie územného plánu.

Kremnica má vytvorenú sieť náučných chodníkov po stopách baníckej činnosti v meste a na jeho okolí (Kremnické Bane, Jánsky vršok). Vytýčené sú štyri náučné chodníky. Do grafickej časti územného plánu nie sú ich trasy zakreslené, sú však vytvorené podmienky pre ich zachovanie, s prípadným rozšírením, doplnením alebo korekciou trás, najmä v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, s presmerovaním jestvujúcej trasy z kalvárskeho chodníka (Křížovej cesty) do trasy historického Lúčanského priechodu.

Mesto Kremnica vypracovalo v roku 2004 návrh turisticko - rekreačných cyklotrás v Kremnických vrchoch, nadväzujúcich na realizovaný pohronsko - kremnický cyklistický okruh z roku 2002 v trase Kremnica - Lúčky - Kopernica - Lutíla - Žiar nad Hronom - Trnavá hora - Ihráč - Nevoľné - Kremnica, v dĺžke 49,0 km. Vytýpaných je nasledovných osem cyklotrás :

- Kremnica - Hostinec - Tri kríže - Skalka - Turček - Kruhule - Kremnica (40,0 km)
- Skalka - Lopúchov Vrch - Králická chata - chata nad Tajovom - Kordíky - Kordické sedlo - Skalka (21,0 km)
- Skalka - Tunel - prameň Turca - Kaltrín - vodárenská nádrž Turček - Jánsky vršok (symbolický stred Európy) - Krahule - Skalka (30,0 km)
- Kremnica - šachta Ludovika - Kremnické Bane - Kunešov - Slaské - Kopernica - Lúčky - Kremnica (32,0 km)
- Kremnica - Nevoľné - Biely potok - Hostinec - Skalka - Krahule - Kremnica (34,0 km)
- Kremnica - Toliar - Krahule - Turček - Sklené - Kunešov - Kremnické Bane - šachta Ludovika - Kremnica (45,0 km)
- Skalka - Kiar - Zolova chata - Slobodné - Dievčia skala - Hostinec - Tri kríže - Skalka (22,0 km)
- Skalka - tunel - prameň Turca - chata Obrázok - Vlčí vrch - Dirhábské sedlo - Václavák - Skalka (22,5 km)

Trasy nie sú do grafickej časti dokumentácie územného plánu mesta zakreslené. Sú však vedené po jestvujúcich cestách a účelových komunikáciách.

Okrem toho je v najbližšom zázemí Kremnice náučný turistický chodník k prírodnej rezervácii Kremnický Štós a turistický chodník v trase historického Grobňového vodovodu. Obidva sú do grafického riešenia územného plánu mesta zakreslené.

B.11.10. Horské dopravné zariadenia

Na južnom okraji športovo - rekreačnej zóny, pod Galandovým majerom, sa územným plánom mesta navrhuje lyžiarsky svah pre nenáročné rekreačné lyžovanie, vybavený dvomi lyžiarskymi vlekmí - LV 250 (pre dospelých) a LV 200 (pre deti). Pre rekreačné lyžovanie a sánkovanie sa navrhuje zriadiť aj sedačkovú lanovku na Jarabicu.

V rekreačnej zóne na Skalke je doplnkom (zmenou) ÚPN-Z KSR a CR navrhnutá (prevažne v k.ú. obce Krahule) nová štvorsedačková lanovka a lyžiarsky vlek pre snowboardový areál v lokalite u Gregov. Obidva tieto zariadenia sú prevzaté do dokumentácie tohoto územného plánu. Okrem toho sa navrhujú aj lokálne korekcie trás súčasných lyžiarskych vlekov, zasahujúcich do k.ú. Krahule. Lyžiarsky areál sa navrhuje prepojiť sústavou lanoviek a vlekov so strediskom R a CR Králiky na Banskobystrickej strane Kremnických vrchov.

B.11.11. Negatívne účinky dopravy a ochrana proti nim

Výpočet ekvivalentnej hlukovej hladiny z ciest I/65 a II/578 v súčasnom stave v miestach maximálnych intenzít dopravy nasčítanej v roku 2000 a prepočítanej na rok 2003 (priemerné hodnoty denného objemu dopravy) sú uvedené v priloženej tabuľke. Vypočítané ekvivalentné hlukové hladiny sú posúdené s prípustnými hodnotami podľa Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z.

V roku 1977 Štátny zdravotný ústav - Útvar hygieny v Žiari nad Hronom previedol monitorovanie hladiny hluku, produkovaného dopravou na území Kremnice nasledovne :

čís. stanovišťa	Ulica	Laeq v dB (A)	Prípustná hodnota Laeq v dB(A)	
1	Nám.M.R.Štefánika	52,6	50	+ 2,6
2	Ul. Langsfeldova	70,6	60	+ 10,6
3	Ul. J.Horvátha č.902	68,4	60	+ 8,4
4	Ul.Dolná č. 29	69,3	60	+ 9,3
5	Ul.nám. SNP	62,0	50	+ 12,0
6	Ul. Krížna č.8	62,1	50	+ 12,1
7	Ul.Angyalova č.16	59,9	50	+ 9,9
8	Ul. Zechenterova, Pošta	60,7	50	+ 10,7
9	Ul. ČSA č. 21	62,3	60	+ 2,3
10	Ul. ČSA - Psychiatria	55,3	50	+ 5,3
11	Ul.J.Horvátha, III/06529	55,3	60	+ 5,3
12	Ul. Matunákova	57,5	50	+ 7,5
Meranie 26.08.2003				
3	Ul.J.Horvátha	71,0	60	+ 11,0

Na tejto tabuľke je možné porovnať merané a vypočítané hlukové ekvivalentné hladiny.

Tabuľka hlukových intenzít z automobilovej dopravy rok 1997 a 2003

Cesta Usek Ulica	Intenzita dopravy S počet voz./24 h.	Podiel ťažkej dopravy %	n _d n _n 0,058125.S 0,008750.S	V _v km/h	F ₁ F ₁ ^P (d) F ₁ ^P (n)	F ₂	X(d), X(n) N _d .F ₁ ^P (d).F ₂ N _n .F ₁ ^P (n).F ₂	Y(d), Y(n) 10logX _d + 40 10logX _n + 40	Pokles hluku so vzdialenosťou v m na hodnotu dB (A) v dennom a nočnom režime						Pripustné hlukové hodnoty okolia				
									d 70	65	60	55	50	45	40	35	30	Bývanie	Školy
									n 60	55	50	45	40	35	30	deň / noc	deň / noc		
a.) Hodnoty vypočítané pri priemernej premávke v roku 2003																			
I/65 ul. J. Horvátha - Juh	5920	18,4 9,2	344,1 51,8	50 65	1,59 2,03	1,3	711,2 136,7	68,5 61,3	-	22	54	98	160	220	300	60	50		
									13	43	84	140	210	290	400	50	40		
I/65 ul. J. Horvátha - Sever	5300	17,2 8,6	308,1 46,4	50 65	1,51 2,03	1,3	604,8 122,4	67,8 60,9	-	20	50	90	150	210	300	60	50		
									10	40	80	135	205	285	390	50	40		
II/578 Nám. SNP - ul.M.Križku	2730	10,6 3,2	158,7 23,9	40 45	0,7 0,6	1,13	125,5 16,2	61 52,1	-	-	13	43	83	140	210	60	50		
									-	-	17	47	90	150	220	40	40		
* Pre úsek cesty III/578 v ul.M.Križku, vozovka dláždená, F3 = 4,0																			
d = denný režim																			
n = nočný režim																			
b.) Hodnoty namerané v špičkovom období máj - august cez deň v roku 1977																			
I/65 ul. J. Horvátha - Juh								68,4	-	15	45	90	150	210	295	60	50		
									5	35	70	125	190	260	360	60	50		
I/65 ul. J. Horvátha - Sever								70,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
									-	-	15	45	85	145	210	-	50		
II/578 Nám. SNP - ul.M.Križku								62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
									-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c.) Meranie 26.08.2003																			
I/65 ul. J. Horvátha - Stred								71	7	38	75	130	200	265	375	60	50		
									-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d = denný režim																			
n = nočný režim																			

Podľa údajov, uvedených v Zmenách a doplnkoch ÚPN-VÚC Banskobystrického kraja boli vypočítané izofóny výhľadovej hladiny hluku z dopravy na štátnej ceste I/65 v jej prietahu mestom Kremnica pre roky 2020 a 2030 nasledovne :

Štátna cesta I/65 Kremnické Bane - Kremnica, sčítací úsek č. 91.338

Rok	Druh a počet motorových vozidiel			
	T	O	M	S
2000				2.744
2020				5.131
2030				5.186*

pozn.: s uplatnením vplyvu preložky cesty I/65 mimo katastrálne územie mesta Kremnica

Štátna cesta I/65 Kremnica - Bartošova lehôtka, sčítací úsek č. 91.400

Rok	Druh a počet motorových vozidiel			
	T	O	M	S
2000				4.768
2020				8.916
2030				9.012*

pozn.: s uplatnením vplyvu preložky cesty I/65 mimo katastrálne územie mesta Kremnica

Výpočet ekvivalentných hlukových hladín, rok 2020 - deň

sčítací úsek	hluková hladina Laeq/deň v metroch			
	45db(A)	55db(A)	60db(A)	65db(A)
č.91.338 Kremnické Bane-Kremnica	812,0	205,0	78,5	21,0
č.91.340 Kremnica-Bartošova Lehôtka	1200,0	275,0	145,0	44,0

Výpočet ekvivalentných hlukových hladín, rok 2020 - noc

sčítací úsek	hluková hladina Laeq/noc v metroch			
	45db(A)	55db(A)	60db(A)	65db(A)
č.91.338 Kremnické Bane-Kremnica	380,0	58,5	18,5	-
č.91.340 Kremnica-Bartošova Lehôtka	590,0	105,0	35,5	10,5

Výpočet ekvivalentných hlukových hladín, rok 2030 - deň

sčítací úsek	hluková hladina Laeq/deň v metroch			
	45db(A)	55db(A)	60db(A)	65db(A)
č.91.338 Kremnické Bane-Kremnica	900,0	240,0	84,5	28,5
č.91.340 Kremnica-Bartošova Lehôtka	1250,0	313,0	165,0	43,5

Výpočet ekvivalentných hlukových hladín, rok 2030 - noc

sčítací úsek	hluková hladina Laeq/noc v metroch			
	45db(A)	55db(A)	60db(A)	65db(A)
č.91.338 Kremnické Bane-Kremnica	420,0	67,5	22,5	7,0
č.91.340 Kremnica-Bartošova Lehôtka	580,0	98,0	34,5	11,5

Hlukové hladiny sú počítané pri podiele T = 22,0 % z S

Vypočítané hodnoty ekvivalentných hlukových hladín v návrhovom období územného plánu (rok 2020 - deň) sú orientačne zakreslené do výkresu č. 5 - návrh verejného dopravného vybavenia. V územiach s dosahovanými vysokými hladinami hluku z tranzitnej automobilovej dopravy sa nová bytová výstavba zámerne nenavrhuje, alebo je navrhnutá tam, kde je pri nej možné realizovať buď technické protihlukové opatrenia, alebo orientovať obytné miestnosti mimo hlukovo nadmerne zaťažených priestorov. V jestvujúcej obytnej zástavbe (sídlišká Londýn, Huty, Ulica Jurka Langsfelda) je na obytných objektoch na ochranu proti nadmernej hlučnosti potrebné realizovať technické protihlukové opatrenia. V podmienkach mesta Kremnica (pamiatková rezervácia a pamiatková zóna) nie je prípustné pri štátnej ceste I/65 v jej prieťahu mestom realizovať protihlukové bariéry.

B.11.12. Hydrogeologické pomery

Riešené územie leží v Kremnickom pohorí, ktoré podľa geologickej rajonizácie Slovenska patrí k západnokarpatskému sopečnému oblúku. Záujmové územie je značne členité s výškovými rozdielmi terénu niekoľko sto metrov. Geologická stavba hornín vulkanického pôvodu s kompaktnou štruktúrou neposkytuje vývery vody vo forme stálych výdatných prameňov hlbinného pôvodu. Jestvujúce pramene sú vývery z náhorných planín či s malou kolísavou výdatnosťou max. 5 l.s^{-1} min. $0,2 \text{ l.s}^{-1}$ v závislosti od atmosferických zrážok. Vodnatejšie sú len potoky z horských údolí, nevysychajúce ani v lete.

Cenným hlbinným zdrojom je termálny vrt navŕtaný v blízkosti šachty Ludovíka do hĺbky 530 m s výdatnosťou 45 l.s^{-1} a teplotou $43,9^\circ \text{ C}$. Z hydrochemického hľadiska je termálna voda v Kremnici klasifikovaná ako prírodná slabomineralizovaná síranovo-uhličitá, vápenato – horečnatá voda hypotonická, horúca. Pre termálne kúpalisko sa z nej využíva $20 - 25 \text{ l.s}^{-1}$.

B.11.13. Hydrologické pomery

Náhorná poloha záujmového územia na rozhraní povodia dvoch riek Váhu a Hrona je iniciačná pre vznik tokov. Územie sa vyznačuje potokmi v každej doline. Na samom rozhraní vznikajú rieka Turiec a potok Turček, ktoré patria do povodia Váhu. Turiec je prehradený a vytvára vodárenskú nádrž, avšak oba toky už z historických dôb sú zdrojmi úžitkovej vody pre Kremnické bane. Vodu z tokov zachytáva historický vodovod a prevádza ju z povodia Váhu do povodia Hrona.

Celé južne orientované záujmové územie patrí do povodia Hrona prostredníctvom Kremnického potoka (Rudnica). Povrchové vody z riešeného územia mesta zbierajú potoky: Skalka (Piargský) Smrečník (Zvolenodolinský) a potok Veterník. Okrem nich je na území mesta celý rad stružiek a rýh stekajúcich zo svahovitého terénu za dažďa, a vtekajúcich do Kremnického potoka ako hlavného recipientu, ktorý po 13 km dlhom toku kremnickým údolím vteká do Hrona pri Šášovskom Podhradí.

Hydrologické údaje Kremnického potoka (Rudnica) - profil nad zaústením potoka Skalka (Piargsky)

Priemerné prekročenie prietoku počas:

30	90	180	270	355	364 dní
150	95	48	32	17	15 l.s^{-1}

Opakovanie veľkých vôd raz za:

1	5	10	20	50	100 rokov
5	13	17	22	29	$35 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$

Priemerné prekročenie prietoku počas:

30	90	180	270	355	364 dní
430	190	100	60	30	15 l.s^{-1}

Opakovanie veľkých vôd raz za :

1	5	10	20	50	100 rokov
12	24	34	44	60	70 m ³ .s ⁻¹

B.11.14. Zdroje pitnej a úžitkovej vody

Zdroje pitnej vody pre mesto tvoria jednak podzemné pramene a jednak okolité potoky cez úpravne vody.

Podzemné zdroje predstavuje 9 prameňov s výdatnosťou spolu max. 20 l.s⁻¹, min. však 6 l.s⁻¹, zachytených v okolí Kremnice.

Dve úpravne vody s kapacitou 20 + 20 l.s⁻¹ odoberajú povrchovú vodu z akumulačnej nádrže banského vodovodu resp. z horného toku Zvolenodolinského potoka (Smrečník).

Pitnú vodu pre ŠRS Skalka a STV Suchá Hora poskytujú pramene Horné Gregy a vrtaná studňa pri potoku Turček s doporučeným odberom 12 l/s.

Zdrojom pitnej vody je aj vodárenská nádrž nad obcou Turček pre skupinový vodovod do Žiaru nad Hronom, vedený pozdĺž západného okraja územia Kremnice.

Zdroje úžitkovej vody tvoria horné úseky tokov Turca a Turček pre "Turčekovský banský vodovod" na účely banskej činnosti a tiež pre úpravňu vody na Kremnických baniach pre kremnický mestský vodovod. Zvolenodolinský potok je zdrojom úžitkovej vody pre "Grobnianský úžitkový vodovod", pôvodne pre mestskú fontánu a kropenie ulíc. ŠRS Skalka využíva odber z potoka Turček na zasnežovanie.

Hlbinným zdrojom vody je vrt s termálnou vodou v blízkosti šachty Ludovíka s výdatnosťou 45 l.s⁻¹ a teplotou 43,9°, ktorý sa využíva na termálnom kúpalisku v meste.

B.11.15. Vodovodné zariadenia

V záujmovom území je niekoľko zariadení na zásobovanie vodou:

- Turčekovský vodovod na úžitkovú vodu pre Kremnické Bane
- Grobnianský vodovod na úžitkovú vodu pre mesto
- Kremnický mestský vodovod na pitnú vodu
- Skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom na pitnú vodu

Turčekovský banský vodovod je najstaršie zariadenie na prívod potočnej vody do Kremnických baní potrebný v baníctve pri spracovaní rudy. Pred storočiami sa vybudoval mnohokilometrový prívodný žľab od potokov v okolí Turčeka do Kremnických baní. Prekrytý žľab prekonávajúci niektoré kopce štôľňou a údolie v Kremnických Baniach akvaduktom, privádza vodu do otvorenej akumulačnej nádrže v Kremnických Baniach, vybudovanej na kóte 775 m.n.n. Z nádrže sa voda využívala na pranie rudy a na získanie mechanickej energie na drvenie rudy. Viedla sa flúdormi k nižšie stupňovite položeným šachtám a odovzdávala svoju energiu mechanickým zariadeniam. Do roku 2005 sa využíval na pohon turbín na výrobu elektrickej energie na IV. šachte.

Úpravňa vody v Kremnických Baniach, ktorá dodáva pitnú vodu do kremnického mestského vodovodu odoberá surovú vodu z akumulačnej nádrže tohto vodovodu.

Grobnianský vodovod – vybudovaný v Kremnici v roku 1830, zrekonštruovaný v roku 1940. Privádza potočnú vodu do stredu mesta na úžitkové účely. Zdrojom vody je potok Smrečník (Zvolenodolinský) z ktorého hradlo odráža vodu do žľabu pri potoku na kóte 645 m.n.m.. Prívod vody je nekrytým vydláždeným žľabom 50/40 cm vedeným po svahu Grobne v dĺžke 2100 m. Žľab privádza vodu do vodojemu s obsahom 100 m³ na kóte 630 m.n.m. na úbočí Grobne. Z vodojemu vedie potrubie DN 100 do starej mincovne. Hlavným odberateľom vody bola do r. 2006 Mincovňa š.p. a niekoľko záhradkárov na Grobni.

Kremnický mestský vodovod na pitnú vodu bol založený v roku 1884, kedy boli zachytené prvé pramene na Kremnickom Štosi nad mestom ako zdroje pitnej vody. Celé prírodné potrubie bolo dobudované v r. 1893. Rozvodná sieť v rokoch 1900 až 1928. Vodojemy železobetónovej konštrukcie „Nad stanicou“, „Nad kasárňami“ a na hrade "(Zámocký)" boli vybudované v r. 1925, kedy boli zachytené ďalšie tri pramene. K odberu vody z potoka sa pristúpilo v r. 1940 vybudovaním úpravne vody Pod čerešňou. Ďalší vodojem Grobňa bol vybudovaný v r. 1950 a plnený z ÚV Pod čerešňou. Výstavba druhej úpravne vody na Kremnických Baniach bola skončená v r. 1965 a ako nové najväčšie zariadenie, začala dodávať pitnú vodu pre mesto do vodojemov Na Grobni a Na Hrade. Uličné rozvodné potrubie bolo viac krát rekonštruované a rozšírené až do súčasného rozsahu.

Skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom (TKŽ)

Vodovod je v prevádzke od roku 1992, kedy bola vybudovaná úpravňa vody v Turčeku. Zdroj vody vodárenská nádrž bola dokončená v roku 1996, dovtedy úpravňa spracovávala povrchový odber z horného toku rieky Turiec. Diaľkový privádzač DN 500 vychádza z úpravne vody, prechádza celým Kremnickým údolím v dĺžke 18 km do Žiaru nad Hronom. V súčasnosti dodáva pitnú vodu do vodojemu Krahule 400 m³, Kremnické Bane 2 x 150 m³, Horná Ves 400 m³, Dolná Ves 2 x 150 m³ a zašŕtuje do vodojemu 2 x 5000 m³ na Šibennej hore v Žiari nad Hronom.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Stredisko má spracovaný a schválený návrh ÚPN-Z komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, ktorý rieši zásobovanie pitnou vodou novým vodovodom z hydrogeologického vrtu HTK-1 s hĺbkou 42 m pri potoku Turček na kóte 950 m.n.m., z ktorého je voda čerpaná do vodojemu s objemom 650 m³ na kóte 1225 m.n.m. umiestneného pri areáli TV vysielачa. Z vodojemu je vyvedené zásobovacie potrubie DN 160 PVC pre gravitačné zásobovanie plánovaných i jestvujúcich objektov strediska.

Budúca potreba pitnej vody podľa výpočtu v ÚPN-Z:

- Priemerná denná potreba $Q_p = 406,93 \text{ m}^3 \text{ d}^{-1} = 4,7 \text{ l.s}^{-1}$
- Maximálna denná potreba $Q_m = 406,93 \times 1,6 = 651,1 \text{ m}^3 \text{ d}^{-1} = 7,5 \text{ l.s}^{-1}$
- Maximálna hodinová potreba $Q_h = Q_m \times 1,8 = 7,5 \text{ l.s}^{-1} \times 1,8 = 13,5 \text{ l.s}^{-1}$

Zdroj vody – hĺbkový vrt s doporučenou výdatnosťou 12 l.s⁻¹ pokryje potrebu $Q_m = 7,5 \text{ l.s}^{-1}$

Vodojem s obsahom 650 m³ pokryje potrebnú akumuláciu podľa Q_m .

Zásobovacie potrubie DN 160 PVC s kapacitou 18,0 l.s⁻¹ zabezpečí prívod $Q_h = 13,5 \text{ l.s}^{-1}$.

Do výpočtu potreby pitnej vody sú zahrnuté aj jestvujúce hotely a chaty na Skalke. Nový vodovod vytvára podmienky pre komplexné zásobovanie vodou v riešenom území.

B.11.16. Zásobovanie pitnou vodou

Mesto Kremnica je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe SLVS a.s. OZ Žiar nad Hronom. Vodovod v meste bol založený v roku 1884 zachytením 3 prameňov na úbočí Štós nad mestom so spoločnou výdatnosťou 2 – 10 l/s. S rozrastajúcim sa mestom postupne sa rozširovali jednak zdroje vody a jednak potrubné rozvody. Vodovodná sieť v súčasnosti pokrýva celé územie mesta. Keďže v ďalšom rozvoji mesta kapacity prameňov už nepostačovali, pristúpilo sa k využívaniu povrchovej vody z potokov. Vybudovaním úpravne vody „Pod čerešňou“ na potoku Smrečník (20 l/s) a úpravne vody v Kremnických Baniach (20 l/s) získala sa kapacita (40 l/s) dvojnásobne prevyšujúca pramenné zdroje.

Postup budovania zdrojov a ich kapacity

1. Kellerweg	zachytené v r.1884	max. 6,7 min. 2,0 l/s
2. Štós 1,2	1884	max. 1,37 min. 0,13 l/s
3. Markušova lúka	1884	max. 2,06 min. 0,1 l/s
4. Tri studne	1925	max. 1,25 min. 0,55 l/s
5. Pod tromi studňami	1925	max. 1,03 min. 0,55 l/s
6. Krahule	1925	max. 3,3 min. 1,0 l/s
7. Grošova lúka 1-4	1951	max. 5,0 min. 1,87 l/s

Pramenné zdroje spolu:

max. 20,7 min. 6,16 l/s

8. ÚV Pod čerešňou	vybudované v r 1940	max. 20 l/s
9. ÚV Kremnické Bane	1965	max. 20 l/s
Zdroje – celková kapacita		max. 60,7 min. 46 l/s

Vyrobená voda zo zdrojov je akumulovaná v piatich vodojemoch a vo dvoch nádržiach úpravnej vody. Sumárny objem akumulácie v súčasnosti je 1873 m³.

Postup budovania vodojemov a ich kapacity:

situovanie	obsah	budovaný	kóta terénu
1. Nad stanicou	50 m ³	1925	642 m.n.m.
rozšírenie o nádrž	100 m ³	1965	642 m.n.m.
2. Nad kasárňami	70 m ³	1925	695 m.n.m.
rozšírenie o nádrž	630 m ³	1965	695 m.n.m.
3. Zámocký (na hrade)	150 m ³	1925	590 m.n.m.
4. ÚV Pod čerešňou	73 m ³	1940	675 m.n.m.
5. Na Grobni	2x250 m ³	1958	635 m.n.m.
6. Banské Kremnické Bane	50 m ³	1954	710 m.n.m.
7. ÚV Kremnické Bane	250 m ³	1965	760 m.n.m.
spolu :	1873 m ³		

Systém zásobovania

Ako ukázal prehľad zdrojov a vodojemov, vodovodný systém v meste je viac zdrojový, so zdrojmi situovanými na rôznych lokalitách a v rôznych výškach. V súlade s členitosťou územia mesta je systém zásobovania rozdelený do piatich tlakových pásiem podľa obmedzení STN 736620 :

I. tlakové pásmo: určujúci vodojem Zámocký na kóte 590 m.n.m. vymedzuje hornú hranicu tlakového pásma po vrstevnicu 565 m.n.m. a dolnú hranicu po vrstevnicu 530 m.n.m.

II. tlakové pásmo: určujúci vodojem Nad železničnou stanicou na kóte 642 m.n.m. vymedzuje hornú hranicu tlakového pásma po vrstevnicu 617 m.n.m. a dolnú hranicu po vrstevnicu 582 m.n.m.

III. tlakové pásmo: určujúca nádrž ÚV Pod čerešňou na kóte 675 m.n.m. vymedzuje hornú hranicu tlakového pásma po vrstevnicu 650 m.n.m. a dolnú hranicu po vrstevnicu 615 m.n.m.

IV. tlakové pásmo: určujúci vodojem Nad kasárňami na kóte 695 m.n.m. vymedzuje hornú hranicu tlakového pásma po vrstevnicu 675 m.n.m. a dolnú hranicu po vrstevnicu 635 m.n.m.

V. tlakové pásmo: určujúci vodojem Banský na kóte 710 m.n.m. vymedzuje hornú hranicu tlakového pásma po vrstevnicu 685 m.n.m. a dolnú hranicu po vrstevnicu 650 m.n.m.

Vzájomné presahy tlakových pásiem umožňujú zásobovanie jednej ulice z dvoch vodojemov, čo sa zabezpečuje osadzovaním úsekových uzáverov. Zásobovanie nízko položených výbežkov siete pod dolnú hranicu tlakového pásma sa zabezpečuje osadením redukčných ventilov.

Zložité presahy tlakových pásiem spôsobujú komplikovanosť systému zásobovania vodou a vyžadujú neustálu reguláciu osadených zariadení.

Správa vodovodu má vypracovaný návrh, ktorý rieši komplikované časti siete ich rozdelením a sledovaním kontrolnými vodomermi, v záujme zníženia strát vyrobenej vody.

Výhľad zásobovania vodou

Koncepcia ďalšieho rozvoja zásobovania Kremnice pitnou vodou vychádza z vývojových tendencií v spotrebe vody zistených prechádzajúcim rozborom. Analýza ukázala, že kým do roku 1990 spotreba vody z roka na rok stúpala, tak po roku 1990 začala medziročne klesať a klesá aj v súčasnosti. Túto tendenciu možno považovať za hlavnú, nakoľko následne si vyžaduje prehodnotenie využívania zdrojov a výroby aj akumulácie vody.

Doterajšie vývojové tendencie vo faktoch :

	1990	2000	2004
1. Klesajúci počet odberateľov	7295	5808	5666
2. Klesajúca spotreba obyvateľstva	152 l/os/deň	115 l/os/deň	92 l/os/deň
3. Klesajúce množstvo vyrobenej vody	292 l/os/deň	180 l/os/deň	154 l/os/deň
4. Prebytok zdrojov (kapacita 46-60 l/s)	45 l/s	24 l/s	19 l/s
5. Zníženie potrebnej akumulácie	3880 m ³	2080 m ³	1550 m ³
6. Trvale vysoký podiel strát vody	45 %	50 %	47 %

Zistené tendencie sú odrazom nových ekonomických podmienok, podľa ktorých bude spotreba úsporná aj v nasledujúcich rokoch. Možno konštatovať, že tendencia úspornej spotreby vody zostane trvalá.

Budúca potreba pitnej vody je vybilancovaná podľa uvedených tendencií v nasledujúcej prehľadnej tabuľke:

Bilancia spotreby a potreby pitnej vody

Sledované údaje	Terajšia spotreba			Budúca spotreba	
	2002	2003	2004	2010	2020
voda vyrobená tis.m ³ /l.s ⁻¹	766/24	760/24	602/19	577/18	550/17
voda fakturovaná tis.m ³	347	338	319	337	340
z toho : obyvateľstvo	215	207	190	207	210
ostatní	132	131	129	130	130
voda nefakturovaná tis.m ³ /%	419/54%	422/55%	280/47%	240/44%	210/40%
z toho straty	358/47%	204/27%	146/24%	125/23%	105/22%
počet obyvateľov celkom	5745	5733	5686	5700	5800
z toho napojených na vodovod	5739	5722	5666	5700	5800
špecifická spotreba fakt. l/os/deň	165	162	154	162	162
z toho obyvateľstvo l/os/deň	103	100	92	100	100

Vybilancované množstvo budúcej potreby vody vychádza z predpokladu, že napriek ďalšiemu zvyšovaniu cien spotreba obyvateľstva neklesne pod 100 l/obyv/deň. Predpokladá sa tiež, že sa zníži podiel strát vody rekonštrukciou najstarších poruchových úsekov rozvodného potrubia a zlepšením sledovania únikov vody v jednotlivých zásobovaných okrskoch (návrh Závadský 1998).

Porovnanie spotreby zdrojov pitnej vody

Vybilancovaná budúca ročná spotreba 577 resp. 550 tis.m³ včítne značných strát pitnej vody vo vodovodnej sieti, značí potrebu zdrojov :
v ročnom priemere 18 resp. 17 l.s⁻¹
v dennom maxime 25 resp. 24 l.s⁻¹

Zdroje mesta majú kapacitu max. 60,7 min. 46 l.s⁻¹. Z tohoto porovnania vidieť, že zdroje pokryjú budúce potreby mesta s veľkou rezervou.

Návrh pripojenia lokalít novej zástavby - celomestský vodovodný systém

Lokalita	Počet bytov	Návrh pripojenia
Nová Dolina	17 RD +6 bytov	prípojkami na uličný vodovod DN80
Na skoku	12 RD +4 byty	zriadením odbočky DN80 dl. 250 m od potrubia DN 80 na ul.Čsl.armády

Galandov majer-Maškovo	45 RD +15 bytov	predĺžením potrubia DN 100 od Hutníckeho námestia o 1050 m
Pod Veterníkom	40 RD +13 bytov	predĺžením potrubia DN80 na Veterníckej ulici o 2000 m
Nad Veterníkom	35 RD +12 bytov	predĺžením potrubia DN 80 spred materskej školy ELBA o 400 m
Na Veterníku HBV	100 b.j.	nápojenie ako Nad Veterníkom
Na Jazernom majeri	20 b.j.	zriadením odbočky DN90 Pe dl.250 m od potrubia DN90P Kasárne Langsfeldovej ulice
Pod Grobňou	45 RD	zriadením odbočiek DN 100 dl. 1300 m od potrubia DN100 z Kremnických Baní

Okrem týchto novonavrňovaných pripojení je navrhnuté aj rozšírenie vodovodu do okrajových častí mesta.

Navrhované pripojenia a rozšírenia vyžadujú budovanie vodovodného potrubia v celkovej dĺžke 6050 m.

Naznačená je aj výhľadová koncepcia vodovodov na území výhľadovo navrhovanej výstavby na Špitálskej v grafickom riešení (viď výkres č. 6).

B.11.17. Úžitkové vodovody

Úžitkovú vodu potrebnú pri bankých činnostiach pre mincovňu a pre potreby mesta z okolitých potokov privádzajú do mesta "Turčekovský banký vodovod" a "Grobnianský vodovod".

Turčekovský banký vodovod cez odberné zariadenia na horných tokoch Turca a Turčeka, privádza úžitkovú vodu do stupňovitých vodných nádrží slúžiacich na pohon bankých strojov a vodných turbín. Vodná nádrž na prvom stupni na Kremnických Baniach, slúži tiež ako zdroj surovej vody pre úpravňu pitnej vody pre Kremnický mestský vodovod. Na ďalších stupňoch slúžil vodovod do roku 2005, po utlmení banskej činnosti, na pohon vodných turbín na výrobu elektriny. Kapacita vodovodu prevyšuje súčasné potreby.

Grobnianský vodovod odoberá vodu zo stredného toku Zvolenodolinského potoka a otvoreným žlabom privádza úžitkovú vodu do vodojemu na Grobni. Z vodojemu vyvedené potrubie dodávalo do roku 2006 úžitkovú vodu do Starej mincovne a pre záhradkárov na svahu Grobne. Termálna voda z hlbinného vrtu pri šachte Ludvika je privedená potrubím, vedeným bankou "Dedičnou štôľňou", na mestské verejné kúpalisko na plnenie plaveckých bazénov.

Športovo – rekreačné stredisko Skalka

Stredisko má úžitkový vodovod, ktorý využíva vodu z potoka Turček, na zasnežovanie lyžiarskych tratí. Prvý úžitkový vodovod bol zriadený pozdĺž vleku „Turček“ na zasnežovanie príľahlej zjazdovky.

Zasnežovací systém bol realizovaný firmou Skalka s.r.o., ktorá ho aj spravuje. Odber vody je čerpacou stanicou vybudovanou pri dolnom konci vleku. Povolenie na odber vydal OÚŽP v Žiari nad Hronom rozhodnutím č. 98/17882 dňa 31.12.1998, s podmienkou dodržania sanitného prietoku 3,5 l.s⁻¹.

V realizácii je zasnežovací systém aj pre novú zjazdovku „Pekná výhľadka“ príľahlej sedačkovej lanovke. Zasnežovanie bežeckého areálu podľa návrhu ÚPN-Z bude z vodojemu 650 m³ cez zasnežovaciu nádrž plánovanú pod vodojemom.

10.7. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd z intravilánu mesta je uličnými stokami vyústenými do miestnych potokov bez čistenia. Realizuje sa projekt na vybudovanie hlavnej kmeňovej stoky súbežne s Kremnickým potokom až po Hornú Ves, kde ústi do tam už jestvujúcej čističky odpadových vôd. Horný úsek kmeňovej stoky bol už vybudovaný zároveň s výstavbou novej cesty cez mesto a vyústený je zatiaľ do Kremnického potoka bez čistenia.

Začal sa realizovať aj zberač na zachytenie vyústení uličných stôk do Zvolenodolinského potoka a ich odvedenie cez stoku na Dolnej ulici do kmeňovej stoky pri Nemocnici s poliklinikou.

Podobne budú zachytené vyústenia z Veterníka a zo závodu ELBA na dolnom úseku kmeňovej stoky po jej dobudovaní .

Odkanalizovanie novonavrhovanej výstavby v jednotlivých častiach mesta je navrhované nasledovné :

Galandov majer-Maškovo	45 RD +15 bytov	vybudovaním kanalizácie v celkovej dĺžke 1350 m zaústenej do kmeňovej stoky pri SAD
Pod Veterníkom	40 RD +13 bytov	vybudovaním kanalizácie DN300 dĺ. 950 m zaústenej do kanalizácie ELBA
Nad Veterníkom	35 RD +12 bytov	vybudovaním uličnej stoky DN300 dĺ. 300 m zaústenej do stoky na Veterníckej ulici
Na Veterníku	100 b.j.	ako Nad Veterníkom
Na Jazernom majeri	20 b.j.	rozšírením miestnych prípojok k domom sociálneho bývania
Pod Grobňou	45 RD	vybudovaním kanalizácie DN 300 Dĺ. 1150 m zaústenej do uličných stôk

Navrhované zapojenia vyžadujú budovanie kanalizačného potrubia v celkovej dĺžke 4500 m.

Navrhnutá je aj kanalizácia	Bystrickej ulice	DN 300 dĺ. 1600 m
	Langsfeldovej ulice	DN 300 dĺ. 700 m
	Banskej cesty	DN 300 dĺ. 1300 m

Podaná je tiež koncepcia odkanalizovania na území výhľadovo navrhovanej výstavby na Špitálskej v grafickom riešení (vo výkrese č. 6).

Bilancia odpadových vôd

Množstvo odpadových vôd	rok 2004	rok 2020
Počet napojených na uličné stoky	5396	5800 tis.m ³ /rok
Fakturovaná pitná voda-spotreba	319	340 tis.m ³ /rok
Voda odkanalizovaná	403	400 tis.m ³ /rok
Balastné vody za bez dažďa	200	200 tis.m ³ /rok
Odpadové vody z Kremnice	603	600 tis.m ³ /rok
Odpadové vody z Hornej Vsi	27	30 tis.m ³ /rok
Balastné vody z Hornej Vsi	100	100 tis.m ³ /rok
Odpadové vody spolu :	730	730 tis.m ³ /rok

Kvalita odpadových vôd vo výhlade

Množstvo znečistenia v BSK5 privedeného na ČOV Horná Ves

- od obyvateľov Kremnice 5800.60 g/o/deň = 348 kg/deň
- od obyvateľov Horná Ves 785.60 g/o/deň = 47 kg/deň
- od priemyslu a ostatných (50 % limitov) = 72 kg/deň
Znečistenie na ČOV privedené spolu : 467 kg/deň
Koncentrácia Q24 = 2000 m³/deň 234 mg/l

Množstvo znečistenia vôd od priemyslu a ostatných výrobných aktivít, stanovené podľa limitov, bolo redukované na polovicu v súlade s polovičnou produkciou odpadových vôd v skutočnosti (podľa Štúdie STÚ Bratislava). Potrebná kapacita spoločnej ČOV, vyjadrená počtom ekvivalentných obyvateľov (podľa BSK5), bude 7800 EO.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových vôd z objektov sa rieši dvojako. Na zneškodňovanie splaškových vôd sú hotely Minciar, Limba, Fortuna a Skalka vybavené vlastnými čističkami odpadových vôd. V individuálnych chatách sú splašky akumulované v žumpách, ktoré sa časom vyvážajú.

Vyčistené vody z ČOV sú odvádzané kanalizačným zberačom DN 160 PVC do pravostranného prítoku potoka Skalka. Povolenie vydal OÚŽP v Banskej Štiavnici rozhodnutím č. 2005/00016/ZH zo dňa 11.4.2005 na množstvo $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$ a limity 45 mg BSK5 a 35 mg NL.

Návrh ÚPN-Z rieši zneškodňovanie splaškových vôd z novobudovaných objektov taktiež v malých ČOV zaústených do kanalizačného zberača DN 160 PVC. Celkové budúce množstvo vyčistených vôd odvádzaných kanalizačným zberačom bude $Q_m = 4,7 \text{ l.s}^{-1}$ a prekročí povolené $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$. Územnoplánovacia dokumentácia zóny navrhla preto predĺženie zberača DN 160 PVC a jeho zaústenie do potoka Skalka s väčším prietokom.

Všetky územným plánom mesta navrhované stavby a zariadenia vodného hospodárstva (pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie), vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona, verejnoprospešnými stavbami.

B.11.18. Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálnym územím mesta Kremnica preteká vodohospodársky významný vodný tok Kremnický potok. V prietahu cez intravilán mesta je vybudovaná obojstranná korytová úprava s ťažkým a stredným typom spevnenia. Prietochý profil jednoduchý lichobežník, šírka v dne 3 m, výška 1,5 m, dimenzovaný na $48 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$. Spevnenie kamennou dlažbou na cementovú maltu. Na zmiernenie spádových pomerov je vybudovaných 9 kamenných stupňov. Celková dĺžka toku je 19 km, zaúšťuje do Hrona pri Šášovskom Podhradí ako jeho pravostranný prítok. Má charakter bystrinného toku.

Podľa hydrologických údajov prietok $48 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$ cez mesto zodpovedá Q_{20} ročnej veľkej vode. Prietok $Q_{100} = 70 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$ ohrozuje svoje náberežia vybrežením prúdu bystrinného toku.

Druhý vodohospodársky významný potok Smrečník (Zvolenodolinský) je zaradený medzi vodárenské toky s pásmami hygienickej ochrany vyhlásenými ONV – OPLVH Žiar nad Hronom č. 118/81 dňa 20.10.1981. Je zdrojom surovej vody pre úpravňu vody Pod čerešňou, ktorá zásobuje mesto pitnou vodou. Odber a úpravňa vody sú zriadené na hornom toku. Dolný úsek po zaústenie do Kremnického potoka je upravený. Je tu vybudovaná obojstranná korytová úprava. Priechý profil lichobežník spevnený dlažbou z lomového kameňa. Spád upravený 10 stupňami výšky 1 m. Pred zaústením medzi domami a pod hlavnou cestou je prekrytý prefabrikátmi.

Ďalšie potoky Skalka (Piargský) a Veterník sú zaradené ako drobné toky s funkciou odvádzania dažďových vôd z územia mesta. Veterník je v polovici svojho toku prehradený, vytvára rybník

s miestnym využitím. Celkové odtokové pomery zo svahovitého územia mesta sú priaznivé pre odtok povrchových vôd aj voľne rigolmi a jarkami do uličnej kanalizácie vyústenej do miestnych potokov.

Podľa požiadaviek Zásad ochrany pamiatkovej rezervácie Kremnica bude potrebné revitalizovať tok Kremnického potoka tam, kde je v bezprostrednom kontakte s priestormi pamiatkovej rezervácie. Revitalizácia vodného toku sa preto navrhuje najmä v úseku, paralelnom s Ulicou Jula Horvátha.

V súvislosti s navrhovanou rekonštrukciou cesty I/65 v úseku Kremnica - Kremnické Bane bude v trase Langsfeldovej ulice podľa vybraného variantu riešenia projektovej dokumentácie potrebné upraviť časť toku Piargseho potoka.

Nad Zvolenodolinskými letohrádkami sa kvôli skapacitneniu cesty II/578 na Skalku navrhuje premiestnenie úseku Bystrického potoka mimo súčasného tunela, ktorý sa navrhuje využiť pre účely cestnej dopravy v oboch jeho profiloch.

B.11.19. Ochrana územia proti veľkým vodám

Zastavané územie mesta je značne svahovité. Rovinatých plôch pre širšie inundácie ohrozujúce obytnú zástavbu niet.

Potoky odvodňujúce územie mesta majú ustálené korytá, v úsekoch toku medzi zástavbou spevnené a miestami prekryté. Kremnický potok ako recipient všetkých potokov má prietochný profil dimenzovaný na Q_{20} ročnú veľkú vodu. V úseku pri Autocampingu je Kremnický potok neupravený, prirodzene meandrujúci s hlbokým korytom. Dochádza tu k vymieľaniu brehov – jeden úsek na ľavej strane pri autocampingu a pravostranný breh v mieste bývalého smetiska. V týchto úsekoch navrhuje SVP š.p. spevnenie brehov kameňom. V úseku Mestského parku je koryto toku upravené, ľavostranný breh je v rámci cesty dostatočne zvýšený, pravostranný breh je nižší, avšak na základe dlhodobých pozorovaní tu nedochádza k vybrežovaniu vôd. Nad týmto úsekom sa nachádzajú Benešove profily, ktorých kapacita umožňuje prietok určitého množstva vody a predmetný úsek koryta toku je schopný tento prietok previesť. Z uvedených dôvodov SVP nepovažuje za potrebné v predmetnom úseku riešiť ochranné opatrenia. V úseku Lúčanský prechod je Kremnický potok prekrytý a akýkoľvek zásah by narušil historické jadro mesta.

Ostatné potoky sú krátke, lebo vznikajú v okolí mesta. Majú prudký sklon, bystrý tok a malé povodie, takže stačia odvieť dážďové vody bez ohrozovania mestskej obytnej a ostatnej s nimi kontaktnej zástavby.

Všetky územným plánom navrhované stavby pre ochranu územia pred veľkými vodami, vrátane úprav a preložiek vodných tokov, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

B.12. KONCEPCIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - ENERGETIKA A TELEKOMUNIKÁCIE

B.12.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie mesta elektrickou energiou je zabezpečené z miestnej elektrostanice 110/22 kV. Napojenie na nadradenú rozvodnú sústavu je dvojitým 110 kV vedením pozdĺž južného a východného okraja mesta. Z rozvodne sú vyvedené 22 kV linky ako zásobovacie okruhy okolo mesta a ďalšie linky vyvedené na Turiec, na športovo rekreačné stredisko Skalka a pre TV zariadenia na Suchej Hore.

Územie mesta je takto ohraničené primárnymi elektrickými vedeniami a ich ochrannými pásmami. Zásobovací okruh okolo mesta križuje južným smerom navrhované rozvojové plochy pre výhľadovú zástavbu. Toto vedenie sa v budúcnosti dostane medzi zástavbu, preto je nutná jeho budúca kabelizácia v zemi, včítane odbočiek a prípojok. Dovtedy sú navrhnuté úsekové preložky tohoto 22 kV vedenia križujúceho plochy prvej fázy zástavby. Navrhnuté je aj preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo".

Odbočka 22 kV k trafostaniciam TS9-TS10 križuje navrhovanú zástavbu rodinných domov "Nad Veterníkom", preto je nutná jej kabelizácia v zemi v predstihu pred kabelizáciou okruhového 22 kV vedenia, z ktorého odbočuje.

Posúdenie kapacity distribučnej siete

Na území mesta a lokality Skalka sa v súčasnosti nachádza 48 trafostaníc s celkovým inštalovaným výkonom 27.455 kVA, z čoho pre byty a vybavenosť mesta slúži 41 trafostaníc s inštalovaným výkonom 18.795 kVA. Priemysel má vlastné trafostanice primerané výkonovým a odberovým požiadavkám výroby.

Primeranosť inštalovaného výkonu komunálnej sféry v meste posúdime podľa zásad pre navrhovanie distribučných sietí podaných v pravidlách č. 2 koncernu SEP z r. 1982:

Výkonový podklad pre plynofikované mesto s centrálnym zásobovaním tepla a TÚV s varením elektrinou do 25 % a vykurovaním do 15 %, určuje tab. 6 v 5. stupni elektrizácie na 2,7 kVA/b.j. na DTS

Potrebný výkon:

$$\begin{array}{l} \text{Počet obývaných bytov 2019} \quad S_b = 2019 \times 2,7 = 5.450 \text{ kVA} \\ \text{+ podiel 25 \% pre vybavenosť} \quad S_{ov} = 5450 \times 0,25 = 1.360 \text{ kVA} \\ \text{Potrebný výpočtový výkon} \quad S = S_b + S_{ov} = 6.810 \text{ kVA} \end{array}$$

Porovnanie inštalovaného výkonu 18.795 kVA s vypočítanou potrebou transformačného výkonu 6.810 + 25 % rezerva ukazuje, že v súčasnosti pre mesto postačí 8.500 kVA t.j. 46 % z 18.305 kVA, 54 % je prebytočných. Predimenzovanosť transformačného výkonu v meste potvrdzuje aj vyhodnotenie merného zaťaženia. Pri počte 2.019 bytov vychádza merné zaťaženie DTS = 18.795 : 2019 = 9,3 kVA/b.j. čo trojnásobne prevyšuje výkon 2,7 kVA/ b.j. primeraný danému stupňu elektrizácie domácností v meste.

Vykonané posúdenie svedčí o postupnom zahusťovaní trafostaníc na území mesta bez prepočtov chodu siete ako celku a bez riešenia možných prepojení a posilnení vedení. Z hľadiska odberateľov je predimenzovaný stav siete vyhovujúci, ale z hľadiska prevádzkovateľa pracuje drahovo v nákladovo nepriaznivom režime. Náprava je možná len redukovaním výkonov transformátorov, na základe meraní a prepočtov siete.

Posúdenie spotreby elektrickej energie

Vývoj odberov v posledných rokoch je nasledovný :

rok	Ročný odber elektrickej energie					
	MOO obyvateľstvo		Priemer kWh	MOP podnik.org.		Priemer kWh
	počet OM	odber MWh	OM	počet OM	odber MWh	OM
2001	2235	9,888	4330			
2002	2272	8,994	3980	491	4923	10000
2003	2310	8,959	3870	467	4223	9060
2004	2298	7,971	3480	467	4227	9060

Spotreba elektrickej energie obyvateľstva klesá. Ukazujú to najmä priemery na jedno odberné miesto. Táto tendencia je odrazom nového ekonomického prístupu k spotrebe elektrickej energie v dôsledku narastania jej ceny.

Pre stanovenie najpravdepodobnejšieho rozvoja zásobovania mesta elektrickou energiou vyhodnotíme tarifnú skladbu odberateľov a odbery podľa tarifných sadzieb v jednotlivých kategóriách odberateľov.

Ukazovatele doterajšej spotreby :

Odberatelia	2003			2004		
	odber kWh	počet OM	priemer kWh/OM	odber kWh	počet OM	priemer kWh/OM
MOO domácnosti						
jednotf.nižšia spotreba	139	291	478	107	286	376
jednotf.vyššia spotreba	2459	1261	1950	2281	1260	1790
dvojt.f.nižšia-akuspotrebiče	132	43	3070	89	43	2070
zrušené	5	15	333	2	13	152
vyššia-akuspotrebiče	1841	340	5420	1638	339	4858
dvojt.f.aku.vykur.TÚV	1312	125	10500	1202	125	9600
dvojt.f.zmieš.vykur.-TÚV	99	9	11000	88	9	9800
dvojt.f.priamovýhrev	2747	185	14900	2441	187	12100
dvojt.f.nižšia-akuspotrebiče	216	28	7700	125	22	5700
jednotarif.nízka spotreba	9	13	690	8	14	570
MOO spolu :	8959	2310	3870	7971	2298	3480
MOP podnikatelia						
jednotf.velmi malý odber	166	258	642	162	259	625
jednotf.malý odber	389	58	6700	363	59	6060
jednotf.väčší odber	28	1	28000	21	1	21000
verejné osvetlenie	279	15	18600	186	15	12400
dvojt.f.priamovýhrev	644	19	34900	762	20	38100
dvojt.f.velmi malý odber	518	26	19900	450	24	18650
dvojt.f.malý odber	2334	105	22200	2469	104	23700
dvojt.f.vyšší odber	217	2	108500	260	2	130000
MOP spolu	4223	467	9060	4227	467	9060

V tarifnej skladbe odberateľov jednoznačne dominujú jednotarify, ktoré sú charakteristické pre plynofikované mesto v kategórii A, s využívaním elektriny pre osvetlenie a pre domáce elektrospotrebiče.

Ukazovatele doterajšej spotreby (priemery na odberné miesto) vykazujú medziročné klesanie a naznačujú, že úspornosť bude určujúcim činiteľom aj pri bilancovaní budúcej spotreby elektrickej energie v meste. Vyhodnotenú ukazovatele využijeme pri vyčíslení prírastku výkonu DTS aj spotreby elektrickej energie podľa počtov a druhu navrhovanej výstavby bytov.

Prírastok výkonu DTS

Navrhovaná výstavba :

rodinné domy	185 - 205 bytov
bytové domy	90 - 100 bytov
sociálne bývanie	50 - 60 bytov
pre soc. neprispôsobivých	20 - 25 bytov

Rodinné domy uvažujeme ako plynofikované s potrebou elektriny len pre osvetlenie, bežné domáce elektrospotrebiče a prídomové elektroprístroje v kategórii B1 :

Výkonový podklad $S_b = 1,6 + 6,4 / 205 = 2,05$ kVA/byt
Potrebný výkon DTS $205 \times 2,05 =$ 420 kVA

Bytové domy budú plynofikované. Elektrina sa bude využívať len na osvetlenie a bežné domáce elektrospotrebiče v kategórii A :

Výkonový podklad $S_b = 1,2 + 4,8 / 100 = 1,70$ kVA/byt
Potrebný výkon DTS $= 100 \times 1,70 =$ 170 kVA

Byty pre sociálne bývanie a pre bývanie sociálne neprispôsobivých občanov uvažujeme s potrebou elektriny pre osvetlenie a drobné domáce elektrospotrebiče v kategórii A :

Výkonový podklad $S_b = 1,2 + 4,8 / 85 = 1,70$ kVA
Potrebný výkon DTS $= 85 \times 1,70 =$ 145 kVA
Potreba výkonu DTS pre plánované byty 735 kVA
20 % pre občiansku vybavenosť 145 kVA
Potreba výkonu DTS spolu : 880 kVA
Terajšia potreba výkonu DTS v meste 8500 kVA
Výhľadová potreba výkonu DTS 9380 kVA
Porovnanie s jestvujúcim inštalovaným výkonom 18795 kVA
Toto porovnanie ukazuje na 50 %-nú rezervu výkonu DTS v meste, ktorá spoľahlivo pokryje výhľadovú potrebu DTS pre byty aj pre občiansku vybavenosť.

Prírastok spotreby elektriny

Určujeme počet odberných miest podľa počtu bytov navýšený o 10 %
pre 309 plánovaných bytov v počte 340 OM
pre občiansku vybavenosť 20 OM
spolu : 360 OM

Na základe vyššie vyhodnotených priemerných odberov a vzhľadom na vyššie vymenované vplyvy uvažujeme s priemernými odbermi :

pre maloodber obyvateľstva MOO 3300 kWh/OM/rok
pre maloodber vybavenosti MOP 9000 kWh/OM/rok

Prírastky odberov MOO = $340 \cdot 3300 = 1120$ MWh/rok
MOP = $20 \cdot 9000 = 180$ MWh/rok

Bilancia výhľadovej spotreby elektriny v meste

odbery	MOO obyvateľstvo			MOP obč.vybavenosť		
	MWh/rok	počet OM	kWh/OM	MWh/rok	počet OM	kWh/OM
terajší	7971	2298	3480	4227	467	9060
prírastky	1120	340	3300	180	20	9000
výhľad	9091	2637	3440	4407	502	8600

Realizácia navrhovanej výstavby zvýši počet oberateľov i množstvo spotreby elektrickej energie, aj pri klesajúcich priemerných odberoch.

Návrh pripojenia lokalít novej zástavby

Lokalita	Počet bytov	Výkon kVA	Návrh pripojenia
Lokality pre rodinné domy :			
Nová dolina	17 RD +6 bytov	46	pripojky na uličné vedenie NN z TS201 - 630 kVA
Skok	12 RD + 4 byty	32	predĺženie vzdušných rozvodov NN z TS 206 - 630 kVA
Galandov majer - Maškovo	45 RD +15 bytov	120	predĺženie vzdušných rozvodov NN v zemi z TS251-400 kVA na TS1 - 100 kVA
Pod Veterníkom	40 RD +13 bytov	106	predĺženie vzdušných rozvodov NN z TS10 - 160 kVA a TS9 - 250 kVA
Nad Veterníkom	35 RD +12 byty	94	nové vývody NN z TS10a-160 kVA na TS54-250 kVA
Lokality pre bytové domy :			
Nad Veterníkom	100 bytov	170	nové vývody NN z TS10a-160 kVA, TS54-250 kVA
Na Jazernom dvore	20 bytov	102	predĺženie rozvodov NN z TS219 - 630 kVA
Pod Grogňou	45 RD	76	nové vývody NN z TS14 – 400 kVA na TS13 – 160 kVA

Rozšírenie siete rozvodov NN

Sieť rozvodov NN v meste je vedená ulicami vzduchom aj káblami v zemi ku každej zástavbe. Nové lokality zástavby riešené v koncepte ÚPN-O budú napojené na uličné rozvody priamo, alebo ich predĺžením, prípadne zvláštnym vývodom z najbližšej trafostanice. Napojovanie zástavby rodinných domov bude vzduchom na betónových stĺpoch. Zástavba bytových domov bude napojovaná káblami v zemi, včítane prípojok. Ukladanie káblov bude v zelených pásoch, alebo v chodníkoch.

Výhľadový nový obytný okrsk na Špitálskej bude vyžadovať vlastné trafostanice, pre ktoré sú rezervované plochy. Trafostanice budú murované, rozvody NN káblami v zemi v zelených pásoch alebo pri okrajoch budúcich okrskových komunikácií.

Súhrnné hodnotenie zásobovania elektrickou energiou

Distribučná sieť v meste disponuje značným prebytkom inštalovaného transformačného výkonu, čo umožňuje ďalšie zaťažovanie siete a zvyšovanie odberov bez potreby zvyšovania celkového inštalovaného výkonu DTS v meste.

Na zhospodárnenie pracovného režimu mestskej elektrickej siete navrhujeme meranie zaťaženia a odberov na jednotlivých DTS a na základe zistených údajov vypracovať program výmeny či premiestnenia transformátorov.

Športovo rekreačné centrum Skalka

Jestvujúce hotely sú zásobované elektrickou energiou 22 kV vedením č. 475 zo 110/22 kV ES Kremnica cez trafostanicu Skalka 2 x 630 kVA a Fortuna 400 kV. Trafostanica vysielacia je zásobovaná 22 kV vedením č. 399 z ES Banská Bystrica. Výkony trafostaníc postačujú.

Pre rozvojové objekty ŠRC boli realizované štyri nové trafostanice:

TS 160 kVA pre hornú stanicu novej sedačkovej lanovky
 TS 400 kVA pre údolnú stanicu novej sedačkovej lanovky
 TS 250 kVA pre novú viacúčelovú halu
 TS 630 kVA pre nový apartmánový hotel

Bola vykonaná výmena vadných úsekov 22 kV napájacieho kábla a vybudované odbočné prípojky k novým trafostaniciam.

Všetky územným plánom navrhované stavby pre zásobovanie elektrickou energiou, vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

Prehľad trafostaníc

P.č.	Čís.TS v obci	Názov TS – miesto v obci	Druh	Výkon kVA	Napojenie na vedenie č.	poznámka
1	4	Banská cesta	2 stĺpová	400	350	
2	11	Grobňa	stožiarová	250	350	
3	14	Keramia	murovaná	400	350	
4	5	Korea	2 stĺpová	400	350	
5	201	OBS Ulica Jurka Langsfelda	murovaná	630	350	
6	202	Štofek Kutnohorská ul.	Kiosk TDBO	630	350	
7	203	Múzeum mincí NBS	Kiosk TDBO	630	350	
8	204	Múzeum mincí NBS	Kiosk TDBO	400	350	
9	205	Sv.Ján - Kollárova ul.	murovaná	630	350	
10	206	Mestský úrad	murovaná	630	350	
11	207	Nová škola	murovaná	630	350	
12	208	nocľaháreň	murovaná	630	350	
13	209	II. ZUŠ	v budove ZŠ	2x400	350	
14	210	Gymnázium	murovaná	630+1000	350	
15	218	Zlatá ulica	murovaná	2x630	350	9950
16	253	Hromádka	2 stĺpová	250	437	
17	52	Dom smútku	stožiarová	100	437	
18	1	Galandov majer	stožiarová	100	437	
19	3	II. stupeň HC	stožiarová	250	437	
20	256	II. stupeň HC	murovaná	630	437	
21	252	HC IV. stupeň	stožiarová	250	437	
22	2	Hutnícke nám.	stožiarová	160	437	
23	251	Hotel Golfer	murovaná	400	437	
24	54	Elba – ubytovne - MŠ	stožiarová	250	437	
25	8	Osobitná škola	stožiarová	250	437	
26	51	Rybník	stožiarová	250	437	
27	53	SAD	stožiarová	160	437	
28	211	Za nemocnicou	murovaná	400	437	
29	212	Nemocnica	murovaná	1000	437	
30	213	Londýn	murovaná	400	437	
31	214	120 b.j. Dolná ul.	murovaná	630	437	
32	215	300 b.j.	murovaná	400	437	
33	216	300 b.j. ul. Jula Horvátha	murovaná	400	437	
34	220	pekáreň	Kiosk TDBO	400	437	
35	9	Veterník 1	stožiarová	250	437	
36	10	Veterník 2	2 stĺpová	630	437	
37	10a	Veterník – nová 98	stožiarová	160	437	
38	7	Železnice SR	stožiarová	315	437	8035
39	12	Bystrická cesta	stožiarová	250	208	
41	217	Bystrická cesta	murovaná	400	208	810
42	255	Mincovňa – Štefánikovo nám.	murovaná	2x630+1000	437	

P.č.	Čís.TS v obci	Názov TS – miesto v obci	Druh	Výkon kVA	Napojenie na vedenie č.	poznámka
43	254	Mincovňa – Jazerný dvor	murovaná	2x1000	437	
44	253a	Elba-Jazerný dvor	murovaná	1000	437	
45	6	RZV 110/22-nad železnič.stan.	murovaná	250	437	5110
46	55	Skalka - Fortuna	stožiarová	400	475	
47	55a	Skalka - Limba	murovaná	2x630	475	
48	56	Suchá Hora TV1-2	murovaná	3x630	475	3550
49	219	Kasárne		630	437	630
						28085

B.12.2. Zásobovanie plynom

Kremnica je plynofikovaná od roku 1985. Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo z počtu 2019 trvale obývaných bytov 708 bytov vybavených plynom zo siete. Za štyri roky do roku 2005 vzrástol tento počet o 154 bytov na 862 bytov. Tempo pripojovania bytov v ostatných rokoch boli nasledovné :

- 81 bytov v roku 2001
- 46 bytov v roku 2002
- 25 bytov v roku 2003
- 12 bytov v roku 2004

Prehľad svedčí o spomaľovaní tempa pripojovania bytov, zrejme súvisí s klesajúcim počtom novostavieb.

Počet bytov využívajúcich plyn je v skutočnosti omnoho vyšší preto, že okrem bytov odoberajúcich plyn priamo zo siete, plyn nepriamo využívajú aj byty napojené na plynové kotolne dodávajúce teplo a teplú vodu do:

- 825 bytov zo sídliskovej kotolne (CZT)
 - 78 bytov z kotolní v blokoch
 - 71 bytov z kotolne Starej mincovne
- spolu : 974 bytov

Skutočný stav plynofikácie bytov v roku 2004

Byty		napojení na plyn				
		priamo	v %	nepriamo	v %	celkom v %
obývané byty	2082	862	41	974	47	88
z toho: byty v BD	1491	517	35	974	65	100
byty v RD	591	345	58	-		58

Celkový podiel plynofikácie podľa uvedeného prehľadného rozboru je 88 %, čo je vysoký ukazovateľ, prevyšujúci priemery podobných sídiel. Ďalšie zvyšovanie podielu plynofikácie je možné napojovaním rodinných domov, ktorých je len 58 % plynofikovaných. Podmienkou je výstavba plynovodov k jestvujúcej okrajovej zástavbe mesta. Vyžiada si to aj napojenie lokalít novej výstavby navrhovanej na južnom okraji mesta, ktorá prinesie 370 nových odberateľov.

Návrh napojenia nových lokalít na miestne plynovody

Napojenie lokalít rodinných domov

Nová dolina	návrh 8 -10 RD
(rezeva 5 - 7 RD)	predĺžením uličného plynovodného potrubia
DN 80 o 950 m
Skok	návrh 10 - 12 RD	zriadením odbočky DN63 dl. 250 m
od potrubia DN 110 z ul. Čsl.armády

Galandov majer - Maškovo	40 - 45 RD	predĺžením potrubia DN 63 od Maškového o 800 m
Pod Veterníkom (rezerva 14-18 RD) (štruktúrálna zástavba 14-18 RD)	4 - 6 RD	vybudovaním plynovodov na Veterníku v dĺžke 2250 m
Nad Veterníkom (rezerva 15 RD)	15 + 5 RD	zriadením odbočky DN80 dl. 500 m od potrubia DN 160 pri ELBE
Pod Grobňou	45 RD	vybudovaním plynovodov v uliciach V dĺžke 1300 m
spolu	návrh 150 - 160 RD rezervy 35 - 40 RD	

celkom RD 185 - 200 RD

z toho 1/3 45 - 50 s dvojgeneračným bývaním
spolu IBV: 230 - 250 bytov

Napojenie lokalít hromadnej bytovej výstavby

Nad Veterníkom	15 - 25 bytov	napojenie ako pre rodinné domy v tejto lokalite
Jazerný majer (sociálne bývanie)	10 - 15 bytov	zriadením odbočky DN63 dl. 300 m od potrubia DN 160 pred Mincovňou
spolu HBV :	25 - 40 bytov	

Úhrnom 280 - 325 bytov v novej zástavbe predstavuje potenciál pre nárast počtu odberateľov plynu. Navrhované napojenia vyžadujú vybudovať rozvodné potrubie plynu v celkovej dĺžke 5250 m. Okrem napojenia lokalít novej zástavby aktuálne sa pripravuje rozšírenie plynovodov v starej zástavbe do ulíc: Spálená, Štúrova, Zámocké námestie, Angyalova, Veternická, Čsl. armády (II.) a Jazerný dvor.

Bilancia terajšej spotreby a budúcej spotreby plynu :

Terajšie odbery obyvateľstva sú nasledovné :

<u>Odberatelia</u>	<u>počet</u>	<u>odber</u>	<u>priemer - špecifická spotreba</u>
napojení na CZT	825	1230 tis.m ³	1400 m ³ /odb/rok
napojení na kotolne	78	105 tis. m ³	1350 m ³ /odb/rok
zo siete BD	517	52 tis. m ³	100 m ³ /odb/rok
zo siete RD	345	1009 tis. m ³	3100 m ³ /odb/rok

Porovnanie špecifických spotrieb ukazuje, že zatiaľ čo odber CZT a kotolní je primeraný, zodpovedá optimálnemu odberu 1400 - 1600 m³/byť/rok, priemerný odber v rodinných domoch 3100 m³/dom/rok je nízky v porovnaní s optimom 3600-4000 m³/dom/rok. Odber zo siete v množstve 100 m³/odb./rok značí využívanie plynu len na varenie a pečenie v bytových domoch HBV.

Odbery občianskej vybavenosti

Vývoj odberov občianskej vybavenosti v predošlých rokoch :

<u>Odberatelia</u>	<u>počet</u>	<u>odber</u>	<u>priemer - špecifický odber</u>
2002	46	588 tis.m ³	12800 m ³ /odb/rok
2003	49	583 tis.m ³	11900 m ³ /odb/rok
2004	52	830 tis.m ³	15900 m ³ /odb/rok

V maloodbere pre školy, úrady, obchody, podnikateľov a organizácie sú špecifické odbery primerané ukazovateľom z miest podobnej veľkosti a vybavenosti, ktoré sa pohybujú od 10000 - 15000 tis.m³/odberateľ/rok.

Koncept územného plánu ponecháva občiansku vybavenosť v danom rozsahu ako vyhovujúcu. Odbery plynu budú narastať postupnou plynifikáciou ďalších škôl, úradov, obchodov, podnikov a služieb.

Veľkoodbery plynu

Odberatelia	počet	odber
2002	13	3015 tis.m ³ /rok
2003	13	2944 tis.m ³ /rok
2004	13	2746 tis.m ³ /rok

Veľkoodber plynu v ostatných rokoch klesá. Klesajú najmä odbery veľkých odberateľov (nemocnica s poliklinikou, Psychiatrická nemocnica, školy, internáty) a najmä priemyslu (Mincovňa, ELBA) ako najväčších odberateľov. Na klesanie odberov vplyva úspornosť v spotrebe plynu vplyvom nárastu jeho ceny. Budúce potreby veľkoodberateľov stanovujeme maximálne na terajšej úrovni.

Súčasná spotreba a budúca potreba plynu

rok	dĺžka plynovodu	veľkoodber-VO		maloodber-MO		obyvateľstvo-OB		celkom	
		tis.m ³	počet	tis.m ³	počet	tis.m ³	počet	tis.m ³	počet
2002	14683	3015	13	588	46	663	829	4166	888
2003	14683	2944	13	583	49	934	851	4361	913
2004	14878	2746	13	830	50	1061	862	4637	925
2020		2700	20	960	60	2200	1260	5860	1340

Prognóza vychádza z koncepcie rozvoja výstavby bytov, z tendencií v doterajšom vývoji odberov plynu a z priemerných ukazovateľov spotrebiteľských skupín v meste.

Vybilancovanú budúcu potrebu plynu jestvujúce miestne plynovody vykryjú z výkonových rezerv jestvujúce veľkoryso dimenzované regulačné stanice.

Všetky územným plánom navrhované stavby pre zásobovanie plynom, vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

B.12.3. Zásobovanie teplom

Rozbor zásobovania teplom mesta Kremnica vykonaný v príprave riešenia územného plánu ukázal, že najväčším dodávateľom tepla a teplej vody pre obyvateľstvo je Kremnické tepelné hospodárstvo s.r.o. Zdrojmi tepla sú plynové kotolne K1 a K6, kotolne na biomasu a plyn K3 a K5 z nich najmä kotolňa K5 so svojimi rozvodmi tepla, zásobujúca 825 bytov sídliska.

Kotolne K1, K3, K6 zásobujú 149 bytov. Ostatných 454 bytov a 591 RD v meste sa zásobuje individuálne. Využívajú malé domové či bytové kotle na plyn i pevné palivá, ale aj kachle, pece a sporáky na pevné a iné palivá.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní a spotrebe paliva je závislá na efektívnosti vykurovania. Efektívnosť vykurovania priamo závisí na spôsobe vykurovania. Spôsoby vykurovania bytov v Kremnici boli zisťované pri poslednom celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami :

Vykurovanie trvale obývaných bytov						
spôsob vykurovania	diaľkové	ÚK	etážové	kachle	iné	spolu
na pevné palivo		126	35	164		325
na plyn	863	208	37	4		1112
elektrické		120	-	41		161
ostatné			47	13	361	421
spolu :	863	454	119	222	361	2019

Výsledky sčítania ukazujú, že prevažujú moderné spôsoby vykurovania na plyn a elektrinu spolu v 1273 bytoch. Uplatňuje sa však aj tradičné vykurovanie pevnými palivami v 325 bytoch. Vykurovanie ostatnými palivami v 421 bytoch značí kombinované spôsoby vykurovania, podľa vývoja cien palív. Najlacnejšie teplo podľa terajších cien je z palivového dreva 100 Sk/GJ, z uhlia 230 Sk/GJ, z plynu 34036/GJ, a najdrahšie z elektriny 550 Sk/GJ. Obyvatelia domov a bytov, v ktorých ostali zachované pece, sporáky, elektrické piecky, bojler, variče, majú možnosť voliť palivo podľa svojich individuálnych kalkulácií.

Terajšia spotreba palív a tepla

Odberatelia účel	počet bytov	zdroj tepla	plyn tis.m ³	elektr. tis.kWh	pevné palivo-t	teplo GJ	počet GJ/byt
Obyvateľstvo							
vykurovanie a TÚV BD	825	CZT	1230			33730	41
vykurovanie (z Mincovne) BD	71	PK				3070	43
vykurovanie BD	78	DK	188			5640	42
vykurovanie BD	517	sporák	52			1950	3
vykurovanie, varenie RD	345	ÚK	1009			30200	88
vykurovanie, varenie, TÚV	196	priam		2538		9100	47
prikurovanie, varenie, TÚV	339	AKU		1638		5870	17
vykurovanie a TÚV	125	AKU		1262		4300	34
varenie a vykurovanie	126	ÚK			505	7100	56
varenie a vykurovanie	35	etáž.			105	1470	42
varenie a vykurovanie	164	kachle		490	6900	42	
spolu :			2479	5378	1100	109330	
Občianska vybavenosť							
základná - maloodber	46	ÚK	830			24900	
základná - maloodber	44	ÚK		720		2580	
Nemocnica - veľkoodber		ÚK	209			6270	
základná škola-veľkoodber		ÚK	95			2840	
MÚ, Múzeum, Knižnica		etáž.		1441		5180	
Psychiatrická nemocnica	1	ÚK	512			15350	
SŠ úžitkového výtvarníctva	1	ÚK	46			1380	
SOU sluchovo postihnutých	1	ÚK	94			2820	
Internátna škola nepočujúcich	1	ÚK	98			2940	
spolu :			1684	2401		65120	
Priemysel - veľkoodber							
Mincovňa - stará i nová	2	PK	482			14450	
ELBA - kotolňa	1	PK	473			14210	
- infrazžiariče	1	žiariče	496			14870	
BRİK - vykurovanie	1	ÚK			180	2400	
spolu :			1451		180	45930	

Celková spotreba palív a tepla	Zemný plyn		Elektrina		Pevné palivá	
	tis.m ³	GJ	tis.kWh	GJ	t	GJ
obyvateľstvo	2479	74590	5378	19270	1100	15470
Občianska vybavenosť						
- základná	1039	31170	960	3440		
- vyššia	750	22509	1441	5180		
priemysel - veľkoodber	1451	43530			180	2400
spolu :	5719	171799	7779	27890	1280	17870

Tabuľka ukazuje, že zo zemného plynu sa získava 79 %, z elektriny 13 %, a z pevných palív 8 % z celkovej spotreby tepla v meste. Plynifikácia ozdravila životné prostredie a priniesla komfort a tepelnú pohodu do bytov.

Priemerná spotreba tepla v bytoch CZT 41 + 3 (varenie) = 44 GJ je primeraná v bytoch postavených panelovou technológiou.

Priemerná spotreba tepla 88 GJ v rodinných domoch s ÚK je nízka v porovnaní s optimom 120 - 130 GJ/dom/rok. Zrejme po zdražení plynu sa prikuruje elektrinou, či iným palivom, alebo sa šetrí plynom.

Priemerná spotreba tepla v domoch s vykurovaním pevnými palivami je veľmi nízka a svedčí o nízkej úrovni tepelného režimu v rodinných domoch. Spotreba tepla v základnej občianskej vybavenosti činí 28 % z celkovej spotreby obyvateľstva, čo prevyšuje priemer podobných miest (20 %).

Tepelné zdroje

Rozbor efektívnosti kotolní pre centrálnu zásobovanie obyvateľov v HBV a občianskej vybavenosti mesta ukázal, že výkony kotolní sú značne predimenzované a z nich najmä sídlisková kotolňa na Ulici Julia Horvátha.

Koncept územného plánu rieši bytovú výstavbu HBV mimo sídliska tak, že kapacita kotolne zostane nevyužitá. Prevádzkovanie predimenzovanej kotolne zvyšuje spotrebu paliva a náklady. V budúcnosti bude nevyhnutné zníženie jej kapacity.

Individuálne zásobovanie teplom využíva tradičné zdroje tepla, ale rozširuje sa využívanie moderných výkonných kotlov na plyn pre byty aj rodinné domy.

Výhľadový rozvoj

V návrhu výhľadového rozvoja zásobovania teplom vychádzame z doterajších spôsobov získavania a spotreby tepla, z vyhodnotených ukazovateľov spotreby tepla a zo zistenej tendencie úspornosti pri voľbe palív a spôsobu vykurovania.

Výhľadové zvyšovanie a vzájomné vyrovnávanie cien fosílnych palív a elektriny nabáda uplatňovať miešané vykurovanie umožňujúce využívať plynové, elektrické aj iné palivá podľa vývoja ich cien na trhu.

Na základe uvedeného stanovíme prírastok výhľadovej potreby palív a tepla pre navrhované počty výstavby :

- 230 - 250 bytov v zástavbe rodinných domov
- 90 - 100 bytov v bytových domoch (HBV)
- 50 - 60 bytov sociálneho bývania
- 20 - 25 bytov pre sociálne neprispôsobivých

Pre zástavbu rodinných domov ústredné vykurovanie a príprava TÚV pre plyn 130 na elektrinu 50 a tuhé palivo 50 bytov. V bytových domoch spoločnú kotolňu, alebo etážové vykurovanie na plyn 60 na elektrinu 40 bytov. Sociálne bývanie kachle na pevné palivo 40, elektrické 10 bytov, plynové konvertory 10 bytov. Pre sociálne bývanie piecky, sporáky na pevné palivo 25 bytov.

Prírastky potreby palív a tepla

Odberatelia účel	počet bytov	zdroj tepla	plyn tis.m ³	elektr. tis.kWh	pevné palivo-t	teplo GJ	priemer GJ/byt
Obyvateľstvo							
vykurovanie a TÚV RD	105	ÚK	403			120090	93
vykurovanie RD	105	spor.		10		300	3
vykurovanie, varenie, TÚV RD	50	priam.		1100		4000	80
vykurovanie, varenie, TÚV RD	50	ÚK			200	2800	56
vykurovanie, varenie, TÚV BD	60	etáž.	80			2400	40
vykurovanie, varenie, TÚV BD	40	priam.		445		1600	40
vykurovanie, varenie, TÚV, SB	40	etáž.			100	1400	35
vykurovanie, varenie, TÚV, SB	10	etáž.		100		360	36
vykurovanie, varenie, TÚV, SB	10	etáž.	115			350	35
vykurovanie, varenie, TÚV, HB	25	spor.			54	750	30
spolu :			598	1655	354	25950	
Občianska vybavenosť							
	počet OM						
základná - 20 %		ÚK	120			3600	
celkom :			705	1655	354	29060	

Porovnanie prírastkov potreby palív a tepla s doterajšou spotrebou celého mesta uvedenej v predchádzajúcom texte ukazuje na malý nárast doterajšej spotreby obyvateľstva i občianskej vybavenosti, ktorý spoľahlivo zabezpečia plynovodné aj elektrické zariadenia jestvujúce v meste v súčasnosti.

V návaznosti na schválenú koncepciu rozvoja tepelného hospodárstva mesta prijalo Zastupiteľstvo mesta uznesenie č. 248/0510 vo veci realizácie koncepcie rozvoja tepelného hospodárstva postupnosť nasledovných krokov:

1. vykonať rekonštrukciu odovzdávacej stanice tepla 27 na plynovú kotolňu
2. vykonať rekonštrukciu plynovej kotolne – 5 na spaľovanie štiepky
3. vybudovať depóniu dendromasy, zmluvne zabezpečiť dodávku štiepky a zabezpečiť dopravu štiepky z depónie do plynovej kotolne - 5
4. vybudovať centrálny systém riadenia dodávky tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne – 5 a následne dobudovať centrálny systém riadenia všetkých tepelných okruhov
5. vykonať rekonštrukciu rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne - 5
6. vybudovať zdroje tepla na spaľovanie peliet – Skalka, mestský úrad, mestské kino
7. zabezpečiť výrobu peliet na depónii a ich dopravu na miesta spotreby
8. vykonať rekonštrukciu plynovej kotolne – 3 na spaľovanie štiepky prípadne peliet
9. dobudovať systém zásobovania dendromasou pre všetkých záujemcov
10. zriadiť informačno – poradenské centrum pre oblasť vykurovania na báze dendromasy.

Všetky územným plánom navrhované stavby pre zásobovanie teplom, vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

B.12.4. Telekomunikačné zariadenia

Telefónni účastníci v meste sú napájaní na miestnu digitálnu ústredňu Kremnica. Táto ústredňa je pripojená k riadiacej ústredni Žiar nad Hronom a kapacitne je dimenzovaná na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby pre mesto a pre jeho okolie.

Užívatelia mobilných telefónov majú spojovací signál zabezpečený žiaričmi rozmiestnenými na okolitých svahoch jednotlivými operátormi.

Využívanie telekomunikačných služieb :

Podľa posledného celoštátneho sčítania v roku 2001 v meste malo :

- telefón v byte	1485 domácností
- mobilný telefón	417 domácností
- osobný počítač	197 domácností
- osobný počítač s internetom	75 domácností

Z celkového počtu 2320 cenzových domácností predstavuje 1485 bytových telefónnych staníc 64 %-nú telefonizáciu domácností v meste, nepočítajúc individuálne mobilné telefóny.

Nová výstavba 345 - 390 bytov vybavených telefónmi v byte zvýši počet bytových staníc na 1800 a pri znížení celkového počtu cenzových domácností na 2200, zvýši sa telefonizácia pevnými linkami na 80 %.

Nárast využívania telekomunikačných služieb

K nasledujúcemu celoštátnemu sčítaniu v roku 2011 v meste bude mať :

- telefón v byte	1800 domácností
- mobilný telefón	2200 domácností
- osobný počítač	800 domácností
- osobný počítač s internetom	800 domácností

Odborný odhad sa opiera o súčasné trendy stagnácie pevných telefónnych liniek, prudkého rozšírenia mobilných telefónov a nárastu požiadaviek na dátové služby.

Diaľkové telekomunikačné káble

Územím mesta prechádza metalický kábel telekomunikácií prepájajúci RDÚ Žiar nad Hronom s RDÚ Martin a spájajúci sídla po celej svojej trase. Kábel je zaslučkovaný do RSÚ Kremnica. Podklady či pripokládka ďalších káblov nateraz nie sú plánované.

Do turistického rekreačného strediska Skalka a TV Suchá Hora je vedený optický kábel z ústredne v Kremnici. Návrh rozvoja telekomunikačných zariadení je podaný v návrhu ÚPN-Z strediska spracovaného URKEA s.r.o. Banská Bystrica.

Trasy káblov sú zakreslené vo výkresoch orientačne. Pri spracovaní projektov na jednotlivé stavby treba presne lokalizovať dotknuté kábelové vedenie.

Všetky územným plánom navrhované stavby telekomunikačných zariadení, vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

B.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Životné prostredie je komplexná problematika, v ktorej sa synteticky a v efektoch vzájomnej synergie prelína problematika životného prostredia v prírodnom prostredí, v pracovnom prostredí a v obytnom prostredí, v základných prvkoch životného prostredia - pôde, vode a ovzduší, a vo všetkých faktoroch, ovplyvňujúcich jeho kvalitu, teda v odpadoch, vplyvoch motorizácie na kvalitu prostredia, hluku, vibrácií a žiarenia. Územný plán mesta Kremnica, v intenciách základných ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení popri riešení jeho ostatných úloh zároveň vytvára predpoklady na zabezpečenie trvalého súladu všetkých prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území najmä so zreteľom na starostlivosť o životné prostredie a ochranu jeho hlavných zložiek.

Životné prostredie v záujmovom území mesta, v samotnom meste Kremnica a na jeho katastrálnom území je podľa environmentálnej regionalizácie, ktorú v roku 2003 vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) Banská Bystrica - Centrum environmentálnej regionalizácie Košice, zaradené do I. stupňa, pre ktorý je charakteristické životné prostredie vysokej kvalitatívnej úrovne, bez výskytu jeho závažnejších narušení.

Napriek kvalitatívne vysokému hodnoteniu sú v katastrálnom území mesta i v meste samotnom také javy, ktoré na kvalitu životného prostredia pôsobia negatívne. Ich sumarizácia je prevzatá z Analýzy mikroregiónu Kremnica (ObÚ Kremnica, referát regionálneho rozvoja, 1993), z Integrovaného plánu ekonomicko - sociálneho rozvoja okresu Žiar nad Hronom (OÚ Žiar nad Hronom, 1999), z dokumentácie Územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, ako aj z podkladov MsÚ Kremnica a z vlastného hodnotenia.

B.13.1. Ovzdušie

Z hľadísk vplyvu imisí na znečistenie ovzdušia sa do roku 2000 v Kremnici merali hodnoty sedimentačnej prašnosti v súvislosti so sledovaním vplyvu výroby hliníka v Žiarskej kotline a s ňou súvisiacich priestoroch. Namerané hodnoty v porovnaní s najvyššou povolenou koncentráciou NPK²⁴ = 12,5 g.m⁻²/30 dní boli vždy výrazne nižšie, epizodické prekročenie NPK bolo zistené na Štefánikovom nám. iba v roku 1996 (max. nameraná hodnota 18,46 g.m⁻²/30 dní). Z monitorovania v rokoch 1995 – 2000 bol zjavný poklesový trend (až trojnásobné zníženie priemerných hodnôt), v súlade s celkovým trendom znižovania znečistenia ovzdušia v celej Žiarskej kotline. Hodnoty pH vodného výluhu vo vzorkách prašného spádu až do ukončenia merania v Kremnici postupne klesali, a nepresiahli normové koncentrácie. V súčasnosti sa monitorovanie imisí v rámci okresu Žiar nad Hronom v Kremnici nevykonáva.

Údaje o emisiách sústreďuje a vyhodnocuje orgán štátnej správy ochrany ovzdušia. Pre riešené územie to je ObÚŽP v Banskej Štiavnici, stále pracovisko v Žiari nad Hronom. Z tohto zdroja uvádzame nasledovné údaje o vypúšťaní znešišťujúcich látok do ovzdušia pre Kremnicu a jej okolie za rok 2004:

Organizácia/Prevádzkovateľ	TZL(t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	COU (t)
Emisné zdroje v meste Kremnica					
BRIK, a.s.	3,66	0,00	0,71	3,76	7,57
ELBA, a.s.	0,26	0,01	1,01	0,41	0,07
Kremnická banká spoločnosť, s.r.o. (sušiareň)	0,04	0,23	0,69	0,33	0,06
Limba – Skalka s.r.o.	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00
Mestský bytový podnik (kotelne)	0,11	0,01	2,43	0,83	0,11
Mincovňa Kremnica, š.p.	0,04	0,61	5,61	0,33	0,23
ČS Slovnaft	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21
Psychiatrická nemocnica Kremnica (kotelňa)	0,04	0,00	0,71	0,29	0,05
SOU internátne pre sluch.postih.mládež (kotelňa)	0,01	0,00	0,13	0,05	0,01
Škola úžitkového výtvarníctva Kremnica (kotelňa)	0,00	0,00	0,07	0,03	0,00
ZŠ (kotelňa)	0,01	0,00	0,14	0,05	0,01
ZŠ internáta pre sluchovo postihnutých (kotelňa)	0,01	0,00	0,13	0,05	0,01
ZAL – Zlieváreň Al, s.r.o.	0,29	0,00	0,02	0,00	0,00

Organizácia/Prevádzkovateľ	TZL(t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	COU (t)
Emisné zdroje v meste Kremnica					
Suma za emisné zdroje mesta Kremnica	4,47	0,87	11,66	6,15	8,33
ELKA, a.s. Kremnické bane	0,06	0,00	0,58	0,23	0,04
ČS Jurki-Hayton Kremnické Bane	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09
ČS SHELL Horná Ves	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15
Obec Horná Ves (kotelňa)	0,02	0,00	0,34	0,14	0,02
Obec Ihráč (MŠ – kotelňa)	0,09	0,11	0,03	0,38	0,05
ROMIN SLOVAKIA, s.r.o. Kremnica	0,56	0,41	0,66	2,89	0,07
ZŠ a MŠ Jastrabá (kotelňa)	0,74	0,93	0,23	3,38	0,46
Suma za emisné zdroje v okolí mesta Kremnica	1,47	1,45	1,83	7,02	0,89
Suma za všetky emisné zdroje Kremnicka (2004)	5,94	2,32	13,49	13,17	9,21

Vysvetlivky: TZL – tuhé znečisťujúce látky, SO₂ – oxidy síry ako SO₂, NO_x – oxidy dusíka ako NO₂, CO – oxid uhoľnatý, COU – organické látky ako celkový organický uhlík

Okrem uvedených emisií sú v roku 2004 evidované aj emisie zinku a fluóru (ELBA, a.s. – 0,08 t Zn a 0,0067 t HF), chlóru (ZAL – Zlieváreň Al, s.r.o. – 0,24 t Cl) a amoniaku (ELBA, a.s. – 0,045 t NH₄ a KREMPOS s.r.o. Kunešov – 5,59 t NH₄).

Pre porovnanie uvádzame emisné údaje z roku 1992 za rovnaký obvod – Kremnicko.

Organizácia/Prevádzkovateľ	TZL(t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)
ELBA, š.p. Kremnica	0,288	0,009	3,673	1,270
Slovenské telekomunikácie, š.p.	0,071	0,502	0,251	0,036
Priemstav Prievidza, š.p.	1,087	2,475	0,279	4,185
Promet, s.r.o. Kremnické Bane	1,195	22,319	5,605	0,309
TS mesta Kremnica	1,129	2,844	0,390	5,851
Rudné bane, š.p. Banská Bystrica	0,021	0,048	0,006	0,090
ČSAD, š.p. Žiar nad Hronom	1,966	13,500	0,732	10,981
Stredosl. riaditeľstvo pôšt, š.p. Banská Bystrica	0,293	0,527	0,104	1,558
Štátna mincovňa, š.p. Kremnica	26,606	33,063	13,026	7,933
Podnik bytového hospodárstva Kremnica	0,115	0,011	4,002	0,334
Vojenská správa budov Kremnica	0,511	0,955	0,240	0,014
ZDŠ pre nepočujúcich Kremnica	11,345	12,000	1,287	3,245
Psychiatrická liečebňa Kremnica	65,640	39,260	4,950	1,650
SOU pre nepočujúcich Kremnica	0,218	0,334	0,060	0,900
NsP Kremnica	2,677	2,508	0,360	5,400
Škola úžitkového výtvarníctva Kremnica	0,005	0,001	0,115	0,019
OSBD Žiar nad Hronom	17,270	23,950	3,560	5,950
Školská správa I. Žiar nad Hronom	5,875	10,299	1,367	18,968
Suma za všetky emisné zdroje Kremnicka (1992)	136,312	164,605	40,006	67,693

Zdroj: Obvodný úrad životného prostredia Banská Štiavnica, stále pracovisko Žiar nad Hronom

Prostým porovnaním celkových súm emisií v období rokov 1992 a 2004 môžeme konštatovať, že v dvanásťročnom období došlo k výraznému – niekoľkonásobnému (TZL – viac ako 20-násobnému, SO₂ – viac ako 70-násobnému, NO_x – skoro 3-násobnému a CO viac ako 5-násobnému) poklesu celkového množstva emisií za kremnický obvod.

Tento pokles je spôsobený zrejme stagnáciou a poklesom výroby u rozhodujúcich producentov a zmenou vykurovacích médií (plynofikáciou) kotolní.

Rozšírenie siete plynovodov v meste umožnilo postupné zníženie podielu kúrenísk so spaľovaním pevných palív a tým aj zníženie emisií do ovzdušia. Územným plánom mesta sa navrhuje komplexná plynofikácia vo všetkých jeho častiach, teda aj tých, ktoré dosiaľ plynofikované nie sú, a na všetkých územiach s novonavrhovanou obytnou, vybavenostnou alebo rekreačnou a športovo - rekreačnou zástavbou, vrátane plôch výhľadového rozvoja mesta, predpokladaného po návrhovom období tohoto územného plánu. V historických častiach mesta (najmä v pamiatkovej rezervácii) sa naďalej predpokladá využívať na vykurovanie objektov najmä elektrickú energiu, ktorá je pre pamiatkovo chránené objekty najvhodnejšia, a vo väčšina prípadov vlastne aj jedine možná.

V súčasnosti sú v meste Kremnica evidované nasledovné zdroje znečistenia ovzdušia: - ABILITY, s.r.o., (2x zlieváreň Al), BRIK a.s. (kotol na biomasu, spracovanie dreva a lakovanie), Detský domov Mauricius (plynová kotolňa), ELBA, a.s., (chemická úprava povrchov kovov, 2x plynové infražiariče, plynové ohrievacie pece), Mincovňa Kremnica, štátny podnik (medailovňa, výroba mincí a 3x plynová kotolňa). Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya (plynová kotolňa), SOU internátne pre sluchovo postihnutú mládež (plynová kotolňa), Škola úžitkového výtvarníctva (plynová kotolňa), Základná škola Kremnica (plynová kotolňa), Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu (plynová kotolňa), ZAL – zlieváreň Al spol. s r.o., (výroba Al odliatkov), TBDS, a.s. (náhradný energetický zdroj).

B.13.2. Hluk

Na obytnú pohodu a na kvalitu ovzdušia v meste negatívne vplýva aj intenzita a hluk z dopravy, a prašnosť miestnych komunikácií, čo je spôsobené ich nevyhovujúcou alebo nedostatočnou povrchovou úpravou a nedostatočnou údržbou, najmä v letných mesiacoch, a postupným zhoršovaním ich technického stavu.

V riešení územného plánu mesta sa v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou zámerne vytvárajú predpoklady pre zníženie dopravného zaťaženia mesta najmä vylúčením, resp. obmedzením tranzitnej automobilovej dopravy navrhovaným vybudovaním rýchlostnej cesty R3 mimo katastrálneho územia mesta. Na ďalšie dopravné ukladnenie mesta je zamerané územným plánom navrhované dokončovanie a úpravy jeho základného komunikačného systému tak, aby sa súčasný radiálny systém dopravnej štruktúry mesta postupne transformoval na (neúplný) systém radiálno - okružný. Tým sa zníži dopravné zaťaženie obytných častí mesta a vytvorí sa predpoklady pre výraznejšie obmedzenie automobilovej dopravy a pre jej racionalizáciu najmä v územiach s historickou a pamiatkovo chránenou zástavbou. Predĺžením pešej zóny v historickom jadre mesta a vytvorením usporiadanej sústavy odstavňových a parkovacích plôch pre osobné autá sa postupne vytvorí aj predpoklady zníženia zaťaženia pamiatkovej rezervácie statickou automobilovou dopravou.

Všetky tieto navrhované koncepčné zámery budú mať vplyv aj na zníženie hlučnosti z automobilovej dopravy a tým aj na zvýšenie kvalít obytného prostredia v meste. Intenzity hluku z dopravy na hlavných komunikačných trasách sú podrobne prepočítané a uvedené v časti 9.9. tejto dokumentácie. Prepočítané izofóny hlučnosti automobilovej dopravy nad 60 db(A) na ceste I/65 v jej prietahu mestom v návrhovom roku 2020 sú orientačne (bez vplyvu pohltivosti terénu a objektov) zakreslené do výkresu č. 5 - návrh verejného dopravného vybavenia. Na územiach, ktoré sú nadmerne zasiahnuté hlukom z dopravy (automobilovej, ale aj železničnej) sa nová obytná zástavba podľa možností nenavrhuje, alebo sa navrhuje len tam, kde sú reálne predpoklady vytvorenia opatrení na elimináciu hlučnosti vhodným situovaním obytných budov do územia. Na jestvujúcej obytnej zástavbe, najmä v hromadnom viacpodlažnom bývaní (sídlišká Huty a Londýn) je nevyhnutné realizovať protihlukové opatrenia priamo na objektoch. Zriaďovanie protihlukových bariér nie je totiž na území pamiatkovej rezervácie a v dotyku s ňou v zmysle Zásad pamiatkovej ochrany prípustné, ale ani vhodné.

B.13.3. Ochrana vôd

Kvalitu vodných tokov, najmä však Kremnického potoka, negatívne ovplyvňuje absencia čističky odpadových vôd, kvôli ktorej sa splašky odvádzajú priamo do recipientu. StVaK – VK Kremnica vypúšťa do Kremnického potoka 946.000 m³/rok odpadových vôd. Kremnická banská spoločnosť vypúšťa do Hrona 18.300.000 m³/rok vôd z dedičnej Štôlne (v jej ústí pri Šášovskom Podhradí). Pre pretrvávajúci problém s nedostatočným čistením odpadových vôd je v Kremnici obmedzená nová bytová výstavba. Ďalším rizikovým javom, s možným vplyvom najmä na kvalitu podzemných vôd, je prevádzka lesných motorových vozidiel a nedostatočne technicky vybavené odstavňové plochy osobných áut a autobusov, najmä v lokalite Skalka.

Odhad množstva BSK₅ ako miery znečistenia Kremnického potoka v mieste ČOV Horná ves je nasledovný:

Zdroj odpadovej vody	Výpočet BSK ₅ podľa počtu obyvateľov	BSK ₅ celkom
Obyvatelia Kremnice	5800 obyvateľov.60 g.deň ⁻¹	348 kg.deň ⁻¹
Obyvatelia Hornej Vsi	785 obyvateľov 60 g.deň ⁻¹	47 kg.deň ⁻¹
Priemysel a ostatné zdroje		72 kg.deň ⁻¹
Znečistenie na ČOV privedené spolu		467 kg.deň⁻¹

Územným plánom mesta sa navrhuje a podrobnejšie rieši odkanalizovanie plôch deficitnej jestvujúcej i novonavrhovanej obytnej, vybavenostnej a rekreačnej zástavby, vrátane výrobných plôch a plôch dopravných zariadení. Mestský kanalizačný systém sa predĺženou kmeňovou (zbernou) stokou napojí na ČOV v Hornej Vsi. Územne odlúčené časti (napr. nad Revoltou) musia mať vybudované malé ČOV. V rekreačnej lokalite Skalka je dokumentáciou zmeny ÚPN-Z riešené čistenie odpadových vôd systémom lokálnych malých čističiek, s vypúšťaním prečistených vôd do miestneho recipientu.

Údajov o kvalite podzemných vôd (vôd z prameňov a studní) je pomerne veľa, väčšinou sú však staršieho dáta. Pravidelne sú monitorované zachytené zdroje vody, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Kvalitu vodných zdrojov monitoruje Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom. V ďalšom uvádzame súhrnnú tabuľku výsledkov tohto monitoringu za rok 2004:

Názov vodovodu	Obec	Celkový počet vzoriek		Z toho závadných		Závadnosť vzoriek		
		PM	KM	Počet	%	F-CH	MB	B
Horná Ves – TSV	Horná Ves	1	3	3	75	2	2	0
Kremnica I.tlak.pásma	Kremnica	1	3	2	50	1	1	0
Kremnica II.tlak.pásma		1	3	2	50	0	1	1
Kremnica III.tlak.pásma		1	3	2	50	0	2	0
Kremnica IV.tlak.pásma		1	3	3	75	1	3	1
Kremnické Bane	Kremnické Bane	1	2	1	33,33	1	0	0
Kopernica	Kopernica	1	4	0	0	0	0	0
Kunešov	Kunešov	1	3	2	50	0	2	1

Vysvetlivky: F-CH – fyzikálno-chemické ukazovatele, MB – mikrobiologické ukazovatele, B - biologické ukazovatele

PM – preverovací monitoring (úplná analýza v zmysle vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z.z.)
 KM – kontrolný monitoring (minimálna analýza v zmysle vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z.z.)

Vlastné zdroje pitnej vody majú obce Kopernica a Kunešov. Kremnica a Horná Ves sú zásobované z Turčekovského skupinového vodovodu (TSV). Kremnica čiastočne aj z povrchového toku (úpravňa vody „Pod Čerešňou“, kde vodným zdrojom je Zvolenský potok). Kremnické Bane majú zdroj vody vo vodnej nádrži Kremnické Bane. Vyhodnotenie vzoriek sa vykonalo podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 151/2004 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody.

Podľa údajov RÚVZ Turčekovský skupinový vodovod má problémy so zvýšeným obsahom Fe. Vodné zdroje v Kopernici sa ukazujú bez hygienických závd (potvrdené aj na základe údajov Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., prevádzkovateľa vodných zdrojov severne od obce, v údolí potoka Kopernica), obec Kunešov má problémy najmä s mikrobiologickými ukazovateľmi na svojich zdrojoch. Obec Lúčky ako jediná v Kremnickom obvode nie je napojená na verejný zdroj pitnej vody. Obyvatelia obce sú pitnou vodou zásobovaní zo studní, viazaných na kvartérny horizont plytkého obehu v alúviu Lúčanského potoka.

B.13.4. Ochrana pôd

Vzhľadom k malej intenzite poľnohospodárskej výroby a jestvujúcej štruktúre pôdneho fondu s prevažujúcimi lúkami a pasienkami nie je predpoklad kontaminácie pôdneho fondu pesticídmi, alebo jeho veterná či vodná erózia. Ekologickú stabilitu územia však negatívne ovplyvňujú staré environmentálne záťaž, ktoré predstavujú hlavne pôvodné haldy a skládky z banskej

a úpravárenskej činnosti. Haldy, výsyvky a skládky sa vyskytujú najmä v priestoroch Novej doliny. Koncepciou územného plánu mesta sa prepokladá ich sanácia a ekologicky prijateľná rekultivácia, s ich následným začlenením do plôch územným plánom navrhovaného tématického parku s kultúrno - poznávacími, náučnými a rekreačnými funkciami, so súborom technických pamiatok a pamätihodností, chránených v rámci Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice", so zachovaním typického charakteru antropickou činnosťou premenenej montánnej krajiny.

Rozsiahle plochy, aj v najbližšom okolí mesta, sú v súčasnosti poznamenané absenciou ich primeraného poľnohospodárskeho využívania a sú charakteristické množiacou sa náletovou zeleňou a sukcesiou lesa do plôch pôvodných lúk a pasienkov, čím sa postupne mení charakteristický spôsob pôsobenia mesta v jeho okolitom dramatickom krajinnom prostredí. Východiskom z tohoto stavu je navrhované trvalé udržiavanie kultúrnej krajiny v záujmovom území mesta. Krajinno - ekologickými a ekostabilizačnými opatreniami sa preto navrhuje ekologicky únosné využívanie a revitalizácia a rekultivácia plôch s ich primeraným hospodárskym využívaním. Náletová a sukcesná nelesná drevinná vegetácia sa má zachovať iba v priestoroch navrhovaných biocentier a biokoridorov. Aj pre tieto účely sa územným plánom navrhujú v okrajových polohách mesta plochy ekologicky zameranej poľnohospodárskej výroby s ich možným a žiadúcim prepojením na aktivity agroturistiky. Vo vybraných prímestských kontaktných zónach (medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, resp. medzi Veterníkom a lokalitou na Špitálskej) sa navrhujú plochy krajinársky upravovaných priestorov s estetickou a biologickou funkciou, a s doplnkovou, rozsahovo limitovanou rekreačnou funkciou. Zároveň sa navrhuje revitalizácia vodných tokov, osobitne Kremnického potoka v dotyku jeho trasy s pamiatkovou rezerváciou a v rekreačných priestoroch tématického parku v Novej doline, resp. v športovo - rekreačnej zóne na juhozápade mesta, medzi Maškovom a Galandovým majerom.

B.13.5. Odtokové pomery

Na dolnej časti toku Kremnického potoka, v území od Mestského parku až po južný okraj zastavaného územia mesta sa územným plánom navrhujú opatrenia na ochranu proti vplyvu veľkých vôd, spočívajúce najmä vo zvýšení prietochnosti koryta tak, aby odvieďlo aj 100 - ročné veľké vody.

B.13.6. Zeleň

Rozsah súčasných plôch súvislej verejnej zelene odpočinkového charakteru v meste nie je veľký - reprezentujú ho najmä areál Mestského parku, parkovo upravenej historickej Zechenterovej záhrady a parkovo upravované plochy na Štefánikovom námestí, na Zámockom námestí a v okolí kostola Sv. Kataríny. Okolité kvalitné prírodné prostredie, dostatok zelene prímestských záhrad, ale aj územným plánom navrhované krajinársky upravované priestory v dotyku s mestom a plochy prímestských rekreačných lesov tento deficit znižujú tak, že vybavenie rôznorodou zeleňou verejného a poloverejného charakteru je pre mesto tejto veľkosti a typu primerané. Územným plánom sa navrhuje vytvorenie ďalších verejných plôch parkového charakteru na severnom svahu pod ELBOU, a na území nad Skokom, na sanačnej ploche starej mestskej skládky TKO Termál pri hoteli Golfer a na plochách pod Veterníkom. Vo výhľade sa na Špitálskej navrhuje vytvorenie verejného parku ako organickej súčasťi obytnej zástavby, s využitím časti plôch jestvujúcej mimolesnej a náletovej zelene pri záhradkárskej osade, ktorý bude zároveň súčasťou navrhovaného lokálneho biokoridoru a potenciálnym lokálnym biocentrom.

Miestny územný systém ekologickej stability v rozsahu katastrálneho územia mesta je podrobnejšie popísaný v časti 13. a uvedený vo výkrese č. 3 tejto dokumentácie. V riešení územného plánu mesta sa rešpektujú vyhlásené segmenty ochrany prírody a krajiny (PR Bujačia lúka, PR Kremnický Štós). Do dokumentácie územného plánu mesta je zakreslený a v riešení je rešpektovaný výhľadový zámer zriadenia CHKO Kremnické vrchy, s navrhovaným 2. stupňom ochrany tohoto územia podľa ustanovení § 13 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. Navrhované intenzívne rekreačne a športovo - rekreačne využívané priestory na Skalke sú variantne navrhované buď mimo plôch CHKO (tak, ako to rieši schválená zmena ÚPN VÚC Kremnické vrchy), alebo so zníženým stupňom ochrany krajiny, t.j. vyhlásením tohoto územia za "účelovú zónu rekreačnú", v zmysle ZaD ÚPN aglomerácie Banská Bystrica (CR a CR Banská Bystrica - Králiky).

B.13.7. Odpady

Mesto Kremnica zabezpečuje vo svojom katastrálnom území povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších platných právnych predpisov a vykonávacích predpisov na úseku odpadového hospodárstva.

Manipuláciu s odpadmi zabezpečuje oddelenie technických služieb Mestského úradu v Kremnici v súlade s platným všeobecne záväzným nariadením (ďalej len VZN). V tomto VZN sú upravené podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov v meste Kremnica, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov.

Na území mesta sa povinne určujú pre zber zmesového komunálneho odpadu 110 l a 1 100 l nádoby. V lokalitách celoročne nedostupných pre mechanizovaný zber komunálneho odpadu sa výnimočne používajú vrecia, ktoré musia byť z pevného a nepremokavého materiálu, musia mať obsah do 50 litrov. Intenzita odvozu odpadu z uvedených nádob je stanovená na 1 x týždenne. Odpad zo smetných košov umiestnených na verejných priestranstvách sa zbiera podľa potreby, najmenej však 3 krát týždenne.

Komunálny odpad triedený na zložky papier, sklo a plasty sa ukladá do vriec a do typizovaných kontajnerov. Vrecia sú používané najmä v rodinných domoch a v častiach mesta kde z priestorových dôvodov a dôvodov pamiatkovej ochrany nie je možné typizované kontajnery umiestniť. Kontajnery sú rozmiestnené na území mesta, najmä v oblastiach s bytovou zástavbou a sú označené príslušnou zložkou komunálneho odpadu. V meste je vytvorených 20 stojísk pre typizované kontajnery. Na každom stojisku sú umiestnené tri kontajnery – jeden na papier, jeden na sklo, jeden na plast. Odvoz triedeného odpadu z vriec sa vykonáva najmenej 1 krát mesačne podľa vypracovaného harmonogramu, ktorý je oznamovaný obvyklým spôsobom. Odvoz triedeného odpadu z kontajnerov sa vykonáva podľa potreby, najmenej však 1 krát mesačne. Vyzbieraný triedený odpad sa sústreďuje na zbernom dvore technických služieb, z ktorého je v dohodnutom termíne odvážaný.

Zber objemného a drobného stavebného odpadu sa vykonáva 2 krát ročne pomocou veľkokapacitných kontajnerov. Zber nebezpečného odpadu sa vykonáva mobilne, odpad sa sústreďuje na zbernom dvore, z ktorého je odvážaný spoločnosťou špecializovanou na ich zneškodnenie.

Komunálny odpad do konca roku 2005 bol ukladán na mestskú skládku – Kremnické Bane - Ovčín. Po tomto termíne sa skládka uzatvorila a predpokladá sa, že do konca roku 2010 sa zrealizuje jej rekultivácia. Od 01.01.2006 do 31.12.2009 sa komunálny odpad ukladal na skládku TKO Horné Opatovce, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Od 01.01.2010 sa odpad ukladá na skládku ZSNP, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Úložné kapacity tejto skládky umožňujú jej využívanie aj do budúcnosti.

Problematika zneškodňovania bioodpadu z mestskej zelene sa rieši kompostovaním v lokalite nad železničnou stanicou. Vzhľadom na ročnú produkciu kompostu, ktorá neprevyšuje 10 ton ročne sa v zmysle zákona o odpadoch toto zariadenie nepovažuje za zariadenie na zhodnocovanie odpadov. Vybudovanie a prevádzka riadeného kompostoviska pre biologicky rozložiteľný odpad vyprodukovaný obyvateľmi i mestom nie je reálne, preto Mesto uvažuje riešiť zneškodňovanie bioodpadu mimo záujmového územia mesta.

Oddelenie technických služieb zabezpečuje aj zber a zvoz jednotlivých druhov odpadov z rekreačného areálu Skalka.

Starú mestskú skládku Termál po jej rekultivácii sa územným plánom navrhuje upraviť ako plochu verejného dopravného a technického vybavenia a verejnoprospešných služieb, tiež ako plochu verejnej zelene, ktorá bude využitá ako oddychový priestor v rámci navrhovanej športovo-rekreačnej zóny.

Podľa zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch je potrebné, aby mesto v súčinnosti s orgánmi štátnej správy a samosprávneho kraja a v návaznosti na Program odpadového hospodárstva okresu Žiar nad Hronom vypracovalo aktualizovaný Program odpadového hospodárstva mesta na ďalšie časové obdobie.

Problematikou výhľadového nakladania s odpadmi sa zaoberá aj Program sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica do roku 2013. V strategickom zámere sa v oblasti životného prostredia na úseku odpadového hospodárstva navrhuje:

- dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva
- podporovanie aktivít v oblasti separovaného zberu a aktivít na zhodnocovanie odpadov
- nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie
- zavádzanie kvalitných a efektívnych systémov nakladania a odpadmi
- zlepšiť informovanosť a environmentálne povedomie verejnosti
- eliminovania environmentálnych záťaží a skládok odpadov.

Mesto Kremnica pripravilo projekt na podporu aktivít separovaného zberu v meste a na dobudovanie zberného dvora.

B.14. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.14.1. Analýza prírodných podmienok

Jedným z predpokladov procesu územného plánovania je návrh takého priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, ktoré neprekračuje únosné zaťaženie územia, vytvára a udržiava ekologickú stabilitu krajiny.

K naplneniu tohto cieľa je potrebná :

- a) analýza prírodných podmienok a štruktúry krajiny, ktoré určujú limity, obmedzenia alebo podporujúce faktory požadovaných činností v území
- b) analýza zaťaženia krajiny a priemet stresových faktorov, ktoré predstavujú priame alebo potencionálne riziká v území
- c) priemet existujúcich a návrh nových ekologicky významných segmentov krajiny a ekostabilizačných opatrení, ktoré prispievajú k zvýšeniu ekologickej stability krajiny a tvoria základný rámec územného systému ekologickej stability.

Všeobecná charakteristika územia

Záujmové územie Kremnice sa nachádza na západnom úpätí Kremnických vrchov, ohraničené je v severozápadnom smere Kunešovskou hornatinou a Jastrabskou vrchovinou v juhozápadnom smere. Medzi hlavné prírodné fenomény, ktoré určujú krajinný ráz územia patria lesné porasty v hrebeňových partiách Kremnických vrchov (Zlatá studňa, Mýtny vrch, Skalka), lúky a pasienky v okolí Kremnického štítu a vodné toky v strmých dolinách pohoria.

Geologické pomery

Riešené územie patrí v zmysle regionálneho geologického členenia do oblasti stredoslovenských neovulkanitov, litologicky je tvorené najmä vulkanickými pyroklastikami, pyroxenickými andezitmi, lokálne ryolitmi a ryodacitmi. Kvartérne sedimenty tvoria nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na pyroklastických horninách.

Kremnické vrchy sú súčasťou územia, ktoré budujú treťohorné vulkanity. V mladších treťohorách sa v tomto priestore aktivizovalo niekoľko sopiek prevažne stratovulkanického typu, ktoré vyvrhli väčšie množstvá sopečného materiálu. Sopečná aktivita prebiehala vo viacerých etapách, posledné sopky

na tomto území vyhasli asi pre desiatimi miliónmi rokov. Prevládajúcimi horninami Kremnických vrchov sú preto andezity a ryolity. Po odznení sopečných erupcií sa vulkanický masív rozlámala na mozaiku tektonických kryh, ktoré sa pozdĺž zlomov vyzdvihli nad okolité kotliny. Zdvíhajúce sa pohorie zasiahla erózia, ktorá ho rozčlenila na sústavu dolín a horských chrbtov. Na geologické podložie pôsobila nerovnomerne. Ľahšie sa uplatňovala v mäkkších horninách, ktoré sa vytvorili počas vulkanických explózií. Na nich vznikli široké doliny a menšie vnútrohorské kotliny. Tvrdšie horniny, ktoré boli pôvodne lávou, väčšmi odolávali pôsobeniu erózných procesov a dnes sa na povrchu často prejavujú ako vyvýšeniny a skalné útvary.

Geomorfológia

Riešené územie patrí podľa geomorfologického členenia do oblasti Slovenskej stredohorie, celku Kremnické vrchy. Územie tvoria tri podcelky: Kunešovská hornatina, Jastrabská vrchovina a Flochovský chrbát.

Územie predstavuje najmä hornatinový typ reliéfu, vysočinový pôdňôľny reliéf (hlavný hrebeň) a planinovo-rázochový typ reliéfu (Kremnický štít). Morfológicko-morfometrické typy predstavujú veľmi silne členité hornatiny, členité hornatiny a mierne členité pahorkatiny.

Nadmorská výška katastrálneho územia varíruje v rozpätí od 470 m.n.m. (Kremnický potok v južnej časti), do 1262 m.n.m. Sklonitosť svahov, ktorá vyjadruje členitosť reliéfu, varíruje v rozpätí od 0 do 42 stupňov.

Najrovinatejší reliéf je v okolí Kremnického štítu, najčlenitejší na svahoch pozdĺž potoka Skalka. Priemerná sklonitosť katastrálneho územia mesta je 17 stupňov.

Pôdne pomery

Pôdny kryt je výrazne diferencovaný v závislosti od vlastností geologického podkladu, parametrov reliéfu a podnebných zmien. Na kryštalických horninách a na vulkanitoch Kremnických vrchov prevažujú nekarbonátové pôdy s menším obsahom vápnika. Patria sem napríklad horské hnedozeme v lesoch a na svahoch, ktoré s rastúcou nadmorskou výškou pozvoľna prechádzajú do podzolovaných hnedozemí.

Hlavný pôdny typ v riešenom území predstavujú kambizeme pseudoglejové kyslé, v najvyšších častiach pohoria andozeme modálne kyslé, kambizeme andozemné a kambizeme modálne kyslé, lokálne rankre, so zvetralín neovulkanitov a ich pyroklastík. Podľa zrnitostného zloženia prevažujú v riešenom území piesčito – hlinité pôdy, vlhkostný režim pôd je kategorizovaný ako vlhký.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Najvýraznejšou krajinotvornou zložkou Kremnických vrchov sú lesy, ktoré pokrývajú takmer dve tretiny ich územia. Lesné spoločenstvá vytvárajú plynulý sled vegetačných stupňov, od dubovo – bukových v najnižších polohách cez bukový, jedľovo – bukový, smrekovo – bukovo – jedľový až po smrekový, ojedinele sa vyskytujúci v najvyšších polohách.

Rastlinstvo Kremnických vrchov je neobyčajne pestré. Zastúpené sú teplomilné, horské i vysokohorské druhy. Reliktný charakter majú vzácne rastlinné spoločenstvá skalných biotopov, ktoré pretrvali najmä na miestach, kde rozvoj lesa nebol a nie je možný, napríklad na strmých a kolmých skalných stenách, previsoch, hlbokých inverzných roklinách a pod.

Živočíšna ríša je taktiež veľmi pestrá a druhovo rozmanitá. Rozľahlosť územia a dostatočne veľké lesné plochy zaručujú mnohým živočíchom veľmi dobré životné podmienky.

Klimatológia

Klimatická charakteristika územia Kremnických vrchov závisí podobne ako v iných vyšších pohoriach Slovenska najmä od reliéfu a nadmorskej výšky. Vyplýva to z relatívne malých horizontálnych

vzdialeností a veľkých výškových rozdielov, ktoré majú zásadný vplyv na teplotu, zrážky, silu a smer vetra a pod.

Riešené územie patrí do dvoch klimatických oblastí. Nižšie položené mesto Kremnica a jeho bezprostredné okolie patrí do typu chladnej horskej klímy, s malou inverziou teplôt, vlhkej až veľmi vlhkej, so sumou teplôt nad 10° C 1200-1600, teplotou v januári –5 až –6,5° C, teplota v júli 11,5 až 13,5° C, ročná amplitúda priemerných mesačných teplôt 18 až 20° C, priemerné ročné zrážky 800-1100 mm.

Vyššie položené časti Kremnických vrchov patria k typu studenej horskej klímy, s malou inverziou teplôt, vlhkej až veľmi vlhkej, so sumou teplôt nad 10°C 500-1200, teplotou v januári –6 až –7°C, teplota v júli je 11,5 až 13,5°C, ročná amplitúda priemerných mesačných teplôt 18 až 20°C, priemerné ročné zrážky dosahujú hodnotu 1000-1400 mm.

Vodstvo

Povrchové vody

Riešené územie patrí do povodia Hrona, konkrétne do jeho podrobných povodí odvodňovaných Kremnickým potokom, potokom Skalka a Ihráčskym potokom. Územím preteká celkovo 5 vodných tokov. Najväčším je Kremnický potok (19,2 km), v riešenom území katastra je najdlhší potok Skalka (7,9 km). Celková hustota riečnej siete katastrálneho územia je 1,27 km na 1 km². Okrem regulovaných úsekov Kremnického potoka a potoka Skalka v zastavanej časti mesta sú všetky korytá vodných tokov prirodzené.

Vodárensky významný je potok Smrečník, z ktorého sa uskutočňujú odbery povrchovej vody na pitné účely. Celé jeho povodie je vyznačené ako povodie vodárenského toku a tvorí pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa. V riešenom území sa vyskytuje veľa vodárensky využívaných prameňov. Ich zberné oblasti tvoria pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa. V nasledovnej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie z nich.

Čís.	Názov zdroja	výdatnosť v l.s ⁻¹
1	Grošová lúka 1	3,60
2	Grošová lúka 2	3,60
3	Grošová lúka3	3,60
4	Štós, č. 1	2,00
5	Štós, č. 2	2,00
6	Markušova lúka	2,00
7	Kellerneq	5,96
8	Pod tromi studňami	1,44
9	Tri studne	1,44

Vodné toky patria podľa typu režimu odtoku do stredohorskej oblasti, s prevládajúcim snehovo – dažďovým typom odtoku, s vysokou vodnosťou v mesiacoch III-V, s maximálnym priemerným mesačným prietokom v apríli, najnižším mesačným prietokom v mesiacoch I-II., respektíve IX-X, a mierne výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy.

Na žiadnom vodnom toku nie je umiestnená monitorovacia stanica SHMÚ a preto nie je možné uviesť ich presné prietokové charakteristiky. Priemerný ročný špecifický odtok je odhadovaný na 15 – 20 l.s⁻¹.km⁻².

Podzemné vody

Podzemné vody v riešenom území determinujú najmä charakteristiky hydrogeologického kolektoru, ktorý tvorí samostatný hydrogeologický región – neovulkanity Kremnických vrchov. Vyznačuje sa najmä puklinovým typom priepustnosti, miernou hydrogeologickou produktivitou, s prietoknosťou T = 1.10⁻⁴ – 1.10⁻³ m².s⁻². Litologicky je tvorený najmä andezitmi, ryolitmi a vulkanosedimentárnymi pieskvcami a konglomerátmi.

V katastrálnom území mesta sa nenachádza žiaden vodárensky využívaný vrt. Významný je ale výskyt geotermálnej vody v Kremnici, ktorá sa využíva v miestnom kúpalisku.

Potenciálna vegetácia

Podľa fyto geografického členenia Slovenska patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry, obvodu predkarpatskej flóry, okresu Slovenské stredohorie, podokresu Kremnické vrchy.

Prirodzená potenciálna vegetácia je vegetácia, ktorá by sa na danom území prirodzene vyvinula v podmienkach bez prítomnosti človeka a jeho vplyvu na krajinu. Prirodzenú potenciálnu vegetáciu riešeného územia predstavujú najmä bukové lesy v horských polohách, bukové a jedľovo – bukové lesy, lokálne na strmých stráňach a sutinách, javorové lesy v horských polohách a smrekové a jedľovo – smrekové lesy v najvyšších častiach hlavného hrebeňa.

B.14.2. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasnú krajinnú štruktúru riešeného územia determinuje súčasné využívanie územia. Druhotnú krajinnú štruktúru predstavuje krajinná pokrývka. Keďže prevládajúcou formou využívania územia je lesné hospodárstvo, prevládajúcou krajinnou štruktúrou sú lesy. Najväčšiu časť tvoria zmiešané lesy s prevahou listnatých drevín (buk lesný, javor horský), porasty buka lesného, smrekovca opadavého, ďalej zmiešané lesy s prevahou ihličnatých drevín a porasty smreka obyčajného. V území sa ďalej nachádzajú poľnohospodársky využívané maloblokové polia, lúky a pasienky, nesúvislá sídelná zástavba, záhrady v intraviláne obce. Nelesná stromová a drevinová vegetácia sa vyskytuje najmä na miestach, kde došlo k opusteniu bežného obhospodarovania lúk a pasienkov a prebieha tam prirodzená sukcesia. Druhotnú krajinnú štruktúru riešeného územia dopĺňa cestná sieť, rekreačné areály na Skalke a vodné toky a nádrže. Pre účely riešenia územného plánu bola vo výkresovej časti zvolená nasledovná kategorizácia prvkov súčasnej krajinej štruktúry :

- a) Lesy (zmiešané, ihličnaté, listnaté)
 - Súvislé lesné porasty s prevahou lesnej drevinovej vegetácie
- b) Nelesná drevinová vegetácia
 - Fragменты lesnej a krovinovej vegetácie, ktoré predstavujú najmä sukcesné štádiá na opustených lúkach a pasienkoch
- c) Poľnohospodárska pôda
 - Poľnohospodárske plochy s výrazným zastúpením drevín. Maloblokové polia.
- d) Záhrady
 - Záhrady v prímestských zónach. Záhradkárske osady.
- e) Vodné plochy a vodné toky
 - Vodné plochy, potoky a nádrže
- f) Trvalé trávne porasty
 - Lúky a pasienky

B.14.3. Zaťaženie krajiny, bariérové prvky, stresové javy a zdroje

Zaťaženie krajiny riešeného územia predstavujú stresové javy - prírodné, antropogénne (človekom podmienené), ako aj antropické (človekom priamo vyvolané) javy, ktoré priamo alebo potenciálne ohrozujú krajinu a životné prostredie človeka. Primárne stresové javy predstavujú bariérové prvky v krajine, ktoré priamo obmedzujú prírodné krajinné prvky. V riešenom území predstavujú primárne bariérové prvky najmä dopravné komunikácie a rekreačné areály na Skalke. Medzi stresové javy, ktoré predstavujú priame znečistenie alebo potenciálne riziko možno v záujmovom území považovať:

- erózne riziko na strmých svahoch v okolí intravilánu mesta
- nadlimitné hodnoty arzénu v pôdach v okolí mesta
- ohrozenie vodných zdrojov mechanizovaným lesným hospodárstvom (mazacie oleje, zvýšenie erózie)
- automobilová doprava
- zaťaženie lesných porastov imisiami (síra, ortuť)

Koncentrácia bariérových prvkov a stresových javov sa prejavuje najmä v intenzívne urbanizovanom území v Kremnickej doline, a osobitne v zastavanom území mesta.

B.14.4. Ekologická stabilita a územné systémy ekologickej stability

Kostru ekologickej stability v území tvoria reálne existujúce ekologicky významné segmenty krajiny, ktoré svojou povahou a priestorovým začlenením priaznivo ovplyvňujú ekologickú rovnováhu a zvyšujú celkovú ekologickú stabilitu územia. V prvej etape boli jednotlivé štruktúry krajiny klasifikované podľa svojho významu pre ekologickú stabilitu územia nasledovne:

1. stupeň ekologickej stability - územia s veľmi malým významom pre ekologickú stabilitu
 - orná pôda, zastavané plochy
2. stupeň ekologickej stability - územia s malým významom pre ekologickú stabilitu
 - záhrady a sady, záhradkárske osady
3. stupeň ekologickej stability - územia so stredným významom pre ekologickú stabilitu
 - medze a remízky, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty umelé
4. stupeň ekologickej stability - územia s veľkým významom pre ekologickú stabilitu
 - prirodzené trávne porasty, lesné porasty
5. stupeň ekologickej stability - územia s veľmi veľkým významom pre ekologickú stabilitu
 - prirodzené lesné komplexy so zastúpením pôvodných druhov drevín, prirodzené trávne porasty so zastúpením pôvodných druhov rastlín

Premietnutím kostry ekologickej stability riešeného územia možno usúdiť, že v záujmovom území k.ú. Kremnica sú v prevažnej väčšine zastúpené krajinné prvky s vysokým stupňom ekologickej stability – lesné ekosystémy so zastúpením pôvodných druhov drevín a prirodzené trávne porasty. Územia s menším stupňom ekologickej stability predstavuje sídelná štruktúra, príľahlé záhrady a poľnohospodárske areály. Stupne ekologickej stability sú vyznačené vo výkresovej časti dokumentácie (výkres č. 3) územného plánu mesta.

Koeficient ekologickej stability (KES)

Koeficient ekologickej stability poskytuje všeobecný prehľad o type a štruktúre krajiny na katastrálnom území mesta. Udáva pomer medzi relatívne stabilnejšími a nestabilnými kultúrami – formami využitia zeme tak, ako sú definované v katastrálnych údajoch. Vypočíta sa podľa nasledujúceho vzorca:

KES:
$$\frac{\text{les.pôda} + \text{vod.plochy} + \text{trvalé trávne porasty} + \text{ovoc.sady} + \text{vinice} + \text{záhrady} + \text{ost. plochy}}{\text{zastavaná plocha} + \text{orná pôda} + \text{chmeľnice}}$$

Štruktúra pôdneho fondu v katastrálnom území mesta Kremnica je nasledovná :

	výmera v ha	zastúpenie v %
orná pôda	52,0	1,11
chmeľnice	0,0	0,00
vinice	0,0	0,00
lesné pozemky	3 112,0	66,48
záhrady	97,0	2,07
ovocné sady	1,0	0,02
vodné plochy	28,0	0,60
zastavané plochy	110,0	2,35
pasienky	592,0	12,65
lúky	412,0	8,80
ostatné plochy	277,0	5,92
celkom :	4 681,0 ha	100,00

Z výpočtu podľa horeuvedeného vzorca vyplýva pre katastrálne územie Kremnice hodnota koeficientu ekologickej stability (KES) = 27,9

Územný systém ekologickej stability

V súčasne platnej územnoplánovacej dokumentácii VÚC Banskobystrického kraja je celé územie Kremnických vrchov navrhované ako jadrové územie národného významu. V dokumente Generelu územného systému ekologickej stability je územím Kremnických vrchov navrhovaný biokoridor nadregionálneho významu. Dokument Regionálneho systému ekologickej stability pre okres Žiar nad Hronom bol vypracovaný ešte v roku 1992, preto sa pri riešení tohto územného plánu vychádzalo zo záväznej dokumentácie ÚPD VÚC Banskobystrického kraja, kde sú premietnuté i prvky regionálneho systému ekologickej stability.

Po priemete reálne existujúcej kostry ekologickej stability bol spracovaný návrh miestneho územného systému ekologickej stability. Hlavným cieľom pri výbere biocentier a biokoridorov miestneho významu bol :

- výber takých segmentov krajiny, ktoré svojou povahou spĺňajú funkcie biocentra na lokálnej úrovni
- výber takých segmentov krajiny, ktoré svojou lokalizáciou vhodne zapadajú do priestorového usporiadania existujúcich biocentier a zabraňujú tak ich izolovanosti
- výber takých terestrických a hydrických biokoridorov, ktoré umožňujú migráciu bioty medzi biocentrami

Návrh miestneho územného systému ekologickej stability reflektuje širšie vzťahy a návaznosť na prvky regionálneho územného systému ekologickej stability. Z kostry ekologickej stability boli vybraté jednotlivé segmenty krajiny, ktoré by svojou povahou a lokalizáciou mali zabezpečiť funkčnosť územného systému ekologickej stability.

Veľkú časť záujmového územia mesta a jeho katastrálneho územia predstavuje jadrové územie národného významu s veľmi kvalitnou krajinnou štruktúrou. Lesné ekosystémy spĺňajú svojou povahou funkcie biocentra. Za jadrá možno považovať lokality RÚSES, biocentrá regionálneho významu Smrečník (RBc1) a Pod čerešňou (RBc2), ďalej biocentrum Skalka – Mýtny vrch (LBc1) na hlavnom hrebeni Kramnických vrchov. Dôležité je prepojenie na súvisiace prvky ÚSES naväzujúce na susediace pohoria smerom k biocentru nadregionálneho významu Badínsky prales (RBk4), ďalej k biocentrami Mláčik (RBk3) a Flochová (RBk6). Významný je i regionálny biokoridor RBk2, ktorý smeruje južným smerom až k chránenej krajinnnej oblasti Štiavnické vrchy. Územný systém ekologickej stability dopĺňajú dve navrhnuté biocentrá Kremnický štós (LBc2) a záver Krahuľskej doliny (LBc3), ktoré predstavujú významné ekologické segmenty krajiny. Biokoridory LBk3 a LBk4 načrtávajú možné prepojenie Kremnických vrchov a Kunešovskej hornatiny a zabezpečenie migrácii bioty poza bariéru sídelnej štruktúry mesta. Jediným hydrickým biokoridorom je biokoridor regionálneho významu Kremnický potok (RBk1), hydricko – terestrickým biokoridorom je potenciálny biokoridor Lbk5, navrhovaný na južnom okraji zastavaného územia Kremnice.

Genofondovo významné lokality

Na katastrálnom území mesta sa v zmysle posúdenia R-ÚSES nachádzajú nasledovné genofondovo významné lokality:

- Skalka – zachované lesné porasty s pôvodnými zoocenózami
- Pod čerešňou – výskyt pralesných druhov malakofauny
- Kremnický štít – staré dubové porasty
- Záver Krahulskej doliny – zvyšky pôvodných lesných porastov

Tieto lokality predstavujú najvýznamnejšie náleziská genofondovo významných druhov fauny a flóry. Všetky sú zahrnuté do štruktúry navrhovaného územného systému ekologickej stability.

Návrh ekostabilizačných opatrení

Ekostabilizačné opatrenia predstavujú také opatrenia a také návrhy spôsobu využitia pôdy, ktoré priaznivo ovplyvňujú svoje bezprostredné okolie alebo zabraňujú potencionálnemu ohrozeniu krajinných prvkov. Ekostabilizačné opatrenia, ktoré sú navrhované v katastrálnom území mesta, reflektujú najmä stresové javy, opísané v predchádzajúcom texte, ale sú zamerané aj na udržanie ekostability a biodiverzity alebo na ich zvýšenie, a na revalorizačné úpravy charakteristickej montánnej, antropickou činnosťou poznamenatej krajiny v najbližšom okolí mesta.

Územným plánom mesta sa navrhujú tieto ekostabilizačné opatrenia (viď aj výkres č. 3):

- E1 – zabezpečenie pôvodných foriem hospodárenia na priľahlých, zväčša vizuálne exponovaných lúkach a pasienkoch, s vysokou krajinársko – estetickou hodnotou
- E2 – zvýraznenie protieróznej funkcie lesa na strmých svahoch a v sutinách, s ich súčasným vysokým eróznym rizikom
- E3 – zabezpečenie ekologicky prijateľných foriem hospodárenia v lesoch v celom povodí vodárenského toku Smrečník
- E4 – prispôsobenie foriem lesného hospodárenia s ohľadom na zvýraznenie estetickej a rekreačnej funkcie lesa v území nad Zvolenodolinskými letohrádkami
- E5 – úpravy územia a prispôsobenie foriem jeho hospodárskeho využívania s ohľadom na prevažujúce rekreačné a športovo – rekreačné funkcie v území strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka
- E6 – prírodné krajinárske úpravy a zabezpečenie vhodného spôsobu využívania vizuálne exponovaných priestorov Kalvária – Šibenný vrch a potenciálnych rekreačných priestorov v okolí jazera pod Veterníkom (navrhované prímestské až mestské prírodné parky)
- E7 – revalorizácia montánnej antropicky premenenej krajiny s pamiatkami banskej ťažobnej a úpravárenskej činnosti v uzávere Novej doliny (navrhovaný tematický park)
- E8 – rekultivácia plôch starej environmentálnej záťaže - skládky TKO Termál
- E9 – revalorizácia a revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha), vrátane úprav jeho trasy a koryta

Okrem toho je v celom katastrálnom území Kremnice pri využívaní lesného fondu v súlade s požiadavkami R - ÚSES potrebné:

- voliť jemnejšie formy hospodárenia v lese
- pri hospodárení v lesoch dodržiavať súbor opatrení so zameraním na ochranu pôdneho fondu
- vylúčiť holorubnú a obmedziť odrubnú formu spôsobu ťažby
- voliť relatívne nízku intenzitu výchovných zásahov
- cieľové drevinové zloženie voliť v súlade s prirodzeným zastúpením drevín.

Plochy trvalých trávnych porastov (lúk a pasienkov) na území antropogénne premenenej krajiny v pamiatkovej zóne banských diel na okolí Kremnice využívať ekologicky a ekonomicky prijateľný spôsobom tak, aby sa zamedzilo postupujúcej spontánnej sukcesii nelesnej drevinnej a krovinovej vegetácie. Prírodnú sukcesiu sa navrhuje využívať len v priestoroch reálnych a potenciálnych biocentier a biokoridorov.

B.14.5. Ochrana prírody a krajiny

Chránené územia

Na katastrálnom území Kremnice sa nachádzajú dve lokality s legislatívnou územnou ochranou:

- Prírodná rezervácia Kremnický štós
- Prírodná rezervácia Bujačia lúka

Prírodná rezervácia Kremnický štós

Prírodná rezervácia Kremnický štós (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 322), bola vyhlásená na ploche 187 700 m² pôvodne za chránené územie vyhláškou Povereníctva školstva, vied a umení č. 40950/1952-V/5 zo dňa 15.1.1953, spresnená úpravou MK SSR č. 5890/1980-32 z 29.8.1980, a znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany a štúdia štruktúr vulkanického reliéfu a rozpadu sopečných hornín. Na území možno sledovať osídľovanie sutín a skalných výtvorov lišajníkmi a machmi a ich sukcesné štádiá. Prírodná rezervácia Kremnický štós je súčasťou mladovulkanického Kremnického pohoria. Postupným zvetrávaním lávových prúdov a pyroklastík z rozmanitými vonkajšími a vnútornými podmienkami tohto procesu sa vytvorila morfológicky hodnotná scenéria skupín skalných útvarov typu stien, skalných bášť, rebier, veží i mohutných skalných sutín. Celková výmera chráneného územia je 19,38 ha.

Prírodná rezervácia Bujačia lúka

Prírodná rezervácia Bujačia lúka (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 230), bola vyhlásená v roku 1953 na ploche 20 145 m², za chránené územie Úpravou ministerstva kultúry SSr č. 473/1986-32 z 31.1.1986, znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany šafranu Heuffelovho v Kremnických vrchoch, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno – výchovného hľadiska. Prírodná rezervácia predstavuje jedno z nízko položených nálezísk vzácneho rastlinstva, najmä šafranu Heuffelovho. Vzhľadom k tomu, že v poslednom období nebolo zabezpečené pravidelné kosenie lúky, začali na pozemku vyrastať výhony samonáletových drevín, ktoré je potrebné odstrániť. Celková výmera chráneného územia je 2,0145 ha.

V minulosti sa v záujmovom území vyskytovalo i chránené územie Vejmutovský porast. Toto chránené územie však bolo vzhľadom na zlý stav lesných porastov zrušené.

Obidve legislatívne chránené územia sú v zmysle § 22, ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení zaradené do piateho stupňa ochrany, v ktorom je zakázané vykonávať činnosti podľa § 16 zákona. Ostatné plochy katastrálneho územia mesta sú zaradené do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, s podmienkami, uvedenými v § 12 zákona.

Chránené solitéry verejnej zelene sa nachádzajú v Zechenterovej záhrade (CHS Tisy v Kremnici, CHS Dub v Kremnici a CHS Lipa v Kremnici – Leopold šachta. Lokality sú zároveň predmetom pamiatkovej ochrany podľa zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení. Okrem toho je predmetom ochrany aj CHS Sekvoja obrovská - v lokalite medzi Zlatou a Kollárovou ulicou.

Územia pripravované na územnú ochranu

V riešenom území sa v súčasnosti a blízkej budúcnosti neplánuje vyhlásenie žiadneho chráneného územia. V dokumentácii ÚPN VÚC Banskobystrického kraja a v dokumentácii R-ÚSES okresu Žiar nad Hronom sa uvádza zámer na vyhlásenie chránenej krajinej oblasti Kremnické vrchy. Táto iniciatíva však v krátkodobom horizonte podľa MŽP nie je reálna.

B.15. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V riešenom území mesta Kremnica sa nachádza:

- chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Kremnica“ (Kremnica GOLD, a.s., Banská Bystrica) s výhradným ložiskom „673 – Kremnica – zlaté a strieborné rudy“.

Do katastrálneho územia mesta Kremnica zasahujú dve určené prieskumné územia:

- „Kremnica – termálne podzemné vody“, určené pre spoločnosť DAMIT, s.r.o., Terchová, s platnosťou do 09.05.2011.
- „Lutila – Au, Ag, Cu, Zn, Pb, Sb, Hg rudy“, určené pre spoločnosť Kremnica GOLD, a.s., Banská Bystrica, s platnosťou do 04.11.2011.

V katastrálnom území mesta Kremnica je tiež evidovaných viacero zosuvných území tak, ktoré sú zohľadnené v územnoplánovacej dokumentácii.

B.16. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, CIVILNEJ OCHRANY, PROTIPOŽIARNEJ A PROTIPOVODŇOVEJ OCHRANY

B.16.1. Zájmy obrany štátu

Pri koncipovaní ďalšieho územného rozvoja mesta sa rešpektovali požiadavky z hľadísk záujmov obrany štátu, ktoré sa týkajú mesta Kremnica a jeho záujmového územia.

V zastavanom území mesta sa v urbanistickom obvode č. 009 – Za traťou nachádza areál zvláštnych účelov ako zvyškové územie z pôvodne rozsiahlejších kasární. Tento areál sa v riešení územného plánu mesta zachováva v jeho súčasnom rozsahu a priestorovom začlenení, vrátane jeho dopravného sprístupnenia. Okolo areálu je vymedzené účelové ochranné pásmo do vzdialenosti 100,0 m. Zachováva sa aj súčasný stav sprístupnenia areálu cestou III/05079 (ul. Čsl. Armády) na štátnu cestu I/65 Šášovské Podhradie – Kremnica – Martin, vrátane mostov na komunikáciách a úrovňového priechodu železničnej trate. Trvalá dopravná spôsobilosť komunikácií je riešením územného plánu zabezpečená. Zlepšuje sa navrhovaným diverzifikovaným juhovýchodným prepojením medzi cestami III/05079 a I/65, ale aj navrhovanými šírkovými úpravami tejto cesty v trase Matunákovej ulice, a okružnou križovatkou s cestou I/65 v priestore Námestia hutníkov. V záujmovom území mesta sa dopravné sprístupnenie výhľadovo zlepši vybudovaním rýchlostnej cesty R3.

14.2. Civilná ochrana

V meste t.č. nie sú, okrem štandardných, evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej ochrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v ÚPN mesta zohľadňovať.

Zásady civilnej ochrany obyvateľstva stanovuje zákon č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorého účelom je upraviť podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí a stanoviť úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva.

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu mesta (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Požiadavky na ukrytie obyvateľstva sú riešené v rámci regulatívov verejného technického vybavenia, v súlade s § 11, ods. 5, písm. f a § 139, ods. 10 písm. m citovaného zákona. V územnom pláne nie je uvažované s vybudovaním samostatného krytu CO. V prípade výstavby väčších komplexov, kde je

predpoklad zvýšenej koncentrácie obyvateľov, bude potrebné podporiť projekty s podzemnými pivničnými priestormi, v ktorých sa dajú realizovať úkryty pre obyvateľstvo pri vzniku mimoriadnych udalostí. Podrobné požiadavky na ochranné stavby CO obyvateľstva budú spracované v súlade s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno – technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, uvedených v § 4, ods. 4 vyhlášky v následnej podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácii a územnoplánovacích podkladoch (ÚPN-Z, resp. územnoplánovacie a urbanistické štúdie), a v prípravnej projektovej dokumentácii stavieb.

Podrobné urbanistické riešenie (umiestnenie zariadení, ich kapacity) musí byť riešené doložkou CO, ktorá bude súčasťou podrobnejšej dokumentácie ÚPN-Z, spracováanej pre jednotlivé funkčné zóny alebo pre miestne sústredenú výstavbu. Osobitne bude potrebné sledovať možnosti ukrytia obyvateľstva v miestach ich väčšieho výskytu – t.j. najmä v priestoroch centrálnej mestskej zóny, alt. pri novonavrhovanej autobusovej stanici.

Pri výstavbe väčších komplexov bude potrebné podporiť projekty s podzemnými (pivničnými) priestormi, kde sa dajú realizovať úkryty pre obyvateľstvo pri vzniku mimoriadnych udalostí (napr. asanačná plocha po býv. hoteli Jeleň).

B.16.2. Protipožiarna ochrana a záchranná služba

Kremnica je sídlom verejného požiarného útvaru – Hasičskej a záchrannej služby, ktorý sídli v účelových priestoroch na Langsfeldovej ulici, bez možností ich rozšírenia, polohovo však vhodne situovaných.

Odber požiarnej vody sa zabezpečuje z verejného vodovodu a z úžitkových vodovodov (banský vodovod). Pre stály odber požiarnej vody bude možné po primeranom dopravnom sprístupnení, ktoré je územným plánom riešené, využiť vodnú nádrž pri IV. šachte. V územne odlúčenej časti na Skalke možno odber požiarnej vody zabezpečiť za lokálnych rozvodov pitnej vody.

Požiadavky zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení novších predpisov sa z hľadísk nárokov na požiarnu bezpečnosť stavieb pri návrhu územného rozvoja mesta primerane zohľadňovali.

B.16.3. Ochrana územia proti veľkým vodám

Vodné toky v záujmovom (katastrálnom) a zastavanom území mesta majú bystrinný charakter, s ich najväčšou vodnatosťou v jarných mesiacoch, a pri prítalových dažďoch. V intenzívne zastavanom území mesta sú ich toky prevažne technicky upravené. Kremnický potok je v súbehu s cestou I/65 pri historickom jadre mesta zčasti vedený v potrubí.

Kremnický potok ako recipient všetkých miestnych potokov, má prietokový profil dimenzovaný na Q20 ročnú veľkú vodu – pred Q100 ročnou vodou nie je chránené jeho nábrevie v úseku od lúčanského priechodu popri Mestskom parku až po areál autokempingu. Úpravy na zabezpečenie ochrany v tejto časti mesta sú zahrnuté do verejnoprospešných stavieb a do návrhu verejného technického vybavenia územia.

V známych inundačných územiach vodných tokov (Kremnický potok, Piargsky potok, Rudnica, Smrečnik a Zvolenodolinský potok) sa žiadna nová výstavba charakteru stavebných objektov nenavrhuje. V južnej časti zastavaného územia mesta sú navrhované zariadenia dopravného vybavenia umiestnené tak, aby ich bolo možné opatreniami na vodnom toku chrániť proti vplyvom veľkých vôd.

V zmysle ustanovenia § 47, ods. 3, písm. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. sú vlastníci stavieb, ktoré nie sú vodnými stavbami alebo technickými zariadeniami, umiestnenými vo vodnom toku a inundačnom území, povinní na vlastné náklady zabezpečiť ich ochranu pred škodlivými účinkami vôd, splaveninami a ľadom.

Všetky územným plánom mesta navrhované stavby pre ochranu územia proti veľkým vodám sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a verejnoprospešnými stavbami.

B.17. NAVRHOVANÉ ZMENY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLŔCH

Územným plánom mesta sa navrhuje, resp. umožňuje transformačná prestavba v urbanistickom okrsku č. 6, na území pozdĺž Ulice Jula Horvátha až po Ulicu Rumunskej armády, ktoré bezprostredne súvisí s priestormi pamiatkovej rezervácie. Jestvujúcu zástavbu tohoto územia sa navrhuje zmeniť na mestskú zmiešanú alebo polyfunkčnú, koncepčne a kompozične usporiadanú tak, aby bola dôstojným protipólom pamiatkovo chránenej zástavby historického jadra mesta, s funkčne diferencovaným využitím a s mestotvorným charakterom.

V návrhu územného plánu sa na plochách staršej a prevažne subštandardnej obytnej zástavby pri Langsfeldovej a Štúrovej ulici navrhuje taktiež možnosť transformácie funkčného využitia tohoto územia pre zmiešanú mestskú zástavbu. Aj túto polohu na severnom okraji súvislej zástavby historického jadra mesta možno pokladať v štruktúre mesta za významnú a umožňujúcu širšie možnosti jej funkčného využitia, než sú terajšie.

Okrem toho sa na transformáciu súčasného funkčného využitia na využitie pre vyššiu občiansku vybavenosť navrhujú vybrané priestory na Ulici Čsl. armády, ktoré sú t.č. využívané pre aktivity drobnej výroby, výrobných služieb, alebo distribúcie a skladov. Táto transformačná prestavba sa týka súčasného územia drobnej výroby pod Skokom a územia skladovo - distribučného areálu pri odbočke k železničnej stanici. Obidve plochy sú v atraktívnej polohe, s nadštandardnými výhľadmi na historické jadro mesta a na celú štruktúru mesta v jeho prírodnom prostredí. Zariadenia vyššej vybavenosti, ktoré na týchto plochách možno umiestniť, môžu a majú v pohľadoch z interiéru mesta zvyšovať architektonickú kvalitu zástavby Rembizu a význam týchto území.

V súlade so Zásadami ochrany PR Kremnica sa navrhuje zrušenie parkoviska na nároží Križkovej a Zechenterovej ulice, a jeho nahradenie funkčne zmiešanou, resp. polyfunkčnou mestskou zástavbou tak, aby sa na tomto území obnovili historické priestorové súvislosti a kompozičné vzťahy, ktoré boli narušené asanáciou jeho pôvodnej zástavby.

Rovnako sa v súlade s požiadavkami Zásad ochrany PR v koncepte územného plánu mesta navrhuje vymiestnenie autobusovej stanice z jej súčasných priestorov na juhovýchodnom okraji historického jadra mesta. Jej nové umiestnenie sa navrhuje v priestoroch pôvodného Námestia hutníkov, za areál jestvujúceho ľahkoatletického ihriska, ktorý sa týmto riešením zachováva.. Na mieste súčasnej autobusovej stanice sa územným plánom navrhujú priestory pre krátkodobé parkovanie osobných áut, ako náhrada za zrušené parkoviská pri Križkovej ulici, na Námestí SNP a na Štefánikovom námestí.

Časti pôvodných spracovateľských areálov, dobývacích priestorov a hald pri šachte Ludovika sú navrhnuté na začlenenie do navrhovaného tématického parku, s predpokladanou funkciou banského skanzenu (muzeálna expozícia, prezentácia technických pamiatok).

V intenciách schváleného Doplnku č. 1 ÚPN - SÚ Kremnica sa na už nevyužívaných plochách Jazerného dvora namiesto pôvodnej poľnohospodárskej výroby navrhuje bývanie pre sociálne odkázaných v rozsahu, redukovanom v prospech rekreačnej vybavenosti..

Na zrušenie je tiež navrhnutá záhradkárska osada v lokalite Maškovo, ktorá sa má nahradiť novou športovou a športovo - rekreačnou vybavenosťou.

Žiadne iné zmeny vo funkčnom využití plôch sa týmto konceptom územného plánu mesta nenavrhujú a neriešia.

B.18. NÁVRH NA SPRACOVANIE PODROBNEJŠEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV

Podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou, územnými plánmi zón je potrebné riešiť:

- rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom, ako nosnej rozvojovej lokality obytnej zástavby v mesta
- rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline)
- rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku
- rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo
- priestor „bývalej materskej škôlky“ pod Elbou
- v spolupráci s dotknutými obcami rekreačné stredisko Skalka

Urbanistickými štúdiami bude potrebné preveriť a urbanisticko -architektonicky riešiť najmä:

- na transformačnú prestavbu navrhovanú zónu medzi Ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády,
- na transformačnú prestavbu navrhovanú zónu medzi Langsfeldovou a Štúrovou ulicou
- navrhované predĺženie pešej zóny do priestoru námestia SNP, na Štefánikovo námestie a na Kutnohorskú ulicu
- úpravy verejných priestorov pôvodného Námestia hutníkov, vrátane premiestnenia autobusovej stanice, a úprav križovatky cesty I/65 s cestami II/578 a III/06529
- územie navrhovanej športovo - rekreačnej zóny od Maškova (hotel Golfer) až po priestory pod Galandovým majerom
- navrhovaný tematický park v priestoroch Novej doliny
- priestory navrhovanej lokality pre sústredenú výstavbu garáží osobných áut na južnom okraji mesta a pri železničnej stanici

Pre úpravu vybraných priestorov v pamiatkovej rezervácii má mesto aktuálne vypracovanú urbanistickú štúdiu. Podľa skutočných potrieb bude urbanistickými a urbanisticko - architektonickými štúdiami potrebné riešiť aj ďalšie, dosiaľ neriešené priestory pamiatkovej rezervácie so sústredenými úpravami jej priestorov a objektov.

V rámci územnoplánovacích podkladov je potrebné:

- zabezpečiť vypracovanie špecifickej dokumentácie krajinárskych úprav priestorov medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, výhľadovo aj v mulde pri Veterníckom jazere,
- vypracovanie generelu dopravy v lokalite Skalka.

Urbanisticko - architektonicky závažné problémy mestského rozvoja alebo rekonštrukcie, revalorizácie a dostavby mesta, týkajúce sa využitia významných alebo inak exponovaných mestských priestorov a území, je potrebné riešiť ideovými urbanisticko - architektonickými súťažami, verejnými alebo užšími súťažami návrhov, alebo formou odborných workshopov (tvorivých návrhových seminárov a dielní).

B.19. POĽNOHOSPODÁRSKY PÔDNY FOND A ZÁBERY PÔDNEHO FONDU

B.19.1. Poľnohospodársky pôdny fond, jeho využívanie a ochrana

Druhovú skladbu pôdneho fondu

Katastrálne územie obce Kremnica má celkovú rozlohu 4313,54 ha, ktorú tvoria nasledovné druhy pozemkov:

Druh pozemku	Výmera celkom v ha	% podiel z výmery PPF.
orná pôda	7,1242	0,65
Záhrady	102,1567	9,38
ovocné sady	0,1966	0,02
trávne porasty	979,8234	89,95
poľnohospodárska pôda spolu	1089,3009	100
lesná pôda	2900,2250	
vodné plochy	11,5950	
zastavané plochy	212,6498	
ostatné plochy	99,8059	
výmera celkom	4313,5466	

Poľnohospodárska pôda sa na celkovej rozlohe katastrálneho územia podieľa len 25,25%, čo charakterizuje nízke zastúpenie poľnohospodárskej pôdy v riešenom území a nízky podiel poľnohospodárskej výroby z hospodárskej základne územia.

Takmer absolútne zastúpenie na poľnohospodárskom pôdnom fonde majú trvalé trávne porasty (90%), čo charakterizuje zameranie poľnohospodárstva v území (pasienkárstvo) a extenzívnejšiu formu hospodárenia.

Priestorové rozloženie jednotlivých kultúr je zdokumentované v grafickej prílohe M 1:5000 – výkres č. 9 (podklad Katastrálny úrad v Žiari nad Hronom).

Pôdno-ekologické jednotky

Charakteristiku o ekologických vlastnostiach pôd, v ich bioenergetickom potenciáli a ochrane poskytujú pôdno-ekologické jednotky, ktoré boli vyčlenené na základe zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície (vypracoval VÚPÚ Bratislava). Je to základná mapovacia a oceňovacia jednotka bonitačnej sústavy pôd Slovenska. V rozsahu grafického zobrazenia M 1:5000 je zdokumentovaný priestorový výskyt BPEJ (podklad poskytol Obvodný pozemkový úrad v Žiari nad Hronom).

Z hľadiska klimatických podmienok riešené územie charakterizujú tri agroklimatické jednotky

- mierne chladná, mierne vlhká, v ktorej suma priemerných denných teplôt z 10°C je 2200 – 2000, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 208 dní, priemerná teplota vzduchu v januári –3 až –6, priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie 12– 14,
- chladná, vlhká, v ktorej suma priemerných denných teplôt z 10°C je 2000 – 1800, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 202 dní, priemerná teplota vzduchu v januári –4 až –6, priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie 12– 13,
- veľmi chladná, vlhká, v ktorej suma priemerných denných teplôt z 10°C je pod 1800, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 182 dní, priemerná teplota vzduchu v januári –5 až –6, priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie 10– 11.

Vo vzťahu ku geologickej stavbe sa v riešenom území vytvorili :

- fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé,
- fluvizeme pseudoglejové a pseudogleje, stredne ťažké až ťažké, na výrazných svahoch erodované,
- kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme fluvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké,
- kambizeme plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké,
- kambizeme plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké,
- kambizeme na vulkanických horninách, na výrazných svahoch, stredne ťažké až ťažké.

Najrozšírenejším pôdnym typom v území sú kambizeme na vulkanických horninách na výrazných svahoch stredne ťažké až ťažké a kambizeme plytké stredne ťažké, ostatné pôdne typy majú lokálny výskyt a nižšie pološné zastúpenie. V menšom rozsahu sa vyskytujú aj územia s nevyvinutými pôdami (BPEJ 0900895, 1000895).

Úrodnosť pôd - produkčný potenciál

Úrodnosť pôd je schopnosť poskytovať rastlinám také životné podmienky, ktoré zabezpečujú ich reprodukciu. Je ovplyvňovaná a podmienená súborom fyzikálnych, chemických a biologických charakteristík celého pôdneho profilu.

Rozhodujúcimi vlastnosťami určujúcimi úrodnosť pôd sú nemeniteľné veličiny, ku ktorým patria hĺbka pôdy, svahovitosť, zrnitosť a celkové usporiadanie horizontov pôdneho profilu. Čiastočne meniteľné a meniteľné vlastnosti dopomáhajú k jej zvýšeniu alebo stabilizovaniu. Čiastočne meniteľné vlastnosti sú výška hladiny podzemnej vody, výskyt glejových a oglejených horizontov. K meniteľným vlastnostiam patria obsah živín v pôde a biologická aktivita.

V riešenom území sa z hľadiska zrnitosti vyskytujú prevažne stredne ťažké až ľahšie pôdy, v menšom rozsahu ľahké pôdy (piesočnaté, hlinitopiesočnaté - v južnej časti v údolí Kremnického potoka) a stredne ťažké pôdy (hlinité – lokálne). Z hľadiska hĺbky humusového horizontu prevládajú v území stredne hlboké a plytké pôdy, len lokálne hlboké pôdy. Podľa obsahu skeletu v humusovom horizonte prevládajú v území pôdy stredne až silne skeletovité, slabo skeletovité pôdy majú lokálny výskyt. Vyskytujúci sa mierny svah (3° – 7°), stredný svah (7° – 12°), výrazný svah (12° – 17°) a príkry svah (17° – 25°) charakterizujú vysokú dynamiku reliéfu a veľmi obtiažne podmienky pre využívanie poľnohospodárskej pôdy.

Úrodnosť pôd priamo ovplyvňuje ich racionálne využívanie. K tomuto účelu boli jednotlivé pôdnoekologické jednotky začlenené do typologicko-produkčných kategórií (podklad Bonitácia poľnohospodárskych pôd a smery jej využívania, MPVŽ SSR, 2.diel), ktoré určili ekologicky optimálne využívanie agrokultúr. Podľa tejto klasifikácie pre poľnohospodárske pôdy riešeného územia najoptimálnejšou kategóriou agroekosystémov sú trvalé trávne porasty (T3 – menej produkčné trvalé trávne porasty, T4 – málo produkčné trvalé trávne porasty), v rovinatejších polohách striedavé polia orných pôd a trvalých trávnych porastov (OT2 a OT3).

Opatrenia investičného charakteru upravujúce vzdušné pomery v pôde a stabilizujúce resp. zvyšujúce prirodzené schopnosti pôd a tým aj úrodnosť neboli v riešenom území realizované (pasport hydromeliorácií).

Ochrana pôdy

Pod ochranou pôdy sa rozumie súbor technických, organizačných, ekonomických a legislatívnych opatrení smerujúcich k zachovaniu pôdneho krytu a sústavnému zlepšovaniu tých vlastností pôd, ktoré vo svojom súhrne vplývajú na pôdnu úrodnosť.

Legislatívna ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu je zabezpečovaná zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení, ktorý ustanovuje základné podmienky jej ochrany. Podľa tohto zákona každý, kto využíva poľnohospodársky pôdny fond na poľnohospodársku výrobu, je povinný ho využívať spôsobom primeraným prírodným

podmienkam a zachovávať jeho prirodzenú úrodnosť a kto svojou činnosťou poškodí prirodzené vlastnosti alebo vyvolá hrozbu takéhoto poškodenia, je povinný vykonať opatrenia na ich odstránenie. Zákon okrem iného uvádza (§ 4-8), že pre územia s ohrozeným alebo ochranným pôdnym fondom sa určuje osobitná sústava hospodárenia. Ochrana poľnohospodárskej pôdy sa vzťahuje aj na zachovanie jej rozlohy. Podľa §13 sa poľnohospodárska pôda na iné účely môže použiť len v rozsahu a za podmienok postačujúcich na dosiahnutie daného účelu a súčasne s minimalizovaním obmedzujúcich jeho ostatných častí. Pritom treba :

- čo najmenej narušovať organizáciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, jeho využitie a jeho prvky v ekologickej stabilite,
- osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu najlepšej kvality zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do kvalitatívne najlepších troch skupín poľnohospodárskych pôd nachádzajúcich sa v príslušnom katastrálnom území, ako aj ovocné sady, vinice, chmeľnice a poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané hydromelioračné alebo iné opatrenia na zachovanie a zvýšenie úrodnosti,
- narušenú poľnohospodársku pôdu rekultivovať.

Technické a organizačné opatrenia súvisia priamo s výrobným procesom a musia smerovať tiež k zachovaniu prirodzenej pôdnej úrodnosti.

Vyskytujúce sa bonitované pôdno-ekologické jednotky v katastrálnom území Kremnica v rozsahu grafického zobrazenie M 1:5000 sú zaradené do nasledovných skupín sadzovníka odvodov :

BPEJ so 7 miestnym kódom	BPEJ s 5 miestnym kódom	Skupina
0805031	80602	5.
0805041	80603	5.
1058685	96103	7.
0861425	86103	7.
0961445	96103	7.
1061245	96102	7.
1061445	96103	7.
1061545	96104	7.
0977265, 0977465, 1077265	97701	8.
1077465	97701	8.
1079265	97901	8.
0881682, 0881685	88101	9.
0881885	88102	9.
0981682, 0981685, 1081785, 1081785	98101	9.
0981885, 1081885	98102	9.
0900895, 1000895	90000	9.

Poľnohospodárska pôda z hľadiska jej ochrany neobmedzuje výhľadový územný rozvoj mesta Kremnica.

Podľa zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy bonitované pôdnoekologické jednotky vyskytujúce sa v riešenom území a charakterizujúce kvalitu pôdy, nie sú zahrnuté do zoznamu skupín osobitne chránených zákonom.

Držba pôdy a jej využívanie

Poľnohospodárska pôda v riešenom území je v súkromnej držbe a v držbe rôznych právnických subjektov.

Spôsob využívania poľnohospodárskej pôdy musí byť primeraný prírodným podmienkam v danom regióne a pri bežnom hospodárení musí zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností,

funkčnú spätosť prírodných procesov v určitom krajinnom priestore a nesmie ohrozovať ekologickú stabilitu územia.

Súčasnú využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu určuje historický vývoj vytvárania pôd riešeného územia, špecifické prírodné danosti, prirodzená erodovateľnosť pôd a dynamika reliéfu, ale aj formovanie poľnohospodárskej výroby ostatných rokov (kolektivizácia).

Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy najväčšie zastúpenie majú trvalé trávne porasty (90%), ktoré vytvárajú homogénne areály mimo zastavaného územia. Orné pôdy majú minimálne zastúpenie (0,65%) a vôbec neurčujú využívanie pôdy. Záhrady svojim rozsahom tvoria ďalšiu rozsiahlejšiu kategóriu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, priestorovo sú viazané prevažne na zastavané územie, kde tvoria súčasť stavebných pozemkov plôch bývania. Špecifickejšie využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu charakterizujú záhradkové osady. Na území mesta sa nachádzajú štyri záhradkové osady – Šibeničný vrch, Maškovo, Veterník a na Grobni.

Rozsah poľnohospodárskej pôdy, evidovaný v katastri nehnuteľností, nezodpovedá vždy reálnemu stavu využívania poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske účely. Veľmi výrazné rozdiely sa vyskytujú na strmých svahoch v celom katastrálnom území, kde sukcesný vývoj nelesnej vegetácie je taký silný, že sa tieto priestory poľnohospodársky nevyužívajú. Pre podrobné zistenie skutočne využívanej a využiteľnej poľnohospodárskej pôdy na komerčné účely je potrebné aktuálne letecké snímkovanie katastrálneho územia mesta Kremnica.

Poľnohospodárskou komerčnou činnosťou sa v riešenom území zaoberá firma KREMPOS (na základe nájomných zmlúv s vlastníkmi pôdy), a v malom rozsahu aj fyzické osoby. KREMPOS v k.ú. Kremnica obhospodaruje celkom 245,4 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje len 23,2 % rozlohy riešeného územia.

Poľnohospodárske účelové zariadenia sa v riešenom území nevyskytujú.

B.19.2. Návrh perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy pre ďalší rozvoj mesta

Potreby ďalšieho výhľadového rozvoja mesta Kremnica si vzhľadom k už v súčasnosti limitovaným možnostiam rozšírenia deficitných funkčných plôch v organizme mesta v rámci jeho súčasného zastavaného územia vyžadujú rozšírenie zastavaného územia a použitie poľnohospodársky využívaných plôch (pôdneho fondu) mimo zastavaných území pre novú zástavbu. Predchádzajúci územný plán mesta (ÚPN-SÚ) bol vypracovaný a schválený v roku 1978, je už značne zastaraný a spôsobom svojho spracovania už nevyhovuje súčasným a výhľadovým potrebám rozvoja mesta, a nie je ani v súlade so súčasnými legislatívnymi požiadavkami.

Zastavané územie mesta je síce v súčasnosti pomerne veľkoryso vymedzené, predsa však nie je postačujúce pre dlhodobejší rozvoj mesta vo všetkých jeho funkčných zložkách. Vyplýva to najmä zo zložitých terénnych a priestorových podmienok s obtiažnym, niekedy až nerealizovateľným dopravným sprístupnením niektorých plôch a z podmienok ochrany Pamiatkovej rezervácie Kremnica a Pamiatkovej zóny "územie banských diel v okolí Kremnice", ktoré pomerne výrazne obmedzujú a limitujú možnosti novej výstavby v prostredí historických častí mesta a na ne nadväzujúcich priestorov.

Návrh perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bol vypracovaný podľa požiadaviek stavebného zákona, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, v súčinnosti so zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (zákon o ochrane pôdy) v platnom znení, ktorý má priamu väzbu na proces obstarávania, spracovávaného a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie. Návrh perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný na základe urbanistického riešenia územného plánu mesta.

Podľa § 12 zákona o ochrane pôdy možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske využitie len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podľa § 13

zákona sa pri obstarávaní a spracúvaní ÚPD musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami tejto ochrany.

Podľa požiadaviek stavebného zákona a vykonávacej vyhlášky k nemu bola v koncepte ÚPN mesta Kremnica rozpracovaná urbanistická koncepcia ďalšieho rozvoja mesta, vrátane navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy, vypracovaná vo dvoch variantoch a jednom alternatívnom riešení. Návrh ÚPN, vrátane navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je v súlade so stavebným zákonom – je vypracovaný v jednom invariantnom riešení. Návrh ÚPN bol vypracovaný na základe posúdenia a zhodnotenia variantných riešení konceptu, súborného stanoviska obstarávateľa ÚPD a vyhodnotenia pripomienok ku riešeniu konceptu ÚPN mesta.

Tento návrh perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný vo výkrese č. 9 výkresovej časti dokumentácie územného plánu. Vyhodnotenie navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy podľa požiadaviek § 13 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je obsahom nasledujúcej tabuľkovej časti. Navrhované zábery poľnohospodárskej pôdy sú rozdelené podľa toho, či sú to zábery pôdneho fondu pre zástavbu v návrhovom období územného plánu mesta, alebo zábery rezervných plôch navrhovanej zástavby. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú v tabuľkovom prehľade vždy rozdelené na zábery, navrhované v zastavanom území mesta (v hraniciach jeho súvislej zástavby ku dňu 1.1.1990) a na zábery, navrhované mimo hraníc súvisle zastavaného územia mesta.

Základná bilancia navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy :

Celkový plošný rozsah navrhovaných lokalít	94,057 ha
Záber poľnohospodárskej pôdy celkom	56,353 ha
Záber poľnohospodárskej pôdy v rámci zastavaného územia mesta	16,742 ha
Záber poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia mesta	39,611 ha

Nasledovná tabuľková časť obsahuje vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu územného plánu mesta Kremnica, vypracované podľa prílohy č. 1 spoločného metodického usmernenia.

Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy na navrhovaných lokalitách urbanistického rozvoja

Žiadateľ: Mesto Kremnica

Spracovateľ: ARKA, spol. s r.o. Košice, Ing. arch. Jozef Žiaran, Ing. arch. Dušan Marek

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybud. hydromelior. zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
				celkom v ha	z toho					
					Skupina BPEJ	výmera v ha				
1	Kremnica	bývanie	9,556	9,556	9	9,556	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
2a	Kremnica	bývanie	0,161	0,161	9	0,161	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
2b	Kremnica	bývanie	0,207	0,207	9	0,207	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
2c	Kremnica	bývanie	1,003	0,593	9	0,593	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
3	Kremnica	bývanie	9,413	9,179	9	9,179	P.O.	Nie sú	I.	čiastočne mimo z.ú.
4	Kremnica	rozš. cintorína	1,625	1,466	9	1,466	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
5	Kremnica	parkovisko	0,647	0,647	7	0,647	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
6	Kremnica	vybavenosť	0,207	0,207	5	0,028	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
					7	0,022				
					9	0,157				
7	Kremnica	výroba	0,336	0,336	7	0,048	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
					9	0,288				
8	Kremnica	garáže hr.	0,598	0,598	5	0,598	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
8a	Kremnica	priemysel	0,485	0,485	5	0,485	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
9	Kremnica	rekr. šport. vyb.	6,623	5,298	5	0,975	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
					9	4,323				
10	Kremnica	rekreač. vybav.	2,014	1,755	9	1,755	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
11	Kremnica	bývanie	3,108	3,108	9	3,108	P.O.	Nie sú	I.	čiastočne

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybud. hydromelior. zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
				celkom v ha	z toho					
					Skupina BPEJ	výmera v ha				
										mimo z.ú.
12	Kremnica	autobus. stanica	0,379	0,313	5	0,313	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
13	Kremnica	rekr. šport. vyb.	0,721	0,325	5	0,325	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
14	Kremnica	parkovisko	0,472	0,472	5	0,472	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
15	Kremnica	rekr. vybav.	7,360	3,865	8	3,865	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
16a	Kremnica	bývanie	0,130	0,130	9	0,130	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
16b	Kremnica	bývanie	0,085	0,085	9	0,085	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
16c	Kremnica	bývanie	0,606	0,606	9	0,606	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
16d	Kremnica	bývanie	0,609	0,609	9	0,609	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
16e	Kremnica	bývanie	0,234	0,234	9	0,234	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
17	Kremnica	bývanie	1,433	1,433	8 9	0,574 0,859	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
18	Kremnica	občianska vybavenosť	0,768	0,768	8	0,768	P.O.	Nie sú	I.	mimo z.ú.
19	Kremnica	vybavenosť	0,988	0,988	9	0,988	F.O.	Nie sú	I.	mimo z.ú.
20a	Kremnica	záhrad. osada	0,486	0,486	8	0,486	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
20b	Kremnica	záhrad. osada	3,817	2,863	8 9	0,318 2,545	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
21a	Kremnica	komunikácie	0,371	0,371	8 9	0,093 0,278	F.O.	Nie sú	I.	z.ú.
21b	Kremnica	komunikácie	0,460	0,460	8 9	0,033 0,427	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.
22	Kremnica	kompostovisko	0,586	0,586	8 9	0,469 0,117	P.O.	Nie sú	I.	z.ú.

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybud. hydromeliór. zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
				celkom v ha	z toho					
					Skupina BPEJ	výmera v ha				
23	Kremnica	výroba	2,489	0,816	8 9	0,478 0,338	P.O.	Nie sú	I.	čiastočne mimo z.ú.
24	Kremnica	golfový areál.	33,975	33,975	8 9	27,988 5,987	P.O.	Nie sú	výhľad	mimo z.ú.
25	Kremnica	rekreačná vybavenosť	1,605	1,605	8	1,605	P.O.	Nie sú	I.	mimo z.ú.
26a	Kremnica	rodinné domy	0,413	0,413	9	0,413	F.O.	Nie sú	I.	mimo z.ú.
26b	Kremnica	rodinné domy	0,087	0,087	9	0,087	F.O.	Nie sú	I.	mimo z.ú.
Spolu			94,057	56,353	-	56,353				

Poznámka: Plošné výmery na lokalitách 1-26b, boli získané planimetromi.

B.20. LESNÉ POZEMKY A ZÁBERY LESNÝCH POZEMKOV

B.20.1. Lesný pôdny fond, jeho využívanie a ochrana

Na andezitovom a ryolitovom podloží Kremnických vrchov sa vyvinuli typy hnedých lesných pôd, vo vyšších polohách sa nachádzajú pôdy ilimerizované. Súvislé lesné porasty sa nachádzajú najmä vo východnej časti katastrálneho územia mesta. V západnej časti katastra sa striedajú lesné porasty s plochami lúk a pasienkov, vytvárajúc tak mozaikovitú štruktúru územia.

V nižších polohách lesov prevláda lesný stupeň jedľovo-bukový, vo vyšších polohách, nad 900 m.n.m. sa nachádza vegetačný stupeň smrekovo - jedľovo - bukový. Z lesných typov prevláda prevažne jedľová bučina, vo vyšších polohách javorová smrečina.

Spriemerované zastúpenie lesných drevín je na katastrálnom území Kremnice nasledovné :

- smrek	64,0 %
- buk	28,0 %
- jedľa	3,0 %
- jaseň	3,0 %
- javor	1,2 %
- ostatné dreviny	0,8 %

Smrekové porasty sa nachádzajú prevažne v polohách nad 800 m.n.m., v nižších polohách sa nachádzajú najmä porasty bukové, s rôznym primiešaním smrečín. Prevažná časť lesných porastov má vysokokmenný tvar, a vyskytuje sa najmä v starších vekových triedach.

Rozhodujúca časť lesných porastov v katastrálnom území mesta patrí do kategórie hospodárskych lesov, s ich prvoradou produkčnou funkciou. Vodohospodárske a protierózne funkcie týchto lesov sú podružné. Ochranné lesy sa nachádzajú najmä v doline Bystrického potoka (Partizánska dolina), v jej strmších polohách, s nízkou vrstvou pôdneho krytu, ale aj vo vrcholových polohách hrebeňov Kremnických vrchov - v lokalite Skalka. Celková výmera ochranných lesov na katastrálnom území mesta je 362,0 ha. Tieto lesné porasty majú najmä protieróznu a vodoochrannú funkciu.

Lesný pôdny fond na katastrálnom území mesta obhospodarujú Mestské lesy, a.s. Kremnica so svojou Lesnou správou v Kremnici, a Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, prostredníctvom ich Lesného odštepného závodu v Žarnovici. Priame obhospodarovanie lesného pôdneho fondu tu vykonáva Lesná správa Ihráč.

Ťažba dreva predstavuje ročne 5 tis. plm. drevnej hmoty, ktorá sa po čiastočnej manipulácii na dočasných drevoskladoch dodáva priamo odberateľom. Obnova lesných porastov sa vykonáva formou maloplošných obnovných spôsobov. Zalesňovanie holín po ťažbe predstavuje ročne cca 5,0 ha plochy.

S delimitáciou poľnohospodárskej pôdy do lesného pôdneho fondu sa neuvažuje. Lesohospodárske aktivity sú usmerňované aktuálnym Lesným hospodárskym plánom LHC Kremnica, s jeho platnosťou pre roky 1996 - 2006.

Lesné porasty s rekreačným využívaním (prímestský parkový les) sa nachádzajú pri Zvolenodolinských letohrádkoch, v Novej doline a na severovýchodných svahoch Šibeničného vrchu.

B.20.2. Návrh perspektívneho použitia LP pre ďalší rozvoj mesta

Pre ďalší územný rozvoj mesta Kremnica sa ani v návrhovom, ani vo výhľadovom období riešenia územného plánu mesta žiadne zábery lesného pôdneho fondu nenavrhujú.

Návrh záberov LPF pre rozvoj športovo - rekreačných a rekreačných aktivít v lokalite Skalka (v rámci k.ú. mesta Kremnica) je súčasťou riešenia ÚPN VÚC Kremnické vrchy, zmeny ÚPN-Z Komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, ktorý bol vypracovaný, prerokovaný a schválený v roku 2002 (MZ Kremnica) a 2003 (OZ Krahule). Zmenou tohoto územného plánu bol navrhnutý a schválený celkový záber LPF v rozsahu 8,11 ha pre trvalé vyňatie a 14,32 ha pre dočasné vyňatie z LPF, v rozsahu k.ú. mesta Kremnica a obce Krahule. Zábery LPF, navrhnuté pre prepojenie areálov rekreácie a cestovného ruchu Skalka a Banská Bystrica - Králiky, týkajúce sa aj k.ú. mesta Kremnica, boli navrhnuté, vyhodnotené, prerokované a schválené ako súčasť dokumentácie Zmien a doplnkov ÚPN - aglomerácie Banská Bystrica - XII. etapa, lokalita č. 147.

Do výkresu č. 9a územného plánu mesta Kremnica – územne odlúčená časť mesta Skalka sú zakreslené zábery LPF tak, ako boli prevzaté z riešenia zmeny ÚPN-Z KSRaCR Skalka, a ako boli schválené orgánom ochrany LP.

B.21. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA Z HĽADÍSK ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán mesta navrhuje a komplexne rieši urbanistický, environmentálny, sociálny, ekonomický, územný a územno – technický rozvoj mesta Kremnica v návrhovom období do cca roku 2020, s jeho ďalším, urbanisticky, územne a územno – technický riešeným výhľadom až do cca rokov 2030 – 2035. V návrhovom, ale ani výhľadovom období riešenia územného plánu mesta sa, vzhľadom na známu demografickú situáciu, neuvažuje s výraznejším rastom počtu obyvateľov mesta a jeho záujmového územia. Uvažuje sa však s ich prirodzenou reštrukturalizáciou, jednak prirodzeným starnutím populácie, jednak (špecificky) migračnými pohybmi, vyvolanými a ovplyvniteľnými postavením mesta v sídelnej štruktúre a premenou jeho funkcie a sociálno – ekonomickej základne. Rozvojová koncepcia a rozvoj a reštrukturalizácia mesta sú navrhované tak, aby sa využil jestvujúci potenciál mesta, jeho prirodzené rozvojové predpoklady, špecifické a komparatívne výhody a postavenie mesta v súlade s princípmi ekologickej únosnosti a trvalej udržateľnosti. Za jednu z najdôležitejších úloh sa pokladá zachovanie, ochrana a využívanie kultúrno – historických, urbanisticko – architektonických, technických a prírodných hodnôt mesta. Tejto skutočnosti je podriadený aj ďalší koncepčný, urbanistický, územný a stavebno – technický rozvoj mesta, determinujúci a predurčujúci návrh jeho územného plánu.

Ďalší rozvoj mesta sa prednostne navrhuje tak, aby Kremnica bola strediskom cestovného ruchu, rekreácie, športu a zotavenia, k čomu má prirodzené predpoklady a primerané priestorové, environmentálne a krajinno–ekologické možnosti. Zároveň sa má mesto na báze infraštruktúry a služieb pre cestovný ruch rozvíjať tak, aby bolo príjemným mestom pre život svojich obyvateľov a umožnilo uspokojovanie ich sociálnych potrieb na úrovni súčasného a výhľadového štandardu, bez výraznejších rušivých vplyvov a obmedzení. Koncepciou územného plánu sa navrhuje také riešenie, ktoré je postupné, etapizovateľné a nákladovo primerané veľkosti mesta a jeho očakávaným finančným možnostiam. Návrh ďalšieho rozvoja mesta je koncipovaný tak, aby sa primerane využili jeho jestvujúce hodnoty, a na ich základe sa čo najprirodzenejším postupom, s primeranou cieľavedomosťou vytvárali hodnoty nové, charakterizujúce obraz trvalého rozvoja mesta tak pre jeho obyvateľov, ako aj návštevníkov.

V základných funkciách urbanistickej štruktúry (bývanie, sociálna vybavenosť, časť vyššej občianskej vybavenosti) sa ďalší rozvoj mesta navrhuje na úrovni saturácie výhľadových potrieb jeho obyvateľov, a obyvateľov jeho záujmového územia. Mesto nemá územné predpoklady na uplatnenie širšej škály zamestnanosti, najmä v priemyselnej výrobe, ale i poľnohospodárstve. Predpokladá sa rozvoj

zamestnanosti v sektore služieb pre obyvateľstvo, výrobných službách a predovšetkým v službách pre cestovný ruch. Tomu je podriadené aj územným plánom navrhované prípustné funkčné využitie prevažnej časti historických mestských priestorov a návrh funkčného využitia priestorov pre rozvoj rekreačných a športovo – rekreačných zariadení a infraštruktúry pre rekreáciu, šport a zotavenie, vrátane zámerne posilnenej a na cestovný ruch orientovanej kultúrno – spoločenskej vybavenosti, vhodnej najmä pre poznávací turizmus. Územným plánom mesta sa zároveň navrhuje a rieši saturované vybavenie mesta verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou, s cieľavedomým vylučovaním alebo aspoň obmedzovaním negatívnych javov, súvisiacich najmä s ochranou a tvorbou životného prostredia a obytnej pohody – najmä v cestnej doprave. Predpokladá a navrhuje sa rehabilitácia krajinej štruktúry a jej primerané rekreačno – športové ale aj hospodárske využívanie, spolu s udržiavaním prijateľného ekologického stavu krajinného prostredia v jeho symbióze s antropickým (urbanizovaným) prostredím.

C. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

C.1. ZÁSADY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A KONCEPCIA ROZVOJA MESTA

C.1.1. Zásady priestorového usporiadania mesta

1. Urbanizované územie mesta Kremnica pozostáva zo zastavaných a pre zastavanie územným plánom určených území Kremnice a jej územne odlúčenej miestnej časti - rekreačnej a športovo - rekreačnej zóny na Skalke. Urbanizovanými územiami mimo navrhovaného zastavaného územia mesta sú aj plochy technického vybavenia a navrhovaných ekologických aktivít na Revolte a jestvujúcich záhradkárskych osád a chatovísk v okolí mesta.
2. Urbanizované územie mesta a jeho územne odlúčených mestských časti sa člení na:
 - (a) - územie pre bývanie, so základnou občianskou vybavenosťou
 - (b) - územie vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti
 - (c) - územie so zmiešanými funkciami alebo polyfunkčnou zástavbou
 - (d) - územie pre výrobu, výrobné služby, skladové hospodárstvo a distribúciu
 - (e) - územie pre športové využívanie a pre rekreačné aktivity
 - (f) - plochy komunikácií a verejných dopravných zariadení
 - (g) - plochy a zariadenia verejného technického vybavenia
 - (h) - plochy verejnej mestskej zelene v zastavanom území mesta
 - (i) - územia so špecifickými funkciami (lokálne)
3. V neurbanizovanom území mesta sú územným plánom mesta osobitne vyčlenené plochy navrhovaných prírodno-krajinárskych úprav medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom so zreteľom na zachovanie pamiatkových hodnôt a na území terénnej muldy pri Veterníckom jazere, plochy prímestských rekreačne využívaných lesov a navrhovaného lesoparku v rekreačnej zóne na Skalke.
4. Okrem nich možno v neurbanizovanom území mesta umiestňovať len stavby pre verejnú dopravnú vybavenosť (štátne, regionálne, miestne a účelové cesty, železnice, osobné horské dopravné zariadenia) a pre verejnú technickú vybavenosť (vodovody a kanalizácia, elektrorozvody, spojové zariadenia, plynovody a produktovody), vrátane stavieb, určených pre ochranu územia proti veľkým vodám, a zariadení zvláštnych účelov, slúžiacich záujmom obrany štátu alebo civilnej ochrany obyvateľstva.

C.1.2. Konceptia územného rozvoja mesta

1. V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS 2001) je Kremnica považovaná za ťažisko osídlenia tretej (regionálnej) úrovne a je klasifikovaná ako urbanizačné centrum na kremnicko - turčianskej regionálnej rozvojovej osi tretieho stupňa. Zároveň je Kremnica zaradená ako stredisko rekreácie a cestovného ruchu, cieľové mesto medzinárodného turizmu, a východisko do rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy.
2. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou - Územným plánom veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj je Kremnica považovaná za centrum osídlenia subregionálneho významu, s aglomerovanými obcami Kremnické Bane a Krahule. Pre jej históriu, množstvo kultúrnych, stavebných a technických pamiatok a pre mimoriadne atraktívne okolité prírodné prostredie sa rozvoj Kremnice navrhuje ako cieľového mesta cestovného ruchu osobitného významu.
3. Územným plánom mesta je Kremnica koncipovaná ako historické, regionálne významné mesto, s jeho prirodzene vytvoreným záujmovým územím v urbanizovanom prostredí Kremnických vrchov, ležiace na regionálnej urbanizačnej rozvojovej osi Žiar nad Hronom - Kremnica - Turčianske Teplice - Martin, ktorá je spojnicou medzi pohroním a považím. Je navrhovaná ako subregionálne sídelné centrum, a zároveň ako celoslovensky a regionálne významné centrum

aktivít cestovného ruchu, poznávacieho turizmu, prírodnej turistiky, rekreácie a športu, a ako východisko do atraktívneho prírodného prostredia Kremnických vrchov.

4. Ďalší urbanistický rozvoj mesta je navrhovaný so zohľadnením jeho súčasných daností, priestorových podmienok a obmedzení, jeho kultúrno - historických hodnôt, hodnôt prírodno-krajinného charakteru, demografického a sídelného potenciálu, prírodných podmienok a potenciálu pre rekreáciu a cestovný ruch.
5. V návrhovom (a výhľadovom) období územného plánu mesta sa nepredpokladá významnejšie zvyšovanie počtu obyvateľov mesta. Navrhuje sa však udržiavanie, alebo mierne zvyšovanie súčasného počtu jeho obyvateľov, s postupným zlepšovaním ich demografickej štruktúry, spojené s vytváraním vhodných územných a technických podmienok pre skvalitnenie bývania obyvateľstva, vytvárania podmienok novej bytovej výstavby a vybavenosti, ale aj pre zvyšovanie obývanosti mesta formou tzv. "druhého" bývania, alebo krátkodobého rekreačného ubytovania.
6. Dlhodobý urbanistický rozvoj mesta sa navrhuje ako koncentrický, s časovo a funkčne diferencovaným usmerňovaním tohoto rozvoja do jednotlivých navrhovaných rozvojových priestorov podľa skutočných potrieb, tempa a možností demografického a sociálno - kultúrneho rozvoja mesta.
7. Základom urbanistickej štruktúry mesta a jeho funkčným a kompozičným ťažiskom je jeho historické jadro, ktoré je zároveň jeho centrálnou mestskou zónou. Hlavnou urbanistickou kompozičnou osou mesta je jeho severojužná os, v sústave priestorov Dolnej ulice, námestia SNP, Štefánikovho námestia a Kutnohorskej ulice. Doplnujúcou západovýchodnou kompozičnou osou je sústava priestorov námestia SNP s prechodom na Križkovu ulicu. Historické jadro mesta, vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu, je zároveň ťažiskovým priestorom sústredenia významnej celomestskej a nadmestskej občianskej vybavenosti a významných zariadení kultúrnej a sociálnej vybavenosti, s prevažujúcou zmiešanou alebo polyfunkčnou zástavbou, a s primeraným podielom obytnej funkcie v tomto území.
8. Nevyhnutná je sústavná ochrana, revalorizácia a reanimácia historického jadra mesta, ktoré je vzhľadom na jeho umelecko - historické, urbanistické a sociálno - priestorové hodnoty vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu; je potrebné ju cieľavedomo rehabilitovať, s takými priestorovými úpravami, ktoré sú primerané jej významu v organizme mesta, a úmerné jej mimoriadnym kultúrno - historickým hodnotám.
9. Z intenzívne urbanizovaných a historicky cenných ťažiskových priestorov mesta je potrebné postupne vymiestňovať najmä voči nim tranzitnú automobilovú dopravu, dopravne ich upokojiť, a rozšíriť jestvujúcu pešiu zónu do priestorov námestia SNP, na Štefánikovo námestie a na Kutnohorskú ulicu. Ukľudnenie dopravy na Námestí SNP je prípustné až po vybudovaní juhovýchodného dopravného prepojenia mestskou zbernou komunikáciou B2-MZ 8,0/40 medzi cestou I/65 (v trase Dolnej ulice) pri Včelíne a cestou III/05079 (v trase ulice ČSA/pri Elbe) a miestnou obslužnou komunikáciou C2-MO 6,0/30 medzi cestou III/05079 (v trase ulice ČSA) a cestou II/578 (v trase ulíc Angyalova a Bystrická) popod lokalitu Skok.“
10. Na vymedzených plochách v súčasnom zastavanom území mesta bude v súlade s územným plánom potrebné rozvíjať diferencované funkčné zónovanie, s podporou funkčne zmiešanej zástavby a transformačnej prestavby na k tomu určených územiach, najmä v centrálnej mestskej zóne, v ostatných ťažiskových a uzlových priestoroch mesta a v ťažiskových priestoroch jeho obytných zón, vždy však so zachovaním ich lokálnej špecifiky.
11. Územie medzi Ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády a medzi Langsfeldovou a Štúrovou ulicou treba považovať za transformačnú zónu s navrhovanou funkčne zmiešanou a polyfunkčnou zástavbou, ktorou sa má postupne nahradiť súčasná náhodilá a chaotická zástavba s neprimeraným funkčným využívaním jej priestorov. V uvedenom priestore medzi Langsfeldovou ulicou a Štúrovou ulicou je potrebné prehodnotenie súčasnej urbanistickej štruktúry a revitalizácia pôvodných urbanistických priestorov. Cieľom má byť vytvorenie

dôstojného urbanistického pandantu pamiatkovo chráneným priestorom historického jadra mesta - pamiatkovej rezervácie.

12. V návrhovom období územného plánu je potrebné prednostne orientovať rozvoj mesta do územia na jeho južnom okraji, do priestorov nad Veterníkom, pri Veterníku a medzi Veterníkom a Renbízom, kde sa územným plánom navrhuje koncentrovaná strednopodlažná a nízkopodlažná intenzívna obytná zástavba s k nej prináležiacou základnou občianskou vybavenosťou sociálneho a komerčného charakteru, vrátane plôch verejnej mestskej zelene.
13. Pre extenzívnu (rozptýlenú) nízkopodlažnú obytnú zástavbu mestského charakteru sa navrhuje využitie územia v Starej doline, v lokalite pod Grobňou. Zároveň sa navrhuje doplnenie súčasnej zástavby Renbízu nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku, doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou), a rozptýlenej obytnej nízkopodlažnej zástavby pri Galandovom majeri. Na časti územia medzi Maškovom a Galandovým majerom sa vytvárajú možnosti pre špecifické extenzívne bývanie penziónového charakteru, s rekreačným ubytovaním pre pasantov.
14. Bývanie pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta naďalej umiestňovať v priestoroch Jazerného dvora, v kombinácii s lokálnymi pracovnými príležitosťami komunitného charakteru a so základnou vybavenosťou.
15. Súčasnú sídliskovú zástavbu v obytných súboroch Londýn a Huty je potrebné urbanisticky dotvoriť, humanizovať a v parteri ju funkčne dokončiť a estetizovať.
16. Pre výhľadový rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby s k nej prináležiacou vybavenosťou a lokálnymi pracovnými príležitosťami v zmiešanej zástavbe mestského charakteru je navrhované využitie územia na Špitálskej.
17. Pre umiestňovanie nových zariadení výroby, výrobných služieb, distribúcie a skladov sú navrhované rozsahovo limitované priestory v území nad železničnou traťou. Súčasnú plochy väčších výrobných zariadení (Mincovňa, ELBA) sa zachovávajú v ich súčasnom rozsahu, bez ich ďalšieho územného rozvoja. Výrobné plochy v Novej doline, Banskej ceste sa navrhujú na reštrukturalizáciu a konverziu, s čiastočným zachovaním ich výrobného charakteru.
18. Pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné využívanie a pre športovú a rekreačnú vybavenosť sa na území mesta prednostne navrhujú priestory medzi Maškovom a Galandovým majerom a priestory pod Jarabicou. Rekreačné priestory Zvolenodolinských letohrádkov sa považujú za funkčne a v zásade aj stavebne stabilizované.
19. Pre špecifické športovo - rekreačné, rekreačné, turistické a športové aktivity sa vymedzuje územie odlúčenej mestskej časti Skalka. V súlade s podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou sa navrhuje skapacitnenie, úpravy a doplnenie jeho zariadení a vybavenosti tak, aby sa vytvorili podmienky pre ich celoročné využívanie.
20. Ťažiskové priestory Novej doliny sa využijú najmä ako tematický park, so špecifickými náučnými, poznávacími, kultúrne - spoločenskými a rekreačnými aktivitami, vychádzajúcimi predovšetkým z historických tradícií baníckych činností, v antropicky premenenom prostredí montánnej krajiny.
22. Priestory medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom sú navrhnuté ako zámerne koncepčne a kompozične krajinársky upravované, s rekreačno - oddychovými trasami a s vyhradenými priestormi rozsahovo menších rekreačných aktivít v prírodnej krajine. Obnovený lúčanský priechod má byť východiskom turisticko - náučných trás v okolí mesta. Priestor Kalvárie a Krížovej cesty je považovaný predovšetkým za pietny. Rovnako sa krajinársky upravované priestory s lokálnymi rekreačnými aktivitami navrhujú aj v mulde pri Veterníkom jazere.
23. Územným plánom sa navrhujú priestory pre umiestnenie špecifických aktivít poľnohospodárskej výroby ekologického charakteru, s ich osobitným zameraním na obnovu a udržanie kultúrnej krajiny v okolí mesta, s doplnkovou funkciou agrotistiky. Takéto zariadenia sú navrhované

najmä na Revolte, ale aj pri lúčanskom priechode a na území nad železničnou traťou, s možnosťou umiestňovať ich aj na časti územia Galandovho majera a na rozvojových obytných plochách južne od neho.

C.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

1. Navrhovaným urbanistickým riešením sa má v zastavanom (urbanizovanom) území dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie mesta a hierarchizované usporiadanie jeho štruktúry, so snahou o vylúčenie, alebo aspoň minimalizovanie prevádzkovo - funkčných konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení.
2. Pre praktické dosiahnutie zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnom pláne mesta stanovuje regulácia funkčného využitia plôch. ňou sa určuje prípustnosť funkčného využitia (zástavby) jednotlivých území, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb.
3. Reguláciou funkčného využitia sa definuje a špecifikuje funkcia každého konkrétneho územia v organizme mesta, zároveň sa ňou lokálne stanovuje prípustnosť druhu zástavby formou prípustných a výnimočne prípustných objektov a funkcií tak, ako sú uvedené v textovej a výkresovej časti územného plánu mesta.

C.3. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

C.3.1. Funkčné využívania územia

Podľa konkrétnej funkčnej a urbanistickej špecifiky sa pre mesto Kremnica a pre jeho územne odlúčenú miestnu časť na Skalke stanovuje nasledovný systém regulácie prípustného funkčného využitia plôch (s ich kódovým označením):

Územie mestského bývania	Bm
Územie čistého bývania viacpodlažné	Bč
Územie špecifického bývania	Bš
Územie pre sociálne bývanie	Bs
Zmiešané mestské územie (s polyfunkčnou zástavbou)	Zm
Zmiešané územie centrálné	Zc
Územie vyššej občianskej vybavenosti	Vv
Územie výroby, výrobných služieb, distribúcie a skladov	Pv
Územie koncentrovanej športovej vybavenosti	Š
Územie koncentrovanej rekreačnej vybavenosti	R
Územie sociálnej vybavenosti	-
Územia s rekreačnými funkciami (záhradkárske osady, chatoviská)	ZO
Plochy zariadení verejnej dopravnej a technickej vybavenosti	-
Územie verejnej zelene mestského typu	Vz
Územie špecifických poľnohospodárskych aktivít	-
Krajinársky upravované plochy a prímestské priestory	-
Územie špecifických aktivít a plochy zvláštnych účelov	-

Podrobnosti regulácie prípustného funkčného využitia plôch sú špecifikované nasledovne:

I. ÚZEMIE MESTSKÉHO BÝVANIA

Bm

a/ územie slúži:

- prevažne pre bývanie

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné domy vo voľnej, skupinovej, alebo priestorovo viazanej zástavbe
- zariadenia základnej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia, individuálne samostatne stojace garáže
- rekreačne využívané rodinné domy, víkendové domy rodinné domy

c/ obmedzujúce sú:

- obytné objekty s doplnkovou funkciou verejnej občianskej vybavenosti
- obytné objekty s doplnkovou funkciou menších živnostenských aktivít
- obytné objekty s doplnkovou funkciou rekreačného ubytovania
- menšie, hygienicky nezávadné zariadenia drobnej výroby a výrobných služieb

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

II. ÚZEMIE ČISTÉHO BÝVANIA VIACPODLAŽNÉ

Bč

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe
- zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia, umiestnené v parteri obytných objektov
- objekty hromadných a skupinových garáží, slúžiacich pre obyvateľov tohoto územia

c/ obmedzujúce sú:

- samostatne stojace alebo k obytným objektom pričlenené zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

III. ÚZEMIE ŠPECIFICKÉHO BÝVANIA

Bš

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie, s doplnkovými funkciami rekreačného ubytovania a rekreačných služieb

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné domy, s pridruženou funkciou rekreačného ubytovania
- zariadenia základnej, športovej a rekreačnej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohto územia

c/ obmedzujúce sú:

- jednotlivé objekty rekreačného ubytovania (apartmány, penzióny) s najmenej jedným bytom, určeným pre trvalé bývanie
- rozsahovo menšie zariadenia, slúžiace pre rekreáciu a cestovný ruch
- zariadenia základnej občianskej vybavenosti, slúžiace pre obsluhu tohto územia, ktoré sú súčasťou obytných objektov

–
d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

IV. ÚZEMIE PRE SOCIÁLNE BÝVANIE

Bs

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre umiestnenie obytných a bývanie doplňujúcich objektov bývania sociálneho charakteru - t.j. nájomných domov s regulovaným štandardom úžitkových plôch bytov
- pre umiestnenie obytných a bývanie doplňujúcich objektov pre sociálne odkázaných alebo sociálne neprispôsobivých - t.j. domov s bytmi so zníženým štandardom úžitkových plôch bytov a ich vybavenosti

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť :

- nízko a viacpodlažné bytové domy vo voľnej, skupinovej alebo priestorovo viazanej zástavbe
- pomocné a technické objekty, slúžiace obytným objektom
- maloobchodné zariadenia a zariadenia osobných služieb, slúžiace pre obsluhu tohto územia

c/ o b m e d z u j ú c e s ú :

- zariadenia sociálne, zdravotné a športové, slúžiace pre obsluhu tohoto územia

d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

V. ZMIEŠANÉ MESTSKÉ ÚZEMIE (s polyfunkčnou zástavbou)

Zm

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre umiestnenie (spravidla viacúčelových) objektov a zariadení občianskej vybavenosti komerčných a kultúrnych zariadení a zariadení verejných služieb, kombinovaných s funkciou bývania
- pre umiestnenie spravidla viacúčelových objektov s hlavnou funkciou bývania a s doplňujúcou funkciou vybavenosti

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s t ň o v a ť :

- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie a ubytovanie, správu a záujmovú činnosť
- obytné budovy, obvykle kombinované s verejnou komerčnou vybavenosťou v parteri
- zariadenia pre prechodné ubytovanie
- zábavné strediská a rekreačné služby
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre obyvateľov územia a pre návštevníkov jeho zariadení

c/ o b m e d z u j ú c e s ú :

- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a výrobných služieb, spravidla kombinované s obytnou funkciou
- menšie zdravotnícke a športové zariadenia, slúžiace najmä pre obsluhu tohoto územia

d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VI. ZMIEŠANÉ ÚZEMIE CENTRÁLNE

Zc

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- najmä pre umiestnenie obchodných, hospodárskych, správnych a kultúrnych zariadení, alebo ich kombinácií s obytnou funkciou, spravidla v polyfunkčnej zástavbe

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- obchodné, administratívne a správne budovy
- zariadenia pre maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie
- kultúrne a kultúrno - spoločenské zariadenia
- zábavné strediská
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení

c/ obmedzujúce sú:

- byty vyššej kategórie alebo špecifického charakteru (byty s ateliermi, mezonetové byty)
- hromadné garáže a parkoviská, slúžiace najmä pre návštevníkov územia

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VII. ÚZEMIE VYŠŠEJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Vv

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie spravidla rozsiahlejších špecializovaných zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru, s celomestským alebo až nadmestským významom, alebo prislúchajúcich k jednotlivým územným celkom
- b/ na území je prípustné umiestňovať:
 - zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
 - zariadenia kultúry a kultúrno - spoločenské zariadenia
 - zariadenia pre verejné ubytovanie a stravovanie
 - byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
 - hromadné garáže a parkoviská, slúžiace pre majiteľov a návštevníkov zariadení
 - športové a rekreačné zariadenia, ak súvisia s hlavnou funkciou územia

c/ obmedzujúce sú:

- obchodné a administratívne budovy
- doplnkové zariadenia maloobchodu a osobných služieb

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

VIII. ÚZEMIE VÝROBY, VÝROBNÝCH SLUŽIEB, DISTRIBÚCIE A SKLADOV

Pv

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie aktivít výroby, výrobných služieb, stavebníctva, distribúcie a skladového hospodárstva

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- zariadenia výroby a výrobných služieb všetkého druhu, pokiaľ to nie je obmedzené špecifickými požiadavkami na ochranu životného prostredia
- opravárenské a údržbárske základne a dielne
- zariadenia stavebníctva a distribúcie stavebných hmôt
- prenajímateľné výrobné zariadenia
- dopravné terminály a garáže mechanizmov
- zariadenia pre skladovanie a distribúciu tovarov
- garáže, parkoviská, servisy

c/ obmedzujúce sú:

- obchodné a administratívne zariadenia
- výučbové zariadenia a areály
- jednotlivé zariadenia technickej vybavenosti
- pohotovostné a služobné byty

d/ zakázané sú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

IX. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ ŠPORTOVEJ VYBAVENOSTI

Š

a/ územie slúži:

- pre umiestňovania športových, telovýchovných a rekreačných zariadení organizovanej telovýchovnej a športovej činnosti profesionálneho a výkonnostného športu, školského športu a pre ľudové športové a športovo – rekreačné aktivity, prevádzkované na komerčnom základe

b/ na území je prípustné umiestniť:

- otvorené (sezónne) a kryté športové objekty a zariadenia pre športové a športovo - rekreačné aktivity do výšky 7,5 m
- zariadenia, účelovo dopĺňujúce športovú a športovo – rekreačnú vybavenosť, slúžiace pre úplný výkon ich funkcie do výšky 1 NP + P
- zariadenia dopravnej a technickej vybavenosti, slúžiace športovým a športovo – rekreačným zariadeniam, vrátane horských dopravných zariadení
- menšie zariadenia komerčnej vybavenosti obchodu, služieb a verejného stravovania, slúžiace pre návštevníkov športových a športovo – rekreačných zariadení do výšky 1 NP + P
- oddychové rekreačné a turistické zariadenia bez vybavenosti (prístrešky, ohniská)

c/ o b m e d z u j ú c e s ú:

- pohotovostné a služobné byty alebo byty majiteľov zariadení
- objekty pre účelové ubytovanie športovcov, spravidla neverejného charakteru
- jednotlivé individuálne rekreačné objekty, bez funkcie verejného ubytovania, s kapacitou
- max. 6 lôžok v objekte

d/ z a k á z a n é s ú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

X. ÚZEMIE KONCENTROVANEJ REKREAČNEJ VYBAVENOSTI

R

a/ územie slúži:

- pre koncentrované umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času obyvateľstva a pre rekreáciu a cestovný ruch

b/ na území je prípustné umiestniť:

- verejné rekreačné objekty a zariadenia
- verejné kultúrne a športové zariadenia
- dopĺňujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- zariadenia pre verejné stravovanie a rekreačné ubytovanie
- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
- technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti

c/ o b m e d z u j ú c e s ú:

- pohotovostné a služobné byty
- menšie zariadenia organizovanej športovej činnosti

d/ z a k á z a n é s ú:

- všetky vyššie neuvedené funkcie

XI. ÚZEMIE Záhradkárskych osád

ZO

a/ územie slúži:

- pre rekreačné využitia formou záhradkárskych osád

b/ na území je prípustné umiestniť:

- záhradné chatky
- rekreačné chaty
- drobné stavby spĺňajúce doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe (altánky, prístrešky a pod.)

c/ o b m e d z u j ú c e s ú :

- prístrešky pre automobily

d/ z a k á z a n é s ú :

- všetky vyššie neuvedené funkcie

V neurbanizovanom území mesta sa stanovujú tieto zóny prípustnosti ich funkčného využitia:

- A. zóna produkčného poľnohospodárstva
- B. zóna produkčného lesného hospodárstva
- D. zóna prímestskej krajiny s extenzívnym rekreačným využívaním a prímestských rekreačných lesov
- D. ekostabilizačná zóna (zóna chránenej krajiny)

1. Zóny v neurbanizovanom území mesta je prípustné využívať iba v rozsahu ich deklarovanej funkcie. Povoľuje sa v nich iba umiestňovanie stavieb a zariadení verejnej dopravnej a technickej vybavenosti, vrátane stavieb a zariadení na ochranu územia pred veľkými vodami. V územnom pláne osobitne vymedzených polohách možno výnimočne umiestňovať len zariadenia, súvisiace s hlavnou funkciou zóny (pre poľnohospodársku a lesnú výrobu a pre extenzívne rekreačné aktivity), ojedinele i nevyhnutnej špecifickej vybavenosti.
2. V ekostabilizačnej zóne sa nesmú umiestňovať žiadne také zariadenia alebo vykonávať také úpravy a činnosti, ktoré by mali negatívny vplyv na dosiahnutú ekologickú stabilitu územia, alebo by neboli v súlade so zákonom stanovenými podmienkami ochrany prírody a krajiny, narúšali by pamiatkové hodnoty a hodnoty prírodno-krajinárskeho charakteru územia.

C.3.2. Priestorové usporiadanie územia

1. Rešpektovať historické dominanty a panoramatické pohľady na území mesta a diaľkové pohľady smerom von z mesta.
2. V pamiatkovej zóne rešpektovať pôvodnú urbanistickú štruktúru a parceláciu
3. Existujúce funkčné plochy bývania v bytových domoch považovať stavebnotechnicky za uzavreté, výstavbu nových objektov umožniť výnimočne za podmienok zachovania svetlotechnických noriem a hygienických zásad bez podstatných nárokov na technickú infraštruktúru a statickú dopravu.
4. Rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu vyplývajúce z vyhlášky MŽP SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (okrem výnimiek v pamiatkovej zóne).
5. Okrem regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia, sa územným plánom navrhuje aj lokálne prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná percentuálne ako pomer zastavanej plochy k celkovej ploche pozemku a prípustná výška zástavby, uvedená v maximálnom počte nadzemných podlaží. Podrobnosti regulácie sú uvedené vo výkresovej časti územného plánu mesta (komplexný urbanistický návrh). Pre účely tohto územného plánu môže byť úroveň osadenia 1. nadzemného podlažia (vo vzťahu k regulácii počtu nadzemných podlaží) môže byť z čelnej strany objektu (z urbanistického hľadiska najexponovanejší pohľad v danom priestore) vo výške max. 80 cm nad úrovňou terénu.

Priestorové regulatívy pre záhradkárske osady:

Maximálna výška objektov:	1 NP + P, hrebeň strechy max. 7,5 m od úrovne 1.NP
Max. miera zastavania hlavným objektom:	45 m ²
Maximálna výmera zastavaných plôch (vrátane spevnených plôch):	70 m ²
Min. podiel zelene:	60 % plochy pozemku

Priestorové regulatívy pre výstavbu penziónov v lokalite Skalka:

Maximálna výška objektov:	2 NP + podkrovia, hrebeň strechy max. 15 m od úrovne 1.NP
Maximálna výmera zastavaných plôch (vrátane spevnených plôch):	30 % plochy pozemku
Min. podiel zelene:	40 % plochy pozemku
Architektonické stvárnenie:	šikmé strechy, sklon strechy min. 30 %, architektonický výraz prispôsobený krajinársky významnému priestoru, vhodná farebnosť fasád bez krikľavých akcentov, bez oplotenia pozemku

Priestorové regulatívy pre realizáciu drobných stavieb v lokalite Skalka:

Maximálna výška objektov:	1 NP, hrebeň strechy max. 4,2 m od rastlého terénu
Max. miera zastavania objektom:	18 m ²
Charakter objektov:	dočasné stavby na dobu max. 5 rokov
Architektonické stvárnenie:	sedlové strechy, architektonický výraz prispôsobený krajinársky významnému priestoru, vhodná farebnosť fasád bez krikľavých akcentov, bez oplotenia pozemku

6. Priestorové regulatívy pre všetky ostatné bloky zástavby sú uvedené v grafickej časti vo výkrese č. 4 – Komplexný urbanistický návrh.
7. Regulatívy prípustného funkčného využívania územia a prípustnej intenzity jeho zastavanosti je v územnom a stavebnom konaní a pri povoľovaní zmien vo využívaní stavieb nevyhnutné rešpektovať.
8. Súlad architektonického stvárnenia v jednotlivých urbanistických obvodoch ako aj architektonický súlad pri riešení fasád (farebnosť, materiál a pod.), pri umiestňovaní reklamných a propagačných zariadení na celom území mesta, zabezpečovať prostredníctvom príslušného oddelenia mestského úradu

C.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

1. Zachovať a postupne modernizovať existujúce zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré vyhovujú prevádzkovým, priestorovým a hygienickým nárokom.
2. Nové zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu (najmä obchod a služby) lokalizovať tam, kde to pripúšťajú regulačné podmienky, ktoré územný plán stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu – zariadenia je potrebné umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti obyvateľov v samostatných objektoch (výnimočne ako súčasť rodinných domov a v bytových domoch môže byť zachovaná len existujúca OV, resp. sa OV môže umiestňovať v novostavbách bytových domov na ich prízemí).
3. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celomestského významu a nadmestského významu lokalizovať najmä v rámci vymedzených regulačných blokov, resp. tam, kde to pripúšťajú regulačné podmienky.

4. V historickom centre obmedzovať, resp. usmerňovať stánkový predaj a vylúčiť zariadenia občianskej vybavenosti s činnosťami v rozpore s kultúrno-historickými tradíciami mesta.
5. Pri projektovaní stavieb občianskej vybavenosti dodržiavať príslušné normy a právne predpisy, platné v čase realizácie stavieb.
6. Pri umiestňovaní zariadení občianskej vybavenosti navrhnúť podľa druhu a veľkosti zariadenia zodpovedajúci rozsah plôch statickej dopravy – kapacitu parkovísk pri vybavenosti riešiť v zmysle STN 73 6110 pri stupni automobilizácie 1:3,5.
7. Pri výstavbe športovísk zabezpečiť, aby sa vytvorili vyhovujúce podmienky pre športovcov a návštevníkov športových a kultúrnych podujatí v súlade s vyhláškou MZ SR č. 525/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na telovýchovné zariadenia.
8. V rekreačnej lokalite Skalka zabezpečiť prevádzkové vzťahy jednotlivých aktivít tak, aby nedochádzalo k negatívnym stretom jednotlivých činností, pri podrobnejšom riešení navrhovať technické opatrenia pre elimináciu takýchto stretov.

C.5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

1. Verejné dopravné vybavenie zabezpečuje funkciu dopravnej obsluhy územia. Pozostáva zo stavieb a zariadení pre cestnú dopravu a stavieb a zariadení pre železničnú dopravu. Okrem toho sú na katastrálnom území mesta jestvujúce a navrhované osobné horské dopravné zariadenia.
2. Stavby pre verejnú cestnú dopravu tvoria štátne a regionálne cesty, miestne (mestské) zberné, obslužné a prístupové komunikácie a účelové miestne komunikácie, cyklistické komunikácie, komunikácie, vyhradené pre peších a verejné odstavné a parkovacie plochy automobilovej dopravy, vrátane viacpodlažných parkovísk.
3. V súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je územím údolia Kremnického potoka navrhovaná výhľadová trasa rýchlostnej cesty R3, so západným obchvatom Kremnice mimo jej katastrálneho územia. V zastavanom území mesta sa tak ponechá prieťah štátnej cesty I/65, ktorý bude určený najmä pre regionálne prepravné vzťahy a pre lokálnu automobilovú dopravu v širšom záujmovom území mesta.
4. Štátna cesta I/65 v úseku Šášovské Podhradie - Kremnica - Turčianske Teplice sa ponecháva v návrhovom období územného plánu mesta v jej súčasnej trase, vedenej v prieťahu mestom, s funkciou zbernej komunikácie B1 a dopravnej osi mesta. Územným plánom sa navrhujú jej časovo aktuálne úpravy v úsekoch Horváthovej a Langsfeldovej ulice, vrátane úprav križovaní a odbočení z nej, a rekonštrukcia úseku Kremnica - Kremnické Bane v rozsahu katastrálneho územia mesta.
5. Regionálne cesty II/578 Kremnica - Skalka, III/05097 Kremnica - Trnavá Hora a III/06529 Kremnica - Kopernica zostávajú vo svojich súčasných trasách a priestorovom usporiadaní, s lokálnym presunom peážneho úseku ciest II/578 a III/05097 do Matunákovej a Križkovej ulice.
6. Územným plánom sa navrhuje základný komunikačný systém mesta a jeho dokompletovanie tak, aby bol súčasný radiálny systém nahradený neúplným systémom radiálno - okružným.
7. Štruktúra vnútromestských zberných komunikácií sa dokompletuje navrhovaným prepojením cesty I/65 s cestou III/05097 (od Včelína na Renbíz), čím sa vyhovujúco dopravne sprístupní územie jestvujúcej a navrhovanej obytnej zástavby v južnej časti mesta a dopravne sa odľahčia priestory historického jadra mesta, centrálnej mestskej zóny a zástavby Renbízu.

8. Územným plánom je stanovená diferenciácia mestských komunikácií podľa funkčných tried a kategórií, zodpovedajúcich štruktúre mesta, očakávaným dopravným zaťaženiam a technickým možnostiam územia.
9. Mestskú cestnú sieť doplní navrhovaná cestná rekreačná trasa z Novej doliny Kremnica - Kremnické Bane (Piargy), a výhľadovo aj rekreačná trasa Kremnica - Krahule (cez Peklo).
10. Na území mesta nie je prevádzkovaná a ani sa nenavruje mestská hromadná doprava. Je však čiastočne nahradená linkami pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy, prechádzajúcej ťažiskovými priestormiestskej zástavby. Územným plán umožňuje úpravu niektorých liniek tak, aby dopravne obslúžili aj priestory navrhovaného južného rozvoja mesta.
11. Z dôvodov pamiatkovej ochrany historického jadra mesta, ale aj z funkčných a územno - technických dôvodov sa navrhuje výhľadové premiestnenie autobusovej stanice z jej súčasnej polohy do navrhovaného dopravného uzla na pôvodnom Námestí hutníkov.
12. Jestvujúca pešia zóna na Dolnej ulici sa predĺži do priestorov Námestia SNP, na Štefánikovo námestie a na Kutnohorskú ulicu. Bude na nej zavedený regulovaný systém nevyhnutnej dopravnej obsluhy objektov a funkčných celkov.
13. Parkovanie a odstavovanie osobných motorových vozidiel je prednostne riešené systémom kapacitných verejných parkovísk, umiestňovaných vždy vo väzbe na priestory s koncentrovanou návštevnosťou, pracovnými príležitosťami alebo rekreačnými priestormi. Okrem toho sú navrhované kapacitné záchytné parkoviská osobných áut a autobusov v Kremnici (pri Včelíne) a na Skalke, s predpokladanou kyvadlovou autobusovou dopravou pri krátkodobom zvýšení návštevnosti športovo - rekreačných zariadení na Skalke.
14. Parkovanie návštevníkov penziónov v lokalite Skalka bude zabezpečené na vlastnom, resp. príslušnom pozemku v počte min. 1 parkovacie miesto/1 apartmán.
15. V lokalite na južnom okraji mesta budú umiestnené hromadné garáže, ktorými sa bude prednostne riešiť súčasný deficit odstavných plôch pre obyvateľov jestvujúcej hromadnej bytovej zástavby. Nové obytné súbory je nevyhnutné vždy vybaviť dostatočným počtom parkovacích a odstavných plôch a garáží pre osobné autá ich obyvateľov a návštevníkov.
16. Pri funkčnom využívaní územia (rekreácia a pod.) vo voľnej krajine rešpektovať jestvujúce historické pešie prepojenia ako aj jestvujúce cyklotrasy. V prípade kolízií jednotlivých činností stanoviť vhodné technické opatrenia s prioritou zachovania historických a banských náučných chodníkov.
17. Všetky navrhované stavby pre verejné dopravné vybavenie sú v zmysle ustanovení stavebného zákona zaradené do verejnoprospešných stavieb.

C.6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

1. Verejné technické vybavenie mesta tvoria zariadenia pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie, pre zásobovanie elektrickou energiou, pre zásobovanie plynom, verejných spojových zariadení a zariadení pre zásobovanie teplom a teplou úžitkovou vodou. Súčasťou verejného technického vybavenia sú i stavby a zariadenia na vodných tokoch a stavby na ochranu územia proti veľkým vodám.
2. Pri územnom rozvoji mesta je nevyhnutné rešpektovať všetky katastrálnym územím mesta prechádzajúce nadradené zariadenia verejného technického vybavenia územia - trasy skupinového vodovodu Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom, 110 kV diaľkových a 22 kV lokálnych elektrovedení, VTL plynovodu 200 - 25 Žiar nad Hronom - Kremnica, vrátane lokálnych odbočení k VTL/STL regulačným staniciam a trasa STL vedenia Kremnica -

Kremnické Bane, lokálnych vodovodov a zdrojov pitnej vody, lokálnych úžitkových vodovodov (aj historických), ochranné pásma jestvujúcich a navrhovaných zariadení na odvádzanie odpadových vôd v zmysle platnej legislatívy, diaľkových zariadení spojov a jestvujúcich ochranných opatrení na vodných tokoch.

3. Zásobovanie mesta pitnou vodou je pre návrhové, aj výhľadové obdobie územného plánu riešené z lokálnych zdrojov, nachádzajúcich sa v k.úz. Kremnice a Krahúľ. V prípade akútnych potrieb je pre zásobovanie mesta pitnou vodou možné využiť aj skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom, z hľadiska predpokladaného rozvoja mesta to však nie je potrebné.
4. Územným plánom sa navrhuje doplnenie a rozšírenie mestskej kanalizačnej siete, vrátane realizácie kmeňovej stoky Kremnica - Horná Ves, s jej napojením na ČOV v Hornej Vsi.
5. Pre navrhovanú koncentrovanú obytnú zástavbu v lokalite pri Veterníku a pre navrhovanú športovo - rekreačnú vybavenosť v časti Maškovo je potrebné upraviť dielčie úseky trasy zásobovacieho okruhu 22 kV elektrovedenia a preložiť časť 22 kV elektrovedenia z elektrárne na IV. šachte.
6. Pre zásobovanie mesta plynom v návrhu i ďalšom výhľade postačujú jestvujúce RTL/STL regulačné stanice. STL rozvodmi sa navrhuje vybaviť všetky plochy navrhovanej zástavby, i v súčasnosti neplynofikované časti mesta.
7. Centrálné zásobovanie jestvujúcich obytných súborov teplom a teplou úžitkovou vodou sa zachová. Pri transformácii energetickej základne (zdroje vykurovania a prípravy TÚV) je potrebné rešpektovať schválenú „Konceptiu rozvoja tepelného hospodárstva mesta Kremnica“. Nové obytné súbory budú teplom zásobované z lokálnych plynofikovaných zdrojov.
8. Súčasný telekomunikačný systém v meste sa zachováva, navrhuje sa jeho rozšírenie do priestorov novonavrhovanej obytnej, rekreačnej a vybavenostnej zástavby.
9. V rekreačnej lokalite na Skalke budú zariadenia verejného technického vybavenia projektované a realizované v súlade so schváleným ÚPN-Z strediska rekreácie a cestovného ruchu.
10. V súbehu trasy Kremnického potoka s Ulicou Jula Horvátha (cesta I/65) je potrebné vodný tok v mestskom interiéri v zmysle požiadaviek ochrany pamiatkovej rezervácie vhodne rehabilitovať a revitalizovať ho.
11. Územným plánom mesta sa na toku Kremnického potoka v južnej časti mesta navrhujú opatrenia na ochranu okolitého územia proti vplyvu veľkých vôd.
12. Pri návrhu a realizácii inžinierskych sietí na území pamiatkovej rezervácie a pamiatkovej zóny je potrebné hľadať také možnosti umiestnenia a také formy realizácie, ktoré by minimalizovali možný negatívny vplyv na ochranu kultúrnych hodnôt v území. Vzhľadom na predpoklady sa na celom území mesta Kremnica predpokladá výskyt archeologických nálezov, čo musí byť brané v zreteľ pre realizáciu stavieb dopravnej a technickej infraštruktúry.
13. Všetky navrhované stavby pre verejné technické vybavenie sú v zmysle ustanovení stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami.

C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

1. Rešpektovať a revitalizovať pamiatkový fond v územnom rozvoji mesta, ktorý je zastúpený na k.ú. Kremnica:
 - v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR vyhlásenými a evidovanými (v zmysle § 22 pamiatkového zákona) nehnuteľnými a hnuteľnými národnými kultúrnymi pamiatkami (ďalej NKP), ich súbormi a areálmi - urbanistické a architektonické pamiatky, archeologické

náleziská a nálezy, technické pamiatky, pamiatky ľudového staviteľstva, výtvarné pamiatky, pamiatky historickej zelene, pamiatky histórie a hnutelné kultúrne pamiatky (na k.ú. Kremnice v počte 164 nehnuteľných NKP);

- pamiatkovými územiaми na k.ú. Kremnice:
 - a. pamiatková rezervácia "Pamiatková rezervácia Kremnica" (ďalej PR Kremnica) vyhlásená r. 1950, rozšírená hranica r. 1990 a predmet ochrany r. 2004; (PR Kremnica - aktualizácia vyhlásenia z.z. Č. 108/2004 - Nariadenie vlády SR z 10febr. 2004 "O pamiatkových rezerváciách Banská Bystrica a Kremnica" hranica a popis - detto i v Zásadách ochrany)
 - b. pamiatková zóna krajinného charakteru "Územie banských diel v okolí Kremnice" (ďalej PZ v okolí Kremnice) vyhlásená r. 1998 (PZ v okolí Kremnice - vyhlásená Všeobecne záväzno u vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici Č. 13/1999 z 26. marca 1999; hranice a popis - detto i v Zásadách ochrany)
- 2. Vytvárať všetky podmienky na dôsledné vykonávanie prvoradej povinnosti v zmysle Zákona č. 49/2002 z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov (v zmysle § 1 ods. 1 a 2; § 2 ods. 2 a 7), ktorou je ochrana pamiatkového fondu - ako súčasť kultúrneho dedičstva a ktorého zachovanie je verejným záujmom - definovaná ako súhrn činnosti a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.
- 3. Vytvárať všetky podmienky na zachovanie a prezentovanie pamiatkových hodnôt, ako súhrou významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré je vec predmetom ochrany - individuálnej (NKP) alebo územnej (PR a PZ).
- 4. Vytvárať všetky podmienky na dodržiavanie ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území - definovanú ako súhrn činností a opatrení, ktorými orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy v spolupráci s vlastníkmi nehnuteľností zabezpečujú zachovanie pamiatkových hodnôt v území, ich dobrý technický, prevádzkový a estetický stav, ako aj vhodný spôsob využitia jednotlivých stavieb, skupín stavieb, areálov alebo urbanistických súborov, vhodné a ich primerané technické vybavenie, ako i pamiatkového územia.
- 5. Rešpektovať Zásady ochrany pre Pamiatkovú rezerváciu Kremnica a Pamiatkovú zónu Územie banských diel v okolí Kremnice, ktoré definujú požiadavky:
 - na primerané funkčné využitie objektov, súborov, i plôch územia pamiatkových území PR a PZ
 - na zachovanie, údržbu a regeneráciu prírodnej a krajínárskej konfigurácie terénu, s prejavmi banskej/montánnej činnosti – vzájomného vzťahu prírodného prostredia a sídelnej štruktúry, strešnej krajiny;
 - na zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov - historickej urbanistickej štruktúry a historického stavebného fondu:
 - a. kompaktnú zástavbu okolo hlavného námestia; radovú a súvislú zástavbu ulíc Dolná, Kutnohorská, Kollárova a P. Križku; rozvoľnenú zástavbu okolo zakladajúcich historických osád Kremnice - tzv. SoUer (Angyalova ulica) a Coller (Ulica Ľudovíta Štúra a Langsfeldova ulica); rozvoľnenú zástavbu na okolitých svahoch; solitéry (historické); plochy po zaniknutých dielach; s rešpektovaním len zachovaných historických dominánt a akcentov;
 - b. požiadavky hmotovo-priestorovej gradácie zástavby od okraja sídla k centru;
 - c. výškového zónovania od prízemných objektov na okraji - po viacpodlažné nadzemné podlažia v centre, z rozvoľnenej zástavby na okraji po kompaktnú uličnú zástavbu v centre; s definovanými uličnými čiarami zástavby; výškou ríms a vrcholom striech;
 - charakteristických pohľadov, siluety, priehľadov, pohľadových uhlov; vylúčiť rušivé prvky;
 - prvkov urbanistického interiéru a uličného parteru, pôdorysnú schému historických ulíc (ciest) a priestranstiev tzv. "platzov"
 - zachovania umelecko-historických, architektonických a technických hodnôt objektov a areálov; - ochrany archeologických nálezísk a nálezov,

- podmienky zachovania, údržby a revitalizácie líniovej, plošnej a solitémej zelene;
 - podmienky pre novostavby, definovanie rezervných plôch pre novostavby;
 - podmienky na zabezpečenie primeraného technického vybavenie (infraštruktúry pamiatkového územia);
 - primerane riešiť požiadavky na štandardné technické, hygienické a dopravné (najmä statickej dopravy) dovybavenie verejných priestranstiev v pamiatkovom území pri zachovaní pamiatkových hodnôt a rešpektovania priestorových možností.
 - pri rekonštrukciách, prestavbách, prístavbách a zmenách účelu využitia objektov v pamiatkovo území primerane riešiť požiadavky na štandardné technické a hygienické dovybavenie objektov - pri zachovaní pamiatkových hodnôt (rešpektovania hmotovo-priestorového, architektonického, dispozičného a konštrukčného riešenia).
6. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky; ako aj objekty vedené v evidencii pamätihodností mesta Kremnica (cca 900 objektov).
 7. Na pamiatkovom území PR a PZ v okolí Kremnice pri stavebnej a hospodárskej činnosti a pri obnove NKP je vlastník/stavebník takejto nehnuteľnosti povinný vyžiadať si rozhodnutie krajského pamiatkového úradu, ktorý rozhodne v zmysle § 32 ods. 7 alebo § 32 ods. 4 pamiatkového zákona a určí podmienky - najmä zásady objemového členenia, výškového usporiadania a architektonického riešenia, určí výskum a iné podmienky - prípravnú a projektovú dokumentáciu; zvlášť pre NKP.
 8. Pri návrhu rekonštrukcie, úpravy a rozšírení cesty I/65 (cesta I. triedy je ponechaná v prietahu mesta), pre úpravu cesty II/578 - smer Skalka a k úprave križovatiek na pamiatkových územiach (PR a PZ) mesta Kremnica požadujeme rešpektovať obmedzenia vyplývajúce s priestorového usporiadania rešpektovať a zachovať pamiatkové hodnoty pamiatkového fondu Kremnice.
 9. Na celom k.ú Kremnice môže dôjsť pri stavebnej a hospodárskej činnosti (i dopravnej a technickej infraštruktúry) k objaveniu archeologických nálezísk a nálezov. Pri akýchkoľvek zemných prácach Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica - na základe žiadosti podanej investorom/stavebníkom ešte vetape zámeru stavby/činnosti - rozhodne v zmysle § 35, 36 a 37 pamiatkového zákona o nevyhnutnosti vykonať výskum (pamiatkový, archeologický a záchranný) a určí podmienky, druh a rozsah tohto výskumu.

C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTŤVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

1. Na zachovanie, ochranu a zveľadenie biologických, hospodárskych, rekreačných a estetických hodnôt prírody a krajiny, na zachovanie a zvýšenie ekologickej stability územia a jeho biodiverzity a na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja je na katastrálnom území mesta Kremnica územným plánom mesta vo väzbe na nadradenú dokumentáciu ochrany prírody a krajiny koncipovaný miestny územný systém ekologickej stability.
2. Územný systém ekologickej stability pozostáva z navzájom previazaných a systémovo spolupôsobiacich nadregionálnych, regionálnych a lokálnych prvkov - biocentier, biokoridorov a interakčných plôch, ktoré sú buď reálne (jestvujúce) alebo potenciálne (navrhované).
3. Prvky a štruktúry územného systému ekologickej stability sú vymedzené návrhom regionálneho (R-ÚSES) územného systému a podrobne budú vymedzené návrhom miestneho (M-ÚSES) územného systému ekologickej stability. Orientačne sú vymedzené v dokumentácii územného plánu mesta.
4. Na územiach biocentier a biokoridorov, vymedzených v rámci územného systému ekologickej stability je treba vytvárať podmienky pre ich dôslednú ekologickú ochranu a opatrenia na

udržanie a zvýšenie ich ekologickej stability, na vytvorenie diverzifikovaného biologického prostredia a na odstránenie alebo prekonávanie bariérových prvkov.

5. V biocentrách a na územiach s dosahom na biocentrá sa nesmú vykonávať činnosti, ktoré môžu viesť k zníženiu ich ekologickej stability. Osobitne je dôležité dbať, aby sa neznečisťovalo ich územie, voda a ovzdušie, nesmie sa ničiť alebo obmedzovať vegetácia a rušiť fauna a ostatné prírodniny.
6. Pre udržanie alebo zvýšenie ekologickej stability a zabezpečenie funkčnosti miestneho územného systému ekologickej stability sa územným plánom mesta navrhujú na jeho katastrálnom území ekostabilizačné opatrenia. Tieto opatrenia sú zamerané aj na obnovu a udržanie kultúrnej krajiny v okolí zastavaného územia mesta a na odstránenie environmentálnych záťaží.
7. Na katastrálnom území mesta sa nachádzajú územia, vyhlásené podľa zákona NR SR čís. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny za chránené :
 - prírodná rezervácia (PR) Kremnický Štós
 - prírodná rezervácia (PR) Bujačia LúkaObidve tieto územia sú zaradené do piateho stupňa ochrany, v ktorom je zakázané vykonávať činnosti podľa § 16 zákona.
8. Ostatné plochy katastrálneho územia mesta sú zaradené do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, s podmienkami, uvedenými v § 12 citovaného zákona.
9. Na časti územia Kremnických vrchov, ktoré je v dokumentácii územného plánu mesta vyznačené, sa výhľadovo pripravuje zriadenie chránenej krajinnej oblasti (CHKO). Územie tak bude zaradené do 2. stupňa ochrany prírody a krajiny, s obmedzením možností jeho využívania podľa § 13 zákona.
10. Rekreačná zóna na Skalke je územným plánom mesta navrhovaná buď na vyňatie z pripravovanej CHKO, alebo na zníženie stupňa ochrany jej vyhlásením za "účelovú zónu rekreačnú".

C.9. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

1. Územným plánom sa navrhuje a rieši komplexné zabezpečenie mesta a jeho územne odlúčenej časti na Skalke verejným vodovodom, splaškovou kanalizáciou, elektrickou energiou a plynom; v obytných súboroch v Kremnici aj centrálné zásobovanie bytov teplom a teplou úžitkovou vodou.
2. Rozšírenie a doplnenie verejnej kanalizačnej siete sa navrhuje do všetkých častí mesta, vrátane výstavby kmeňovej stoky, s napojením mesta na ČOV v Hornej Vsi. Tým sa zároveň vytvoria predpoklady pre zvýšenie biologickej čistoty vodných tokov. Zneškodňovanie odpadových vôd v rekreačnej zóne na Skalke je navrhnuté systémom lokálnej ČOV.
3. Zásobovanie všetkých častí mesta pitnou vodou sa zabezpečuje z miestnych zdrojov. V prípade akútnych potrieb je však možné aj využitie skupinový vodovod Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom.
4. Zabezpečiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku odtekajúceho zo zastavaného územia mesta a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch s prečistením zachytávajúcimi plávajúce látky,
5. Na miestach, kde sa predpokladá výrazný obsah látok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej a podzemnej vody zrealizovať potrebné opatrenia na ich elimináciu, osadiť lapače na zachytávanie ropných látok.

6. Plynofikáciou všetkých častí mesta sa vytvoria podmienky aj pre obmedzenie či vylúčenie lokálnych kúrenísk na báze spaľovania pevných palív a ich prevedenie na ušľachtilé palivá (plyn, elektrická energia).
7. Centrálné zásobovanie častí mesta teplom a teplou úžitkovou vodou sa zachová v súčasnom rozsahu, s doplňujúcou možnosťou využívania nekonvenčných zdrojov vykurovania najmä v športovo - rekreačnej zóne. V nových obytných súboroch sa zriadia plynofikované lokálne kotolne.
8. Dôsledným funkčným zónovaním, dokompletovaním základného komunikačného systému a výstavbou rýchlostnej cesty R3 mimo katastrálneho územia mesta sa čiastočne vytvoria podmienky pre zníženie dopravného zaťaženia a pre ukľudnenie dopravy najmä v historickom jadre mesta a v zónach s prevažujúcou obytnou zástavbou.
9. Komunálny odpad sa bude separovať, organizovane zbierať a ukladať na určenej organizovanej skládke mimo katastrálneho územia mesta. Vytriedené zložky komunálneho odpadu, veľkoobjemový odpad a nebezpečný odpad bude mesto sústreďovať v zbernom stredisku a zabezpečovať jeho zneškodňovanie kontraktáčnym spôsobom.
10. Stavebná suť a zemina sa budú ukladať na určenej (dohodnutej) skládke inertných odpadov. Pre biologické zneškodňovanie odpadov ich kompostovaním v rodinných domoch bude zabezpečený na vlastných pozemkoch, z ostatných území bude realizovaný zber a vhodné zhodnocovanie sa predpokladá v rámci spádového územia v ZH.
11. Územným plánom mesta sa rieši odstránenie starých ekologických záťaží a sanácia ich plôch. Navrhuje sa ich primerané využitie začlenením do novokoncipovanej urbanistickej štruktúry mesta, resp. jeho jednotlivých funkčných zón.
12. Zabezpečovať vhodnými postupmi ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
13. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.

C.10. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

1. Návrhom úprav a rozšírenia zastavaného územia mesta sa sleduje zásada zahrnúť do zastavaného územia všetky koncentrované urbánne aktivity a potreba zabezpečiť primeraný rozsah navrhovaného zastavaného územia pre uspokojenie aktuálnych a očakávaných potrieb rozvoja mesta a pre zabezpečenie všetkých jeho funkcií.
2. Zastavané územie mesta Kremnica sa navrhuje upraviť a rozšíriť tak ako je zadefinované v grafickej časti – Výkres č. 4 – Komplexný urbanistický návrh.

C.11. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

1. V zastavanom území mesta je podľa ustanovení zákona NR SR čís. 49/2002 Z.z. (pamiatkový zákon) vyhlásená pamiatková rezervácia s osobitnými podmienkami a obmedzeniami, a s určením pamiatkovo chránených objektov a ich súborov. Zároveň je prevažujúca časť zastavaného územia (a západná časť mestského katastra) súčasťou Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice.

2. Na katastrálnom území mesta sa nachádzajú chránené segmenty prírody - prírodné rezervácie PR Kremnický Štós a PR Bujačia lúka, s ochranou podľa ustanovení zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V zastavanom území mesta je predmetom ochrany tzv. Zechenterova záhrada. Východná a juhovýchodná časť katastrálneho územia mesta sa výhľadovo navrhuje na vyhlásenie za chránenú krajinnú oblasť (CHKO) Kremnické vrchy.
3. Severozápadná časť katastrálneho územia mesta vo väzbe na kataster obce Kremnické Bane, so zahrnutím rozsiahlej časti zastavaného územia mesta, sa nachádza v zóne vyhradených ložísk nerastných surovín (chránené ložiskové územie - dobývací priestor Au, Ag), ktorý bol určený rozhodnutím býv. MHD ČSSR z roku 1961. V budúcnosti je potrebné hľadať také legislatívne opatrenia, aby CHLÚ a dobývacieho priestoru neboli zahrnuté zastavané časti mesta.
4. Na katastrálnom území Kremnice sa uplatňujú nasledovné ochranné pásma, vychádzajúce zo všeobecne platných predpisov:
 - železničná trať č. 171 - 60 metrov od osi krajnej koľaje obojstranne, najmenej však 30 metrov od hraníc obvodu dráhy
 - štátna cesta I. triedy č. 65 - 50 metrov od osi vozovky, resp. od osi krajného jazdného pruhu
 - cesta II. triedy č. 578 - 25 metrov od osi vozovky
 - cesty III. triedy č. 05079, č. 05783 a č. 06529 - 18 metrov od osi vozovky
 - vzdušné elektrické vedenia 110 kV - 20 metrov od krajného vodiča
 - vzdušné elektrické vedenia 22 kV - 10 metrov od krajného vodiča
 - vysokotlakové (VTL) plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 350 mm - 20 metrov od osi plynovodu ako bezpečnostné pásmo
 - strednotlakové (STL) plynovody a prípojky na voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 metrov od osi plynovodu ako bezpečnostné pásmo
 - plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm a pre technologické objekty - 8 metrov od osi potrubia obojstranne, resp. od hranice technologických objektov ako ochranné pásma
 - skupinový vodovod Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom - v intraviláne 3 metre, v extraviláne 5 metrov od vonkajších okrajov potrubia, obojstranne
 - ochranné pásmo privádzačov úžitkovej vody – 2,5 metra od osi potrubia obojstranne
 - ochranné pásma 2o a 3o vodných zdrojov sú určené podľa miestnych podmienok, a sú do dokumentácie územného plánu individuálne zakreslené
 - ochranné pásmo cintorínov - 50 metrov od ich oplotenia
 - ochranné pásma chránených území prírody a krajiny - 100 metrov od chráneného priestoru
 - ochranné pásmo vojenského priestoru - 100 metrov od vonkajšieho oplotenia
5. Všetky chránené územia a ochranné pásma sú orientačne zakreslené do výkresovej časti územného plánu mesta.

C.12. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

1. Plochy pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov sa územným plánom mesta nenavrhuje. V prípade konkrétnych potrieb, najmä pre navrhovanú územne sústredenú obytnú, vybavenostnú, športovú a športovo – rekreačnú zástavbu v rámci developerských aktivít vykúpiť a sceľiť, príp. rozdeliť výstavbou dotknuté pozemky a parcely.
2. Sanačné opatrenia sa navrhujú na plochách, devastovaných predchádzajúcou ťažobnou a úpravárenskou činnosťou, najmä v Novej doline. Rozsiahlejšie asanácie z dôvodov novej výstavby sa nepredpokladajú a nenavrhuje, s výnimkou rekreačnej vybavenosti plôch pre rozšírenie sociálneho bývania na Jazernom majeri a priestorov pre umiestnenie vyššej občianskej vybavenosti v lokalite pod Skokom.

C.13. URČENIE, NA KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÉ PLÁNY ZÓN, RESP. ÚZEMNOPLÁNOVACIE PODKLADY

1. Podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou, územnými plánmi zón je potrebné riešiť:
 - rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom, ako nosnej rozvojovej lokality obytnej zástavby v mesta
 - rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline)
 - rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku
 - rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo
 - priestor „bývalej materskej škôlky“ pod Elbou
 - v spolupráci s dotknutými obcami rekreačné stredisko Skalka
2. Urbanistickými štúdiami bude potrebné preveriť a urbanisticko -architektonicky riešiť najmä:
 - na transformačnú prestavbu navrhovanú zónu medzi Ulicami Jula Horvátha a Rumunskej armády,
 - na transformačnú prestavbu navrhovanú zónu medzi Langsfeldovou a Štúrovou ulicou
 - navrhované predĺženie pešej zóny do priestoru námestia SNP, na Štefánikovo námestie a na Kutnohorskú ulicu
 - úpravy verejných priestorov pôvodného Námestia hutníkov, vrátane premiestnenia autobusovej stanice, a úprav križovatky cesty I/65 s cestami II/578 a III/06529
 - územie navrhovanej športovo - rekreačnej zóny od Maškova (hotel Golfer) až po priestory pod Galandovým majerom
 - navrhovaný tematický park v priestoroch Novej doliny
 - priestory navrhovanej lokality pre sústredenú výstavbu garáží osobných áut na južnom okraji mesta a pri železničnej stanici
3. Pre úpravu vybraných priestorov v pamiatkovej rezervácii má mesto aktuálne vypracovanú urbanistickú štúdiu. Podľa skutočných potrieb bude urbanistickými a urbanisticko -architektonickými štúdiami potrebné riešiť aj ďalšie, dosiaľ neriešené priestory pamiatkovej rezervácie so sústredenými úpravami jej priestorov a objektov.
4. V rámci územnoplánovacích podkladov je potrebné:
 - zabezpečiť vypracovanie špecifickej dokumentácie krajinárskych úprav priestorov medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, výhľadovo aj v mulde pri Veterníckom jazere,
 - vypracovanie generelu dopravy v lokalite Skalka.
5. Urbanisticko - architektonicky závažné problémy mestského rozvoja alebo rekonštrukcie, revalorizácie a dostavby mesta, týkajúce sa využitia významných alebo inak exponovaných mestských priestorov a území, je potrebné riešiť ideovými urbanisticko - architektonickými súťažami, verejnými alebo užšími súťažami návrhov, alebo formou odborných workshopov (tvorivých návrhových seminárov a dielní).

C.14. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Ako verejnoprospešné sa podľa ustanovení stavebného zákona určujú nasledovné menovite uvedené stavby:

1. stavby verejnoprospešného charakteru v pamiatkovej rezervácii
 - úpravy verejných priestorov pamiatkovej rezervácie
 - rozšírenie pešej zóny o priestory námestia SNP, Štefánikovo námestia a s ním súvisiacou časťou Kollárovej ulice, a o priestory Kutnohorskej ulice

2. stavby pre sociálne bývanie

- bývanie pre sociálne odkázaných v lokalite Jazerný dvor

3. základná, vyššia a špecifická vybavenosť verejnoprospešného charakteru

- zriadenie verejných športových a športovo - rekreačných objektov a zariadení v lokalite Maškovo
- zriadenie diverzného vstupu (východných vstupných priestorov) do areálu termálneho kúpaliska
- zriadenie výhliadkovej terasy na vrchole Kalvárie
- rozšírenie verejného cintorína (návrh a výhľad, resp. rezerva)
- stavby pre rekreačné aktivity, telovýchovu a šport na Skalke

4. stavby pre dopravu a dopravné zariadenia

- rozšírenie a úpravy štátnej cesty I/65 Kremnica - Kremnické Bane v úseku Langsfeldovej ulice až po hranicu katastrálneho územia mesta s k.úz. obce Kremnické Bane
- úpravy na trase cesty I/65 v jej prieťahu mestom, úprava križovatky v priestoroch pôvodného Námestia hutníkov
- úpravy Matunákovej ulice a časti Križkovej ulice, kvôli navrhovanému premiestneniu cesty II/578 v peáži s cestou III/05079
- zriadenie južnej trasy základného komunikačného systému mesta - zbernej komunikácie, prepájajúcej cestu I/65 (nad Včelínom) s cestou III/05079 (na Renbíze)
- rozšírenie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať
- zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Kremnické Bane (Staré Piargy)
- zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Krahule (cez Peklo)
- zriadenie lokálnych miestnych prístupových a obslužných komunikácií
- premiestnenie autobusovej stanice do priestorov na pôvodnom Námestí hutníkov
- vybudovanie odstavných plôch a verejných parkovísk v lokalitách pri vstupe do športového areálu, do areálu termálneho kúpaliska, v športovo - rekreačnej zóne Maškovo, pri vstupe do verejného cintorína a pre tematický park v Novej doline
- zriadenie záchytného parkoviska v lokalite nad Včelínom

5. Okrem toho sú do verejnoprospešných stavieb zaradené všetky líniové vedenia a zariadenia verejnej technickej vybavenosti (pre zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, plynom a teplom a verejné telekomunikačné zariadenia), vrátane navrhovaných úprav ich trás.
6. Do verejnoprospešných stavieb sú zaradené všetky navrhované úpravy vodných tokov, vrátane navrhovaných technických opatrení na ochranu územia proti veľkým vodám, a revitalizácie trás vodných tokov v zastavanom území mesta.
7. Na všetky tu uvedené stavby a zariadenia sa primerane vzťahujú ustanovenia § 108 a nasl. Stavebného zákona o možnosti vyvlastnenia alebo obmedzenia vlastníckych práv k pozemkom a stavbám z dôvodov verejného záujmu.
8. Všetky navrhované verejnoprospešné stavby sú orientačne zakreslené v územnom pláne mesta.

C.15. SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Pre riešené územie sú záväzné časti riešenia premietnuté do grafickej a textovej časti nasledovne:

Textová časť:

- Záväzná časť Územného plánu mesta Kremnica, vrátane zoznamu verejnoprospešných stavieb, pre ktorých realizáciu je možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Grafická časť

- Výkres č. 2 Návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia M 1: 10 000
- Výkres č. 4 Komplexný urbanistický návrh s výnimkou značenia funkcií objektov a plôch vybavenosti, ktoré sú smerné M 1: 5 000
- Výkres č. 4a Komplexný urbanistický návrh M 1: 5 000
- Výkres č. 8 Návrh verejnoprospešných stavieb M 1: 5 000
- Výkres č. 8a Návrh verejnoprospešných stavieb M 1: 5 000

D. VYMEDZENIE POJMOV

Územie mesta tvoria jeho urbanizované a neurbanizované časti.

- Urbanizované časti mesta sú plochy zastavané alebo tie plochy, ktoré sú územným plánom určené na zastavanie.
- Súčasťou urbanizovaného územia sú aj rezervné plochy, ktorých využitie sa predpokladá až po vyčerpaní plôch, navrhovaných na výstavbu.
- Neurbanizované územie mesta tvoria všetky jeho ostatné plochy, ktoré sú stavebne využiteľné iba v úzko limitovanom rozsahu, najmä pre zariadenia verejného dopravného a verejného technického vybavenia.
- Súčasťou neurbanizovaného územia mesta sú aj priestory a prvky územného systému ekologickej stability.